

EVROPSKÁ UNIE
Evropský námořní a rybářský fond
Operační program Rybářství

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

11. 3. 2019

Závěrečná zpráva k průběžnému hodnocení OP Rybářství 2014 - 2020

Průběžné hodnocení OP Rybářství (k 31. 12. 2018)
a analýza zavedení finančních nástrojů

Dílčí plnění č. 3 – Průběžné hodnocení OP Rybářství 2014-2020 (k 31. 12. 2018)

IREAS centrum, s. r. o.

Obsah

SEZNAM ZKRATEK	3
MANAŽERSKÉ SRHNUTÍ	4
MANAGERIAL SUMMARY	11
1. ÚVOD	18
2. STRUČNÝ POPIS POSTUPU ŘEŠENÍ	19
3. PROCESNÍ HODNOCENÍ PROGRAMU	21
3.1. Princip partnerství: procesní a horizontální téma	23
3.2. Implementace	26
3.3. Komunikace	51
4. VÝSLEDKOVÉ HODNOCENÍ PROGRAMU	57
4.1. Priorita Unie 2 Podpora environmentálně udržitelné, inovativní a konkurenceschopné akvakultury založené na znalostech a účinně využívající zdroje	59
4.1.1. Specifický cíl 2.A: Opatření – Inovace	59
4.1.2. Specifický cíl 2.B: Opatření – Produktivní investice do akvakultury	69
4.1.3. Specifický cíl 2.B: Opatření – Podpora nových chovatelů	84
4.1.4. Specifický cíl 2.C: Opatření – Recirkulační zařízení a průtočné systémy dočišťování	90
4.1.5. Specifický cíl 2.D: Opatření – Akvakultura poskytující environmentální služby	103
4.2. Priorita Unie 3 Podpora provádění Společné rybářské politiky	116
4.2.1. Specifický cíl 3.A: Opatření – Shromažďování údajů	116
4.2.2. Specifický cíl 3.B: Opatření Sledovatelnost produktů	123
4.3. Priorita Unie 5 Podpora uvádění na trh a zpracování	125
4.3.1. Specifický cíl 5.A: Opatření – Plány produkce	125
4.3.2. Specifický cíl 5.A: Opatření – Uvádění produktů na trh, záměr – Vytváření organizací producentů	126
4.3.3. Specifický cíl 5.A: Opatření – Uvádění produktů na trh, Záměr – Propagační kampaně	130
4.3.4. Specifický cíl 5.B: Opatření – Investice do zpracování produktů	141
4.4. Technická pomoc	150
5. HODNOCENÍ POKROKU PLNĚNÍ STRATEGIÍ	156
6. HODNOCENÍ HORIZONTÁLNÍCH TÉMAT	162

6.1.	Rovné příležitosti.....	162
6.2.	Udržitelný rozvoj.....	163
6.3.	Změny klimatu.....	166
7.	HODNOCENÍ NAPLNĚNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSLEDKŮ DOP	168
8.	HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ A ZÁVĚRY	171
8.1.	Procesní hodnocení programu	171
8.2.	Výsledkové hodnocení programu	172
8.3.	Hodnocení pokroku plnění strategií, horizontálních témat a očekávaných výsledků DoP 176	
9.	DOPORUČENÍ	179
10.	POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE	184
PŘÍLOHY		186
	Příloha č. 1: Dotazníkové šetření potenciálních žadatelů – anonymizované individuální odpovědi respondentů	186
	Příloha č. 2: Dotazníkové šetření potenciálních žadatelů –vyhodnocení výběru některých otázek a anonymizované odpovědi respondentů	197
	Příloha č. 3: Grafy a tabulky hodnocení opatření 2.2.....	201
	Příloha č. 4: Upřesnění podmínek uznávání organizací producentů dle nařízení EU	207

Seznam zkratek

Zkratka	Vysvětlení zkratky
AK	Agrární komora
AO	Auditní orgán
ČR	Česká republika
ČRS	Český rybářský svaz
ČSÚ	Český statistický úřad
DoP	Dohoda o Partnerství
EK	Evropská komise
ENRF	Evropský námořní a rybářský fond
EU	Evropská unie
EP	Evropský parlament
FAME	<i>Fisheries and Aquaculture Monitoring and Evaluation</i>
FROV JU	Fakulta rybářství a ochrany vod Jihočeské univerzity
IS	Informační systém
JMP	Jednotné metodické prostředí
JČK	Jihočeský kraj
MF	Ministerstvo financí
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MV	Monitorovací výbor
MZe	Ministerstvo zemědělství
NNO	Nestátní nezisková organizace
OP	Operační program
PR	Public Relations
PU	Priorita unie
RAS	Recirkulační akvakulturní systém
ŘO	Řídicí orgán
SC	Specifický cíl
SMO	Svaz obcí a měst
SVS	Státní veterinární správa
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SZPI	Státní zemědělská a potravinářská inspekce
TC	Tematický cíl
ÚZEI	Ústav zemědělské ekonomiky a informací
VaV	Věda a výzkum
ZS	Zprostředkující subjekt

MANAŽERSKÉ SRHNUTÍ

Tento dokument byl sestaven v rámci projektu „**Průběžné hodnocení OP Rybářství (k 31. 12. 2018) a analýza zavedení finančních nástrojů**“, který byl zahájen podpisem smlouvy o dílo mezi Ministerstvem zemědělství ČR a dodavatelským subjektem, kterým je IREAS centrum, s. r. o.

Cílem průběžného hodnocení OP Rybářství 2014-2020 bylo posoudit účelnost a účinnost intervencí OP Rybářství na úrovni opatření/specifického cíle a zhodnotit pokrok při naplňování cílů programu ve vazbě na očekávané výsledky Dohody o partnerství s použitím dat k 31. 12. 2018. Výsledky hodnocení budou mimo jiné sloužit ke zpracování rozšířené výroční zprávy o implementaci programu za rok 2018. Za tímto účelem byla nejprve dopracována podrobná metodika hodnocení v Pre-evaluační studii. Součástí Průběžného hodnocení byly dle zadávací dokumentace následující činnosti

1. Procesní hodnocení programu, tedy úspěšnost provádění implementace programu a komunikačních aktivit OP Rybářství;
2. Výsledkové hodnocení programu.

Procesní hodnocení programu

Procesní řízení bylo hodnoceno pomocí metodiky EK a bylo rozděleno do tří částí: 1) Partnerství, 2) Implementace a 3) Komunikace. Hodnocení se opíralo o analýzy podkladů a dokumentů ŘO OP Rybářství a dokumentů a zápisů MV OP Rybářství a analýzy dat z informačních systémů. Dále byla realizována 3 dotazníkové šetření (dotazníkové šetření členů MV v listopadu 2018 a dotazníkové šetření žadatelů/příjemců podpory a potenciálních žadatelů v lednu 2019) a 2 řízené rozhovory se zástupci ŘO a ZS (leden 2019). V hodnocení procesního řízení byly využity také výsledky šetření pro MMR realizovaného v červenci 2018¹.

Z výsledků hodnocení procesního řízení na základě vybraných ukazatelů metodiky EK vyplývají celkově pozitivní závěry. V OP Rybářství jsou vhodně zapojeni relevantní aktéři. Řídící struktura je dle vybraných ukazatelů EK efektivní. Respondenti dotazníkových šetření jsou celkově spokojeni s poskytovanými informacemi. Žadatelé/příjemci podpory mají menší výhrady ke srozumitelnosti informací, k jejich roztržitosti a celkově k administrativní náročnosti vztahující se k jednotlivým fázím projektu. Jsou spokojeni s plnou administrací projektů přes Portál farmáře a preferují jeho využití i v dalším programovém období. Indikátory výstupů i finanční ukazatele v OP Rybářství 2014-2020 výrazně převýšily stanovené hodnoty milníků pro rok 2018 vyjma finančního milníku PU 3, který je plněn na uspokojivé úrovni 93 % po započtení certifikovaných výdajů v prvním čtvrtletí 2019. V OP Rybářství byla v rámci projektu v opatření 6.1 – Technická pomoc, na základě doporučení předchozího hodnocení v r. 2016, zpracována Komunikační strategie, která rozšiřuje komunikační kanály k cílové skupině. Nicméně její dopady bude možné zhodnotit s delším časovým odstupem.

¹ INESAN (2018). Veřejná konzultace ke zjednodušení administrativní náročnosti čerpání ESIF. Závěrečná zpráva. Zadavatel: MMR ČR

Výsledkové hodnocení programu

Aktivity v **opatření 2.1** měly dosud velmi pozvolný náběh, což se promítlo i do míry čerpání finančních prostředků, kdy k 31. 12. 2018 bylo proplaceno pouze 3 % z alokované částky ENRF. Cílové hodnoty do konce programového období však budou s největší pravděpodobností naplněny, neboť byly provedeny ŘO potřebné úpravy v definici oprávněného žadatele. Hodnocení dosažených výsledků k 31. 12. 2018 je u tohoto opatření omezeno právě nízkým počtem dvou dosud realizovaných projektů. Podle empirických šetření a projektových podkladů však vyplývá, že projekty přispěly k posílení procesních inovací, které mají vazbu na zajištění stability budoucí produkce. Pro předávání znalostí v akvakultuře je nezbytné propojovat aktivity opatření 2.1 s implementací opatření 5.2b) Propagační akce.

Z hodnocení **opatření 2.2** vyplývá, že intervence mají značný význam, jelikož se často jedná o finančně náročné investice, které by rybářské podniky musely realizovat v delším časovém horizontu z důvodu často napjatého cash-flow. Oddalováním investice by se však mohla snižovat jejich konkurenceschopnost. Opatření tak přispívá ke specifickému cíli podporou investic přispívajících ke zvyšování konkurenceschopnosti podniků akvakultury s cílem zachování tradiční akvakultury a činností navazujících, důležitých pro udržení a rozvoj hospodářské, sociální struktury a životního prostředí. Spíše omezený je zájem žadatelů o podporu na diverzifikaci činností podniků akvakultury prostřednictvím rozvoje doplňkových aktivit s cílem dosažení výrazného posílení ekonomického potenciálu (nejčastěji se jedná o prodejny ryb a s tím spojené investiční aktivity). Význam opatření z hlediska přínosu k nově vytvořeným pracovním místům je zcela minimální. Předpokládaná produkce je v horizontu pěti let velmi nejistá vzhledem k současným klimatickým výkyvům (viz např. produkce v roce 2018), které se dotýkají velkých i malých rybářských podniků

Z hodnocení **opatření 2.3** vyplývá, že zájem o podporu v rámci tohoto opatření je dlouhodobě zcela zanedbatelný a finanční prostředky v rozsahu původní alokace zcela jistě nebudou vyčerpány. Důvody nízkého zájmu jsou velmi diferencované a neexistuje jeden převažující. Mezi faktory přispívající k nedosažení cílů nepochybně patří forma financování projektů, míra spolufinancování, omezené cash-flow nových podnikatelů, rizikovost jejich záměrů pro banky, ale i uzavřenost sektoru rybářství v Česku. Průměrná velikost aktuálně realizovaných projektů je cca 700 tis. Kč. Nejčastěji se jedná o projekty zaměřené na vybavení rybářského provozu, investice do činností pro zahájení rybářského provozu apod.

Opatření 2.4 patřilo doposud mezi méně problémová opatření OP Rybářství z hlediska potenciálu naplnění jeho stanovených cílů. Vzhledem k tomu, že zaregistrované žádosti o podporu převyšovaly alokaci tohoto opatření, navrhl ŘO OP Rybářství navýšení celkové alokace tohoto opatření. V průběhu implementace podpořených projektů však začalo docházet při kontrolách k nálezům a v některých případech i k pozastavení plateb příjemcům. Proto se snižuje zájem žadatelů o projekty v tomto opatření. Existuje tedy reálná možnost, že navýšené finanční prostředky nebudou zcela vyčerpány. V 1. a 5. výzvě OP Rybářství se 8 z 9 příjemců zaměřilo na vybudování zcela nových recirkulačních akvakulturních systémů (RAS). Ve všech případech se jednalo o vybudování nových RAS také pro chov rybí násady/lihně z důvodu zajištění vlastní soběstačnosti a nezávislosti na trhu s lososovitými rybami. V empirickém šetření bylo potvrzeno, že se u podpořených příjemců výrazně zvýšila konkurenceschopnost z důvodu realizace podpořených projektů. V rámci empirického šetření byly zjištěny 2 klíčové přínosy podpořených projektů, tj. zajištění potřebné produkce

lososovitých ryb a jejich stabilizaci, a dále pozitivní vliv na životní prostředí. Za problematický aspekt implementace tohoto opatření byl ze strany příjemců uváděn jako negativní prvek neúměrný tlak auditního orgánu při prováděných kontrolách. Rovněž je nezbytné velmi obezřetně hodnotit potenciál produkce v RAS s ohledem na rizika jejich provozu. Tyto skutečnosti mají vliv na ochotu žadatelů žádat o podporu a realizovat projekty prostřednictvím OP Rybářství, což dokazuje nižší absorpční kapacita v podzimní výzvě roku 2018 a také řada projektů ukončených ze strany žadatele.

Z hodnocení **opatření 2.5** vyplývá, že již v současné době dochází k naplnění cílového množství vysazovaného úhoře v kg. Úspěšně je dokončeno 9 projektů, tři jsou ve fázi realizace. Dokončením 2 z právě běžících dojde také k naplnění druhého indikátoru - počtu projektů. Přestože cílové hodnoty indikátorů jsou téměř naplněny, 60 % alokovaných prostředků zbývá vyčerpat. Z pohledu příjemců se jedná o přínosné opatření. Žadatelé často realizují opatření i ze svého rozpočtu bez ohledu na dotace, případně kombinují své zdroje a dotační prostředky. Dochází tak k naplňování Plánu managementu úhoře. Řada žadatelů zmiňuje jako omezení pro další žádání o prostředky především administrativní náročnost spojenou s podáním žádosti, realizací opatření (výběrová řízení), jejich případné zpětné vykazování a s tím spojená rizika pro žadatele.

V rámci **opatření 3.1** bylo do konce roku 2018 schváleno 6 projektů zaměřených jednak na vytvoření personálních a technických podmínek pro sběr dat v oblasti akvakultury, jednak na zpracování odborných tematických studií. Alokace opatření, která je aktuálně čerpána přibližně z 10 %, nebude pravděpodobně zcela využita. Z hlediska naplnění cílů opatření lze konstatovat, že sběr dat vyžadovaný EU bude za stávající programové období zajištěn. V současné době je rovněž v jednání zajištění dlouhodobého a udržitelného systému sběru dat prostřednictvím elektronického nástroje. Jeho zavedením by došlo k naplnění specifického cíle opatření 3.1, nicméně je nutné s ohledem na konec programového období a na složitost realizace IT zakázky příliš neotálet se zahájením projektu.

Opatření 3.2 je zaměřeno na zlepšení sledovatelnosti produktů akvakultury a rybolovu. K 31. 12. 2018 však bylo celkově zazávacováno přibližně 15 % celkové alokace opatření 3.2, přičemž proplacena nebyla žádná částka, neboť zatím 1 schválený projekt má dobu realizace od srpna 2018 do srpna 2020. S ohledem na zatím nízkou odezvu ze strany potenciálních žadatelů lze považovat míru věcného plnění za neuspokojivou. Existuje však potenciál naplnění cílů tohoto opatření v dalších letech, pokud budou vyjasněny určité typy aktivit, které by koordinovalo Ministerstvo zemědělství společně se SZPI (např. vzdělávací školení pro kontrolory) a dále budou vyjasněny možnosti financování přístrojového vybavení (vč. nutných podmínek v rámci pravidel udržitelnosti).

Opatření 5.1 Plány produkce je ve své věcné realizaci úzce navázáno na opatření 5.2 a) Vytváření organizací producentů. V rámci **opatření 5.2 záměr a)** Vytváření organizací producentů nebyly podány žádné projekty ve všech dosud vyhlášených výzvách. ŘO OP Rybářství aktivně zjišťoval situaci v rámci vlastního dotazníkového šetření v roce 2017 či specifickým seminářem v březnu 2018. Hlavní bariérou těchto dvou opatření je minimální ochota se sdružovat. Nicméně dle jednání fokusní skupiny organizované evaluátorem se zástupci rybářských podniků a zpracovatelů vyplynula částečná ochota se sdružit v organizaci producentů pro společné zajišťování všech aktivit s výjimkou společného odbytů vyrobené

produkce. Důvodem je aktuální situace na trhu, kdy se producentům nepodařilo uvést na trh veškerou produkci kapra v období Vánoc 2018. Dle ověření evaluátora v příslušných legislativních dokumentech EU a Pravidel platných pro tento záměr, společný odbyt pod hlavičkou organizace producentů není podmínkou pro jeho vytvoření a fungování. Je otázkou, jestli tento poznatek vnímá stejně i Evropská komise, což by bylo nutné ověřit ze strany ŘO OP Rybářství.

V **opatření 5.2, záměr b)** bylo k 31. 12. 2018 zazávazkováno 32,6 % finančních prostředků k celkové alokaci. K tomuto datu byl proplacen zatím jeden projekt, ve výši 323 805 Kč. Pro plné čerpání přidělené alokace tedy ještě zbývá 53 130 764 Kč. Ke stejnému datu bylo v rámci tohoto opatření/záměru zaregistrováno celkem 33 žádostí, z nichž u 13 žádostí byla administrace ukončena a Rozhodnutí o poskytnutí dotace bylo vydáno 20 projektům. V rámci zazávazkovaných projektů se předpokládá uskutečnění 60 propagačních akcí. Realizace byla k datu hodnocení dokončena u 1 projektu, v rámci kterého byla uskutečněna 1 propagační akce. Stanovený indikátor 80001 Počet uspořádaných informačních a propagačních aktivit (4) tak byl dosažen z 25 %. Dosavadní vývoj ukazuje, že se nepodaří vyčerpat finanční alokaci. Hlavním důvodem je skutečnost, že na základě definované Komunikační strategie byly projekty zaměřené na regionální kampaně a propagační akce menšího rozsahu namísto finančně nákladných celonárodních kampaní. Z tohoto důvodu navrhl ŘO OP Rybářství v rámci druhé revize programu snížení alokace pro opatření 5.2.b).

V **opatření 5.3.** bylo 31. 12. 2018 z celkové alokace zazávazkováno 29 % finančních prostředků a proplaceno 15 %. Z celkové alokace na toto opatření, zbývá vyčerpat 34 866 481 Kč, na což ŘO reagoval návrhem na realokaci části finančních prostředků. Podle údajů MS2014+ k stejnému datu již 18 realizovaných a proplacených projektů naplňuje cílovou hodnotu výsledkového indikátoru 95210 Produkce zpracovaných ryb na úrovni 20,5 %. Velmi dobře je naplňován i indikátor 96401 (výstupový) Počet projektů zaměřených na zpracování. K 31. 12. 2018 eviduje ŘO OP Rybářství 30 projektů s vydaným Rozhodnutím o poskytnutí dotace a ve výzvě č. 13 uzavřené v říjnu 2018 bylo registrováno dalších 10 žádostí. Lze tedy oprávněně předpokládat, že stanovený indikátor (cílová hodnota 33) bude splněn a výrazně překročen. Hlavním důvodem k zlepšení absorpční kapacity bylo rozšíření seznamu způsobilých žadatelů i o samostatné zpracovatelské podniky.

V rámci **opatření 6.1 - Technická pomoc** bylo k 31. 12. 2018 zaregistrováno celkem 41 žádostí o dotaci, počet aktuálních Rozhodnutí o poskytnutí dotace je 34, což představuje 33,1 % celkové alokace opatření. Zaregistrované žádosti o podporu představují 49,8 % celkové alokace na opatření. K 31. 12. 2018 bylo realizováno 15 projektů. Hodnoty indikátorů opatření 6.1 jsou průběžně plněny. Nejnižší hodnoty vůči cílové hodnotě dosahuje indikátor 82200 *Nákup materiálu, zboží a služeb potřebných k zajištění implementace programu* – 3,8 % cílové hodnoty, nicméně závazky schválených projektů naplňují 20,3 % cílové hodnoty tohoto indikátoru. Naopak indikátor 82500 *Počet pracovních míst financovaných z programu* dosahuje již v současnosti 93,3 % své cílové hodnoty. Aktivita realizované v rámci opatření 6.1- Technická pomoc jsou v souladu s aktivitami plánovanými v programovém dokumentu. Pro toto opatření nejsou nastaveny milníky, cílové hodnoty indikátorů jsou zatím zazávazkovány v uspokojivé míře vzhledem k zazávazkované alokaci.

Hodnocení pokroku plnění strategií

Vztah OP Rybářství k jiným strategickým dokumentům je velmi komplexní a je součástí jiných hodnocení, a proto se evaluátor zaměřil na hodnocení plnění VNSPA, Plány managementu úhoře říčního, a strategie Evropy 2020. Víceletý národní strategický plán pro akvakulturu (VNSPA) je klíčovým dokumentem akvakultury ČR a OP Rybářství nejvíce přispívá k naplňování priority zachování konkurenceschopné a ekonomicky životaschopné tradiční akvakultury s pozitivními mimoprodukčními funkcemi, kdy pokrok v příslušných opatření zaznamenal výrazný posun v průběhu roku 2018 (ve smyslu plnění cílových hodnot monitorovacích indikátorů). Ke specifickému cíli VNSPA zaměřenému na posilování technologického rozvoje, inovací a předávání znalostí v sektoru nejvíce přispěly intervence v opatření 2.4 (významný rozvoj intenzivního chovu ryb) a 5.3 (investice do zpracování). V roce 2018 se podařilo významně pokročit v této tématice a podpořit rozvoj tohoto specifického typu produkce ryb, přičemž dosažená změna objemu produkce systémů s recirkulací je v prvopočáteční fázi jejich rozběhu. V případě podpory inovací nebyl pokrok v roce 2018 uspokojivý, nicméně díky úpravě nastavení tohoto opatření bude možné v letech 2019 a 2020 naplnit specifický cíl VNSPA.

Cíle **Plánu managementu úhoře v ČR** se naplňují v OP Rybářství prostřednictvím podpory vysazování úhoře říčního ve vybraných rybářských revírech v povodí řeky Labe a řeky Odry pod první příčnou překážkou neprostupnou při poproudové migraci. Dle provedených empirických šetření vyplynulo, že ačkoliv existují bariéry prostupnosti některých řek (např. Ploučnice), tak převažující názor je, že situace se v čase spíše zlepšuje. Zástupci rybářů sedí v příslušných komisích, prosazují rybí přechody a další opatření zlepšující migraci ryb. Ve spolupráci s podniky Povodí se daří realizovat opatření (např. odpuzovače ryb) tam, kde docházelo k významným poškozením ryb na malých vodních elektrárnách. Existují však problémová místa (zejména v souvislosti s výrobou elektřiny). Aktuálně bylo významnou překážkou pro migraci ryb sucho, tj. nízká vodnost na přítocích velkých řek.

Strategie Evropa 2020 je naplňována programem zejména v prioritě udržitelného růstu, která představuje pomyslnou vlajkovou loď z hlediska spektra podporovaných aktivit. Tento program je z větší části zaměřen právě na podporu konkurenceschopnosti odvětví akvakultury a dominantní finanční alokace směřuje do produktivních investic v akvakultuře. Problematické se však v nejbližších letech může jevit odolnost vůči potenciálním dopadům hydrologického (tj. významné snížení hladin vodních toků) a potenciálně i socioekonomického sucha (tj. negativní vliv sucha na kvalitu života a omezení fungování průmyslu vlivem nedostatku užitkové vody) na akvakulturu v ČR. Rozvoj a podpora inovací zaznamenala k 31. 12. 2018 zatím jen velmi slabý pokrok v podobě dvou procesních inovací, nicméně jsou dány předpoklady pro výraznější pokrok v této tématice v následujících letech. Technologický rozvoj byl významně podporován zejména v případě podpory rozvoje intenzivních chovů ryb, které zároveň přispívají k zajištění rovnoměrnějšího příjmu rybářských podniků v průběhu roku a tím i k částečnému plnění priority „Růst podporující začlenění“.

Hodnocení horizontálních témat

Mezi horizontální témata zohledňovaná v rámci OP Rybářství patří (1) podpora rovnosti žen a mužů a nediskriminace, (2) udržitelný rozvoj a (3) příspěvek k cílům v oblasti klimatických změn. Princip partnerství a víceúrovňové správy (4) byl hodnocen v rámci procesní analýzy.

Smyslem principu **rovných příležitostí** je potírání diskriminace. OP Rybářství představuje základní informace o principu rovných příležitostí žen a mužů a nediskriminaci ve svém programovém dokumentu. Konkrétní opatření a specifická pravidla dodržování tohoto principu jsou následně zakotvena v Pravidlech pro žadatele. Tato pravidla ukládají příjemcům povinnost zajistit, aby projekt nepůsobil prokazatelně negativním vlivem na podporu rovnosti žen a mužů a aby nedocházelo k diskriminaci na základě pohlaví, rasového nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo víry, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace. V provedené analýze nebyl identifikován žádný projekt s negativním efektem na rovné příležitosti v rámci programu.

Smyslem **principu udržitelného rozvoje** je snaha o dosahování rovnováhy mezi pilíři udržitelného rozvoje. OP Rybářství zohledňuje princip udržitelného rozvoje v rámci konkrétních prvků nastavení i z hlediska sledování environmentálních indikátorů popisujících příspěvek programu k udržitelnému rozvoji. Na základě provedené analýzy bylo zjištěno, že pouze 1 % projektů vykazuje cílený záměr k podpoře životního prostředí, 16 % projektů má pozitivní dopad a 83 % projektů je ve vztahu k podpoře životního prostředí neutrální. Nejvýznamněji k tomuto přispívají opatření 2.5, 2.4, 2.1.

Příspěvek OP Rybářství k naplňování **cílů v oblasti změny klimatu** byl v souladu s metodickými pokyny EK hodnocen za relevantní u opatření 5.3. Velikost vlivu tohoto opatření na cíle v oblasti klimatických změn byla stanovena na 40 %. Indikativní výše příspěvku k cílům v oblasti klimatických změn je v současné fázi implementace programu naplňována projekty s vydaným Rozhodnutím na úrovni 39 % a projekty s vyúčtovanými žádostmi o platbu na úrovni 20 %. Při porovnání s výsledky předchozího průběžného hodnocení došlo k výraznému a zásadnímu naplnění cílů v oblasti změny klimatu.

Hodnocení naplnění očekávaných výsledků Dohody o Partnerství

Strategie OP Rybářství 2014-2020 a Dohoda o Partnerství (DoP) pro programové období 2014-2020 definují vazbu a očekávají příspěvek OP k výsledkům DoP v rámci tematických cílů 6 a 3, tedy v oblasti posílení konkurenceschopnosti ekonomiky a ochrany životního prostředí.

TC 6: Zvýšená ochrana přírody a krajiny posílením její ekologické stability pomocí posílení biodiverzity a realizace vhodných opatření v oblasti akvakultury - OP Rybářství 2014 – 2020 přispívá k plnění tohoto tematického cíle zejména opatřením 2.5 a příslušnými aktivitami zaměřenými na udržování populace úhoře říčního v povodích, jehož cílové hodnoty již byly k 31. 12. 2018 naplněny. Plnění prostřednictvím aktivit v PU3 má nepřímý vliv prostřednictvím podpory rozvoje znalostní základny v akvakultuře ČR.

TC 6: Snížení energetické náročnosti technologických procesů v akvakultuře - Program přispívá k plnění tohoto tematického cíle zejména v opatřeních 2.2 a 2.4. Míra příspěvku a plnění je však rozdílná. Zatímco v opatření 2.2 byl počet výměn výrobního zařízení za energeticky účinnější zanedbatelný, tak v případě opatření 2.4 lze konstatovat, že došlo k významnému rozvoji intenzivních chovů, které s minimální energetickou náročností jsou schopny zajistit vysokou úroveň produkce.

TC 3: Vyšší konkurenceschopnost akvakultury - Program přispívá k plnění tohoto tematického cíle zejména investičními projekty do modernizace a obnovy jejich

technologického vybavení. Zcela zásadní tak jsou projekty v opatření 2.2 a 5.3. V případě ostatních opatření (např. 2.1, 2.3, 5.2) byl identifikován zatím jen marginální vliv na plnění tohoto tematického cíle.

TC 3: Zlepšené řízení a vyšší účinnost strategických procesů (řízení, marketing, inovační management) podpořených firem - Program přispívá k plnění tohoto tematického cíle zejména aktivitami v opatřeních 2.1 a 5.2, které však k 31. 12. 2018 vykazují spíše slabou úroveň plnění.

MANAGERIAL SUMMARY

This document was elaborated within the framework of the project **"On-going evaluation of the The Operational Programme for Fisheries 2014-2020 (31 December 2018) and Analysis of the Implementation of Financial Instruments"**, which started with the signing of a contract of work between the Ministry of Agriculture of the Czech Republic and a supplier IREAS Centrum, Ltd.

The objective of the on-going evaluation of the Operational Programme (OP) for Fisheries 2014-2020 was to assess the effectiveness and efficiency of the OP for Fisheries interventions at the measure / specific objective level and to assess the progress in meeting the program objectives in relation to the expected results of the Partnership Agreement as at 31 December 2018. The evaluation results will, among other things, serve to process the extended annual report on the implementation of the program for 2018. According to this purpose, a detailed assessment methodology was first developed in the Pre-Evaluation Study. The on-going evaluation included the following activities according to the terms of reference:

1. Process evaluation of the program, i.e. the success of implementation of program implementation and communication activities of OP for Fisheries;
2. Evaluation of the program results.

Process evaluation of the program

Process management was evaluated using EC methodology and was divided into three parts: 1) Partnership, 2) Implementation and 3) Communication. The evaluation was based on analyses of documents of the Managing Authority (MA) of the OP for Fisheries and documents and registrations of the Monitoring Committee of the OP for Fisheries, and analysis of data from information systems. In addition, 3 questionnaire surveys were conducted (questionnaire survey of Monitoring Committee members in November 2018 and questionnaire survey of applicants / beneficiaries of support and potential applicants in January 2019) and 2 interviews with MA and intermediate body (IB) representatives (January 2019). The results of the survey for the Ministry of Regional Development (MRD) conducted in July 2018² were also used in the process evaluation.

The results of the evaluation of the process management on the basis of selected indicators of the European Commission's (EC) methodology show overall positive conclusions. Appropriate actors are involved in OP for Fisheries. The management structure is effective according to selected EC indicators. Questionnaire survey respondents are generally satisfied with the information provided. Applicants / beneficiaries of the aid have fewer reservations about the intelligibility of the information, its fragmentation and overall administrative difficulty relating to the individual phases of the project. They are satisfied with full project administration through the Farmer's Portal and prefer to use it in the next programming period. Output indicators and financial indicators in the 2014-2020 Fisheries OP significantly exceeded the milestones set for 2018 except for the financial milestone Union priority (UP) 3, which is fulfilled

² INESAN (2018). Veřejná konzultace ke zjednodušení administrativní náročnosti čerpání ESIF. Závěrečná zpráva. Zadavatel: MMR ČR (Public consultation to simplify the administrative burden of drawing ESIF. Final Report. Sponsor: MRD CR)

at a satisfactory level of 93% after netting of certified expenditures in the first quarter of 2019. In the OP for Fisheries, Measure 6.1 - Technical assistance, based on the recommendations of the previous evaluation in 2016, there was elaborated a Communication strategy that extends the communication channels to the target group. However, its impacts will be appreciated with a longer time span.

Evaluation of programme results

The activities in **Measure 2.1** had so far a very slow start, which was also reflected in the level of funds utilization, when only 3% of the allocated amount of the European Maritime and Fisheries Fund (EMFF) was reimbursed as of 31 December 2018. However, the target values by the end of the programming period are most likely to be met as the MA has made the necessary adjustments in the definition of the eligible applicant. The assessment of the achieved results as of 31 December 2018 is limited by the very low number of two previously implemented projects. However, according to empirical surveys and project data, projects have contributed to the strengthening of process innovations that have a bearing on securing the stability of future production. For the transfer of knowledge in aquaculture, it is necessary to link the activities of measure 2.1 with the implementation of measure 5.2b) Promotion actions.

The evaluation of **measure 2.2** shows that interventions are of considerable importance since they are often financially demanding investments that fishermen would have to implement over a longer period of time because of the often strained cash flow. However, delaying the investment could reduce their competitiveness. The measure thus contributes to the specific objective of promoting investment contributing to increasing the competitiveness of aquaculture enterprises in order to maintain traditional aquaculture and follow-up activities important for maintaining and developing the economic, social and environmental structure. Rather, the interest of aid applicants in the diversification of aquaculture activities is rather limited through the development of complementary activities in order to achieve a significant increase in the economic potential (most often fish shops and associated investment activities). The importance of the measure in terms of its contribution to newly created jobs is minimal. The projected production is very uncertain over the five-year horizon due to the current climate fluctuations (see, for example, production in 2018) affecting large and small fisheries.

The evaluation of **measure 2.3** shows that the interest in support under this measure is completely negligible for a long time and that the funds within the original allocation will certainly not be exhausted. The causes of low interest are highly differentiated and there is no predominant one. Factors contributing to the achievement of objectives are undoubtedly the form of project financing, the level of co-financing, the limited cash flow of new entrepreneurs, the riskiness of their intentions for banks, and the closure of the fisheries sector in the Czech Republic. The average size of currently implemented projects is about 700 thousand CZK. Most often these are projects aimed at equipping fishing activities, investing in fishing activities, etc.

Measure 2.4 has so far been one of the less problematic OP for Fisheries measures in terms of the potential to meet its set objectives. The registered aid applications exceeded the allocation of this measure, therefore the MA of Fisheries has proposed an increase in the overall allocation of this measure. Subsequently, however, the controls of projects were

found deficiencies and in some cases there was even a suspension of payments to beneficiaries. Therefore, the interest of project applicants in this measure is diminishing and there is a real possibility that the increased funds will not be fully exhausted. In the 1st and 5th call of the OP for Fisheries, 8 out of 9 beneficiaries focused on building completely new recirculating aquaculture systems (RAS). In the empirical survey it was confirmed that the supported beneficiaries significantly increased the competitiveness due to the implementation of the supported projects. The biggest benefits of the supported projects are ensuring the necessary production of salmonid fish and their stabilization, as well as a positive impact on the environment. As a problematic aspect of the implementation of this measure, the pressure of the audit authority in the inspections carried out was reported by the beneficiaries as a negative element. It is also necessary to carefully assess the production potential in RAS with regard to the risks of their operation. These facts affect the willingness of applicants to apply for support and implement projects through the OP for Fisheries, which demonstrates lower absorption capacity in the autumn challenge of 2018 and a number of projects completed by the applicant.

The evaluation of **measure 2.5** shows that the target quantity of ewe laid down is now being reached in kg. 9 projects have been successfully completed; three are in the implementation phase. Completing 2 of the currently running will also fill the second indicator - the number of projects. Although the target values of the indicators are almost full, 60% of the allocated funds remain to be exhausted. From the point of view of the beneficiaries, this is a beneficial measure. Applicants often implement measures from their budget, regardless of subsidies, or combine their resources and subsidies. This is how the Eel Management Plan is being met. A number of applicants mention as a limitation for the next request for funds, above all, the administrative burden associated with the application, the implementation of the measures (tenders), their eventual retrospective reporting and the associated risks for the applicants.

Under **Measure 3.1**, 6 projects were approved by the end of 2018, focusing on the creation of personnel and technical conditions for data acquisition in aquaculture and on the elaboration of expert thematic studies. The allocation of the measure, which is currently drawn at around 10%, is unlikely to be fully utilized. From the point of view of meeting the objectives of the measure, it can be stated that the data collection required by the EU will be secured under the current programming period. It is also currently under negotiation to ensure a long-term and sustainable data collection system through an electronic tool. Its implementation would meet the specific objective of Action 3.1, but it is necessary to start the project as soon as possible, taking into account the approaching end of the programming period and the complexity of implementing the IT contract.

Measure 3.2 is aimed at improving the traceability of aquaculture and fisheries products. However, as of 31 December 2018, approximately 15% of the total allocation of Measure 3.2 was made, while no amount was reimbursed, as 1 approved project has runtime from August 2018 to August 2020. Given the low potential response from potential applicants, consider the rate of material satisfaction to be unsatisfactory. However, there is a potential to meet the objectives of this measure in the coming years, by clarifying certain types of activities coordinated by the Ministry of Agriculture with the Czech Agriculture and Food Inspection

Authority (CAFIA) (e.g. training for inspectors) and further clarifying the possibilities of financing instrumentation (including the necessary conditions under the rules sustainability).

Measure 5.1 The production plans are closely linked to Measure 5.2 a) Creation of producer organizations. In the framework of measure 5.2 intention a) no producer organizations were created in all the calls announced so far. MA OP for Fisheries actively investigated the situation in its own questionnaire survey in 2017 or in a specific seminar in March 2018. The main barrier to these two measures is the minimum willingness to associate. However, according to the focus meeting, the representatives of fishermen and processors showed a partial willingness to associate with the producer organization to jointly provide all activities except for the joint sale of the production. This is due to the current market situation where producers were unable to market all carp production in the Christmas 2018 season. Based on the evaluator's finding in the relevant EU legislation documents and the Rules applicable to the purpose, the joint sale under the Producer Organization is not a precondition for its creation and operation. The question is whether this is perceived in the same way by the European Commission, which should be verified by the MA of the OP for Fisheries.

In measure 5.2, plan b), as of 31 December 2018, 32.6% of the funds were allocated to the total allocation. As of this date, one project has been reimbursed so far, amounting to CZK 323,805. A total of 53 130 764 CZK remain to be used for the full allocation. At the same time, a total of 33 applications were registered under this measure / project, of which 13 applications were closed and the grant award decision was issued for 20 projects. 60 promotional events are expected to be carried out within the framework of the planned projects. Implementation was at the date of 1 project, in which 1 promotional event took place. Indicator 80001 The number of information and promotional activities organized (4) was reached from 25%. It is clear from the current development that the financial allocation will not be spent. The main reason is that, based on the defined Communication Strategy, projects focused on smaller regional campaigns and promotional events instead of costly nationwide campaigns. To address this situation, the MA has already decided to reallocate funds into measures with good absorption capacity within the 2nd revision of the programme.

In measure 5.3. as of 31 December 2018, 29% of the funds were contracted and 15% of the total allocation was paid. Of the total allocation for this measure, the remaining CZK 34.8 million has been spent, and the MA responded with a proposal to reallocate part of the funds. According to MS2014+ data, 18 already reimbursed projects meet the target value of the *indicator 95210 Produced Fish Production* at the level of 20.5%. The indicator 96401 (Output) is very well filled with the number of processing projects. As of 31 December 2018, there were 30 projects with the Decisions to grant, and a further 10 applications were registered in Call 13, closed in October 2018. Therefore, it can reasonably be assumed that the indicator (target value 33) will be met and significantly exceeded. The main reason for improving the absorption capacity was the extension of the list of eligible applicants as well as separate processing enterprises.

Under **Measure 6.1** - Technical Assistance, a total of 41 grant applications were registered as of 31 December 2018; the number of actual grant decisions is 34, representing 33.1% of the total allocation of the measure. Registered applications for aid represent 49.8%

of the total allocation for measures. As of 31 December 2018, 15 projects were implemented. The indicators of measure 6.1 are continuously fulfilled. The lowest value against the target value is reached by indicator 82200 Purchase of material, goods and services needed to ensure the implementation of the program - 3.8% of the target, however the commitments of approved projects account for 20.3% of the target value of this indicator. In contrast, indicator 82500 - The number of jobs funded by the program is currently at 93.3% of its target value. The activities implemented under Measure 6.1 - Technical Assistance are in line with the activities planned in the Programming Document. For this measure, no milestones are set, the target values of the indicators are still satisfactorily compensated for by the assigned allocation.

Evaluation of progress in implementing strategies

The relationship of the OP for Fisheries to other strategic documents is very complex and is part of other evaluations and therefore the evaluator has focused on evaluating the implementation of the Multi-annual National Strategic Aquaculture Plan (MNSAP), Eel Management Plans and Europe 2020. The MNSAP is a key document of the Czech aquaculture and OP for Fisheries contribute the most to meeting the priority of maintaining competitive and economically viable traditional aquaculture with positive non-productive functions where progress in relevant measures has seen a significant shift in 2018 (in terms of meeting target values for monitoring indicators). To the specific objective of the MNSAP aimed at enhancing technological development, innovation and knowledge transfer in the sector, interventions in Measure 2.4 (significant development of intensive fish farming) and 5.3 (investment in processing) contributed the most. In 2018, implementation has made significant advances in this issue and encouraged the development of this specific type of fish production, with the resulting change in the production volume of recirculation systems in the initial phase of their start-up. In the case of innovation support, progress in 2018 was not satisfactory, however, due to the adjustment of this measure, it will be possible to meet the specific MNSAP target in 2019 and 2020.

The objectives of the **Eel Management Plan in the Czech Republic** are fulfilled in the OP for Fisheries through the support of eel emitting in selected fishing districts in the Elbe River Basin and the Odra River under the first transversal obstacle impenetrable during downstream migration. According to the empirical investigations, it emerged that although there are barriers to the permeability of some rivers (e.g. Ploučnice), the prevailing view is that the situation is improving over time. Fishermen's representatives are involved in relevant commissions, promote fish transitions and other measures to improve fish migration. In cooperation with the River Basin companies, measures (e.g. fish repellents) are being implemented where there has been significant damage to fish in small hydropower plants. However, there are bottlenecks (especially in connection with electricity generation). At present, there has been a significant barrier to migrating dry fish, i.e. low water on the rivers of large rivers. It can be stated that the data collection required by the EU will be secured under the current programming period. It is also currently under negotiation to ensure a long-term and sustainable data collection system through an electronic tool. Its implementation would meet the specific objective of Action 3.1, but it is necessary to start the project as soon as possible, taking into account the approaching end of the programming period and the complexity of implementing the IT contract.

The Europe 2020 strategy is implemented through the program, in particular in the Sustainable Growth Priority, which is an imaginary flagship in terms of the spectrum of supported activities. This program is largely focused on promoting the competitiveness of the aquaculture sector and the dominant financial allocation is directed towards productive investment in aquaculture. However, resistance to the potential impacts of hydrological (i.e. significant reduction of water levels) and potentially also to socio-economic drought (i.e. the negative impact of drought on the quality of life and the limitation of industrial functioning due to lack of service water) on aquaculture in the Czech Republic may be problematic in the coming years. The development and support of innovation has seen very little progress in the form of two procedural innovations as of 31 December 2018, but there are prerequisites for stronger progress on this topic in the coming years. Technological development has been greatly promoted especially in the case of support for the development of intensive fish farming, which at the same time contribute to ensuring a more balanced intake of fishing enterprises over the course of the year and thus to the partial implementation of the "inclusive growth" priority.

Evaluation of horizontal themes

The horizontal themes taken into account within the OP for Fisheries include (1) the promotion of gender equality and non-discrimination, (2) sustainable development, and (3) the contribution to climate change objectives. The principle of partnership and multilevel governance (4) has been evaluated in the process analysis.

The purpose of **the principle of equal opportunities** is to combat discrimination. OP for Fisheries provides basic information on the principle of equal opportunities for women and men and non-discrimination in its programming document. The specific measures and specific rules for adherence to this principle are subsequently enshrined in the Applicant's Rules. These rules require recipients to ensure that the project does not have a demonstrably negative impact on the promotion of equality between men and women and that there is no discrimination based on sex, racial or ethnic origin, religion or belief, disability, age or sexual orientation. In the analysis, no project with a negative effect on equal opportunities within the program has been identified.

The aim of **the principle of sustainable development** is to strike a balance between the pillars of sustainable development. OP for Fisheries takes into account the principle of sustainable development in the context of specific setting elements as well as the monitoring of environmental indicators describing the contribution of the program to sustainable development. Based on the analysis, it was found that only 1% of the projects show a targeted intention to support the environment, 16% of projects have a positive impact and 83% of projects are neutral in relation to environmental support. The most significant are measures 2.5, 2.4, 2.1.

Contribution of OP for Fisheries to the fulfilment of **climate change objectives** was considered relevant for Measure 5.3 in accordance with EC methodological guidelines. The impact of this measure on climate change targets was set at 40%. The indicative amount of the contribution to the climate change targets is at the current stage of implementation of the program, with

projects with a 39% decision issued and projects with charged applications for payment at the level of 20%. Compared with the results of the previous interim evaluation, climate change targets have been met significantly.

Evaluation of the fulfilment of the expected results of the Partnership Agreement

The strategy of OP for Fisheries 2014-2020 and Partnership Agreement for the programming period 2014-2020 define the link and expect the contribution of the OP to the results of the Partnership Agreement within the thematic objectives (TO) 6 and 3, i.e. in the area of enhancing the competitiveness of the economy and environmental protection.

TO 6: Increased nature and landscape conservation by enhancing its ecological stability by enhancing biodiversity and implementing appropriate aquaculture measures –

OP for Fisheries 2014-2020 contributes to meeting this thematic objective in particular through Measure 2.5 and related activities to maintain the eel river stock in the river basin the target values were already met by 31 December 2018. Performance through PU3 activities has an indirect impact by supporting the development of a knowledge base in aquaculture in the Czech Republic.

TO 6: Reducing the energy intensity of technological processes in aquaculture –

The program contributes to the achievement of this thematic objective, in particular in measures 2.2 and 2.4. However, the rate of contribution and performance is different. Whereas in Measure 2.2 the number of exchanges of production equipment was more energy-efficient than negligible, measure 2.4 shows that there has been significant development of intensive holdings that are able to ensure a high level of production with minimum energy performance.

TO 3: Higher competitiveness of aquaculture - The program contributes to the achievement of this thematic objective in particular through investment projects in the modernization and renewal of their technological equipment. The projects in Measure 2.2 and 5.3 are therefore quite crucial. In the case of other measures (e.g. 2.1, 2.3, 5.2), only a marginal effect on the achievement of this thematic objective has been identified.

TO 3: Improved management and efficiency of strategic processes (management, marketing, innovation management) of supported companies - The program contributes to the achievement of this thematic objective, in particular through measures under Actions 2.1 and 5.2, but which are rather weak at 31 December 2018.

1. ÚVOD

Tento dokument byl sestaven v rámci projektu „**Průběžné hodnocení OP Rybářství (k 31. 12. 2018) a analýza zavedení finančních nástrojů**“, který byl zahájen podpisem smlouvy o dílo mezi Ministerstvem zemědělství ČR a dodavatelským subjektem, kterým je IREAS centrum, s. r. o.

Cílem průběžného hodnocení OP Rybářství 2014-2020 bylo posoudit účelnost a účinnost intervencí OP Rybářství na úrovni opatření/specifického cíle a zhodnotit pokrok při naplňování cílů programu ve vazbě na očekávané výsledky Dohody o partnerství s použitím dat k 31. 12. 2018. Výsledky hodnocení budou mimo jiné sloužit ke zpracování rozšířené výroční zprávy o implementaci programu za rok 2018. Za tímto účelem byla nejprve dopracována podrobná metodika hodnocení v Pre-evaluační studii.

Cílem hodnocení bylo rovněž posoudit nastavení implementační struktury, tedy zdali je nastavený systém efektivní a účinný, a to z hlediska všech zainteresovaných subjektů systému. Procesní hodnocení bylo provedeno v návaznosti na výsledky obdobného hodnocení realizovaného na přelomu roku 2016/2017 (veřejná zakázka s názvem Procesní a výsledkové hodnocení OP Rybářství 2014-2020). Specifická část tohoto projektu zaměřená na analýzu zavedení finančních nástrojů a jejich potenciální uplatnitelnosti ve finanční podpoře z evropských fondů pro sektor akvakultury v období 2020+ byla již předána a zadavatelem akceptována v srpnu 2018.

Tento dokument tudíž představuje dílčí výstup výše uvedeného projektu a jeho cílem je představení výsledků průběžného hodnocení OP Rybářství z hlediska věcného i finančního pokroku, z hlediska procesů v programu s důrazem na princip partnerství, implementaci a komunikaci, včetně hodnocení horizontálních témat a míry příspěvku k plnění cílů či priorit relevantních strategií ČR a EU.

Na realizaci tohoto evaluačního projektu se podíleli následující odborníci (abecední pořadí):

- doc. Ing. Lenka Slavíková, Ph.D. – hodnocení opatření 2.5
- Ing. Petr Fanta, Ph.D. – hodnocení opatření 3.1
- Ing. Jan Macháč – hodnocení opatření 2.5
- prof. Ing. Jan Kouřil, Ph.D. – odborná garance za výsledkové hodnocení všech opatření (odborník v oblasti rybářství); specificky pak participace na hodnocení opatření 2.1 a 2.4, horizontální evaluační otázky
- RNDr. Jana Kouřilová, Ph.D. – procesní hodnocení programu a opatření 6.1
- RNDr. Viktor Květoň, Ph.D. – hodnocení opatření 2.2 a 2.3
- doc. Ing. Martin Pělucha, Ph.D. – vedoucí řešitelského týmu, hodnocení opatření 2.1 a 2.4, 3.2, 5.1, horizontální evaluační otázky
- Ing. Emil Machálek, CSc. – zástupce vedoucího řešitelského týmu, hodnocení opatření 5.2 a 5.3, horizontální evaluační otázky

Asistenti v evaluaci byli Ing. Marek Feurich a Bc. Jan Lehejček.

2. STRUČNÝ POPIS POSTUPU ŘEŠENÍ

Způsob navrženého řešení průběžného hodnocení OP Rybářství a jeho příslušných opatření odpovídá zadávací dokumentaci, přičemž tento návrh byl dále dopracován v Pre-evaluační studii tohoto projektu o další aktivity, které přispějí k vyšší využitelnosti výsledků evaluace na úrovni ŘO OPR.

Průběžné hodnocení se zaměřilo zejména na posouzení pokroku, kterého bylo dosaženo při provádění OP Rybářství během roku 2018, vytvoření analýzy a hodnocení (ne)dosažených výsledků, (ne)problémových oblastí a formulace konkrétních doporučení na možná zlepšení a další faktory.

Součástí Průběžného hodnocení byly dle zadávací dokumentace následující činnosti

1. Procesní hodnocení programu, tedy úspěšnost provádění implementace programu a komunikačních aktivit OP Rybářství;
2. Výsledkové hodnocení programu.

S ohledem na to, že bude s výsledky této evaluace dále pracováno i na úrovni Evropské komise (tj. v rámci dokumentu „Výroční zpráva za rok 2018“), byly metody sběru a vyhodnocování dat a informací v Pre-evaluační studii přizpůsobeny metodice Evropské komise, pokud dané části byly vůči českému OP Rybářství 2014 – 2020 relevantní.

Průběžné hodnocení OP Rybářství probíhalo v souladu s uznanými postupy hodnocení, což mělo vliv na sběr i analýzu dat. Odpovědi na evaluační otázky poskytla široká škála primárních i sekundárních zdrojů dat kvalitativní i kvantitativní povahy.

Primární zdroje dat byly následující:

- data z dotazníkových šetření k řešeným oblastem evaluačních otázek;
- informace z telefonických nebo individuálních řízených rozhovorů s příjemci, pracovníky ŘO OPR a SZIF, a dalšími zástupci relevantních subjektů (např. Rybářské sdružení ČR, ÚZEI, vybrané obchodní řetězce).

Sekundární zdroje dat sestávají z:

- data z monitorovacího systému IS SZIF;
- data ze stávajících šetření či předchozích hodnocení OP Rybářství;
- data z výročních zpráv a programových dokumentů;
- další statistické údaje sektoru akvakultury (např. Rybářské sdružení ČR, ČSÚ).

Základní metody hodnocení a způsoby sběru dat jsou detailně popsány v Pre-evaluační studii jednak u jednotlivých opatření OP Rybářství. Jedná se o:

- Desk research

- Data mining
- Dotazníkové šetření zahrnující on-line dotazování, telefonické dotazování, osobní dotazování, face-to-face dotazování
- Rozhovory zahrnující individuální hloubkové rozhovory a skupinové rozhovory (např. s příjemci, zástupci implementace OP Rybářství, Rybářské sdružení ČR)
- Syntéza, doporučení a jejich facilitace

Evaluátor v rámci empirického šetření realizoval dotazníková šetření prostřednictvím on-line prostředí v opatřeních 2.2, 2.4 a 5.3, na které navázaly doplňující řízené rozhovory. V opatřeních 2.1, 2.3, 2.5, 3.1 a 5.2b a 6.1 proběhly pouze řízené rozhovory se zástupci příjemců, přičemž detaily k výběrovým vzorkům jsou uvedeny v Pre-evaluační studii. K Prioritě Unie 5 proběhla v lednu 2019 také specifická fokusní skupina (skupinový brainstorming) k problematice uvádění produkce na trh se zástupci klíčových rybářských podniků a zpracovatelů.

3. PROCESNÍ HODNOCENÍ PROGRAMU

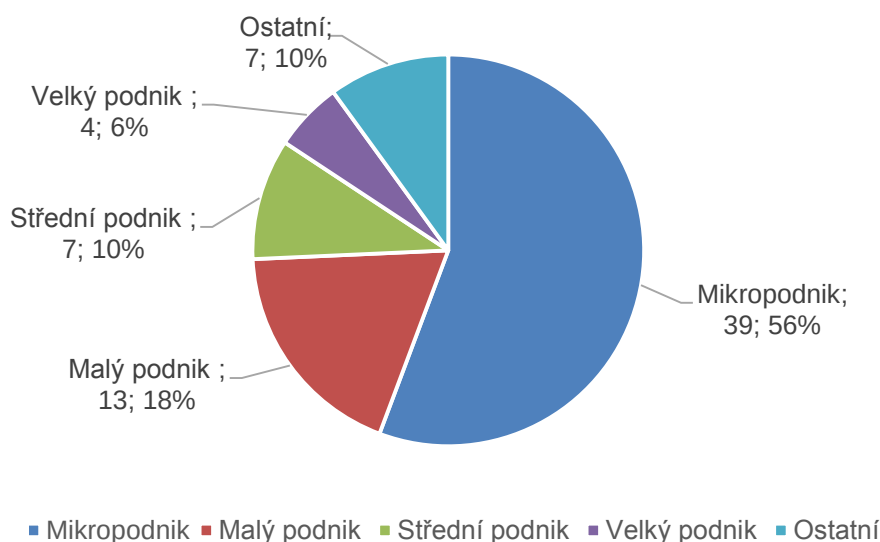
Úvod k tématice procesního hodnocení programu

Cílem procesního hodnocení programu je posouzení nastavení procesů a systému OP Rybářství. Toto hodnocení bylo zpracováno s využitím metodiky EK³ a je v souladu s ní rozděleno do tří částí: A. Partnerství, B. Implementace a C. Komunikace. Pro zodpovězení otázek ve všech třech částech byly vybrány relevantní ukazatele z metodiky EK.

V rámci procesního hodnocení byly využity analýzy podkladů a dokumentů MZE jako řídicího orgánu OP Rybářství, analýzy dokumentů a zápisů z jednání monitorovacího výboru OP Rybářství, dotazníkové šetření členů MV (listopad 2018), analýzy dat z informačních systémů, 2 řízené rozhovory se zástupcem MZE jako řídicího orgánu a se zástupcem SZIF jako zprostředkujícího subjektu (leden 2019) OP Rybářství, výsledky dotazníkového šetření žadatelů/příjemců podpory a dotazníkového šetření žadatelů/příjemců podpory a potenciálních žadatelů (obě šetření byla realizovaná v lednu 2019) a výsledky šetření provedeného firmou INESAN pro MMR v červenci 2018⁴.

Dotazníkové šetření členů MV bylo realizováno na 8. zasedání MV OP Rybářství; dotazník vyplnilo 25 členů MV, což činí 73,5 % všech členů MV (34 členů). V dotazníkovém šetření žadatelů/příjemců podpory bylo osloveno 211 žadatelů/příjemců podpory, odpovědělo 70, návratnost činila 33,2 %. Složení respondentů podle kategorie podniku je uvedeno v grafu.

Obr. č. 1: Respondenti – žadatelé/příjemci podpory podle kategorií podniků

³EUROPEAN COMMISSION - Directorate-General for Maritime Affairs and Fisheries Unit D.3 2017: FAME SU EMFF Evaluation working paper, Brussels

⁴ INESAN (2018). Veřejná konzultace ke zjednodušení administrativní náročnosti čerpání ESIF. Závěrečná zpráva. Zadavatel: MMR ČR

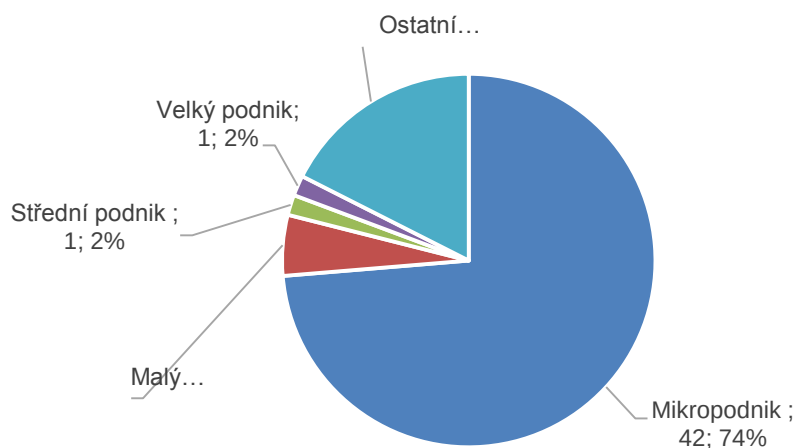

Zdroj: Dotazníkové šetření žadatelů/příjemců podpory, IREAS, leden 2019

Pozn.: mikropodnik – méně než 10 zaměstnanců, jehož roční obrat nepřesahuje 2 mil. EUR (cca 54 mil. Kč), malý podnik – více než 10 a méně než 50 zaměstnanců, jehož roční obrat nepřesahuje 10 mil. EUR (cca 270 mil. Kč), střední podnik – více než 50 a méně než 250 zaměstnanců, jehož roční obrat nepřesahuje 50 mil. EUR (cca 1,4 mld. Kč), velký podnik – více než 250 a méně než 750 zaměstnanců, jehož roční obrat nepřesahuje 200 mil. EUR (cca 5,4 mld. Kč). Ostatní – NNO apod.

V dotazníkovém šetření potenciálních žadatelů bylo osloveno 226 potenciálních žadatelů, odpovědělo 57, návratnost činila 25,2 %. Struktura respondentů šetření je uvedena v následujícím grafu. Potenciální žadatel byl definován jako žadatel/příjemce podpory OP Rybářství v programovém období 2007-2013, který dosud v rámci OP Rybářství 2014-2020 nepožádal o podporu.

Obr. č. 2: Respondenti – potenciální žadatelé podle kategorií podniků

Zdroj: Dotazníkové šetření potenciálních žadatelů, IREAS, leden 2019

Pozn.: mikropodnik – méně než 10 zaměstnanců, jehož roční obrat nepřesahuje 2 mil. EUR (cca 54 mil. Kč), malý podnik – více než 10 a méně než 50 zaměstnanců, jehož roční obrat nepřesahuje 10 mil. EUR (cca 270 mil. Kč), střední podnik – více než 50 a méně než 250 zaměstnanců, jehož roční obrat nepřesahuje 50 mil. EUR (cca 1,4 mld. Kč), velký podnik – více než 250 a méně než 750 zaměstnanců, jehož roční obrat nepřesahuje 200 mil. EUR (cca 5,4 mld. Kč). Ostatní – NNO apod.

Struktura respondentů obou šetření s vysokým podílem mikropodniků odráží podíl této kategorie mezi žadateli/příjemci podpory (cca 61,2 %).

3.1. Princip partnerství: procesní a horizontální téma

Výsledky procesního řízení jsou uspořádány podle evaluačních otázek metodiky EK⁵.

1) Jsou zapojeni správní stakeholderi/partneři?

Pro zodpovězení této otázky byly vybrány ukazatele podle metodiky EK (2017).

- počet zapojených stakeholderů**

Zapojení stakeholderů je realizováno zejména prostřednictvím Monitorovacího výboru OP Rybářství. Dále jsou relevantní stakeholderi zapojeni do Plánovací komise OP Rybářství, která se zaměřuje na aktuální problémy implementace OP Rybářství, a do Odborné skupiny OP Rybářství, jejíž hlavní náplní je příprava a implementace programu.

Monitorovací výbor má v souladu se statutem 34 členů, z toho 3 bez hlasovacího práva. Do Monitorovacího výboru je zapojeno celkem 24 organizací a institucí.

Členové MV se dělí na členy a jejich zástupce, kteří mají hlasovací právo, celkem 62 osob. Z celkového počtu 31 členů s hlasovacím právem nejsou do této pozice nominovány 2 osoby (za MZE a za Úřad vlády ČR), z celkového počtu 31 zástupců členů nejsou do funkce nominovány 4 osoby (za SMO, JČK, ÚV a ÚV – nediskriminace). Členové MV bez hlasovacího práva jsou zástupci ÚV, Auditního orgánu MF a EK.

- typy zapojených stakeholderů**, tj. zástupci regionálních, lokálních a dalších veřejných orgánů, ekonomičtí a sociální partneři, občanská společnost, včetně ekologických partnerů, nevládních organizací a orgánů odpovědných za podporu sociálního začlenění, rovnosti žen a mužů a nediskriminace, zástupci rybářského sektoru, akvakultury, zpracování a marketinku, zástupci pro opatření přesunutá z přímého na sdílené řízení (shromažďování, kontrola a vymáhání údajů)

Následující tabulka přehledně ukazuje typy zapojených stakeholderů.

Tabulka 1: Typy zapojených stakeholderů podle institucí/organizací

Instituce/organizace	Počet členů	Počet zástupců	Celkem	Z toho ženy
Ministerstvo zemědělství	5*	5	9	2
Rybářské sdružení	5	5	10	0
Národní sdružení intenzivních akvakulturních systémů	1	1	2	0
Český rybářský svaz	1	1	2	0
Moravský rybářský svaz	1	1	2	0
Ministerstvo financí	1	1	2	1
Ministerstvo životního prostředí	1	1	2	1
Ministerstvo pro místní rozvoj	1	1	2	2
Ministerstvo práce a sociálních věcí	1	1	2	2
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	1	1	2	0
Ministerstvo průmyslu a obchodu	1	1	2	1
Státní zemědělský intervenční fond	1	1	2	1

⁵ EUROPEAN COMMISSION - Directorate-General for Maritime Affairs and Fisheries Unit D.3 2017: FAME SU EMFF Evaluation working paper, Brussels

Svaz měst a obcí	1	1**	1	0
Český svaz ochránců přírody	1	1	2	0
Agentura ochrany přírody	1	1	2	1
Fakulta rybářství a ochrany vod a Výzkumný ústav rybářský a hydrobiologický, Jihočeská univerzita	1	1	2	0
Jihočeský kraj	1	1**	1	0
Asociace soukromého zemědělství	1	1	2	0
Agrární komora	1	1	2	0
Občanské sdružení	1	1	2	0
Mendelova univerzita v Brně	1	1	2	0
Úřad vlády	1**	1**	0	0
ÚV – nediskriminace, rovnost mužů a žen, zdravotně postižení	1	1**	1	1
Celkem s hlasovacím právem	31 (2 nejsou nominováni)	31 (4 nejsou nominováni)	56	12
Bez hlasovacího práva				
Úřad vlády	1	1	2	1
Auditní orgán MF	1	1	2	1
Evropská komise	1	1	2	2
Celkem bez hlasovacího práva	3	3	6	4

Zdroj: Seznam členů MV OP Rybářství

Pozn.: * ze stanoveného počtu 5 členů jeden není nominován

** člen/zástupce není za danou instituci/organizaci nominován

Na základě tabulky lze konstatovat široké zastoupení stakeholderů relevantních pro problematiku rybářství.

- pohlaví (gender) stakeholderů**

V MV je 28,1 % žen z celkového počtu 32 nominovaných členů a 23,3 % žen z celkového počtu 30 nominovaných zástupců. Podle ČSÚ v r. 2017 činil podíl žen v zemědělství, lesnictví a rybářství 28,2 %. Lze tedy konstatovat, že podíl žen zastoupených v MV odpovídá podílu žen na zaměstnanosti v zemědělství, lesnictví a rybářství.

- počet žen a mužů v ŘO/počet žen a mužů v ZS**

Na ŘO OP Rybářství (MZE) je zaměstnáno celkem 15 osob, 7 mužů a 8 žen. Na ZS (SZIF) je to celkem 14 osob, z toho 8 mužů a 6 žen. Celkem tedy implementaci OP Rybářství zajišťuje 29 osob, z toho je 48,3 % žen.

Podíl žen na implementaci OP Rybářství lze považovat za vyrovnaný; zásada rovných příležitostí mužů a žen a nediskriminace je dodržena.

- vnímání příjemců genderové rovnosti a nediskriminace v OP**

Z dotazníkového šetření žadatelů/příjemců podpory vyplývá, že 75,4 % z nich souhlasí (odpověď „ano“, „spíše ano“) s tím, že v rámci OP Rybářství je dostatečně prosazována genderová rovnost a nediskriminace. Pouze 2 respondenti (2,9 %) uvedli odpověď spíše ne a zbytek respondentů (21,7 %) zvolil odpověď „nedokáži posoudit“.

2) Jak efektivně jsou stakeholderi/partneři zapojeni v implementaci OP Rybářství?

Pro zhodnocení této otázky byly vybrány následující indikátory stanovené EK (2017):

- **počet jednání za rok**

Monitorovací výbor se schází 2 x ročně, Odborná skupina OP Rybářství se při přípravě programového období scházela častěji, nyní je to cca jednou za rok. Četnost zasedání těchto orgánů odpovídá potřebám a fázi implementace OP Rybářství.

- **četnost zapojení stakeholderů/partnerů na jednáních monitorovacího výboru**

Účast na jednání monitorovacího výboru je založena na zastupitelnosti. Člena MV může nahradit jeho zástupce, pokud je nominován. U těch organizací a institucí, kde jsou náhradníci nominováni, se tak jedná o plnou účast na jednání MV. Alespoň jeden zástupce EK se zúčastnil každého jednání MV.

Do jednání se zapojují členové podle projednávané problematiky. Na začátku programovacího období byly jejich příspěvky častější s ohledem na zahájení programu a potřebu vysvětlit a diskutovat záležitosti spojené s jeho implementací.

- **genderové zastoupení na jednáních MV**

Genderové zastoupení na jednáních MV odpovídá genderovému složení MV – viz tabulka 1.

- **spokojenost zúčastněných stakeholderů / partnerů s fungováním MV, kvalita a účinnost rozhodnutí MV atd. a zapojení stakeholderů/partnerů do rozhodovacího procesu**

Spokojenost stakeholderů / partnerů zúčastněných v MV byla zjišťována dotazníkovým šetřením, jehož byli respondenty byli členové MV. Z výsledků tohoto šetření vyplývá jejich spokojenost s fungováním MV. 92 % respondentů souhlasí, že jednání MV jsou věcná (pouze 8 % spíše souhlasí). Jako efektivní hodnotí jednání MV 68 % respondentů, 24 % uvedlo odpověď spíše ano a pouze 8 % (2 respondenti) se vyjádřilo mírně negativně – odpověď spíše ne. Za zcela transparentní označilo jednání MV 92 % respondentů, 8 % volilo odpověď spíše ano. Lze tedy konstatovat celkovou spokojenost zúčastněných stakeholderů.

Shrnutí: V implementaci OP Rybářství jsou zapojeni relevantní stakeholderi a s ohledem na specifika odvětví rybářství je jejich zastoupení genderově vyvážené. Stakeholderi jsou efektivně zapojeni do implementace a také oni sami vyjadřují spokojenost s fungováním MV. Z dotazníkového šetření žadatelů/příjemců podpory vyplývá, že OP Rybářství je vnímán jako genderově vyvážený a nediskriminační.

3.2. Implementace

3) Jak efektivní je řídicí struktura?

Z evaluačních indikátorů stanovených EK (2017) byly pro zhodnocení této otázky vybrány následující indikátory pro jednotlivé fáze projektu.

a) Od přípravy po podání žádosti

- **Návaznost postupů řízení programu**

Návaznost postupů řízení primárně vychází z metodik JMP. V OP Rybářství jsou pro jednotlivá opatření a v každé výzvě připravovány dohody o implementaci, v nichž je nastaven harmonogram postupu řízení v rámci opatření v dané výzvě, včetně termínů tak, aby jednotlivé fáze na sebe navazovaly..

- **Délka mezi jednotlivými kroky v cyklu řízení**

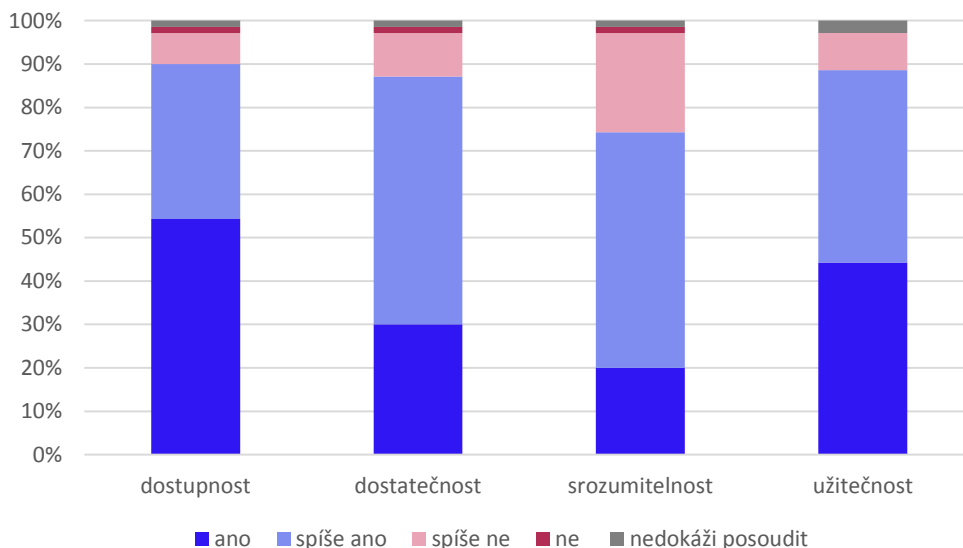
Harmonogram jednotlivých kroků je vždy stanoven v dohodě o implementaci k dané výzvě a opatření. K prodloužení stanovených lhůt může dojít v případě, že do hodnocení Žádostí o podporu jsou zahrnuti externí hodnotitelé nebo hodnotitelské komise, kdy je nutná součinnost těchto aktérů. Nicméně celkově je snaha ŘO nepřekročit stanovenou dobu 9 měsíců od ukončení výzvy/podání projektu do rozhodnutí.

- **Dostupnost pokynů (ano / ne)**

Pravidla pro žadatele podpory jsou dostupná a většinou jsou aktualizována pro každou výzvu (dle potřeby). Z dotazníkového šetření žadatelů/příjemců podpory vyplynulo, více než 50 % respondentů hodnotí dostupnost pokynů pozitivně. Nicméně 24,3 % respondentů vnímá nedostatek informací v textu Výzvy a Pravidlech za překážku zpracování a podání Žádosti o podporu, 27,1 % z nich volilo odpověď „nedokáže posoudit“. Instrukce pro vyplnění a zaslání Žádosti o podporu považuje za nedostatečné 35,7 % respondentů a 14,3 % z nich to nedokáže posoudit. Formuláře jsou nepřehledné podle názoru 37,1 % a opět 14,3 % z nich to nedokáže posoudit. Lhůta pro podání žádosti je krátká pro 32,9 % respondentů a 8,6 % z nich to nedokáže posoudit. Na druhé straně, ale na otázku „Umožnily Vám podmínky výzvy, včetně pravidel, připravit nebo realizovat Váš záměr/záměry plně v souladu s Vašimi potřebami?“ odpovědělo 92,8 % respondentů pozitivně (45,7 % zvolilo odpověď „ano“, 47,1 % „spíše ano“) a na otázku ohledně informací při přípravě a registraci žádosti převažovaly také kladné odpovědi (viz následující graf).

Obr. č. 3: Hodnocení informací – příprava a registrace žádosti (n=70)

Zdroj: Dotazníkové šetření žadatelů a příjemců podpory, IREAS, leden 2019

Z grafu vyplývá, že respondenti nejlépe hodnotí dostupnost a užitečnost informací při přípravě a registraci žádosti.

V individuálních odpovědích v otázce o konkrétních překážkách se objevují zejména administrativní problémy, výše dotaze (více viz Příloha 1 – otázka č. 5).

Z dotazníkového šetření žadatelů/příjemců podpory dále vyplynulo, že respondenti by ze 48,6 % uvítali úpravu výzvy, resp. pravidel. Tito respondenti nejčastěji zmiňovali zvýšení míry dostupné podpory (58,8 % z nich), podporu dalších způsobilých výdajů (50 %), rozšíření nabídky podporovaných projektů (38,2 %) a lépe zvolená kritéria pro výběr projektů (také 38,2 %). Individuální odpovědi a náměty na další podporu jsou uvedeny v příloze (otázka č. 8 a 9).

- **Doba trvání výzvy (od ohlášení po uzavření), resp. od registrace**

Všechny výzvy v rámci OP Rybářství (viz následující tabulka) byly ohlášeny (s výjimkou nulté výzvy pro opatření 6.1 – Technická pomoc) průměrně 65,2 dne před spuštěním (min. 57, max. 82 dní). Délka trvání kolové výzvy (od spuštění po ukončení) je obvykle 14 až 28 dní. V rámci OP Rybářství byly vyhlášeny také kontinuální výzvy. Jedná se o nultou výzvu (oficiálně výzva č. 999) od 21. 10. 2015 pro Opatření 6.1 – Technická pomoc (končí 31. 12. 2023), 3. výzvu od 3.5.2016 pro Opatření 5.2 - Uvádění produktů na trh b) Záměr – Propagační kampaně (končí 31.12.2023) a 10. výzvu od 4.4.2017 pro opatření 3.1 – Shromažďování údajů (končí 31.07.2023). U opatření 3.2 v rámci 6. výzvy byla kontinuální výzva prodloužena do 31. 7. 2023⁶.

⁶ U 6. výzvy pro opatření 3.2. bylo v listopadu 2018 schváleno ministrem MZe prodloužení příjmu Žadostí o podporu do 31.7.2023 a navýšení alokace dané výzvy na celou alokaci opatření.

V 7. výzvě pro Opatření 5.1 – Plány produkce a v 8. výzvě pro Opatření 5.2 - Uvádění produktů na trh a) Záměr – Vytváření organizace producentů byly projekty přijímány průběžně s ukončením 31. 12. 2018 v případě 6. a 7. výzvy a 31. 12. 2017 v případě 8. výzvy. V Opatření 3.2 – Sledovatelnost produktů jsou žadateli MZE a Státní veterinární správa, délka výzvy umožnila flexibilitu pro žadatele. Opatření 5.1 – Plány produkce a Opatření 5.2 - Uvádění produktů na trh a) Záměr – Vytváření organizace producentů na sebe věcně navazují, Nejprve je třeba vytvořit organizaci producentů, která musí být uznána MZE, pak teprve tato organizace vytváří plány produkce. O Opatření 5.2a) není mezi žadateli zájem, což se pak odráží také v implementaci Opatření 5.1.

Tabulka 2: Přehled výzev

Výzva č.	Opatření v rámci výzvy	Ohlášení výzvy	Doba od ohlášení po spuštění výzvy	Spuštění výzvy	Ukončení výzvy	Doba trvání výzvy v dnech
0	6.1.			21. 10. 2015	31. 12. 2023	2993
1	2.1.	21. 08. 2015	61	21. 10. 2015	18. 11. 2015	28
	2.2. a)					
	2.4.					
	5.3.					
2	2.5.	21. 08. 2015	61	21. 10. 2015	18. 11. 2015	28
3	5.2.b)	04. 03. 2016	60	03. 05. 2016	31. 12. 2023	2798
4	2.2.b)	04. 03. 2016	60	03. 05. 2016	17. 05. 2016	14
	2.3.					
5	2.2.a)	21. 07. 2016	82	11. 10. 2016	31. 10. 2016	20
	2.4.					
	5.3.					
6	3.2.	21. 07. 2016	82	11. 10. 2016	31.7. 2023	2848
7	5.1.	01. 02. 2017	62	04. 04. 2017	31. 12. 2018	636
8	5.2.a)	01. 02. 2017	62	04. 04. 2017	31. 12. 2017	271
9	2.2.b)	01. 02. 2017	62	04. 04. 2017	24. 04. 2017	20
	2.3.					
	5.2.b)					
10	3.1.	01. 02. 2017	62	04. 04. 2017	31. 07. 2023	2309
11	2.1.	02. 08. 2017	69	10. 10. 2017	30. 10. 2017	20
	2.2.a)					
	2.4.					
	5.3.					
12	2.2.a)	05. 02. 2018	57	03. 04. 2018	23. 04. 2018	20
	2.2.b)					
	2.3.					
	5.2.b)					
	5.3.					
13	2.1.	03. 08. 2018	67	09. 10. 2018	30. 10. 2018	21
	2.2.a)					
	2.4.					
	5.2.a)					
	5.3.					

Zdroj: Podklady ŘO

I když jsou výzvy dopředu ohlášeny a jejich doba trvání je 14-28 dní, ze zkušeností z ŘO a ZS vyplývá, že cca 80 % žádostí je podáno až poslední tři dny před termínem ukončení výzvy.

- **Počet kontaktů, které mají programoví manažeři (ŘO/ZS) s potenciálními žadateli**

Pracovníci ŘO i ZS jsou denně v kontaktu s potenciálními žadateli i s příjemci podpory. Počty kontaktů se nesledují. Z řízených rozhovorů na ŘO a ZS vyplývá, že intenzita kontaktů v období po vyhlášení výzvy a po jejím spuštění je výrazně vyšší. V rámci OP Rybářství se vyhláší výzvy 2 x ročně. Počet kontaktů pracovníků regionálních odborů je také ovlivněn množstvím projektů připravovaných a realizovaných v regionech (nejvíce ŘO České Budějovice, ŘO Brno).

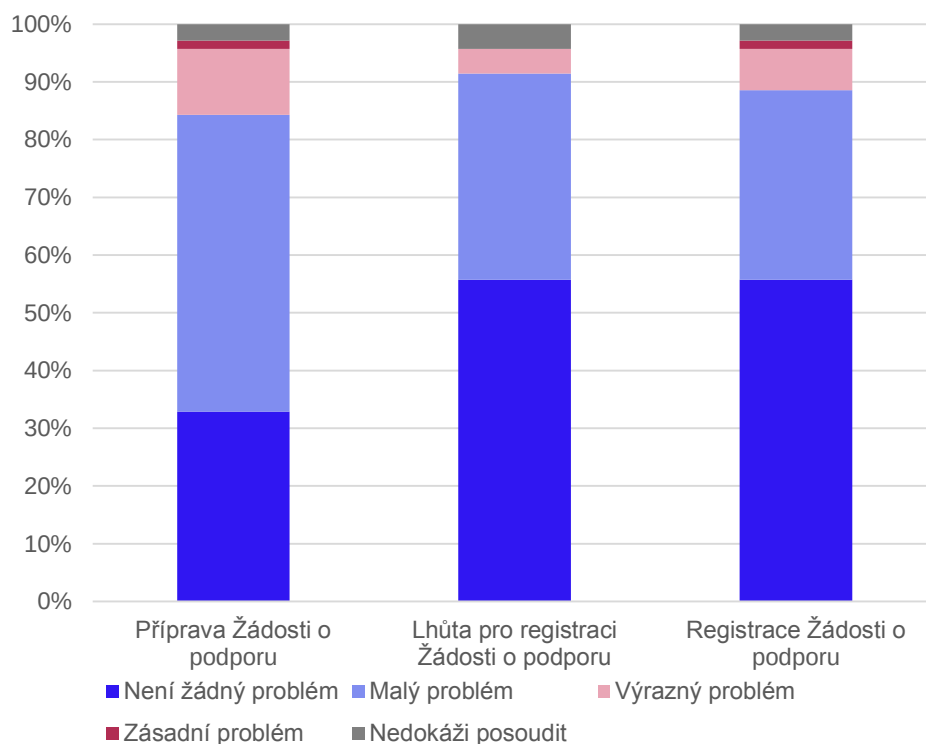
Pro rychlou komunikaci funguje na ZS infolinka. Nejčastější dotazy, kde může žadatel na webu hledat odpověď na své otázky, jsou pravidelně aktualizovány a jsou dostupné na stránkách SZIF.

Zástupci ŘO se účastní čtvrtletních plenárních zasedání Rybářského sdružení ČR, kde informují o aktuálním dění v rámci OP Rybářství, dále se setkávají s potenciálními žadateli na konferencích, seminářích pro žadatele apod.

- **Úroveň spokojenosti s procesem podávání žádostí**

Z dotazníkového šetření žadatelů/příjemců podpory vyplynula celková spokojenost s přípravou a registrací Žádosti o podporu – viz následující graf. Hodnocení „žádný problém“ nebo jen „malý problém“ přesahuje 80 % ve všech otázkách.

Obr. č. 4: Spokojenost s procesem podávání žádosti (n=70)

Zdroj: Dotazníkové šetření žadatelů a příjemců podpory, IREAS, leden 2019

Nicméně pouze pro 32,9 % respondentů nepředstavovala příprava žádosti žádný problém. 14,3 % respondentů se potýkalo s výraznými nebo zásadními problémy. Nejlépe v hodnocení vychází lhůta pro registraci žádostí o podporu – pro 55,7 % respondentů to nebyl žádný problém, pro 35,7 % pouze malý problém.

Respondenti dotazníkového šetření žadatelů/příjemců podpory zhodnotili největší překážky při zpracování a podání žádostí o podporu – viz následující tabulka.

Tabulka 3: Hodnocení překážek při zpracování a podání Žádosti o podporu (% odpovědí)

Faktor	Ano	Spíše ano	Spíše ne	Ne	Nedokáži posoudit
Nedostatek informací v textu Výzvy a v Pravidlech (n=67)	4,5	20,9	14,9	31,3	28,4
Nedostatečné instrukce pro vyplnění a zaslání Žádosti o podporu (n=68)	11,8	25,0	20,6	27,9	14,7
Nepřehlednost formulářů pro podání Žádosti o podporu (n=65)	18,5	21,5	15,4	29,2	15,4
Krátká lhůta pro podání Žádosti o podporu (n=63)	12,7	23,8	23,8	30,2	9,5
Jiné, uveďte, prosím (n=6)					

Pozn.: n označuje počet respondentů, kteří na tuto otázku odpověděli.

Zdroj: Dotazníkové šetření žadatelů a příjemců podpory, IREAS, leden 2019

Z tabulky vyplývá, že nejmenší překážkou jsou informace v textu Výzvy a v Pravidlech, největší pak nepřehlednost formulářů. Administrativní náročnost vyplynula také z individuálních odpovědí, které respondenti uvedli v odrážce jiné (viz příloha 1). Odpovědi na tuto otázku opět podporují požadavky na zjednodušení administrativy spojené s podáním žádosti o projekty a na zpřesnění obsahu jednotlivých položek formuláře.

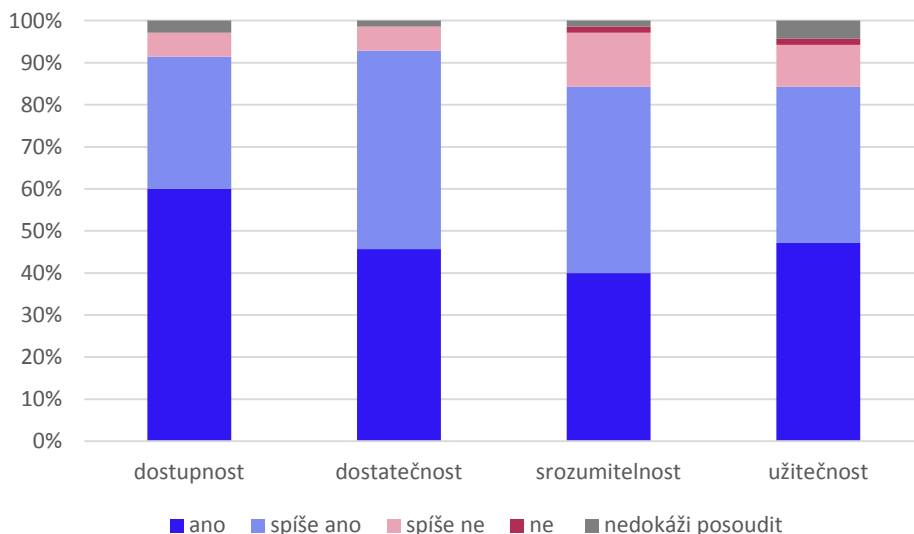
b) posuzování žádostí o podporu, jejich výběr, schválení (vydání rozhodnutí), realizace, monitorování a kontroly realizace projektu

- Hodnocení informací ze strany příjemců/žadatelů v době příjmu žádostí**

Celkově jsou informace v průběhu dalších fází projektu hodnoceny pozitivně. Bližší informace o dalších jednotlivých fázích poskytují následující grafy.

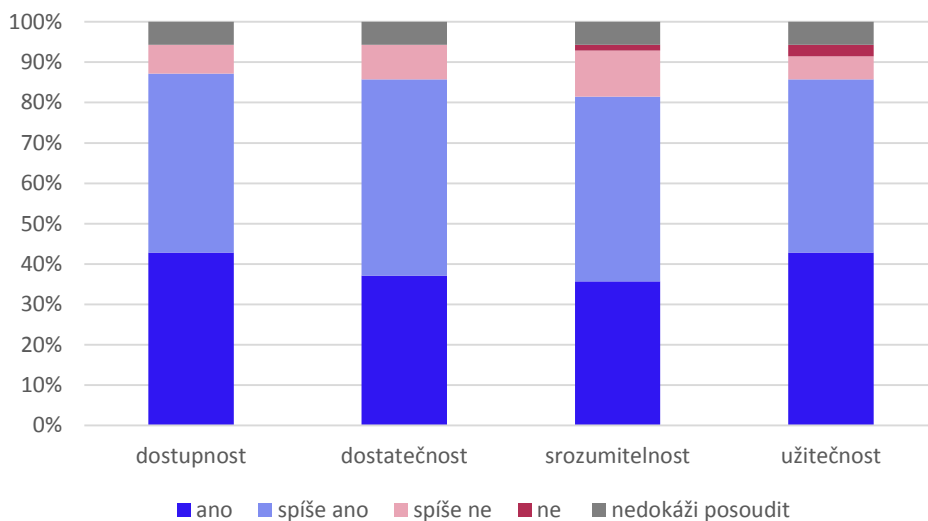

Obr. č. 5: Hodnocení informací – příjem žádostí, kontrola formálních náležitostí a přijatelnosti (n=70)

Zdroj: Dotazníkové šetření žadatelů a příjemců podpory, IREAS, leden 2019

Obr. č. 6: Hodnocení informací – hodnocení a výběr projektů (n=70)

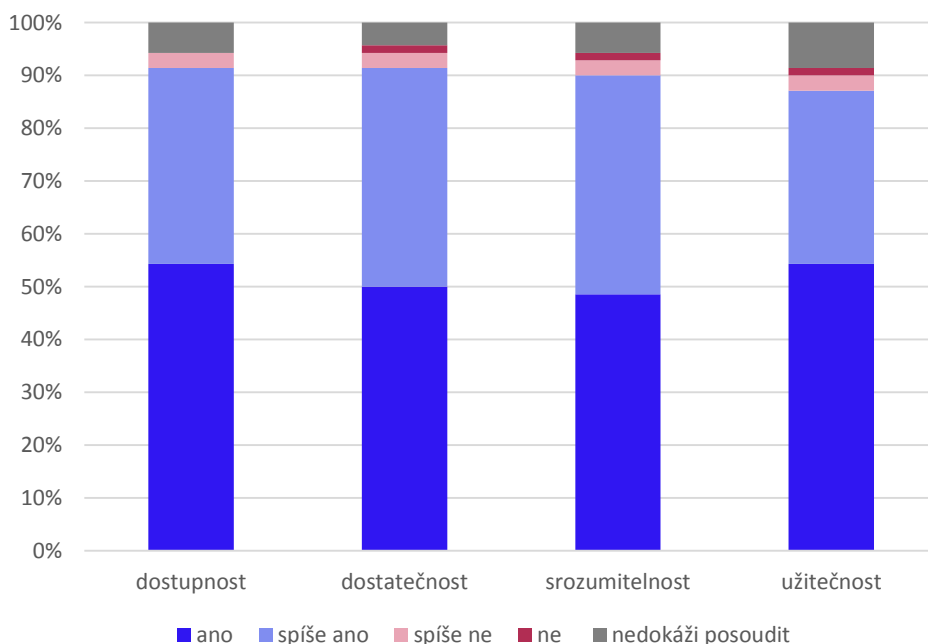
Zdroj: Dotazníkové šetření žadatelů a příjemců podpory, IREAS, leden 2019

Ve fázích „příjem žádostí, kontrola formálních náležitostí a přijatelnosti“ a „hodnocení a výběr projektů“ je opět celkové hodnocení pozitivní, nicméně mírně se navyšuje podíl negativních odpovědí v oblasti srozumitelnosti a užitečnosti informací.

I v případě hodnocení dostupnosti, dostatečnosti, srozumitelnosti a užitečnosti informací spojených s vydáním rozhodnutí o poskytnutí dotace jsou respondenti spokojeni, jak ukazuje následující graf.

Obr. č. 7: Hodnocení informací – vydání právního aktu (Rozhodnutí o poskytnutí dotace) (n=70)

Zdroj: Dotazníkové šetření žadatelů a příjemců podpory, IREAS, leden 2019

- **Transparentnost výběru projektů**

Transparentnost rozhodovacího procesu se primárně odvíjí od metodik jednotného metodického prostředí. MV schvaluje kritéria výběru projektů, která ŘO zveřejňuje v pravidlech. Informace jsou žadatelům o podporu dostupné. Žadatel má tedy představu a způsobu výběru projektů a u své žádosti v Portálu farmáře vidí dosažené body. Žadatel může požádat o přezkum Přezkumnou/Poradní komisí OP Rybářství.

Podle procesního hodnocení z r. 2016 (NAVIGA, 2016) hodnotilo srozumitelnost kritérií 39 % žadatelů negativně (spíše ne, ne). Ze současného dotazníkového šetření realizovaného v lednu 2019 vyplývá, že se srozumitelnost zlepšila, protože pouze 10 % respondentů hodnotí srozumitelnost a konkrétnost vylučovacích a hodnotících kritérií negativně (z toho 7,1 % uvedlo odpověď „spíše ne“, 2,9 % „ne“).

Respondenti dotazníkového šetření v lednu 2019 v 78,6 % pozitivně hodnotili transparentnost procesu výběru projektů (42,9 % zvolilo odpověď „ano“, 35,7 % „spíše ano“). Negativní odpověď („spíše ne“) zvolil pouze jeden respondent. Ale pětina (20 %) respondentů se k této otázce nevyjádřila (odpověď „nedokáži posoudit“).

Transparentnost rozhodovacího procesu lze tedy celkově hodnotit pozitivně. To potvrzují i výsledky šetření, které bylo pro MMR realizováno Institutem evaluací a analýz (INESAN) v r. 2018⁷. Podle tohoto šetření 75 % respondentů, kteří podali žádost v rámci OP Rybářství 2014-2020, považuje hodnocení žádostí za transparentní.

⁷ INESAN (2018). Veřejná konzultace ke zjednodušení administrativní náročnosti čerpání ESIF. Závěrečná zpráva. Zadavatel: MMR ČR.

- **Chybovost žádostí o podporu**

Podle údajů ZS byla chybovost žádostí o podporu v jednotlivých opatřeních rozdílná, celkově se v období 1. 1. 2017-31. 12. 2018 pohybovala na úrovni 98,6 %⁸ (do tohoto výsledku nebyly započítány projekty s ukončenou administrací).

Tabulka 4: Chybovost v Žádostech o podporu (1.1.2017-31.12.2018)

Opatření	Chybovost v %
2.1 Opatření – Inovace	66,7
2.2 Produktivní investice do akvakultury a) Záměr – Investice do akvakultury	99,5
2.2 Produktivní investice do akvakultury b) Záměr – Diverzifikace akvakultury	100,0
2.3 Opatření – Podpora nových chovatelů	100,0
2.4 Opatření – Recirkulační zařízení a průtočné systémy s dočišťováním	100,0
2.5 Opatření – Akvakultura poskytující environmentální služby	85,7
3.1 Opatření – Shromažďování údajů	100,0
3.2 Opatření – Sledovatelnost produktů	100,0
5.2 Opatření – Uvádění produktů na trh - b) Záměr – Propagační kampaně	100,0
5.3 Opatření – Investice do zpracování produktů	100,0
6.1 Technická pomoc	79,2

Zdroj Vlastní tabulka podle údajů SZIF

V OP Rybářství byla realizována opatření zaměřená na snížení chyb/nedostatků při vyplňování žádostí o podporu. Na webu SZIF⁹ i MZE¹⁰ je dostupný dokument z r. 2017 „Přehled nejčastějších chyb žadatelů a příjemců OP Rybářství“, který zpracovalo MZE jako ŘO ve spolupráci se SZIF jako zprostředkujícím subjektem (aktualizace tohoto dokumentu proběhla dne 30. 1. 2019), dále přehled nejčastěji kladených dotazů k veřejným zakázkám OP Rybářství zpracovaný SZIF a také přehledy nejčastějších dotazů k jednotlivým výzvám¹¹, které mohou napomoci žadateli správně vyplnit žádost, pokud tyto dokumenty využije. Žadatelé se samozřejmě mohou se svými dotazy obracet jak na pracovníky SZIF, tak ŘO. Přes přijatá opatření přetrvává relativně vysoká chybovost žádostí o podporu.

Graf ukazuje využití jednotlivých informačních zdrojů při podávání žádostí.

⁸ Za chybnou žádost je považována i žádost s jednou chybou = minimálně jedna chyba v žádosti.

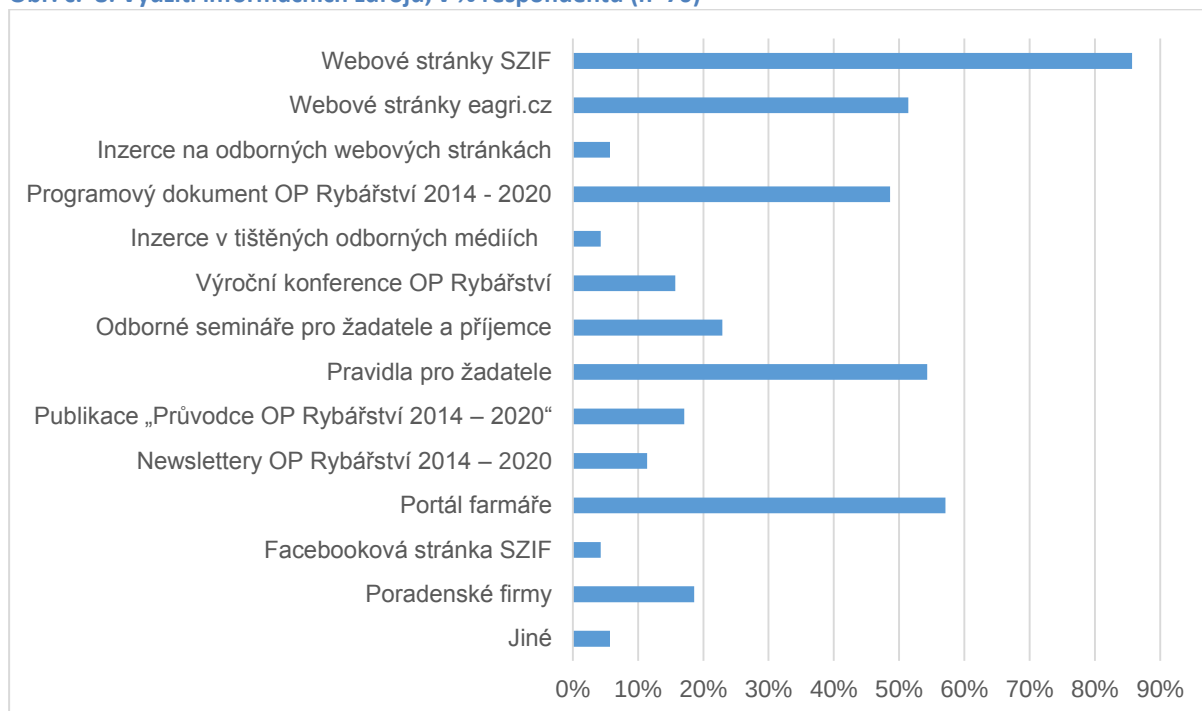
⁹ Viz: http://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fnejcastejsi_dotazy%2Fopr2014%2F1506517492902.pdf

¹⁰ Viz: http://eagri.cz/public/web/file/550317/Prehled_nejcastejsich_chyb_zadatelu_a_prijemcu_OP_Rybarstvi_2014_2020.pdf

¹¹ <https://www.szif.cz/cs/faq-opr2014>

Obr. č. 8: Využití informačních zdrojů, v % respondentů (n=70)

Zdroj: Dotazníkové šetření žadatelů a příjemců podpory, IREAS, leden 2019

Z grafu vyplývá, že žadatelé nejvíce využívají elektronické informační zdroje jako webové stránky SZIF, Portál farmáře a webové stránky eagri.cz.

- **Využití externích odborníků**

Metodiky JMP umožňují zapojení externích odborníků. Do implementace OP Rybářství jsou zapojeni externí hodnotitelé, kteří zajišťují expertní posouzení žádostí o podporu v rámci procesu hodnocení, včetně členství v hodnotitelských komisích. Externí odborníci jsou také využíváni pro zpracování znaleckých posudků v rámci OP Rybářství. Využití externích odborníků zaručuje odbornost v rozhodovacím procesu. Spokojenost s odborností hodnotitelů v OP Rybářství byla také potvrzena výsledky šetření, které bylo pro MMR realizováno Institutem evaluací a analýz (INESAN) v r. 2018¹², kdy za „expertní“ označilo hodnocení žádostí o podporu 80 % respondentů za OP Rybářství.

- **Úspěšnost projektů, tj. % schválených projektů ve srovnání s počtem žádostí ke konci r. 2018**

Z údajů ŘO¹³ k 31. 12. 2018 vyplývá 62 % úspěšnost žádostí (820 zaregistrovaných žádostí o podporu, 529 původních rozhodnutí o poskytnutí dotace, 20 ukončených administrací po vydání rozhodnutí, celkem 509 aktuálních rozhodnutí o poskytnutí dotace). Nicméně ještě stále probíhá hodnocení žádostí z 13. výzvy. Přehled úspěšnosti projektů k 31. 12. 2018 podle údajů ŘO uvádí tabulka.

¹² INESAN (2018). Veřejná konzultace ke zjednodušení administrativní náročnosti čerpání ESIF. Závěrečná zpráva. Zadavatel: MMR ČR.

¹³ Tabulka Přehled čerpání OP R k 31.12.2018

Tabulka 5: Úspěšnost projektů podle opatření k 31. 12. 2018

PU	Opatření	Název opatření	Úspěšnost projektů*
2	2.1.	Inovace	47,1
	2.2.	Produktivní investice do akvakultury	65,1
	2.3.	Podpora nových chovatelů	23,1
	2.4.	Recirkulační zařízení a průtočné systémy s dočišťováním	43,1
	2.5.	Akvakultura poskytující environmentální služby	70,6
	Celkem		61,3
3	3.1.	Shromažďování údajů	100,0
	3.2.	Sledovatelnost produktů	50,0
	Celkem		87,5
5	5.1.	Plány produkce	0
	5.2.	Uvádění produktů na trh	60,6
	5.3.	Investice do zpracování produktů	53,6
	Celkem		56,2
TP	Celkem	Technická pomoc	82,9
Celkem			62,1

Pozn.: úspěšnost projektů je vypočítána jako podíl zaregistrovaných žádostí a aktuálních rozhodnutí o poskytnutí dotace; v opatření 5.1 - Plány produkce nebyla k 31. 12. 2018 podána žádná žádost.

Zdroj: vlastní dopočty podle tabulky Přehled čerpání OP R k 31. 12. 2018

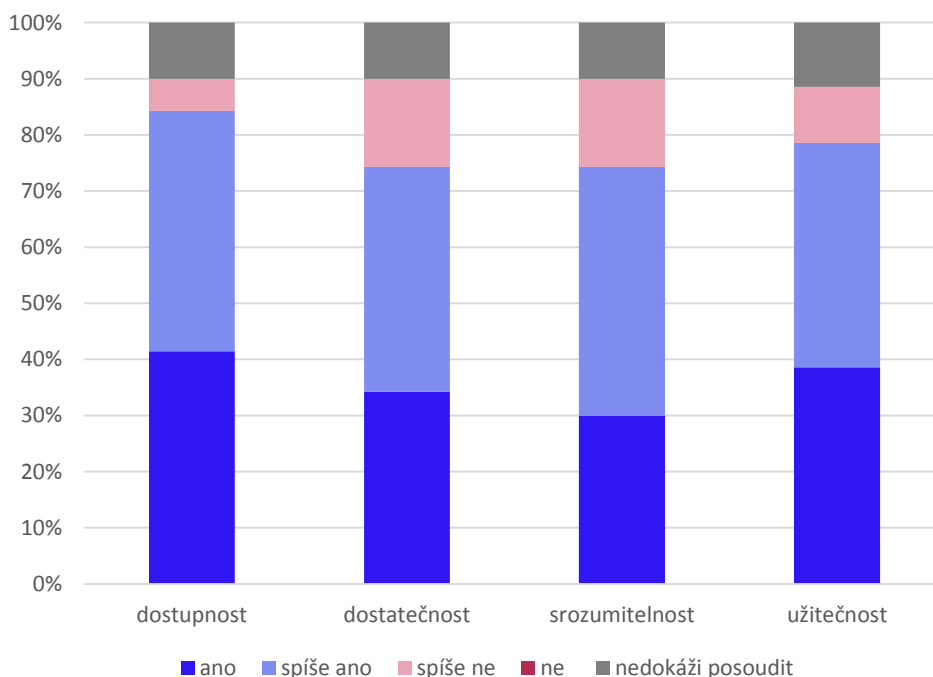
Podle údajů ŘO se jako nejúspěšnější jeví opatření 3.1. Shromažďování údajů, kdy všech 6 zaregistrovaných projektů obdrželo Rozhodnutí o poskytnutí dotace. Výroční zpráva OP Rybářství za rok 2017 (str. 5) uvádí, že: „Meziroční srovnání míry úspěšnosti předložených projektů v rámci po sobě následujících let 2015, 2016 a 2017 lze sledovat u opatření 2.2.a), 2.4, 2.5. Akvakultura poskytující environmentální služby a 5.3. Investice do zpracování produktů, která byla vyhlášena již třikrát.“ Úspěšnost projektů tedy souvisí také s tím, jaká opatření byla ve výzvách vyhlášena, a tedy na zkušenostech žadatelů o podporu.

• Výběrová řízení

V průběhu projektů (podle jejich typu) se realizují výběrová řízení. Spokojenost respondentů s informacemi pro tuto fázi projektů uvádí následující graf. Respondenti jsou nejvíce spokojeni s dostupností informací (téměř 85 %), nejméně s jejich dostatečností (74,3 %). Celkové hodnocení informací je pozitivní.

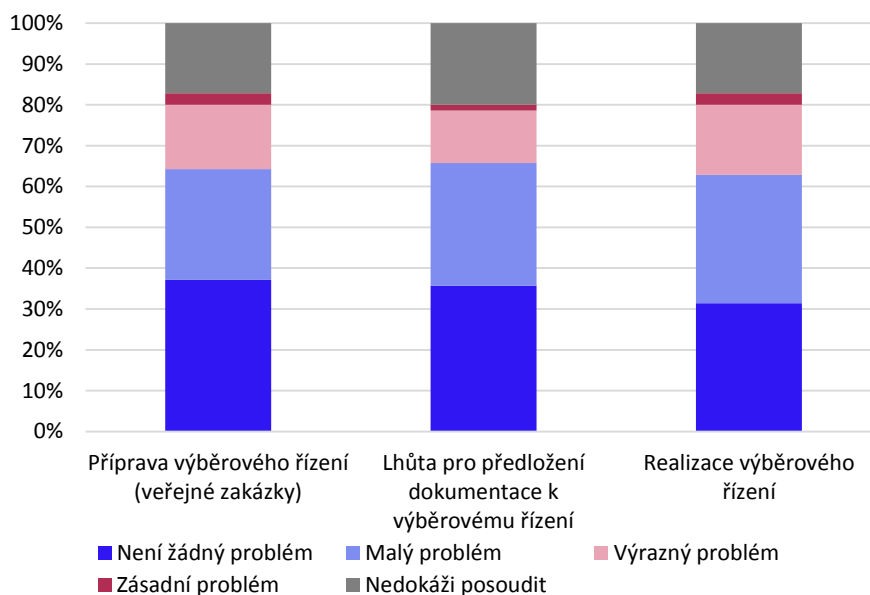
Obr. č. 9: Hodnocení informací – realizace a kontrola výběrového řízení (n=70)

Zdroj: Dotazníkové šetření žadatelů a příjemců podpory, IREAS, leden 2019

Následující graf shrnuje vnímání problémovosti procesů spojených s výběrovým řízením.

Obr. č. 10: Spokojenost s procesem výběrových řízení (n=70)

Zdroj: Dotazníkové šetření žadatelů a příjemců podpory, IREAS, leden 2019

Ve výběrových řízeních lze pozorovat vyšší míru zastoupení negativních odpovědí („výrazný problém“ a „zásadní problém“), a to jak při přípravě, tak při realizaci. Z grafu vyplývá, pomineme-li respondenty, kteří zvolili odpověď „nedokáži posoudit“, že každý čtvrtý respondent se potýkal s výraznými nebo zásadními problémy při realizaci výběrového řízení.

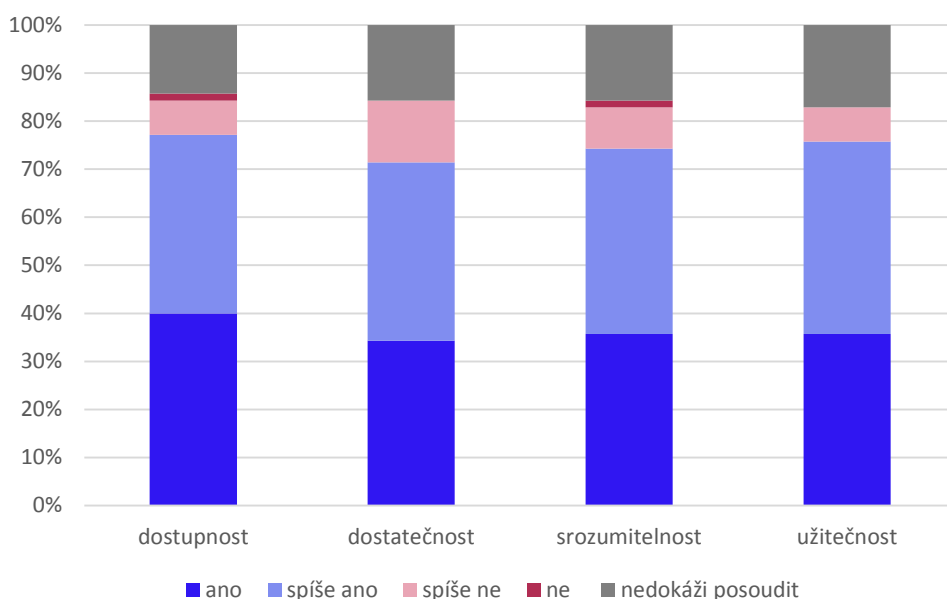

Pracovní zatížení při realizaci výběrového řízení je přijatelné pro 57,1 % respondentů dotazníkového šetření žadatelů/příjemců podpory. S tímto názorem nesouhlasí 28,6 % respondentů; zbývající zvolili odpověď „nedokáží posoudit“.

- **Žádost o platbu**

Pokud jde o spokojenost s procesy spojenými se žádostí o platbu, je třeba brát v úvahu skutečnost, že v této otázce je opět poměrně značné zastoupení odpovědí „nedokáží posoudit“, což znamená, že respondenti dotazníkového šetření ještě do této fáze realizace projektu nedospěli. V případě hodnocení informací k žádosti o platbu se to týká cca 15 % respondentů, jak vyplývá z následujícího grafu.

Obr. č. 11: Hodnocení informací – platby – administrace žádosti o platbu (n=70)

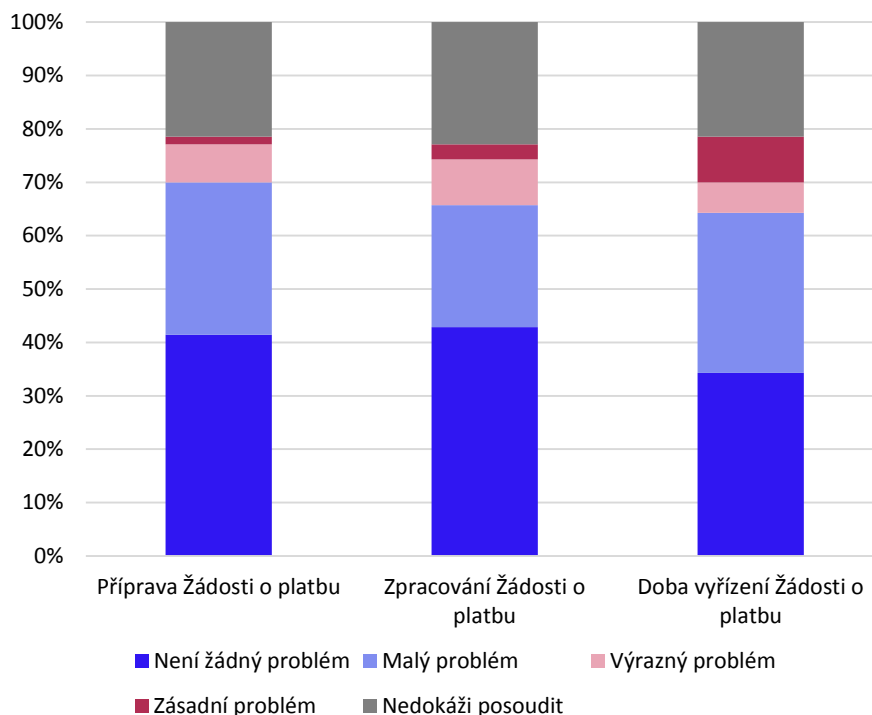

Zdroj: Dotazníkové šetření žadatelů a příjemců podpory, IREAS, leden 2019

Pokud jde o procesy spojené s žádostí o platbu, celkově je menší spokojenost s dobou vyřízení žádosti o platbu, ale opět převažují pozitivní odpovědi. Zhruba 2/3 žadatelů vnímají dobu vyřízení žádosti o platbu jako „žádný“ nebo pouze jen „malý“ problém – viz následující graf.

Obr. č. 12: Spokojenost s procesy spojenými s Žádostí o platbu (n=70)

Zdroj: Dotazníkové šetření žadatelů a příjemců podpory, IREAS, leden 2019

Následující tabulka shrnuje hodnocení překážek při zpracování a podání Žádosti o platbu.

Tabulka 6: Hodnocení překážek při zpracování a podání Žádosti o platbu (v % odpovědí)

Faktor	Ano	Spíše ano	Spíše ne	Ne	Nedokáži posoudit
Nedostatek informací v Pravidlech (n=65)	3,1	12,3	23,1	29,2	32,3
Nedostatečné instrukce pro vyplnění a zaslání Žádosti o platbu (n=67)	9,0	14,9	23,9	28,4	23,9
Nepřehlednost formulářů pro podání Žádosti o platbu (n=64)	10,9	15,6	20,3	28,1	25,0
Krátká lhůta pro podání Žádosti o platbu (n=66)	10,6	12,1	22,7	28,8	25,8
Pozdní zveřejnění formuláře Žádosti o platbu (n=65)	6,2	10,8	18,5	32,3	32,3
Jiné, uveďte, prosím (n=4)					

Pozn.: n označuje počet respondentů, kteří na tuto otázku odpověděli.

Zdroj: Dotazníkové šetření žadatelů a příjemců podpory, IREAS, leden 2019

V podstatě ve všech faktorech se pozitivní hodnocení pohybují nad úrovní 50 %. Výjimkou je „Nepřehlednost formulářů pro podání Žádosti o platbu“, což opět potvrzuje požadavek na zjednodušení a zpřehlednění administrativy.

Celková chybovost žádostí o platbu činila 56 %. Chybovost žádostí o platbu podle jednotlivých opatření shrnuje Tabulka 8.

Tabulka 7: Chybovost v Žádostech o platbu (1.1.2017-31.12.2018)

Opatření	Chybovost v %
2.1 Opatření – Inovace	100
2.2 Produktivní investice do akvakultury a) Záměr – Investice do akvakultury	42,4
2.2 Produktivní investice do akvakultury b) Záměr – Diverzifikace akvakultury	100,0
2.3 Opatření – Podpora nových chovatelů	66,7
2.4 Opatření – Recirkulační zařízení a průtočné systémy s dočišťováním	92,9
3.1 Opatření – Shromažďování údajů	50,0
5.2 Opatření – Uvádění produktů na trh – b) Záměr – Propagační kampaně	100,0
5.3 Opatření – Investice do zpracování produktů	17,6
6.1 Technická pomoc	35,0

Zdroj Vlastní tabulka podle údajů SZIF

Jak už je výše uvedeno, MZE jako ŘO ve spolupráci se SZIF zpracovalo v r. 2017 dokument „Přehled nejčastějších chyb žadatelů a příjemců OP Rybářství, který je dostupný na webu SZIF¹⁴ i MZE¹⁵ a který byl aktualizován o nové poznatky dne 30. 1. 2019. Pro rychlou komunikaci mohou žadatelé využít infolinku na SZIF nebo se obrátit na relevantní pracovníky SZIF nebo MZE. I když je chybovost žádostí o platbu nižší než chybovost žádostí o podporu, chyby prodlužují dobu trvání platebního procesu pro žadatele. Pro snížení chybovosti ze strany příjemce byly v nedávné době zaktualizovány instruktážní listy do Závěrečných zpráv o realizaci projektu a zavedeny automatiky při vyplňování některých polí, které příjemci významně napomohou při správném vyplňování zprávy. Tyto úpravy by se měly projevit v roce 2019.

• monitorování projektu

V této části je hodnoceno monitorování projektu, tj. aktivity spojené s předkládáním Závěrečné zprávy o realizaci projektu a Průběžné zprávy o udržitelnosti projektu, a kontroly, které jsou realizovány ze strany ŘO/SZIF a auditního orgánu.

Spokojenost s dostupností, dostatečností, srozumitelností a užitečností informací pro monitorování projektu ukazuje následující graf. Vysoký podíl odpovědí „nedokáží posoudit“ naznačuje, že cca ¼ respondentů do této fáze projektu ještě nedospěla.

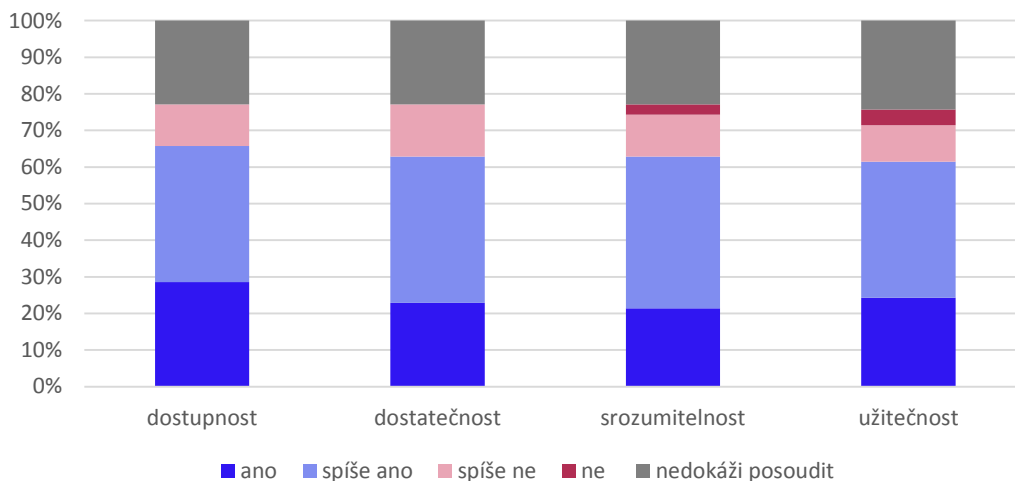
¹⁴ Viz:

http://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fnejcastejsi_dotazy%2Fopr2014%2F1506517492902.pdf

¹⁵ Viz: http://eagri.cz/public/web/file/550317/Prehled_nejcastejsich_chyb_zadatelu_a_prijemcu_OP_Rybarstvi_2014____2020.pdf

Obr. č. 13: Hodnocení informací – monitorování projektu (zprávy o realizaci a udržitelnosti projektu (n=70))

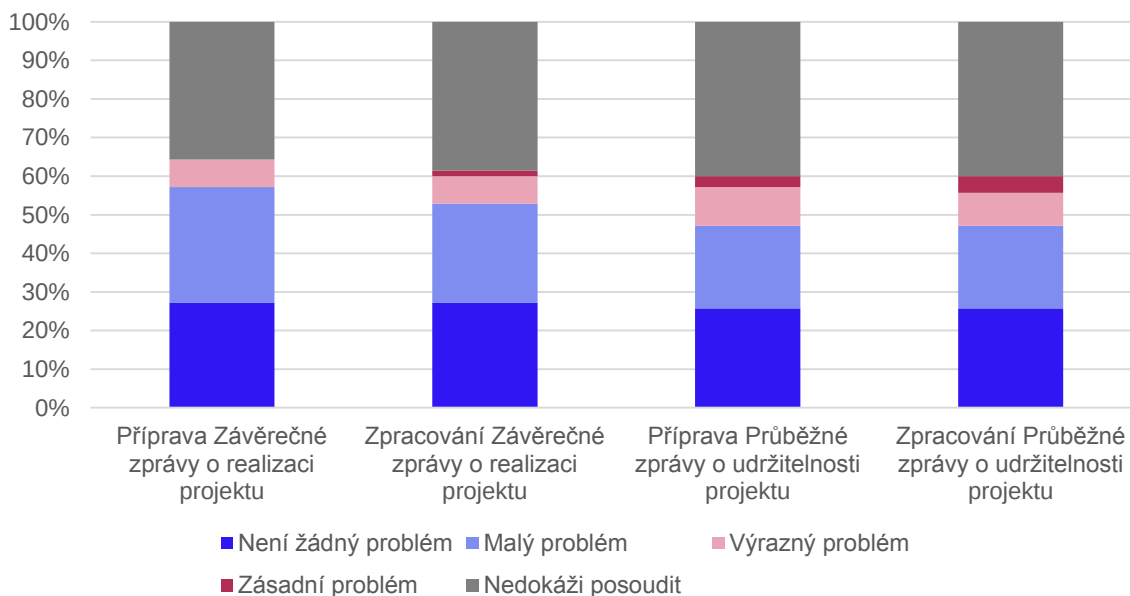
Zdroj: Dotazníkové šetření žadatelů a příjemců podpory, IREAS, leden 2019

Nicméně z odpovědí respondentů, kteří mají zkušenosti s těmito fázemi projektu, vyplývá sice celkově opět pozitivní hodnocení, ale narůstá podíl odpovědí „spíše ano“. A v případě monitorování projektu se zvyšuje podíl odpovědí „ne“ ve vztahu k srozumitelnosti a užitečnosti informací.

V individuálních odpovědích respondentů se nejčastěji objevuje požadavek na zjednodušení administrace projektů (viz Příloha 1 – otázka č. 11).

Podle výsledků dotazníkového šetření žadatelů/příjemců podpory převažuje pozitivní hodnocení procesů spojených se Závěrečnou zprávou o realizaci projektu a Průběžnou zprávou o udržitelnosti projektu (viz následující graf). Opět je třeba vzít v úvahu, že velká část respondentů (zhruba 2/5) do těchto fází projektu ještě nedospěla.

Obr. č. 14: Spokojenost s procesy spojenými se Závěrečnou zprávou o realizaci projektu a Průběžnou zprávou o udržitelnosti projektu (n=70)

Zdroj: Dotazníkové šetření žadatelů a příjemců podpory, IREAS, leden 2019

Příprava a zpracování závěrečné zprávy o realizaci projektu není žádný problém pro 27,1 % respondentů, pro 7,1 % je to výrazný problém a v případě zpracování závěrečné zprávy se objevuje i jeden respondent, pro něhož je to zásadní problém.

Pokud jde o zprávu o udržitelnosti projektu, 40 % respondentů volilo odpověď „nedokáží posoudit“. Z těch, kteří odpovídali na tuto otázku, téměř 13 % má s touto zprávou, jak s její přípravou, tak i se zpracováním, výrazný nebo zásadní problém. Jako bezproblémovou ji hodnotí 25,7 % respondentů. Respondenti také odpovídali na otázku „V čem spatřujete největší překážku(y) při zpracování a podání Zprávy o udržitelnosti? Jejich hodnocení shrnuje následující tabulka.

Tabulka 8: Hodnocení překážek při zpracování a podání Zprávy o udržitelnosti

Faktor	Ano	Spíše ano	Spíše ne	Ne	Nedokáží posoudit
Nedostatek informací v Pravidlech (n=65)	6,2	12,3	20,0	18,5	43,1
Nedostatečné instrukce pro vyplnění a zaslání Zprávy o udržitelnosti (n=65)	7,7	15,4	18,5	18,5	40,0
Nepřehlednost formulářů pro podání Zprávy o udržitelnosti (n=64)	9,4	17,2	14,1	21,9	37,5
Krátká lhůta pro podání Zprávy o udržitelnosti (n=65)	6,2	15,4	13,8	23,1	41,5
Pozdní zveřejnění formuláře Zprávy o udržitelnosti (n=64)	7,8	9,4	17,2	21,9	43,8
Jiné, uveďte, prosím (n=7)					

Pozn.: n označuje počet respondentů, kteří na tuto otázku odpověděli.

Zdroj: Dotazníkové šetření žadatelů a příjemců podpory, IREAS, leden 2019

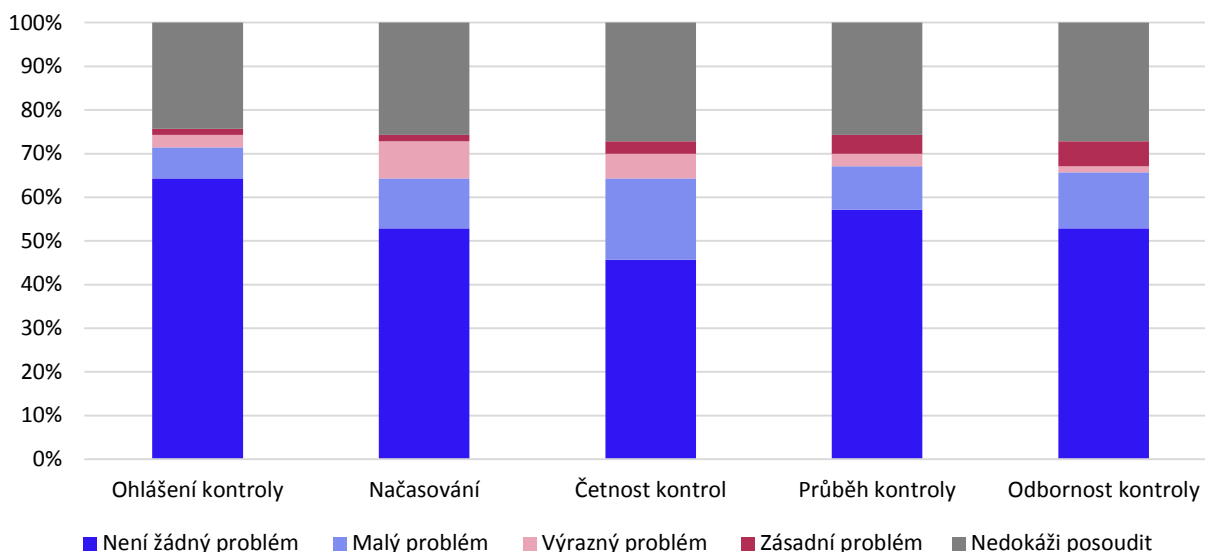
Pomineme-li vysoký podíl odpovědí „nedokáží posoudit“, opět se jako největší problém jeví „Nepřehlednost formulářů pro podání Zprávy o udržitelnosti“. V možnosti „jiné“, kterou využilo 7 respondentů, se zdůrazňuje administrativní náročnost, požadování „zbytečných“ odpovědí a opět požadavek na zpřehlednění informací na jednom místě.

• kontroly projektu

Evaluátor se také zaměřil na to, jak respondenti vnímají kontroly ze strany ŘO/ZS a auditního orgánu. Následující graf ukazuje názory respondentů na kontroly ze strany ŘO/ZS. Celkově lze říci, že tyto kontroly jsou vnímány pozitivně ve většině aspektů. Zhruba čtvrtina respondentů zvolila odpověď „nedokáží posoudit“, což znamená, že buď ještě kontrolu ze strany ŘO/ZS neměli nebo z nějakého důvodu svůj názor nechtěli uvést (přestože jim byla zaručena anonymita). Pro většinu respondentů, kteří odpovídali, nejsou kontroly žádný, příp. jen malý problém. Pro 10 % respondentů je načasování kontroly výrazný nebo zásadní problém, v ostatních aspektech jsou negativní odpovědi pod hranicí 10 %.

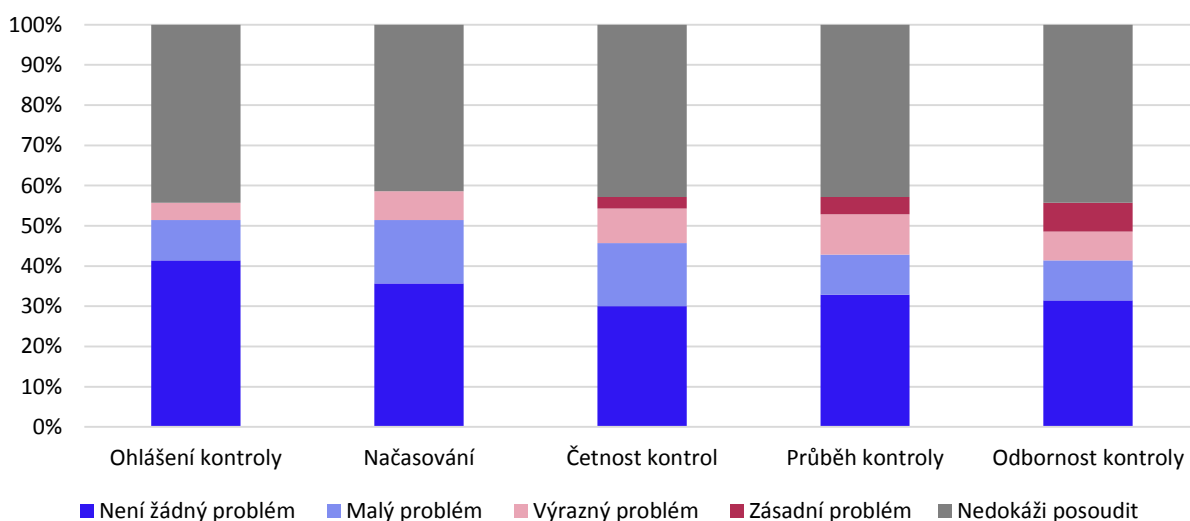
Obr. č. 15: Hodnocení kontrol ze strany ŘO/ZS (n=70)

Zdroj: Dotazníkové šetření žadatelů a příjemců podpory, IREAS, leden 2019

Hodnocení kontroly ze strany auditního orgánu znázorňuje následující graf. Oproti kontrolám ze strany ŘO/ZS je v tomto hodnocení výrazněji zastoupena skupina respondentů, kteří zvolili odpověď „nedokáži posoudit“ (v jednotlivých aspektech se pohybuje její podíl v rozmezí 41,4-44,3 %) – viz výše. Nejnižší podíl respondentů „bez problému“ je v hodnocení četnosti kontrol (30 %), nejvyšší naopak z hlediska ohlášení kontroly (41,4 %). Záporné hodnocení („výrazný problém“ a „zásadní problém“) je nejvyšší u 14,3 % respondentů z hlediska průběhu kontroly a u 14,2 % z hlediska odbornosti kontroly ve vztahu k řešené problematice (zde je vůbec nejvyšší podíl hodnocení „zásadní problém“ – 7,1 % respondentů). V podstatě to znamená, že každý čtvrtý respondent, která hodnotil tuto otázku (tj. 39 respondentů), se potýkal s výrazným nebo zásadním problémem z hlediska odbornosti realizované kontroly auditního orgánu).

Obr. č. 16: Hodnocení kontrol ze strany auditního orgánu (n=70)

Zdroj: Dotazníkové šetření žadatelů a příjemců podpory, IREAS, leden 2019

c) Hodnocení dalších ukazatelů spojených s administrativními procesy

- **Vnímaná jednoduchost postupů pro provedení změn v projektu**

Postupy pro provedení změn v projektu hodnotí v dotazníkovém šetření žadatelů/příjemců podpory jako jednoduché 20 % respondentů, 40 % se přiklání k odpovědi „spíše ano“. 27,1 % respondentů odpovídá na tuto otázku negativně (24,3 % zvolilo „spíše ne“) a 12,9 % respondentů nedokáže tuto otázku zodpovědět, což může být ovlivněno tím, že o změnu projektu nežádali.

- **Vnímaná srozumitelnost odborných pojmů (způsobilé a nezpůsobilé náklady, zisk, doklad o výdajích)**

Pro 78,6 % respondentů dotazníkového šetření žadatelů/příjemců podpory jsou odborné pojmy srozumitelné (32,9 % odpovědělo „ano“, 45,7 % „spíše ano“). 12,9 % respondentů s tímto názorem nesouhlasí (11,4 % odpovědělo „spíše ne“, 1,5 % „ne“). Zbytek respondentů, tj. 8,6 % zvolil odpověď „nedokáži posoudit“.

- **Vnímané pracovní zatížení při vykazování realizace projektu**

Podle názoru 62,9 % respondentů dotazníkového šetření žadatelů/příjemců podpory přispěla plná elektronizace administrace projektů ke snížení administrativní náročnosti oproti minulému programovému období (28,6 % zvolilo odpověď „ano“, 34,3 % „spíše ano“). Opačný názor zastává 22,9 % respondentů. Zbytek zvolil odpověď „nedokáži posoudit“.

Pokud jde o pracovní zatížení při vykazování udržitelnosti projektu (monitorovací zprávy), to je přijatelné pro 55,7 % respondentů (13,3 % odpovědělo „ano“, 41,4 % „spíše ano“). V této otázce je vysoký podíl odpovědí „nedokáži posoudit“ - 27,1 % respondentů (19 osob), neboť jejich projekt pravděpodobně do této fáze zatím nepostoupil.

Z dotazníkového šetření potenciálních žadatelů, kteří vycházeli ze svých zkušeností z realizace projektů v rámci OP Rybářství 2007-2013, vyplynulo, že 57,9 % z nich vnímá zatížení při vykazování realizace projektu za vysoké (z toho 31,6 % zvolilo odpověď „ano“, 26,3 % „spíše ano“).

- **Vnímaná srozumitelnost a užitečnost informací a návodů k použití**

Respondenti v dotazníkovém šetření žadatelů/příjemců o podporu hodnotili také srozumitelnost a užitečnost informací a návodů v jednotlivých fázích projektu. I když je celkové hodnocení kladné (v souhrnu výrazně převažují pozitivní odpovědi „ano“ a „spíše ano“), z šetření vyplývá celkově horší hodnocení srozumitelnosti. Odpověď „ano“ na otázku srozumitelnosti informací v jednotlivých fázích projektu se pohybuje od 20 % při přípravě a registraci žádosti do 48,6 % při vydání právního aktu (Rozhodnutí o poskytnutí dotace). Odpověď „ano“ na otázku užitečnosti informací je nejnižší, 24,3 %, při monitorování projektu (zprávy o realizaci a udržitelnosti projektu) a nejvyšší, 54,3 %, při vydání právního aktu (Rozhodnutí o poskytnutí dotace).

- **Vnímaná spokojenost s plnou administrací projektů přes Portál farmáře**

Z dotazníkového šetření žadatelů/příjemců podpory celkově vyplynula spokojenost s administrací projektů přes Portál farmáře. Spokojeno je 78,6 % respondentů (z toho 41,4 % odpovědělo „ano“ a 37,2 % „spíše ano“), 14,3 % spokojeno není (z toho 8,6 % volilo odpověď „spíše ne“ a 5,7 % „ne“). Zbytek respondentů (7,1 %) nedokáže posoudit. Respondenti byli tázáni na jejich zkušenosti s administrací projektů prostřednictvím informačního systému ISKP14+. Tuto zkušenost má jen 28,6 % (20 respondentů), kteří z 90 % upřednostňují pro další programové období administraci projektů v rámci OP Rybářství prostřednictvím Portálu farmáře.

- **Vnímaná vstřícnost ŘO a SZIF**

Téměř 83 % respondentů dotazníkového šetření žadatelů/příjemců podpory uvedlo, že pro přípravu žádosti a administraci projektu potřebovalo podporu. Z dotazníkového šetření vyplývá, že nejvíce se respondenti obraceli na Regionální pracoviště SZIF jako zprostředkujícího subjektu OP Rybářství (78,6 % respondentů, nejčastěji se 2-4 dotazy), dále na ŘO (64,3 %, nejčastěji s jedním dotazem) a centrální pracoviště SZIF (52,9 % respondentů). Respondenti nejméně využívali poradenské firmy. Celkově lze konstatovat spokojenost žadatelů/příjemců podpory s podporou, která jim byla poskytnuta pracovníky jak SZIF (spokojenost s podporou regionálních pracovišť SZIF 94,3 %, s centrální pracovištěm SZIF 93,1 %), tak ŘO OP Rybářství (91,7 %).

Shrnutí: Na základě indikátorů vybraných podle metodiky EK lze konstatovat, že administrativní procesy jsou efektivní v rámci celého projektového cyklu (od podání projektu k jeho finalizaci). Nicméně je potřeba dbát na srozumitelnost informací pro žadatele /příjemce podpory a v rámci daných možností se snažit o zjednodušení administrativy spojené s implementací projektů.

4) Jak efektivní je pokrok vzhledem k milníkům a cílům OP?

Z evaluačních indikátorů stanovených EK (2017) byly vybrány následující indikátory:

- **Podíl hodnoty dosažených výstupů a dosažených finančních ukazatelů ve vztahu k milníkům 2018 a cílům stanoveným pro rok 2023 pro výstupové a finanční**

Tabulka 9: Plnění výkonnostního rámce OP Rybářství 2014 – 2020 k 31. 12. 2018

Výkonnostní rámec OP Rybářství 2014 - 2020						
	Priorita Unie 2		Priorita Unie 3		Priorita Unie 5	
	Skutečnost k 31. 12. 2018	Milník pro rok 2018	Skutečnost k 31. 12. 2018	Milník pro rok 2018	Skutečnost k 31. 12. 2018	Milník pro rok 2018
Finanční ukazatel (celkové veřejné výdaje - certifikované) v EUR	7 292 633,79	3 916 209,00	64 317,74	100 000,00	267 570,94	740 019,00
Počet projektů zaměřených na produktivní investice do akvakultury (opatření 2.2., 2.4.)	179	110	X	X	X	X
Počet projektů zaměřených na podporu shromažďování, správy a využívání údajů (opatření 3.1.)	X	X	4	1	X	X
Počet projektů zaměřených na zpracování (opatření 5.3.)	X	X	X	X	18	5

Pozn.: Celkové veřejné výdaje - certifikované: EU, NZ

- Počet a typ změn OP Rybářství**

OP Rybářství byl poprvé upraven v říjnu 2016. V rámci revize došlo k doplnění výčtu způsobilých příjemců u opatření 2.1. Inovace, 5.2.b) Propagační kampaně a 5.3. Investice do zpracování produktů. Dále byla provedena aktualizace věcných ukazatelů, Evaluačního plánu a řídicích a kontrolních systémů a rovněž došlo k formálním úpravám textu. Revize programového dokumentu byla schválena EK v říjnu 2016¹⁶.

V současnosti je připravena druhá revize, která byla předložena EK v lednu 2019. Revize je navržena z důvodu nízké absorpční kapacity některých opatření, a naopak nedostatku finančních prostředků v jiných opatřeních. Navrhované změny se týkají úpravy výkonnostního rámce pro cíle 2023, realokace finančních prostředků OP Rybářství v rámci PU 2 a PU 5 a s tím související úprava cílových hodnot indikátorů, úprava objemu finančních prostředků použitých na cíle v oblasti změny klimatu, úprav textu a relevantních příloh OP Rybářství¹⁷.

- Míra pokroku implementace (současná výkonnost v porovnání s milníkem / cílovým rámcem výkonnosti)**

Naplnění výkonnostního rámce lze k milníkům stanovených k 31. 12. 2018 obecně hodnotit za úspěšné. Všechny stanovené milníky finančních i výstupových ukazatelů byly významně převýšeny vyjma finančního milníku PU 3, který dosáhl k 31. 12. 2018 plnění 64,3 %. Nicméně v této prioritě jsou v prvním čtvrtletí 2019 certifikovány další 3 projekty v hodnotě 28 245 EUR a plnění tak bude výrazně přiblíženo ke stanovené hodnotě milníku. V případě PU 5 budou certifikovány další 4 projekty v hodnotě 630 990 EUR v prvním čtvrtletí 2019.

¹⁶ Shrnutí Výroční zprávy o implementaci Operačního programu Rybářství 2014 – 2020 za rok 2016, on-line http://eagri.cz/public/web/file/544671/Shrnuti_Vyrocní_zpravy_o_implementaci_OP_Rybarstvi_2014___2020_za_rok_2016.pdf

¹⁷ Zápis z 8. zasedání MV op Rybářství 2014-2020 konaného dne 22. 11. 2018

Pokud započteme certifikované projekty v prvním čtvrtletí roku 2019, tak bude plnění finančních milníků následující:

- PU 2 – plnění 186,2 %
- PU 3 – plnění 93 % (tj. PU 3: $64\,317,74 + 28\,245 = 92\,563 = 93\%$)
- PU 5 – plnění 121 % (tj. PU 5: $267\,570,94 + 630\,990 = 898\,561 = 121\%$)

Výkonnostní rámec OP Rybářství je tak naplňován solidním tempem po finanční i věcné stránce a vykazuje i velmi dobrý základ absorpční kapacity sektoru akvakultury. Nižší plnění v případě PU 3 je detailněji analyzováno ve věcném pokroku, přičemž je nutné uvést, že existují určité podmínky, za kterých by bylo možné výrazněji posílit čerpání v této Prioritě Unie (blíže viz analýza věcného pokroku opatření PU 3 a dále sekce doporučení).

Shrnutí: Pokrok vzhledem k milníkům a cílům OP vykazuje velmi solidní vývoj. Všechny stanovené milníky finančních i výstupových ukazatelů byly významně převýšeny vyjma finančního milníku PU 3, který dosáhl k 31. 12. 2018 plnění 64,3 %. Nicméně po započtení certifikovaných výdajů v 1. čtvrtletí 2019 bude plnění výrazně přiblíženo ke stanovené hodnotě finančního milníku PU 3 (tj. 93 %).

5) Jak efektivní je monitorovací systém při shromažďování, analýze a sledování výstupních, finančních, procedurálních a výsledných ukazatelů?

Z evaluačních indikátorů stanovených EK (2017) byly vybrány následující indikátory:

- **počet chyb podle čl. 97.1**

Z vyjádření pracovníků FAME Support Unit uvedeného v Error Report 2018: Czech Republic vyplývá, že zjištěné chyby podle čl. 97.1 nejsou zásadního charakteru, celková struktura je v pořádku.

- **dostupnost databáze**

Z rozhovoru se zástupci ZS (SZIF) vyplynulo, že vzhledem k tomu, že elektronický systém vyvíjí SZIF, je tento systém zcela funkční a funguje tak, aby byl dostupný pro relevantní pracovníky a poskytoval potřebné informace (možnost generování různých sestav informací o projektech).

- **dostupný a úplný sběr dat**

Z řízených rozhovorů vyplynulo, že pokud jde o dostupnost dat a jejich úplný sběr, pro žadatele/příjemce podpory existují vzory pro vyplnění požadovaných údajů. Pokud některé údaje chybí, jsou žadatelé/příjemci podpory vyzváni k doplnění. Pokud tuto povinnost neplní, může to vést až k ukončení administrace projektu. Tímto je úplnost sběru dat zajištěna.

- **doba schválení a předložení zpráv**

Podle nařízení o společných ustanoveních 1303/2013 (čl. 111) je ŘO povinen předložit Výroční zprávu o implementaci vždy do 31. 5. za předchozí rok.

Výroční zpráva za roky 2014-2015 byla schválena Monitorovacím výborem dne 25. 5. 2016, ŘO OP Rybářství obdržel od EK dne 3. 6. 2016 informaci o nepřipustnosti, následně zprávu dopracoval a ta byla schválena EK dne 30. 6. 2016. Výroční zpráva za rok 2016 byla schválena MV dne 17. 5. 2017, EK ji schválila bez připomínek dne 17. 7. 2017. Výroční zpráva za rok 2017 byla schválena MV dne 17. 5. 2018, EK ji schválila bez připomínek dne 29. 6. 2017.

V OP Rybářství 2014-2020 lze tedy konstatovat plnění požadované doby schválení a předložení výročních zpráv.

- **vnímaná srozumitelnost zpráv pro členy MV**

Na základě dotazníkového šetření členů monitorovacího výboru lze konstatovat srozumitelnost zpráv pro členy MV. Zápisy z MV 84 % z nich označilo jako zcela srozumitelné, 16 % spíše srozumitelné. Podklady na jednání MV hodnotilo 80 % respondentů jako zcela srozumitelné, 20 % spíše srozumitelné a výroční zprávy 84 % jako zcela srozumitelné, 16 % spíše srozumitelné. V otázkách na srozumitelnost se neobjevila žádná negativní odpověď.

Shrnutí: Na základě vybraných indikátorů dle metodiky EK lze konstatovat, monitorovací systém je efektivní při shromažďování, analýze a sledování výstupních, finančních, procedurálních a výsledných ukazatelů.

6) Jak efektivní jsou implementační aktivity OP z hlediska času?

Z evaluačních indikátorů stanovených EK (2017) byly vybrány následující indikátory:

- **průměrná doba od podání návrhu projektu k rozhodnutí**

Průměrná doba od podání návrhu projektu k rozhodnutí, tj. od ukončení výzvy/podání žádosti do vydání rozhodnutí, je 220,6 dne, což je zhruba o 50 dní kratší než stanovený limit 9 měsíců (cca 273 dní).

- **průměrné trvání rozhodovacího procesu**

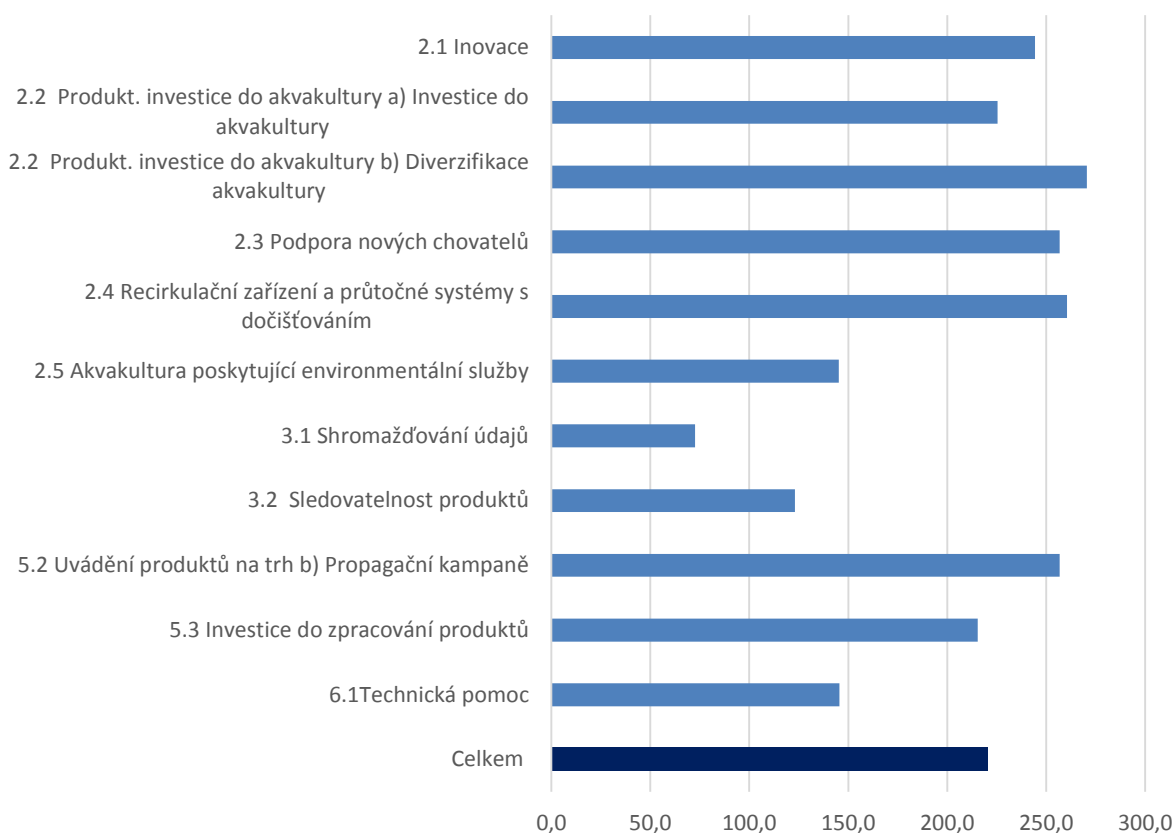
Doba trvání rozhodovacího procesu byla počítána na základě údajů ŘO takto:

- 1) U výzev, které měly stanovené datum ukončení, byla doba počítána od následujícího dne po ukončení výzvy po datum vydání rozhodnutí.
- 2) U kontinuálních výzev se doba počítala od následujícího dne po datu podání žádosti do data vydání rozhodnutí.

Analýza byla provedena na projektech podaných v rámci 1. - 12. výzvy. V následujícím grafu nejsou uvedena opatření 5.1 Plány produkce a opatření 5.2 Uvádění produktů na trh a) Záměr – Vytváření organizace producentů, protože v rámci výzev nebyla dosud podána žádná žádost o podporu.

Obr. č. 17: Průměrná doba ve dnech od ukončení výzvy /podání žádosti do vydání rozhodnutí (počet kalendářních dnů)

Zdroj: Vlastní graf podle údajů ŘO

Trvání rozhodovacího procesu se liší podle jednotlivých opatření, jak vyplývá z grafu. Nejdéle trval rozhodovací proces v opatření 5.2. Uvádění produktů na trh b) Záměr – Propagační kampaně – celkem 270,6 dne. Naopak nejkratší doba rozhodovacího procesu, 72,6 dne, je u opatření 3.1 Shromažďování údajů. V OP Rybářství je trvání rozhodovacího procesu obecně stanoveno na 9 měsíců, přestože v JMP délka trvání rozhodovacího procesu byla zrušena. Z rozhovoru se zástupcem ŘO vyplývá, že lhůta byla stanovena proto, aby žadatelé měli alespoň základní představu, kdy mohou Rozhodnutí dostat, což je důležité zejména s ohledem na financování projektu. Prodloužení nad rámec 9 měsíců může být ovlivněno zejména kontrolou zadávání veřejných zakázek v rámci projektu, nutností opravit chyby či doplnit žádost. Následující tabulka ukazuje průměrnou dobu trvání podle opatření a výzvy.

Tabulka 10: Průměrná doba trvání rozhodovacího procesu od ukončení výzvy/podání žádosti do vydání rozhodnutí podle opatření a výzev (počet kalendářních dnů)

Opatření	výzva										celkem
	1	2	3	4	5	6	9	10	11	12	
2.1 – Inovace	210,5								254,1		244,4
2.2 – Produktivní investice do akvakultury											
2.2 a) Záměr – Investice do akvakultury	211,4				209,7				256,7	208,6	225,5
2.2 b) Záměr – Diverzifikace akvakultury				277,0			323,3			194,4	270,6
2.3 – Podpora nových chovatelů				221,0			292,7				256,8
2.4 – Recirkulační zařízení a průtočné systémy s dočišťováním	210,0				321,3				281,0		260,6
2.5 – Akvakultura poskytující environmentální služby		145,2									145,2
3.1 – Shromažďování údajů								72,6			72,6
3.2 – Sledovatelnost produktů						123,0					123,0
5.1 – Plány produkce											
5.2 – Uvádění produktů na trh											
5.2 a) Záměr – Vytváření organizace producentů											
5.2 b) Záměr – Propagační kampaně			245,4				346,6			154,6	256,8
5.3 – Investice do zpracování produktů	227,0				206,6				231,1	212,0	215,4
6.1 – Technická pomoc											145,6

Zdroj: Vlastní tabulka podle údajů ŘO

Pozn. V tabulce nejsou zahrnuty 7. a 8. výzva, které byly ukončeny k 31. 12. 2018.

Jak vyplývá z tabulky, ve všech opatřeních (i když ne ve všech výzvách) se podařilo tento limit dodržet. Z 278 rozhodnutí vydaných v r. 2018 přesáhla délka rozhodovacího procesu stanovených 9 měsíců u 15 projektů, tj. 5,4 %. Například v Opatření 2.2 – Produktivní investice do akvakultury b) Záměr – Diverzifikace akvakultury se průměrná doba rozhodovacího procesu pohybuje na hranici 9 měsíců, což poměrně výrazně ovlivnil jeden projekt (511 dní); bez tohoto projektu je průměrná doba rozhodovacího procesu v opatření 2.2b) o 18 dní kratší.

- **průměrná doba od podání žádosti o platbu po její vyplacení**

Nařízení EP a Rady (EU) č. 1303/2013 stanoví v čl. 113 lhůtu proplacení 90 kalendářních dní. Článek č. 132 umožňuje přerušení lhůty proplacení. Tyto skutečnosti jsou OP Rybářství zohledněny. Průměrná doba trvání platebního procesu OP Rybářství od registrace platby po její vyplacení byla v roce 2018 celkem 78,2 kalendářních dní. Tato lhůta již nezahrnuje dobu přerušení z různých důvodů (vrácení k opravě apod).

Délka trvání platebního procesu je ovlivněna charakterem chyby, které se žadatel dopustil, a od ní se odvíjející lhůty nutné nápravy, na kterou se doba trvání platebního procesu přerušuje.

Shrnutí: Na základě vybraných indikátorů metodiky EK lze konstatovat efektivnost implementačních aktivit OP Rybářství 2014-2020. Průměrná doba trvání rozhodovacího procesu splňuje stanovený limit 9 měsíců ve všech opatřeních, v některých je tato doba výrazně kratší.

7) Hodnocení dalších ukazatelů vztahujících se k řídicí struktuře

- **Blízkost vztahů mezi úředníky DG MARE Geographical Policy a řídicím orgánem**

Vztahy mezi úředníky DG MARE Geographical Policy a řídicím orgánem jsou velmi dobré. Podle pracovníků ŘO spolupráce je efektivní z hlediska časového, odborného i z hlediska znalostí prostředí ČR. Kontakty s úředníky DG MARE probíhají formou osobních setkání (4-6 setkání/rok), prostřednictvím elektronické pošty podle potřeby min. jednou týdně (obvykle častěji) a telefonickým kontaktem – opět podle potřeby, průměrně jednou za týden.

Celkově je spolupráce úředníky DG MARE Geographical Policy a ŘO hodnocena jako velmi dobrá, efektivní, prospěšná a nezbytná. Spolupráce je časově flexibilní, dokumenty jsou posuzovány a schvalovány ze strany DG-MARE ve stanovených nebo kratších lhůtách. Toto hodnocení vztahů s ŘO a DG MARE potvrdil i zástupce EK S. Mitolidis ve svém vystoupení na 8. zasedání MV OP Rybářství¹⁸.

- **Vzdělávání a personální rozvoj**

Pracovníci zapojení do implementace OP Rybářství na ŘO mají zpracovány plány personálního rozvoje, které se odrážejí v jejich vzdělávacích aktivitách. Tyto vzdělávací aktivity nejsou hrazeny z OP Rybářství. Pracovníci se vzdělávají podle požadavků vyplývajících ze zákona o státní službě. Pracovníci ŘO OP Rybářství se podle svých vzdělávacích potřeb

¹⁸ Viz zápis z 8. zasedání MV OP Rybářství 2014-2020 konaného dne 22. 11. 2018

účastní specializovaných školení (včetně zahraničních), která zajišťuje a organizuje MMR pro pracovníky implementačních struktur ESIF.

Pracovníci ZS se také vzdělávají podle požadavků vyplývajících ze zákona o státní službě. Na SZIF se průběžně realizuje vzdělávací projekt pro pracovníky ZS OP Rybářství v rámci opatření 6.1 Technická pomoc. Toto vzdělávání je zaměřeno specificky na problematiku spojenou s implementací OP Rybářství a je individualizováno podle pozice pracovníka.

- **Četnost vzdělávacích aktivit**

Pracovníci ŘO (MZE) i SZIF se vzdělávají podle požadavků vyplývajících ze zákona o státní službě. Pracovníci ŘO se nad rámec těchto povinností zúčastňují školení/seminářů pořádaných MMR pro pracovníky implementace ESIF. Průměrný počet těchto školení na jednoho pracovníka je pět. V rámci opatření 6.1 – Technická pomoc je na ZS realizován vzdělávací projekt pro pracovníky zapojené do implementace OP Rybářství. Průměrnou četnost vzdělávacích aktivit pracovníků ZS lze odhadnout na 3-5 ročně podle pracovní pozice. Celkově lze tedy konstatovat, že pracovníci ŘO a ZS se vzdělávají odpovídajícím způsobem.

Shrnutí: Spolupráce mezi DG MARE a ŘO OP Rybářství je zástupci obou stran hodnocena pozitivně. Pracovníci ŘO i SZIF se vzdělávají podle požadavků vyplývajících ze zákona o státní službě. Pracovníci ŘO se účastní specializovaných školení pro pracovníky implementačních struktur ESIF. Pro pracovníky SZIF jako zprostředkujícího subjektu OP Rybářství jsou realizovány vzdělávací projekty v rámci opatření 6.1 – Technická pomoc.

3.3. Komunikace

8) **Jak efektivně komunikační strategie oslovuje, informuje a podporuje cílovou skupinu v procesu podávání žádostí?**

Z evaluačních indikátorů stanovených EK (2017) byly vybrány následující indikátory:

- **Počet akcí komunikace a publicity**

V návaznosti na výsledky Procesního a výsledkového hodnocení OP Rybářství 2014-2020, realizovaného v r. 2016, vyplynula potřeba intenzivnější komunikace s žadateli o podporu. V rámci Opatření 6.1 – Technická pomoc byla zpracována Komunikační strategie OP Rybářství 2014-2020, která se v současnosti realizuje. Firma Media Age, která zpracovala tuto strategii, se podílí i na její realizaci. V rámci Opatření 6.1 – Technická pomoc byla uzavřena smlouva s firmou Media Investments na nákup médií a tisk na základě ceny, což přispívá k efektivitě vynaložených finančních prostředků.

V rámci TP byly realizovány 4 výroční konference, 3 semináře – 1x Veřejné zakázky I (na třech místech – České Budějovice, Brno, Praha), 1 x Veřejné zakázky II, 1x Seminář Organizace producentů. Tyto semináře byly jejich účastníky hodnoceny pozitivně. Dále se konalo 15 informačních seminářů před výzvami, a to vždy v Českých Budějovicích, v Praze a v Brně. Tyto informační semináře nejsou financovány z OP Rybářství. Dále byl uspořádán seminář pro žadatele a příjemce k problematice daňové kontroly a nejčastějších chyb.

• Typ komunikačních a propagačních akcí

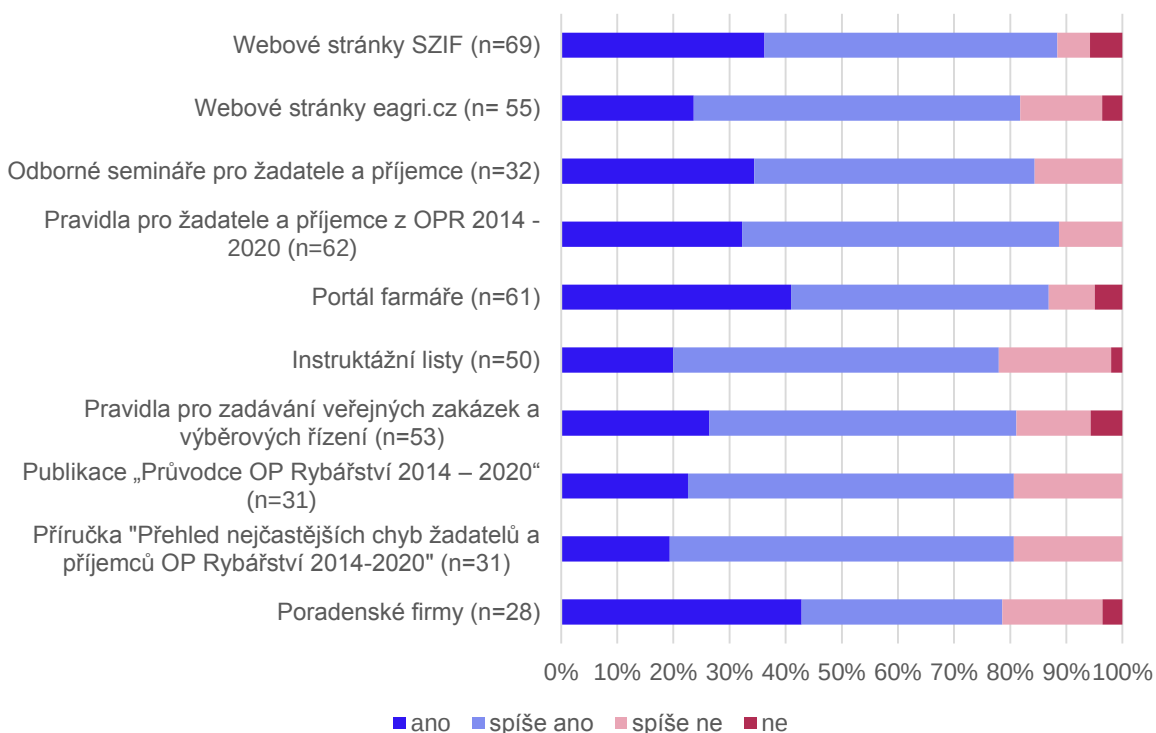
Na základě Komunikační strategie OP Rybářství byly rozšířeny komunikační aktivity. Jedná se o tyto typy akcí: konference, semináře, webové stránky MZE a SZIF, dva newslettery (elektronicky rozšiřované, v březnu a v říjnu 2018), inzerce v odborném časopise, plošné inzeráty, bannery a články na různých webech a další informace na on-line PPC bidovacích platformách. Pro lepší informovanost o OP Rybářství byly zpracovány dvě příručky pro žadatele a brožura informující o úspěšných projektech. OP Rybářství byl také představen v rámci stánku MZE na výstavě „Země Živitelka“ v Českých Budějovicích.

Komunikační a propagační aktivity jsou realizovány podle media plánu, který vychází z Komunikační strategie OP Rybářství 2014-2020. Jedná se o inzeráty v relevantních časopisech (Rybářství, Kajman, AGRObase, Zemědělec, Farmář), bannery na relevantních webech (Ekolist.cz, Enviweb.cz, Chytej.cz, Mrk.cz, Vetweb.cz, Profipress.cz), PR články (Profipress.cz, Mrk.cz), informace na online PPC bidovacích platformách (Google Adwords, Facebook.com, včetně remarketingu).

• Vnímaní informací cílovou skupinou

Z dotazníkového šetření žadatelů/příjemců podpory vyplývá celková spokojenost informacemi potřebnými pro podání žádosti, realizaci a administraci projektů. Spokojenost s jednotlivými informačními zdroji uvádí následující graf. Hodnocení je provedeno pouze těmi respondenty, kteří daný informační zdroj využili (n je počet respondentů, kteří hodnotili spokojenost s daným informačním zdrojem).

Obr. č. 18: Spokojenost respondentů (žadatelů /příjemců podpory) s informačními zdroji

Zdroj: dotazníkové šetření žadatelů a příjemců podpory, IREAS, leden 2019

Respondenti dotazníkového šetření žadatelů/příjemců podpory, přestože jsou celkově spokojeni, by uvítali další informace, zejména v podobě podrobných informačních brožur/letáků k jednotlivým opatřením a také další školení / semináře (27,1 %). Respondenti měli také možnost konkretizovat, proč jsou případně nespokojeni, a navrhnout zlepšení. Z těchto odpovědí (viz Příloha 1 – otázka 15) vyplynulo zejména, že by bylo vhodné mít jedno místo (jednu webovou stránku) s přehledně uspořádanými informacemi.

Potenciální žadatelé by stejně jako žadatelé/příjemci podpory uvítali podrobné informační brožury/letáky k jednotlivým opatřením (71,9 %). S velkým odstupem následuje facebook MZE (17,5 %) a další semináře a školení (15,8 %).

- **Vnímaná úroveň informací MV**

Z dotazníkového šetření členů MV vyplývá pozitivní hodnocení úrovně informací. Respondenti hodnotili na škále 1-5 (1- nejlepší, 5 – nejhorší) srozumitelnost informací o OPR známkou 1,33, dostupnost 1,38 a dostatečnost 1,67. Pouze jeden respondent zvolil ve všech třech případech možnost „nedokáží posoudit“. Celkové hodnocení vnímané úrovně informací o OP Rybářství je velmi pozitivní.

Shrnutí: Na základě vybraných ukazatelů lze hodnotit pozitivně množství a typy komunikačních a propagačních akcí, což potvrzují i výsledky realizovaných dotazníkových šetření žadatelů/příjemců podpory, potenciálních žadatelů i členů MV.

9) Zlepšuje komunikační strategie informovanost o úspěších programu?

Z evaluačních indikátorů stanovených EK (2017) byly vybrány následující indikátory:

- **Úroveň povědomí o OP Rybářství mezi cílovými skupinami**

Z dotazníkového šetření potenciálních žadatelů vyplynulo, že 63,2 % respondentů má dostatečné informace o OP Rybářství 2014-2020, ale 42,1 % z nich o projektu v OP Rybářství 2014-2020 neuvažuje. Ti, kteří připustili možnost podání žádosti (respondenti mohli vybrat více možností), uvádějí nejčastěji opatření 2.2 – Produktivní investice do akvakultury a) Záměr – Investice do akvakultury (45,6 % respondentů), s velkým odstupem pak následuje opatření 2.2 – Produktivní investice do akvakultury b) Záměr – Diverzifikace akvakultury (12,3 %) a nad hranici 10 % se ještě dostalo opatření 2.4 – Recirkulační zařízení a průtočné systémy s dočišťováním (10,5 % respondentů).

Z dotazníkového šetření dále vyplynulo (viz Příloha 2 – otázka 2 a 6), proč respondenti nežadají o podporu. Důvody jsou následující: 70,2 % respondentů považuje administraci projektů za časově náročnou (zvolili odpověď „ano“ a „spíše ano“), 66,6 % míru podpory ve výši 50 % způsobilých výdajů za nízkou a shodně 56,1 % respondentů uvedlo, že jim nevyhovuje nastavení podmínek ve výzvách a pravidlech a že celkově problémy spojené

s realizací projektu převažují nad jeho přínosy. V individuálních odpovědích zdůrazňují administrativní náročnost celého procesu.

- **Počet článků a příběhů ve specializovaných veřejných médiích**

Z podkladů ŘO vyplývá, že byl zveřejněn informační článek o OP Rybářství v odborném časopise Potravinářský obzor (č. 4/2015)¹⁹ a dále byly zveřejněny PR články na specializovaných webech profipress.cz, mrk.cz. PR články budou také zveřejněny, podle mediálního plánu Komunikační strategie OP Rybářství, v roce 2019 v časopisech Rybářství a Kajman a v magazínu AK AGRObase.

- **Počet příběhů vybraných FAME a zveřejněných na europa.eu**

Počet příběhů vybraných FAME pro zveřejnění webu europa.eu je celkem 5. Ukazují zkušenosti s realizací projektů OPR v ČR, čímž přispívají k šíření pozitivních informací o OPR.

- **Vnímaný účinek komunikačních kanálů**

Jak vyplývá z dotazníkového šetření žadatelů/příjemců podpory, nejvíce jsou využívány webové stránky SZIF a další webové zdroje. Semináře a školení jsou jejich účastníky hodnoceny také velmi dobře, nicméně účast respondentů na nich je nižší, což může být ovlivněno místem konání a jeho dostupností.

Potenciální žadatelé podle dotazníkového šetření nejvíce čerpají informace na webových stránkách SZIF (61,4 %), na webových stránkách eagri.cz (42,1 %), v programovém dokumentu OP Rybářství 2014-2020 (42,1 %), na Portálu farmáře (36,8 %) a v Pravidlech pro žadatele (33,3 %). Naopak výrazněji méně je uvedena inzerce na odborných webových stránkách (3,5 % respondentů), newslettery OP Rybářství 2014-2020 (8,8 %) a inzerce v tištěných odborných médiích (10,5 %). Stejně jako žadatelé/příjemci podpory také potenciální žadatelé nejvíce využívají webové zdroje.

ŘO ve snaze přiblížit informace o OP Rybářství a jeho realizaci začal vydávat v souladu s Komunikační strategií OP Rybářství 2014-2020 elektronicky rozšiřovaný Newsletter OP Rybářství 2014–2020. Zatím byly rozeslány 2 newslettery v r. 2018. Účinnost této aktivity, stejně jako realizace celé komunikační strategie, bude možné posoudit až v delším časovém horizontu.

Shrnutí: ŘO postupuje v souladu s Komunikační strategií OP Rybářství 2014-2020 v šíření informací a dobré praxe, a tím přispívá ke zlepšování informovanosti o OP Rybářství. Jak vyplývá z výsledků dotazníkových šetření, jako zdroj informací o OP Rybářství jsou nejvíce využívány webové zdroje, zejména pak webové stránky SZIF.

¹⁹ V materiálu publikovaném na eagri 16. 1. 2019 se uvádí, že „ŘO OP Rybářství zajistil inzerci článku s názvem „Operační program Rybářství 2014 – 2020“ v časopisu Potravinářský obzor, 4. vydání roku 2015. Výsledkem projektu je zvýšené povědomí a informovanost odborné a široké veřejnosti o aktivitách a cílech podpory z OP Rybářství“. Viz: http://eagri.cz/public/web/file/514734/Projekty_TP_OP_Rybarstvi_publicovane_16._1._2019.pdf

10) Jsou nástroje komunikační strategie účinné z hlediska nákladů a času?

Z evaluačních indikátorů stanovených EK (2017) byly vybrány následující indikátory:

- **Náklady na komunikační akce**

V rámci opatření 6.1 – Technická pomoc byly realizovány projekty zaměřené na komunikační a informační aktivity (konference, semináře, tištěné materiály apod.). Ke konci roku 2018 byly proplaceny projekty v celkové hodnotě 2,8 mil. Kč.

- **Náklady na různé komunikační kanály (internet, tisk, události atd.)**

Nástroje komunikační strategie jsou realizovány podle potřeb OP Rybářství a ve vazbě na výzvy tohoto programu. Pro zpracování samotné Komunikační strategie OP Rybářství 2014 – 2020 byla základním kritériem, vedle ceny, také kvalita, resp. reference na firmu. Pokud jde o efektivnost komunikačních aktivit, nákup médií a tisku byl realizován prostřednictvím otevřeného výběrového řízení, kde hlavním kritériem byla cena.

V projektu Komunikační služby OP Rybářství realizovaném v rámci opatření 6.1 – technická pomoc se jedná o různé komunikací a propagační aktivity v celkovém objemu 2,3 mil. Kč. Projekt je realizován v 11 druzích plnění: komunikační strategie, publikace, letáky, příručky, newslettery, články, zhodnocení webu, informační tabule, interaktivní průvodci a jiné. Vyhodnocení komunikačních aktivit bude možné po realizaci tohoto projektu, ideálně v časovém odstupu, který umožní zhodnotit jeho dopady.

Shrnutí: V rámci opatření 6.1 – Technická pomoc byla vypracována Komunikační strategie OP Rybářství 2014-2020, v rámci níž byly ŘO doporučeny další komunikační a propagační aktivity. Tato strategie je v současnosti realizována. Její účinnost však bude možné zhodnotit až s delším časovým odstupem.

ZÁVĚRY

Z výsledků hodnocení procesního řízení na základě vybraných ukazatelů metodiky EK vyplývají celkově pozitivní závěry.

V části „Partnerství“ lze konstatovat zapojení relevantních stakeholderů/partnerů do implementace OP Rybářství 2014-2020, kteří jsou se svým zapojením a fungováním v rámci MV OP Rybářství spokojeni.

V části „Implementace“ lze na základě vybraných indikátorů dle metodiky EK konstatovat efektivnost řídicí struktury. Nastavení administrativních procesů je ze strany žadatelů/příjemců podpory hodnoceno jako dobré, převažují pozitivní odpovědi ve všech fázích implementace projektů. Ačkoliv v JMP v současnosti není stanoven časový limit pro vydání Rozhodnutí, v OP Rybářství je tato lhůta stanovena na 9 měsíců, tj. cca 273 kalendářních dní, a je, až na výjimky, dodržována (průměrná doba 220,6 dne). Délka platebního procesu podle podmínek v Pravidlech pro žadatele je dodržována. V r. 2018 činila průměrná doba od podání žádosti o platbu po její proplacení celkem 78,2 kalendářních dní.

Nejvyužívanějším informačním zdrojem, podle respondentů dotazníkového šetření žadatelů/příjemců podpory, jsou webové stránky SZIF. Respondenti jsou s informačními zdroji celkově spokojeni, nicméně mají menší výhrady ke srozumitelnosti informací, k jejich roztržitosti a k administrativní náročnosti vztahující se k jednotlivým fázím projektu. Chybovost projektů zejména v žádostech o podporu zůstává poměrně vysoká přes snahu ŘO/ZS upozornit žadatele/příjemce podpory na nejčastější chyby. Respondenti dotazníkového šetření žadatelů/příjemců podpory jsou celkově spokojeni se vstřícností pracovníků ŘO a ZS a s plnou administrací projektů přes Portál farmáře a preferují využití tohoto portálu i v dalším programovém období.

Indikátory výstupů OP Rybářství 2014-2020 jsou vzhledem k milníkům 2018 plněny nadprůměrně. Finanční ukazatel PU 2, který zahrnuje opatření 2.2 - Produktivní investice do akvakultury a 2.4 – Recirkulační zařízení a průtočné systémy s dočišťováním, je splněn na 186,2 %, finanční ukazatel PU 3 dosáhl 93 % a PU 5 dosáhl 121 % stanoveného milníku pro rok 2018 po započtení certifikovaných výdajů v prvním čtvrtletí 2019. Všechny stanovené milníky k 31. 12. 2018 u výstupových ukazatelů byly významně převýšeny. Naplnění výkonnostního rámce k milníkům stanovených k 31. 12. 2018 lze obecně hodnotit za úspěšné.

V části „Komunikace“ se hodnocení zaměřuje na účinnost komunikační strategie ve vztahu k cílové skupině. Pro zlepšení komunikace a publicity byla zpracována „Komunikační strategie OP Rybářství 2014-2020“ na základě doporučení Procesního a výsledkového hodnocení OP Rybářství 2014-2020, realizovaného v r. 2016. Realizace této strategie rozšiřuje komunikační kanály k cílové skupině. Nicméně její dopady bude možné zhodnotit s delším časovým odstupem.

4. VÝSLEDKOVÉ HODNOCENÍ PROGRAMU

Pro účely hodnocení intervencí v OP Rybářství byly ze strany EK stanoveny evaluační otázky (viz také zadávací dokumentace projektu / Podrobná specifikace díla), které byly dále doplněny po dohodě se zadavatelem o některé další. V této části Závěrečné zprávy je zaměřena pozornost na společné metodické záležitosti, které byly reflektovány u všech hodnocených opatření OP Rybářství v roce 2018. U jednotlivých opatření jsou dále detailněji popsány výsledky provedených analýz a šetření, a dále také odpovědi na příslušné evaluační otázky (příp. specifika metodického postupu k provedení analýzy ve vazbě na výsledky).

Evaluační otázky 1, 3, 4 byly řešeny stejným způsobem u každého opatření. Znění evaluační otázky č. 2 je vždy u každého opatření specificky upraveno dle metodiky EK. Evaluační otázky 5 a 6 a dále okruhy hodnocení ve vazbě na VNSPA jsou řešeny zcela samostatně v kapitole hodnotící plnění této strategie.

Evaluační otázky pro průběžné hodnocení OP Rybářství 2014 – 2020, které jsou řešeny u každého opatření:

1. Jak účelné jsou intervence ENRF při dosahování cílů OP Rybářství 2014-2020?
2. Do jaké míry přispěl ENRF k jednotlivým specifickým cílům/opatřením OP Rybářství 2014-2020?
3. Jak účinná jsou jednotlivá opatření ENRF?

Dále nad rámec výše uvedené metodiky EK a po dohodě se zadavatelem byla zařazena následující evaluační otázka:

4. Jaké další neočekávané/nezamýšlené efekty byly dosaženy v podpořených projektech hodnoceného opatření?

Ad 1) Účelnost intervence ENRF

Do jaké míry odpovídá podpora intervence stanoveným cílům. Při hodnocení efektivnosti (účelnosti) programu nebo projektu byly reflektovány následující dvě obecně platné otázky:

- Do jaké míry byly cíle dosaženy / je pravděpodobné, že budou dosaženy?
- Jaké byly hlavní faktory, které ovlivnily úspěch či nedosažení cílů?

Ad 2) Míra příspěvku ENRF k jednotlivým specifickým cílům OP Rybářství

Postup a souvislosti jsou specifikovány zvlášť v dalších kapitolách u jednotlivých opatření.

Ad 3) Účinnost opatření ENRF

Účinnost je ekonomický termín, který poměřuje vstupy a výstupy intervence ve smyslu finanční a časové hospodárnosti neboli míra využívání nejméně nákladných zdrojů k dosažení potřebných výsledků. Při hodnocení efektivity programu nebo projektu byly v tomto průběžném hodnocení analyzovány dosažené úspory ve vztahu k plánovaným výdajům, přičemž tento kontext byl dán do souladu dosažených věcných indikátorů. V této fázi implementace OP Rybářství se tento přístup jeví jako nejlepší možný, neboť porovnávat dosažené výstupy (např. množství produkce či zisku u podpořených podniků akvakultury) s poskytnutými dotacemi není smysluplné. Hlavním důvodem je, že tyto výsledkové ukazatele mají jednak postupný náběh po skončení realizace projektu (tj. zpravidla nelze porovnat jako bezprostřední dopad/vliv dotace), a za druhé bude potřeba po uplynutí alespoň 2 až 3 let a zajištění dostupnosti relevantních dat vytvořit pro jednotlivá opatření zvláštní metodický přístup, kdy míru účinnosti bude možné posoudit jen u určitých skupin projektů. Z hlediska rozpočtu by mělo jít o větší investiční projekty, které bude vhodné v rámci jednotlivých opatření klastrovat, a naopak by měly být zcela vyňaty z hodnocení účinnosti intervence drobné projekty, které z hlediska svých rozpočtů dosahují maximálně několika desítek tisíc Kč.

Ad 4) Neočekávané/nezamýšlené efekty podpořených projektů v daném opatření

Na rozdíl od předchozích evaluačních otázek zaměřených na hodnocení přímých a zamýšlených efektů v daném opatření, tak v této evaluační otázce se evaluátor zabýval neočekávanými/nezamýšlenými efekty podpořených projektů v daném opatření. Ve vazbě na obsahové zaměření tohoto opatření evaluátor v empirickém šetření zjišťoval okolnosti pro následující dílčí otázky:

- Jakých neočekávaných/nezamýšlených efektů bylo dosaženo v průběhu realizace podpořených projektů?
- Jakých neočekávaných/nezamýšlených efektů bylo dosaženo po realizaci podpořeného projektu?

4.1. Priorita Unie 2 Podpora environmentálně udržitelné, inovativní a konkurenceschopné akvakultury založené na znalostech a účinně využívající zdroje

4.1.1. Specifický cíl 2.A: Opatření – Inovace

2.A Specifický cíl: Poskytování podpory pro posilování technologického rozvoje, inovací a předávání znalostí

Dle programového dokumentu vyplývá, že cílem opatření je zvýšení konkurenceschopnosti akvakultury v produkční i zpracovatelské oblasti stimulací vývoje a aplikací inovací a zaváděním nových nebo zdokonalených produktů nebo procesů.

Opatření naplňuje specifický cíl prostřednictvím podpory inovativních metod a technologií - **produktových a procesních inovací** vedoucích k:

- zvýšení konkurenceschopnosti rybářských subjektů prostřednictvím aplikace nových metod chovu a nakládání s rybami,
- zavádění nových nebo podstatně zlepšených produktů,
- zavádění nových akvakulturních druhů s dobrým tržním potenciálem,
- zavádění nových nebo zdokonalených řídicích a organizačních systémů, které budou pro příjemce podpory nové nebo významně zlepšené.

Opatření je zaměřeno na testování a následný transfer inovačních technologií do praxe za podmínek blízkých výrobním podmínkám s cílem získat technické nebo ekonomické poznatky o nových technologiích.

Analyza finančního pokroku

Tabulka 11: Finanční pokrok realizace Opatření – Inovace

Priorita Unie	Opatření	Celková alokace (EUR)	Celková alokace (Kč)	Finanční prostředky v projektech s vydaným ROPD (%)	Finanční prostředky v proplacených ŽOPL (%)
2	2.1	1 289 960	33 496 391,32	8 926 659,00 26,7 %	1 102 963,00 3,3 %

K 31. 12. 2018 bylo celkově zazávazkováno přibližně 27 % celkové alokace opatření 2.1, přičemž proplaceno bylo cca 3 % z alokované částky ENRF. I přes nízké aktuální finanční plnění lze předpokládat, že alokované finanční prostředky budou vyčerpány do konce programového období. Celkově byly k 31. 12. 2018 ve všech dosud vyhlášených výzvách zaregistrovány žádosti na úrovni 61 % alokace opatření 2.1 (tj. 787 tis. EUR). Dle provedených řízených rozhovorů, zejména se zástupcem Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, lze

předpokládat, že by do konce programového období měly být finanční prostředky vyčerpány (s ohledem na pravidlo n+3 do roku konce roku 2023).

Analyzá dat IS SZIF a monitorovacích indikátorů

Tabulka 12: Přehled kontextových indikátorů opatření

ID	Název indikátoru	Typ	Hlavní / Interní	Jednotka	Cílová hodnota	Dosažená hodnota	% podíl dosažené hodnoty k cílové hodnotě
95100	Objem produkce akvakultury	kontextový	Hlavní	t	19 555	n/a	n/a
95500	Hodnota produkce akvakultury	kontextový	Hlavní	Tis. EUR	44 794	n/a	n/a
95105	Počet zaměstnanců na plný pracovní úvazek v akvakultuře	kontextový	Interní	FTE	1 442	n/a	n/a

Zdroj: MS2014+ a statistika Rybářského sdružení ČR

Pozn.: Údaje z monitorovacího systému jsou platné k 31. 12. 2018.

Dosažené hodnoty kontextových indikátorů nebyly ke dni odevzdání tohoto návrhu Závěrečné zprávy dostupné na příslušném webovém portálu – Rybářské sdružení. Tyto údaje bývají k dispozici až v průběhu února a března každý rok.

Tabulka 13: Přehled ostatních indikátorů opatření

ID	Název indikátoru	Typ	Hlavní / Interní	Jednotka	Cílová hodnota	Závazek	% podíl závazku k cílové hodnotě	Dosažená hodnota	% podíl dosažené hodnoty k cílové hodnotě
95110	Změna objemu produkce akvakultury	výsledkový	Hlavní	t	16	2,9	18,1%	7,2	45,0 %
95510	Změna hodnoty produkce akvakultury	výsledkový	Hlavní	Tis. EUR/rok	34	6,24	18,4 %	6,7	19,71 %
95515	Udržení objemu akvakulturní produkce	výsledkový	Hlavní	t	200	0	0 %	0	0 %
96002	Počet projektů zaměřených na inovace, poradenství a pojištění	výstupový	Hlavní	projekty	18	9	50 %	2	11,1 %
96201	Počet realizovaných produktových inovací	výstupový	Interní	inovace	9	7	77,8%	0	0 %
96202	Počet realizovaných procesních inovací	výstupový	Interní	Inovace	14	7	50 %	2	14,3 %

Zdroj: MS2014+

Pozn.: Údaje z monitorovacího systému jsou platné k 31. 12. 2018.

K 31. 12. 2018 bylo v rámci opatření 2.1 zaregistrováno celkem 17 žádostí. Ve 4 případech žádostí byla administrace ukončena. U 9 projektů již nicméně bylo vydáno Rozhodnutí o poskytnutí dotace a v 5 případech je žádost v opravě. Zazávazkováno je tak již polovina projektů v porovnání s cílovou hodnotou (tj. 18).

K 31. 12. 2018 byly úspěšně realizovány celkem 2 projekty dvěma soukromými společnostmi, přičemž oba projekty byly zaměřeny na procesní inovace. Jedna procesní inovace směřovala do aktivit tradičního rybníkářství a jednalo se o ověření možnosti zachycení a recyklace živin při vypouštění rybníků, druhá procesní inovace směřovala k tématice recirkulačních zařízení v případě ověření využití ozónu v intenzivním chovu ryb. Jednalo se o společnosti Blatenská ryba, spol. s r.o. a také FISH Farm Bohemia s.r.o. Z hlediska počtu podpořených inovací jsou dosažené hodnoty na nízké úrovni. ŘO proto však provedl rozšíření definice oprávněného žadatele o veřejno právní instituce (např. subjekty univerzitního výzkumného typu), a s ohledem na výsledky posledních vyhlašovaných výzev lze předpokládat, že cílové hodnoty budou naplněny – viz dále vyhodnocení potenciálu naplnění opatření.

U obou podpořených projektů byla k 31. 12. 2018 dosažena změna objemu produkce akvakultury ve výši 7,2 t, tj. 45 % cílové hodnoty celého opatření. Změna hodnoty produkce akvakultury v EUR dosáhla přibližně 20 % stanovené cílové hodnoty celého opatření. Monitorovací indikátor 95515 - Udržení objemu akvakulturní produkce nevykazoval k 31. 12. 2018 žádné hodnoty. S ohledem na hodnocení na úrovni jednotlivých projektů je možné konstatovat, že u obou projektů byly dosažené hodnoty indikátorů 95110 a 95510 vyšší v porovnání s cílovou hodnotou projektů a míru jejich plnění tak lze označit za velmi úspěšné.

S ohledem na výše zmíněnou úpravu definice oprávněného žadatele na subjekty univerzitního výzkumného typu se do vyhlašovaných výzev pro podávání žádostí o dotaci hlásí výhradně univerzity. Lze tudíž předpokládat, že cílové hodnoty indikátorů zaměřených na změnu a udržení objemu produkce nebudou naplněny. Z tohoto důvodu provedl ŘO revizi programového dokumentu, ve které došlo k úpravě hodnot indikátorů, což je nyní ve schvalovacím řízení Evropskou komisí.

Analýza výsledků empirického šetření

Průběh empirického šetření v opatření 2.1

Empirické šetření zahrnovalo rozhovor s gestorem opatření 2.1 na MZe a dále rozhovory s příjemci opatření. Vzhledem k tomu, že do poloviny roku 2018 byly realizovány celkem 2 projekty v opatření 2.1, provedl evaluátor řízené rozhovory s oběma příjemci. Jednalo se o projekty:

- CZ.10.2.101/2.1/0.0/15_001/0000028 - Zachycení a recyklace živin při vypouštění rybníků (Blatenská ryba, s. r. o.);
- CZ.10.2.101/2.1/0.0/15_001/0000044 - Provozní ověření využití ozónu v intenzivním chovu ryb (FISH Farm Bohemia s.r.o.).

S ohledem na hodnocení potenciálu naplnění tohoto opatření byl proveden také řízený rozhovor se zástupcem Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, v jehož gesci je administrace projektů OP Rybářství.

Kontext počtu realizovaných projektů

K 31. 12. 2018 byly úspěšně realizovány celkem 2 projekty dvěma soukromými společnostmi, přičemž oba projekty byly zaměřeny na procesní inovace. Jedna procesní inovace směřovala do aktivit tradičního rybníkářství a jednalo se o ověření možnosti zachycení a recyklace živin při vypouštění rybníků, druhá procesní inovace směřovala k tématice recirkulačních zařízení v případě ověření využití ozónu v intenzivním chovu ryb.

S ohledem na výše zmíněné rozšíření definice oprávněných žadatelů provedl evaluátor řízené rozhovory nejen se zástupci příjemců dvou procesních inovací, ale také se zástupcem Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Potenciál pro realizaci inovativních projektů je tak mnohem vyšší, neboť jako veřejnoprávní instituce má výrazně nižší míru spolufinancování. Toto se projevilo již v posledních vyhlášených výzvách, ve kterých již bylo vydáno Rozhodnutí o dotaci v dalších 6 případech projektů a dalších 5 žádostí je v procesu opravy (stav k 31. 12. 2018). Modelově se způsob realizace inovativních projektů jeví jako nejvhodnější spolupráce rybářských podniků s příslušným vědecko-výzkumným pracovištěm. Zájem rybářských podniků o testování inovativních způsobů produkce nebo realizovaných procesů je poměrně významný, čemuž pomáhají také různé akce realizované ŘO OP Rybářství – např. v rámci výroční konference v prosinci 2018 byly identifikovány minimálně další 3 iniciativy pro inovativní projekty a spolupráce s Jihočeskou univerzitou. Podle rozhovoru s příjemci rybářských podniků v opatření 2.1 vyplývá, že budou v případě zájmu o inovativní projekty využívat spolupráce s univerzitou, jejíž role pro implementaci se tak stane do konce programového období zcela zásadní.

Přínos podpory inovací pro zaměstnance a příjemce

Ve dvou úspěšně realizovaných projektech na inovace dosáhl počet zaměstnanců, kteří benefitovali přímo z daného projektu velmi vysoké úrovně, tj. 80 z celkového počtu 84 (tj. 95 %) a v druhém případě 10 z celkového počtu 16 (tj. 63 %) podle dat IS SZIF k 31. 12. 2018. Celkově tak mělo přínos z realizovaného projektu v průměru 94 % zaměstnanců v podpořených rybářských podnicích, což souvisí s jejich nastavením z hlediska potenciálu využití a přispění k potenciální stabilizaci konkurenceschopnosti daného rybářského podniku (např. otestování inovativního řešení procesu produkce s ohledem na možné zpřísnění legislativy ve vazbě na zvýšení nároků na ochranu životního prostředí).

Z hlediska hodnocení nových dovedností a znalostí byl příjemci identifikován hlavní přínos ve zlepšení znalostní základny v daném podniku – know-how. S ohledem na to, že procesní inovace mohou velmi dobře fungovat jen za určitých okolností, lokálních podmínek nebo určitého typu vybavení, tak příslušné rybářské podniky získávají v podstatě konkurenční náskok, neboť jsou do budoucna schopny danou inovaci aplikovat v jejich konkrétních podmínkách. Přitom náklady s tím spojené jsou částečně hrazeny z veřejných zdrojů a rybářským podnikům tak zůstává finanční prostor na případné další investice.

V případě dvou realizovaných projektů na procesní inovace lze vymezit dva jednoznačné přínosy, které příjemci vnímají za zásadní:

- ***Pozitivní přínos a dopad na životní prostředí*** - viz příklad zachycení a recyklace živin při vypouštění rybníků – vliv na produkci akvakultury je nepřímý, kdy je možné

využít zpětně recyklované živiny pro produkci ryb v rybníku. Tímto způsobem lze rovněž dosáhnout dílčích úspor v provozních nákladech. Míra přínosu byla hodnocena příjemcem na nejvyšší možné úrovni;

- **Pozitivní přínos a dopad na produkci ryb v intenzivním chovu** – viz příklad projektu provozního ověření využití ozónu v intenzivním chovu ryb, které se tradičně potýkají s produkčními problémy, které souvisí s nevhodnou zoohygienou chovu, zavlečením parazitů do chovu, zvýšeným výskytem bakteriálních onemocnění v chovu. Nahodilé úhyny ryb způsobují často extrémní produkční ztráty a samozřejmě i sníženou produkci ryb. Míra přínosu byla hodnocena příjemcem na nejvyšší možné úrovni.

Co se týká nově přijatých projektů na inovace ze strany Jihočeské univerzity, tak byly identifikovány následující potenciální přínosy a jejich význam. Předpokládá se přínos (na škále 0-5, kde 5 znamená zásadní přínos):

- Zvýšení konkurenceschopnosti spolupracujících firem prostřednictvím aplikace nových metod chovu a nakládání s rybami (na úrovni 5);
- Zavedou se nové nebo podstatně zlepšené produkty (na úrovni 5);
- Zvýší se atraktivita produkce (na úrovni 5);
- Zvýší se dostupnost rybářských produktů (na úrovni 5).
- Dojde k diverzifikaci ekonomických činností subjektů (na úrovni 4);
- Snížení provozních nákladů firem (na úrovni 3).

Naopak nerelevantní nebo neutrální vliv se předpokládá v případě vlivů projektů na zaměstnanost ve firmách, zavádění nových akvakulturních druhů ryb s dobrým tržním potenciálem a zvýšení kvality poskytovaných služeb.

Míra snížení negativních dopadů na životní prostředí

Oba dosud realizované projekty v opatření 2.1 byly zaměřeny na zcela odlišné záležitosti v akvakultuře. V případě procesní inovace zaměřené na zachycení a recyklaci živin při vypouštění rybníků příjemce reagoval na možné budoucí zpřísnění legislativy na ochranu životního prostředí a největší přínos hodnotil na úrovni 5 (pozn.: na škále 0-5, kde 5 znamená zásadní přínos) právě u faktoru zlepšení životního prostředí. V projektu byly identifikovány podmínky pro možnost zachycení co nejvíce nerozpuštěných látek a živin unikajících z rybníků při výloveh, které mohou negativně působit na vodní toky pod rybníkem. Projekt tedy plnil úlohu zpětného využití sedimentů a recyklaci živin, přičemž ve vazbě na životní prostředí bylo prokázáno, že touto inovací dochází k omezení zhoršování životních podmínek pro hydrobionty malých vodních toků, minimalizace rizika kontaminace polutanty, a předcházení zbytečnému potencionálnímu vzniku nebezpečného odpadu, jehož ekologická likvidace je ekonomicky nesmírně nákladná (Regenda, 2017)²⁰. V případě druhého projektu procesní inovace je možné identifikovat spíše nepřímý pozitivní vliv na životní prostředí bez přímého hodnocení na jakékoliv škále, neboť součástí projektu je použití progresivní technologie intenzivního chovu candáta obecného a sumce velkého pomocí využití ozonizace, tedy technologie, která je šetrná k životnímu prostředí. Díky technologickému vybavení nedochází

²⁰ Regenda, J. (2017). *TECHNICKÁ ZPRÁVA PROJEKTU: Zachycení a recyklace živiny při vypouštění rybníků*. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod, České Budějovice, 30. 11. 2017 (příjemce Blatenská ryba, spol. s r.o.).

k negativnímu vlivu na životní prostředí v procesu produkce ryb, přičemž využití ozonizace zajišťuje vyšší kvalitu vody a její zoohygienu v RAS.

V rámci diskuse se zástupcem Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích k aktuálně řešeným projektům na inovace v akvakultuře vyplynulo, že lze konstatovat spíše neutrální vliv na životní prostředí. Například v projektech zaměřených na inovativní postupy v krmení ryb je kladen důraz na co nejmenší negativní dopad na životní prostředí prostřednictvím nastavení optimálních dávek. Nicméně toto lze považovat spíše za sekundární dopad, neboť hlavním cílem jejich projektů je zejména zvyšování produkce ryb. V případě produktových inovací je dopad na životní prostředí neutrální, neboť vývojem nových rybích produktů se životní prostředí nijak specificky neovlivňuje.

Míra snížení negativních dopadů na životní prostředí je tudíž evidentní v případě projektů zaměřených na procesní inovace, jejichž podstatou je úprava režimu hospodaření v krajině. Naopak v případě produktových inovací, které jsou v současné době řešeny v přijatých projektech pro realizaci, bude vliv na životní prostředí neutrální.

Neočekávané/nezamýšlené efekty podpořených projektů v opatření 2.1

V empirickém šetření nebyly uvedeny ze strany oslovených příjemců žádné neočekávané či nezamýšlené efekty u podpořených projektů. Spíše se jednalo o určité překvapení nad pozitivními výsledky realizovaných procesních inovací a pozitivně také vnímali, že realizace dané procesní inovace je v praxi za určitých podmínek snadnější než se původně předpokládalo. Pilotní ověření v praxi daného podniku je zcela zásadním efektem, neboť know-how jejich možného využití posiluje budoucí konkurenceschopnost podniku.

Míra příspěvku ENRF k posilování technologického rozvoje, inovací a předávání znalostí v akvakultuře

Hodnocení míry příspěvku ENRF k posilování technologického rozvoje, inovací a předávání znalostí v akvakultuře je omezeno právě nízkým počtem dvou dosud realizovaných projektů, které navíc byly zaměřeny na zcela jiné tematicky. Přesto u obou projektů je evidentní, že výrazně přispěly k posílení procesních inovací, které mají vazbu zajištění stability budoucí produkce. V případě schopnosti podniku pružně reagovat na možné legislativní zpřísnění ve vazbě na ochranu životního prostředí a tím i zachovat alespoň stávající produkci ryb nebo stabilizaci produkce ryb v intenzivních chovech prostřednictvím zlepšení podmínek kvality vody a zoohygieny.

Z hlediska předávání znalostí v akvakultuře naplnily oba projekty podmínky operačního programu, nicméně pro jejich širší uplatnění je nezbytné více tyto aktivity propojovat s implementací opatření 5.2b) Propagační akce. Dle provedeného empirického šetření na Jihočeské univerzitě vyplynulo, že předávání znalostí v akvakultuře skrze akce pořádané pro rybářskou veřejnost jsou zcela klíčové a představují velmi dobré zacílení difúze nových znalostí v akvakultuře.

Výsledky průběžného hodnocení dle vybraných evaluačních indikátorů dle metodiky EK

Výsledky hodnocení pokroku v dosahování výstupových a výsledkových indikátorů jsou uvedeny výše v analýze dat IS SZIF tohoto opatření (tj. indikátory „C. Pokrok v dosahování výstupových indikátorů“ a „M. Změny v produkci“).

Tabulka 14

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
E. Počet benefitujících zaměstnanců	Počet zaměstnanců, kteří mají přínos z daného projektu přímo v podpořené firmě, tj. ukazatel "Počet zaměstnanců, kteří využívají opera" (Pozn. Název sloupce není v sestavě monitorovacího systému úplný) bude porovnán se sloupcem "NR01 Strana F - Počet zaměstnanců". Rovněž bude položena otázka na tento ukazatel i v dotazníkovém šetření, která je dále doplněna o hodnocení nových dovedností/znalostí.	Monitorovací systém SAP Dotazníkové šetření/Telefonické rozhovory

Počet zaměstnanců, kteří benefitovali v rámci dvou podpořených projektů byl na velmi vysoké úrovni, tj. 80 z celkového počtu 84 (tj. 95 %) a v druhém případě 10 z celkového počtu 16 (tj. 63 %) podle dat IS SZIF k 31. 12. 2018. Celkově tak mělo přínos z realizovaného projektu v průměru 94 % zaměstnanců ve dvou podpořených rybářských podnicích. Z hlediska nových znalostí byl v empirickém šetření identifikován hlavní přínos v podobě know-how, které bylo aplikováno v konkrétních podmínkách příjemce.

Tabulka 15

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
F. Počet a seznam vědeckých institucí podporujících inovaci	Typ výzkumné organizace	Monitorovací systém SAP

Jak je již uvedeno výše, tak veřejnoprávním institucím bylo umožněno se účastnit vyhlášených kol pro podávání žádostí až v roce 2018, čemuž přispěla rozšířená definice oprávněných žadatelů. U dosud realizovaných projektů dominovaly soukromé organizace, tj. jeden tradiční rybářský podnik působící zejména v rybníkářství a dále rybářský podnik zaměřený na intenzivní chov ryb. S ohledem na podmínky pro čerpání finančních prostředků je velmi pravděpodobné, že většinu realizovaných projektů a v budoucnu ještě i podávaných projektů v připravovaných výzvách pro opatření 2.1 budou realizovat veřejnoprávní instituce univerzitního typu. Pro rybářské podniky je realizace inovativních projektů s 50 % mírou spolufinancování velmi náročná a to i s ohledem na nutnou podmínku dalšího zveřejňování a šíření dosažených poznatků v konkurenčním prostředí.

Tabulka 16

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
G. Zdroje poskytující přístup k technickým detailům inovace (pro umožnění přístupu ostatním subjektům tyto přístupy přijmout)	Typologie zdrojů šířících informace o inovaci	Osobní jednání/telefonické rozhovory/webové stránky příjemců

Dle provedených řízených rozhovorů se zástupci příjemců, tj. rybářské podniky, a také se zástupcem Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, byly identifikovány následující způsoby šíření informací o inovaci a jejich transferu do praxe:

- Zveřejnění závěrečných zpráv inovativních projektů na portálu e-agri;
- Prezentace na odborných seminářích či konferencích pořádaných ŘO OP Rybářství nebo univerzitami;
- Využívání výsledků inovace ve výuce na univerzitě i středních rybářských školách a dále také odborné praxe studentů v podpořených rybářských podnicích;
- Odborné publikace – monografie, články v prestižních odborných periodících i běžně dostupných časopisech;
- Výstavy a festivaly pro širokou veřejnost - zejména se osvědčilo pro nové produkty z ryb a jejich ověřování prostřednictvím dotazníků z hlediska toho, co více či méně chutná. Tyto informace a podněty od veřejnosti následně přenáší směrem ke zpracovatelům;
- Odborné diskuse a menší semináře zástupců akademické sféry se zástupci Rybářského sdružení ČR, na kterých se diskutují konkrétní problémy akvakultury a náměty na jejich možné řešení.

Tabulka 17

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
H. Míra snížení negativních dopadů na životní prostředí	Typ inovace a její vliv na životní prostředí (<i>kvalitativní posouzení dle 2 dokončených projektů v tomto opatření</i>)	Osobní jednání/telefonické rozhovory/webové stránky příjemců

Hodnocení míry snížení negativních dopadů na životní prostředí je omezeno počtem dvou realizovaných projektů na zcela odlišné záležitosti v akvakultuře. V případě projektu zaměřeného na procesní inovaci v tradičním rybníkářství, tj. zachycení a recyklaci živin při vypouštění rybníků, byl ze strany příjemce hodnocen přínos pro ochranu životního prostředí na maximální úrovni 5 (pozn.: na škále 0-5, kde 5 znamená zásadní přínos). Naopak v případě druhého projektu zaměřeného na procesní inovaci fungování recirkulačního systému byl přínos pro životní prostředí spíše nepřímý. Díky technologickému vybavení nedochází k negativnímu vlivu na životní prostředí v procesu produkce ryb.

Tabulka 18

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
J. Vnímané přínosy z rozvoje know-how	- Typy přínosů z realizovaných inovací - Míra přínosu pro produkci akvakultury - Míra vlivu na provozní náklady	Osobní jednání/telefonické rozhovory/webové stránky příjemců

S ohledem na nízký počet realizovaných inovací nelze stanovit typologii přínosů, ale lze rozlišit přínosy know-how u obou projektů inovací zvláště. V případě procesní inovace zaměřené na tradiční rybníkářství (tj. příklad zachycení a recyklace živin při vypouštění rybníků) je zásadní pozitivní přínos a dopad na životní prostředí a rovněž i snížení provozních nákladů při zpětném využití recyklované živiny pro produkci v rybníku. Vliv na produkci je tak nepřímý. V případě procesní inovace zaměřené na ověření využití ozónu v intenzivním chovu ryb byl identifikován ze strany příjemce pozitivní přínos na nejvyšší možné úrovni pro stabilizaci produkce ryb v intenzivním chovu. Mechanismem této inovace bylo zlepšení podmínek zoohygieny chovu.

Odpovědi na evaluační otázky

1) Jak účelné jsou intervence ENRF při dosahování cílů OP Rybářství 2014-2020?

Odpověď: Hodnocení účelnosti intervence opatření 2.1 je plně spojeno s hodnocením míry dosažení cílů, či pravděpodobnosti jejich dosažení, vč. identifikace hlavních ovlivňujících faktorů. Dle intervenční logiky opatření 2.1 (viz Pre-evaluační studie) je hlavním plánovaným výsledkem podpora posílení technologického rozvoje na základě přenosu inovovaných technologií do praxe, přičemž dopadem by mělo být zvýšení konkurenceschopnosti akvakultury v produkční i zpracovatelské oblasti. Oba realizované projekty přispívají k plnění těchto cílů různě, kdy první projekt je zaměřen na posílení konkurenceschopnosti rybářských podniků v prostředí zesilujících stupňů ochrany životního prostředí, a druhý projekt byl zaměřen přímo na posílení konkurenceschopnosti rybářského podniku s intenzivním chovem ryb. Oba projekty naplnily hlavní význam opatření 2.1 v části posílení konkurenceschopnosti akvakultury v produkční oblasti. Vliv projektů do zpracovatelské sekce akvakultury nebyl u realizovaných projektů žádný, nicméně lze očekávat přínos k dosažení příslušných dopadů u nově přijatých projektů pro realizaci v letech 2019 a 2020.

2) Do jaké míry přispěl ENRF k posilování technologického rozvoje, inovací a předávání znalostí v akvakultuře?

Odpověď: Míra příspěvku ENRF k posilování technologického rozvoje byla k 31. 12. 2018 velmi nízká z důvodu nízkého počtu realizovaných projektů. Realizované aktivity v podpořených dvou projektech přispěly zejména k posílení procesních inovací, které mají vazbu zajištění stability budoucí produkce a dále také schopnosti podniků akvakultury reagovat na možné budoucí legislativní zpřísnění ve vazbě na ochranu životního prostředí. V případě předávání znalostí se jeví jako zcela zásadní do budoucna i nadále propojovat podporované aktivity v opatření 2.1 s aktivitami opatření 5.2b).

3) Jaké další neočekávané/nezamýšlené efekty byly dosaženy v podpořených projektech hodnoceného opatření?

Odpověď: V empirickém šetření nebyly uvedeny ze strany oslovených příjemců žádné neočekávané či nezamýšlené efekty u podpořených projektů. Spíše se jednalo o určité překvapení nad pozitivními výsledky realizovaných procesních inovací a pozitivně také vnímali, že realizace dané procesní inovace je v praxi za určitých podmínek snadnější

než se původně předpokládalo. Pilotní ověření v praxi daného podniku je zcela zásadním efektem, neboť know-how jejich možného využití posiluje budoucí konkurenceschopnost podniku.

Zhodnocení potenciálu naplnění cílů daného opatření

Opatření 2.1 se dosud naplňovalo projekty velmi pomalým způsobem, nicméně úprava definice potenciálního žadatele ve vazbě na veřejnoprávní instituce umožnila rozšíření o akademické vědeckovýzkumné instituce. Důsledkem této úpravy bylo intenzivnější zapojení Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. V rámci řízeného rozhovoru s jejím zástupcem byl identifikován solidní potenciál pro realizaci plánovaného počtu projektů u tohoto opatření. S ohledem na úpravu definice potenciálního žadatele však lze očekávat v roli žadatele zejména univerzitní VaV pracoviště a pravděpodobně jen velmi omezeně již samotné podniky akvakultury. Ačkoliv dle dotazníkového šetření k administrativním procesům u příjemců a žadatelů (leden 2019, n=70) vyplynulo, že celkem 6 příjemců (tj. 8,5 % respondentů) zvažuje podání projektu do opatření 2.1. V případě dotazníkového šetření u potenciálních žadatelů, kteří žádali v období 2007 – 2013, ale nikoliv již v současném OP Rybářství 2014 – 2020 (n=57), projevilo potenciální zájem 5 subjektů. Z toho je evidentní, že zájem ze strany příjemců o realizaci inovací je, ale s ohledem na dosud minimální plnění tohoto opatření budou s největší pravděpodobností spolupracovat s veřejno-právní (univerzitní) institucí. Plánované cíle i cílové hodnoty indikátorů by v tomto opatření měly být dosaženy do konce programového období 2014 – 2020 vyjma cílových indikátorů zaměřených na produkci. Indikátory vázané na objem produkce nebudou naplněny s ohledem na to, že v tomto opatření se v nových výzvách hlásila výhradně univerzita. Z tohoto důvodu provedl ŘO revizi programového dokumentu, ve které došlo k úpravě hodnot indikátorů, což je nyní ve schvalovacím řízení Evropskou komisí.

Z rozhovoru se zástupcem Jihočeské univerzity vyplynula témata, která budou v dalších projektech akcentována, např. témata úspory vody, řešení důsledků sucha a budoucí rizika, možnosti udržení produkce na stávající úrovni v kontextu tlaku na snižování obsádky, inovativní způsoby a kombinace využívání krmiv a přirozené potravy, nové produkty z ryb (např. saláty), inovace v oblasti intenzivního chovu ryb. S ohledem na aktuální plnou vytíženost výzkumných pracovníků ve výše uvedených tématech je méně pravděpodobné, že by se v následujících letech více řešila problematika genetiky, ve které byly v předchozím programovém období realizovány pilotní projekty.

4.1.2. Specifický cíl 2.B: Opatření – Produktivní investice do akvakultury

2. B Specifický cíl: Zlepšování konkurenceschopnosti a životaschopnosti podniků akvakultury včetně zlepšení bezpečnosti nebo pracovních podmínek, zejména v případě malých a středních podniků

Cílem opatření je:

- Zvýšení konkurenceschopnosti rybářských podniků prostřednictvím technologického rozvoje.
- Zachování udržitelné produkce ryb z tradiční akvakultury.
- Výstavba rybníků.
- Úspora spotřeby energie v akvakultuře, ekologicky šetrnější akvakultura, účinnější využívání zdrojů.
- Rozšíření možností a příjmů podnikatelů v akvakultuře o další formy podnikání úzce spojené s produkční činností v akvakultuře, a to za předpokladu, že doplňkové činnosti souvisí s hlavní činností podniku akvakultury, včetně cestovního ruchu s nabídkou rybaření, environmentálních služeb v oblasti akvakultury nebo vzdělávacích činností týkajících se oblasti akvakultury.

Opatření přispívá ke specifickému cíli podporou investic přispívajících ke zvyšování konkurenceschopnosti podniků akvakultury s cílem zachování tradiční akvakultury a činností navazujících, důležitých pro udržení a rozvoj hospodářské, sociální struktury a životního prostředí.

Dále opatření specifický cíl naplňuje podporou diverzifikace činností podniků akvakultury prostřednictvím rozvoje doplňkových aktivit s cílem dosažení výrazného posílení ekonomického potenciálu.

Analýza finančního pokroku

Dle posledních dostupných dat (k 31. 12. 2018) pokrývají finanční prostředky v projektech s vydaným rozhodnutím 81,69 % celkové alokace. Finanční prostředky v proplacených žádostech o platbu tvoří přirozeně menší podíl (18,95 %). Do konce programového období zbývá vyčerpat 79 mil. Kč, což je reálné, jelikož poptávka po podporovaných aktivitách v tomto opatření je značná (viz dále uvedené informace z empirického šetření mezi příjemci). Vzhledem ke skutečnosti, že průměrná velikost podpořených projektů zaměřených na produktivní investice do akvakultury je 2 097 047 mil. Kč (v případě početně malé skupiny projektů zaměřených na diverzifikaci ekonomických činností je průměrná velikost projektu 1 281 967,- Kč), tak lze předpokládat, že zbývající část finančních prostředků podpoří cca 40 – 50 projektů (pozn. pokud nebude alokace směřována na nadprůměrně rozsáhlé investiční záměry).

Tabulka 19: Finanční pokrok realizace Opatření – Produktivní investice do akvakultury

Priorita Unie	Opatření	Celková alokace (EUR)	Celková alokace (Kč)	Finanční prostředky v projektech s vydaným ROPD (%)	Finanční prostředky v proplacených ŽOPL (%)
	Produktivní investice do akvakultury	16 769 480	435 453 087,16	81,69	27,5

Zdroj: MS2014+

Pozn.: Údaje z monitorovacího systému jsou platné k 31. 12. 2018.

Analýza dat IS SZIF a monitorovacích indikátorů

Tabulka 20: Přehled kontextových indikátorů opatření

ID	Název indikátoru	Typ	Hlavní / Interní	Jednotka	Cílová hodnota	Dosažená hodnota	% podíl dosažené hodnoty k cílové hodnotě
95100	Objem produkce akvakultury	kontextový	Hlavní	t	19 555	n/a	n/a
95500	Hodnota produkce akvakultury	kontextový	Hlavní	Tis. EUR	44 794	n/a	n/a
95105	Počet zaměstnanců na plný pracovní úvazek v akvakultuře	kontextový	Interní	FTE	1 442	n/a	n/a

Zdroj: MS2014+ a statistika Rybářského sdružení ČR

(Pozn.: Dosažené hodnoty kontextových indikátorů zatím nejsou k dispozici – Rybářské sdružení – data bývají k dispozici v květnu, tudíž budou doplněna později).

Pozn.: Údaje z monitorovacího systému jsou platné k 31. 12. 2018.

Tabulka 21: Přehled výsledkových a výstupových indikátorů opatření 2.2 a) a 2.2b)

ID	Název indikátoru	Typ	Hlavní / Interní	Jednotka	Cílová hodnota	Závazek	% podíl závazku k cílové hodnotě	Dosažená hodnota	% podíl dosažené hodnoty k cílové hodnotě
95515	Udržení objemu akvakulturní produkce	výsledkový	Hlavní	t	1395	18 726,15	1342,4%	17 024,84	1220,4%
95110	Změna objemu produkce akvakultury	výsledkový	Hlavní	t	185	126,99	68,6 %	13,5	7,3%
95510	Změna hodnoty produkce akvakultury	výsledkový	Hlavní	tis. Eur	427	272,83	63,9 %	29,31	6,9 %

96901	Množství vytěženého bahna z rybníka/loviště	Výstupový	Interní	m3	115 385	78 418,00	67,9 %	10 679	9,3 %
96902	Množství vytěženého bahna z rybníka/loviště přímo použitelného na zemědělský půdní fond	Výstupový	Interní	m3	3 000	44 957,00	1498,6 %	9 177	305,9 %
96001	Počet projektů zaměřených na produktivní investice do akvakultury	Výstupový	Hlavní	projekt	415	367	88,4 %	161	38,8 %
96801	Počet nově vybudovaných rybníků	Výstupový	Interní	rybník	1	24	2400 %	14	1400 %
96301	Počet podpořených výměn výrobního zařízení za energeticky účinnější	Výstupový	Interní	zařízení	30	1	3,3 %	1	3,3 %
10400	Vytvořená pracovní místa	výsledkový	hlavní	FTE	15	6	40 %	0	0 %
95611	Udržená pracovní místa	výsledkový	hlavní	FTE	20	336	1680 %	79	395 %
95611	Změna čistého zisku	výsledkový	hlavní	tisíc EUR	297	7483	2519,5 %	72	24,2 %
96503	Příjmy z podpořených doplňkových aktivit - diverzifikace v rámci rybářské turistiky	Výstupový	Interní	Kč	35 000 000	1 954 000	5,6 %	2964	0 %
96501	Příjmy z podpořených aktivit mimo akvakulturu	Výstupový	Interní	Kč	39 000 000	1 954 000	5 %	2964	0 %

Zdroj: MS2014+

Pozn.: Údaje z monitorovacího systému jsou platné k 31. 12. 2018.

Indikátor 96001 Počet projektů zaměřených na produktivní investice do akvakultury dosahuje ke konci roku 2018 hodnoty 161 projektů, což představuje plnění cílové hodnoty z 39,8 %. Při započtení zazávazkovaných projektů (tj. 367) je úroveň plnění 88,4 %. Cílová hodnota indikátoru (tj. 415) bude s vysokou pravděpodobností naplněna, jelikož absorpční kapacita je v tomto opatření vysoká.

K 31. 12. 2018 činila dosažená hodnota indikátoru 95110 Změna objemu produkce akvakultury celkem 13,5 t, což je přibližně 7,3 % z cílové hodnoty indikátoru (tj. 185 t). V případě ID 95515 Udržení objemu akvakulturní produkce naopak závazek příjemců významně přesahuje cílovou hodnotu indikátoru k 31. 12. 2018 (18 726 t). Změna hodnoty produkce akvakultury dosahuje 6,9 % cílové hodnoty indikátoru (427 tis. Eur)

Výhled a předpoklad produkce ryb v příštích 5 letech byl řešen v rámci empirického šetření evaluátora (tj. dotazníkové šetření a řízené rozhovory). Dle zjištění je zřejmé, že předpokládaná produkce je v horizontu pěti let velmi nepredikovatelná vzhledem k současným klimatickým výkyvům (viz např. produkce v roce 2018), které se dotýkají velkých i malých rybářských podniků (jakkoliv jsou patrná geografická specifika, tj. velmi špatná situace na jižní Moravě ve srovnání s jinými regiony).

Počet podpořených výměn výrobního zařízení za energeticky účinnější dosahuje hodnoty 1. Počet nově vybudovaných rybníků je aktuálně 24. Příjmy z podpořených aktivit mimo akvakulturu dosahují v zazávazkovaných projektech 1 954 000,- Kč, což představuje cca 5 % cílové hodnoty.

Podíl závazků k cílové hodnotě indikátoru Příjmy z podpořených doplňkových aktivit - diverzifikace v rámci rybářské turistiky je na úrovni 5,6 %. Úroveň plnění těchto dvou indikátorů reprezentujících diverzifikaci akvakultury je zcela minimální a cílové hodnoty nebudou dosaženy. Množství vytěženého bahna z rybníka/loviště bylo zatím 78 418 m³, tedy 67,9 % cílové hodnoty.

Analýza výsledků empirického šetření

Průběh empirického šetření v opatření 2.2

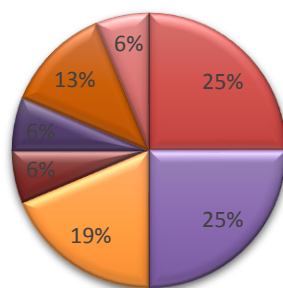
Empirické šetření zahrnovalo rozhovor s gestorem opatření 2.2 na MZe již v červenci 2018 v rámci širší diskuse k uplatnitelnosti finančních nástrojů a dosavadním kontextu implementace a věcného pokroku opatření 2.2. Dále bylo realizováno dotazníkové šetření a rozhovory s příjemci opatření. V rámci dotazníkového šetření bylo osloveno 80 příjemců, kteří realizovali 175 projektů v 1. až 5. výzvě a podařilo se získat zpětnou vazbu od 28 příjemců (tj. 35 % míra návratnosti), což lze považovat za reprezentativní vzorek. Dále bylo rozhodnuto o realizaci osobních řízených rozhovorů u příjemců s významnějšími počty projektů, tj. Rybářství Pohořelice, Blatenská Ryba a SALMOFARM.

Podstatným vstupem pro evaluační zprávu se stalo dotazníkové šetření mezi příjemci, kteří získali finanční prostředky v rámci opatření 2.2 OP Rybářství. V rámci tohoto empirického šetření se podařilo získat odpovědi od 28 rybářských subjektů/respondentů. Z tohoto pohledu lze výsledky vnímat jako reprezentativní. Níže jsou uvedeny základní charakteristiky respondentů dle velikosti (počtu zaměstnanců), celkového počtu projektů (vyjadřující míru zkušeností s dotacemi z tohoto opatření) a charakteru realizovaných projektů. Z výsledků je zřejmé, že tři čtvrtiny respondentů realizovali více než jeden projekt (navíc cca 19 % respondentů realizovalo více než 6 projektů). Z hlediska počtu zaměstnanců má většina (75 %) respondentů do pěti zaměstnanců. V rámci realizovaných řízených rozhovorů byly potom získány odpovědi od významných firem, které mají více než 50 zaměstnanců a obrát více než 70 mil. Kč. (např. Rybářství Pohořelice, Blatenská Ryba aj.) Tím došlo k vyvážení

odpovědí z hlediska velikostních kategorií. Zaměření naprosté většiny projektů směřovalo do produktivních investic v akvakultuře a spíše omezeně podpořené aktivity směřovaly do diverzifikace příjmů pocházejících z podniků akvakultury prostřednictvím rozvoje doplňkových aktivit, nebo na diverzifikaci produkce akvakultury a chovaných druhů či investice do zvyšování jakosti produktů akvakultury nebo do dodávání přidané hodnoty těmto produktům. Naprostá většina příjemců se specializuje na chov ryb – rybníkářství, přičemž tuto činnost často doplňuje zpracováním a prodejem ryb. Nicméně např. zpracování ryb se ukazuje ve struktuře ekonomických činností podniků jako spíše ztrátové (případně ekonomicky méně výhodné) z důvodu vyšší ceny finálních produktů pro zákazníka a omezené poptávky na domácím trhu.

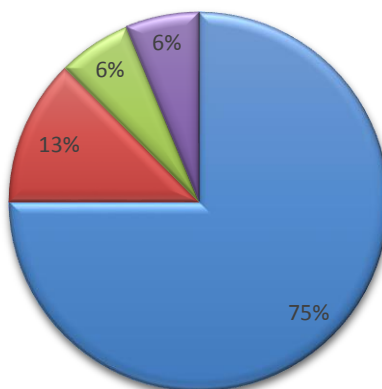
Obr. č. 19: Struktura respondentů z hlediska počtu realizovaných projektů

■ 1 projekt ■ 2 projekty ■ 3 projekty ■ 4 projekty ■ 5 projektů ■ 6 - 10 projektů ■ 11 projektů a více

Zdroj: dotazníkové šetření – vlastní zpracování

Obr. č. 20: Struktura respondentů z hlediska počtu zaměstnanců

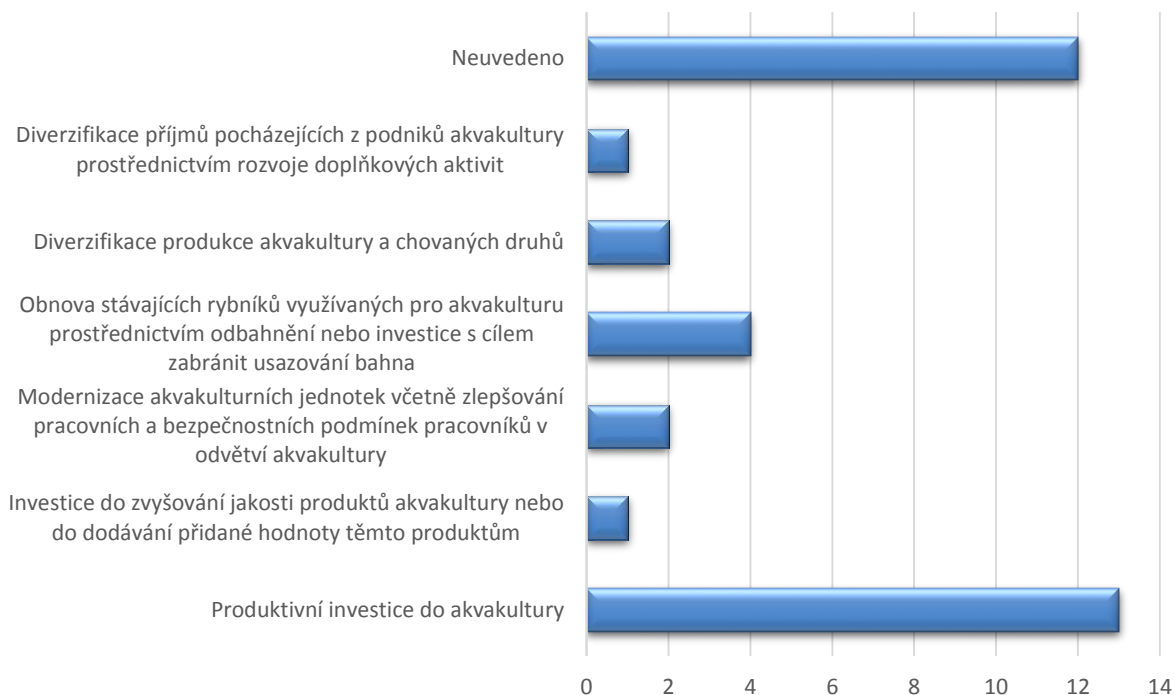

■ 1 – 5 ■ 6 – 10 ■ 11 – 15 ■ 16 a více

Zdroj: dotazníkové šetření – vlastní zpracování

Obr. č. 21: Struktura respondentů z hlediska charakteru realizovaných aktivit v rámci opatření 2.2. OP Rybářství

Zdroj: dotazníkové šetření – vlastní zpracování

V návaznosti na reprezentativnost získaných odpovědí v rámci dotazníkového šetření i řízených rozhovorů lze sumarizovat základní poznatky z těchto empirických šetření u příjemců.

Nejprve byla hodnocena míra vlivu realizovaných aktivit v rámci projektů na níže uvedené efekty v tabulce a v rámci zpracovaných histogramů. Projekty a projektové aktivity opatření 2.2. měly různé přínosy a efekty, a proto bylo snahou hodnotit kategoriální data formou histogramů. Příjemci měli možnost vyjádřit na škále 1-5 význam daného efektu a je proto podstatné hodnotit základní ukazatele variability v kontextu normálního (Gaussova) rozložení dat. Nejvýznamnější odchylky normálního rozdělení byly nalezeny v případě efektů „zachování udržitelné produkce z tradiční akvakultury“ a „vznik nových pracovních míst“. Tyto dva efekty vykazují krajně asymetrické rozložení dat a příjemci tedy zdůrazňují jejich podstatný nebo naopak zanedbatelný význam.

Evaluační šetření ukázalo, že význam podpory z hlediska přínosu k nově vytvořeným pracovním místům je zcela minimální. Na příkladu reprezentativního vzorku respondentů to lze doložit z dotazníkového šetření mezi příjemci dotace. Dále lze indikovat, že u cca 21 % příjemců se počet osob majících přínos z podpořeného projektu odlišoval od celkového počtu zaměstnanců ve firmě (v průměru se však jednalo o 1,3 zaměstnance nad rámec). Počet zcela nových pracovních míst byl zcela marginální (3 pracovní místa u 28 projektů, pozn. z monitorovacích indikátorů je zřejmé, že celkově bylo zatím vytvořeno 6 FTE). Jasně se tak ukazuje, že vliv projektů na zaměstnanost je okrajová a více než vznik zcela nových pracovních míst, je podstatné udržení stávajících pracovních míst. Jednak je to způsobené

dlouhodobým nedostatkem kvalifikovaných pracovníků (včetně nedostatku absolventů), kteří se v sektoru rybářství uplatní a dále je situace umocněna nepříznivými klimatickými podmínkami v posledních letech, která ovlivňuje produkci a pro mnoho majitelů firem je klíčové stávající pracovníky především udržet a nikoliv vytvářet nová pracovní místa.

Aktivity směřující k zachování udržitelné produkce ryb z tradiční akvakultury jsou respondenty vnímány jako nejvýznamnější. V této souvislosti se nejčastěji jedná o projektové aktivity směřující k modernizaci či obnově stávajícího (často opotřebovaného) vybavení, pořízení nového rybářského vybavení (lodě, automobily aj.) či renovaci/rekonstrukci sádek, líhně apod. Výsledkem je přirozené posílení celkové konkurenceschopnosti rybářských podniků (což se v šetření jasně ukázalo), neboť se jedná o nezbytné investice, které by rybářské podniky musely rozložit na mnohem více let bez dotace z OP Rybářství. V důsledku pořízení nového vybavení je potom přirozené, že mírně pozitivní jsou vnímány také efekty na zlepšení životního prostředí (úspornější a environmentálně šetrnější motory apod.) Tyto aktivity tedy odpovídají hlavnímu smyslu celého opatření.

Spíše omezeně jsou patrné efekty na zvýšení kapacity produkce. Příkladem takové investice může být rekonstrukce či rozšíření kapacit líhně, což zprostředkovaně ovlivní celkovou kapacitu produkce. Nicméně tyto efekty budou pozorovatelné s větším odstupem času. Podobně marginální efekty jsou patrné v souvislosti se zavedením nových nebo podstatně zlepšených produktů nebo s diverzifikací ekonomických činností subjektů. Je tedy patrné, že příjemci dotace jsou v tomto smyslu spíše konzervativní a soustředí se na svoji hlavní ekonomickou činnost a projektové aktivity směřují nejvíce na udržení stávající produkce z tradiční akvakultury.

Následně byla pozornost zaměřena na vývoj vybraných efektů a procesů v čase. Výsledky ukazují, že produktivita práce v podpořených podnicích se jednoznačně zvyšuje (75 % firem), což se odráží růstu finanční výkonnosti (71 % podniků), zatímco stagnace finanční výkonnosti je patrná u 21 % podniků. Proces tvorby nových pracovních míst není v kontextu tohoto opatření relevantní (viz komentář a interpretace výše uvedených dat). Z pohledu respondentů je současně zdůrazňováno zvýšení bezpečnosti a vyšší ochrana zdraví stávajících pracovníků, čehož bylo dosaženo právě realizací vybraných investic v rámci opatření 2.2. OP Rybářství (64 % příjemců). Proces rozšiřování pestrosti a rozmanitosti akvakulturních druhů s tržním potenciálem je velmi selektivní. Pro cca pětinu příjemců se jedná o významný proces a strategii dalšího hospodaření, ale pro většinu zbývajících příjemců to není relevantní a strukturu akvakulturních druhů vykazují bez významných změn.

Přínosy pro zaměstnance spatřuje naprostá většina příjemců ve zvýšení bezpečnosti práce, což je v mnoha případech důsledek snížení náročnosti pracovních úkonů v důsledku investice. Dále byly zdůrazňovány lepší podmínky pro zaměstnance (ve smyslu kultury pracovního prostředí – šatny, sociální zařízení apod.), nižší časové nároky na pracovní úkony tj. zrychlení pracovní činnosti, nižší fyzické zatížení, vyšší bezpečnost přepravy a to vše se dle vybraných příjemců odrazilo ve vyšší kvalitě práce. Naopak získání nových znalostí a dovedností, které byly testovány v rámci terénního šetření, se ukázaly jako zcela marginální nebo u řady příjemců zcela nerelevantní. To však potvrzuje poměrně omezený charakter realizovaných aktivit v rámci tohoto opatření, které svojí povahou nijak nesměřovaly na získání nových znalostí a dovedností. Proto se také ukázalo, že projekty neměly téměř žádné neplánované

pozitivní či negativní dopady a soustředily se pouze na plánované aktivity typu modernizace či obnova stávajícího (často opotřebovaného) vybavení, pořízení nového rybářského vybavení nebo renovaci/rekonstrukci sádek, líhně apod.

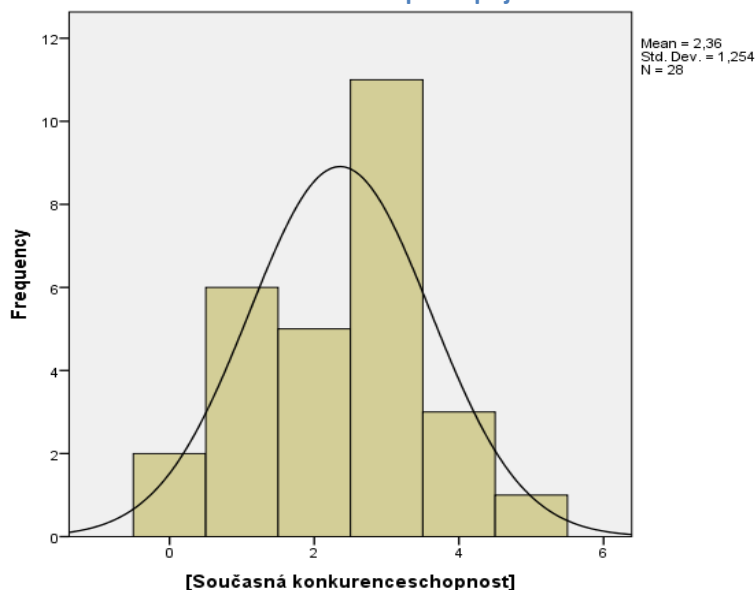
Specificky byla pozornost zaměřená na nežádoucí či negativní změny, ke kterým došlo v době realizace projektových aktivit. V tomto smyslu byla snaha vystihnout potenciální negativní efekty spojené přímo s realizací projektu, ale i negativní vlivy působící na rybářské subjekty ve vnějším prostředí (např. klimatické podmínky). Z výsledků je jednoznačně patrné, že právě externí vlivy jako např. nadměrné sucho, jsou hlavním negativním vlivem ovlivňujícím příjemce. Přímou i nepřímou to bude mít dopady na naplňování vybraných indikátorů projektu, zejm. indikátor „udržení objemu akvakulturní produkce“. Vyplývá to z dotazníkového šetření i řízených rozhovorů, přičemž je zřejmé, že respondenti reagují zejména na stav sucha v roce 2018, kdy u vybraných příjemců chybělo v rybnících 30 % - 40 % kubatury vody, což mělo vliv na přírůstky rybí osádky. Pro 25 % příjemců se jedná o zcela zásadní negativní efekt a pro dalších cca 34 % se jedná o středně významný až významný problém. Nejde však jen o výkyvy v roce 2018, ale i v přechodných letech, které mohou reálně ohrozit naplnění vybraných indikátorů. Řada příjemců v tomto smyslu interpretovala klimatické změny, ale současně je nutné zdůraznit, že v době realizace šetření nebyly známy hodnoty objemu akvakulturní produkce v roce 2018.

Naopak potenciální interní negativní vlivy spojené s realizací projektu jsou ve většině případů vnímány jako nerelevantní, nebo s minimálním významem. Testován byl např. vliv realizace projektu na zvýšení provozních nákladů firmy (který je významný pro cca 13 % příjemců), případně bylo zjišťováno, zda nenastaly problémy se zajištěním financováním investice. To je významné pro cca 7 % příjemců (tj. spíše jednotlivci). Vliv sníženého zájmu spotřebitelů o výrobky z ryb není vnímán jako zcela relevantní. Současně ale řízené rozhovory potvrdily, že se zájem o rybí výrobky nijak zásadně nezvyšuje. To je důvodem, proč zpracovny ryb nejsou v diverzifikované struktuře činností podniků příliš rentabilní.

V rámci šetření bylo dále zjišťováno subjektivní vnímání současné konkurenceschopnosti rybářských podniků, které jsou příjemci dotací v rámci opatření 2.2. Produktivní investice do akvakultury. Výsledky byly vyjádřeny formou histogramu a je zjevné, že se do určité míry blíží normálnímu rozdělení (průměrná hodnota 2,36 na škále 1 - 5). Současně bylo statisticky testováno, do jaké míry k současné konkurenceschopnosti přispívají realizované projekty. V tomto smyslu lze prokázat statisticky signifikantní (na hladině spolehlivosti 95 %) pozitivní asociaci mezi současnou mírou konkurenceschopnosti a příspěvkem realizovaných projektů. Na základě těchto výsledků, ale i řízených rozhovorů lze usuzovat, že projektové aktivity v rámci tohoto opatření kladně ovlivňují konkurenceschopnost příjemců. Příspěvek lze vnímat zejména v rychlejší obnově nezbytného vybavení, které často vedlo k vyšší produktivitě práce (viz předchozí výsledky). Díky spolufinancování těchto projektů nemusí rybářské subjekty rozkládat investice do více let, což by musely dělat při neexistenci takto pojatého opatření zaměřeného na modernizaci vybavení, zachování udržitelné produkce ryb z tradiční akvakultury a zvýšení konkurenceschopnosti rybářských podniků prostřednictvím technologického rozvoje.

Obr. č. 22: Současná konkurenceschopnost příjemců

Pozn. Histogram vyjadřuje distribuci odpovědí, přičemž výška sloupců vyjadřuje četnost odpovědí. V případě subjektivního hodnocení současné konkurenceschopnosti je zřejmé že největší část respondentů odhaduje svoji současnou konkurenceschopnost hodnotou „3“. Distribuce odpovědí se podobá normálnímu rozdělení (tzv. Gaussovo rozdělení), které je vyjádřeno křivkou v histogramu.

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Tabulka 22

		Současná konkurenceschopnost	Příspěvek projektu/ů ke konkurenceschopnosti	Realizace aktivit i bez projektu
Spearman's rho	Současná konkurenceschopnost	Correlation Coefficient	1,000	,409*
		Sig. (2-tailed)		0,031
		N	28	28
	Příspěvek projektu/ů ke konkurenceschopnosti	Correlation Coefficient	,409*	1,000
		Sig. (2-tailed)	0,031	0,217
		N	28	28
	Realizace aktivit i bez projektu	Correlation Coefficient	-0,029	-0,241
		Sig. (2-tailed)	0,885	0,217
		N	28	28

Pozn. korelační koeficienty vyjadřují vztah mezi současnou konkurenceschopností, příspěvkem projektů k této konkurenceschopnosti a tendencí realizovat investiční aktivity i bez projektu

*= signifikantní vztah na hladině spolehlivosti 95 %

Zdroj: vlastní zpracování

V neposlední řadě byl testován vztah mezi příspěvkem projektu/ů ke konkurenceschopnosti a ochotou realizovat aktivity i bez projektu. Hlavním smyslem bylo především zjistit, do jaké míry by příjemci realizovali financované aktivity i bez projektu. Z kontingenční tabulky je patrné, že existuje cca 28 % příjemců, kteří by bez dotace projekty realizovali jen z méně než 49 %, avšak právě tito příjemci připouštějí velmi zásadní příspěvek projektů ke konkurenceschopnosti. Naopak příjemci, kteří by téměř jistě projekt realizovali i bez dotace, potvrzují spíše průměrný

přínos ke konkurenceschopnosti podniku. Jedná se tedy zejména o projektové aktivity, kdy bylo smyslem obnovit opotřebované rybářské vybavení, aby došlo k zachování produkce.

Tabulka 23

		Realizace aktivit i bez projektu						Total
		0	1 – 24	25 – 49	50 – 74	75 – 99	100	
Příspěvek projektu/ů ke konkurenceschopnosti	1	Count	1	0	1	1	0	3
		% within Příspěvek projektu/ů ke konkurenceschopnosti	33,3%	0,0%	33,3%	33,3%	0,0%	100,0%
	2	Count	0	0	2	0	0	2
		% within Příspěvek projektu/ů ke konkurenceschopnosti	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
	3	Count	2	3	2	1	5	14
		% within Příspěvek projektu/ů ke konkurenceschopnosti	14,3%	21,4%	14,3%	7,1%	35,7%	100,0%
	4	Count	1	4	2	0	0	7
		% within Příspěvek projektu/ů ke konkurenceschopnosti	14,3%	57,1%	28,6%	0,0%	0,0%	100,0%
	5	Count	0	1	1	0	0	2
		% within Příspěvek projektu/ů ke konkurenceschopnosti	0,0%	50,0%	50,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Total		Count	4	8	8	2	5	28
		% within Příspěvek projektu/ů ke konkurenceschopnosti	14,3%	28,6%	28,6%	7,1%	17,9%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	19,917 ^a	20	0,463
Likelihood Ratio	21,698	20	0,357
N of Valid Cases	28		

a. 30 cells (100,0%) have expected count less than 5. The minimum

Pozn. Kontingenční tabulka vizualizuje vztah dvou statistických veličin. V tomto případě bylo snahou odhalit, jestli motivace podniků realizovat projekt nějak ovlivňuje výsledný příspěvek ke konkurenceschopnosti. Výsledky jsou slovně interpretovány v odstavci nad tabulkou.

Zdroj: vlastní zpracování

Opatření má obecně značný význam z pohledu příjemců. Jedná se často o finančně náročné investice, které by si rybářské podniky musely pořídit v delším časovém horizontu z důvodu často napjatého cash-flow. Oddalováním investice by se však mohla snižovat konkurenceschopnost, což potvrdili příjemci v rámci šetření. Podpora z OP Rybářství jim umožňuje lépe financovat i další rozvojové aktivity. Problematická je sezónnost poptávky. Změny se sice dějí, ale relativně pomalu. Mnoho příjemců dává vyšší procento produkce (např. i 50% a více) na export. Do budoucna mohou rybáři dle jejich vyjádření zvažovat, že raději zvýší zahraniční export, než aby se zabývali omezeným prodejem v Česku. V důsledku toho jsou velice ohrožené zpracovny ryb u jednotlivých podniků, které často nejsou ekonomicky příliš rentabilní a uvedený trend by mohl vést k jejich postupnému uzavírání (zprostředkovaně to mohou ovlivňovat i výkyvy počasí a omezenější produkce ryb).

Výsledky průběžného hodnocení dle vybraných evaluačních indikátorů dle metodiky EK

Níže uvedený přehled identifikuje naplnění evaluačních indikátorů dle metodiky EK. Indikátor „G. Realizovaná produkce na konci realizace projektu a výhled na příštích 5 let“ je vyhodnocen v předchozí části Analýza dat IS SZIF. V případě indikátorů zjišťovaných prostřednictvím kvalitativních přístupů (dotazníky, řízené rozhovory) jsou ukazatele slovně okomentovány.

Tabulka 24

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
A. Celkové investice	Celkové investiční náklady realizované v 1. a 5. výzvě OP Rybářství v opatření 2.2	Monitorovací systém SAP

Dle údajů IS SZIF byly u projektů se stavem doporučen/schválen k 31. 12. 2018 vykázány celkové výdaje projektů realizované v 1. a 5. výzvě ve výši 716 341 426 mil. Kč.

Tabulka 25

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
B. Absorpční míra	Celkové způsobilé výdaje v projektech žadatelů vůči celkové alokaci opatření 2.2	Monitorovací systém SAP

Dle údajů IS SZIF byly u projektů se stavy doporučen/schválen a žádost zaregistrována k 31. 12. 2018 vykázány celkové způsobilé výdaje ve všech vyhlášených výzvách (tj. 1, 5, 11, 12, 13) částky 1 191 253 658 Kč. Podle finanční sestavy OP Rybářství k 31. 12. 2018 činí pro opatření 2.2 celková alokace výše 16 769 480 EUR (tj. 435 453 087,16 CZK). Zaregistrované žádosti o podporu dosahují výše 625 438 815 CZK. Absorpční míra opatření 2.2 je poměrně vysoká a dosahuje výše 190,5 % vůči celkové alokaci.

Tabulka 26

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
H. Zvýšení ekonomické životaschopnosti	- Změna v čistém zisku (% odhad příjemce) - Změna celkových tržeb (% odhad příjemce)	Dotazníkové šetření

Změna produkce dle propočítaného indexu změny dosahuje 65 %. Jinými slovy při komparaci přibližné produkce ryb v podniku příjemce před realizací podpořeného projektu/ů (tj. přibližně v letech 2014/2015) a odhadu předpokládané výše roční produkce ryb v následujících 5 letech (při současných zkušenostech) příjemci očekávají v průměru nárůst o 65 %. Jedná se samozřejmě o průměrnou hodnotu, která je ovlivněna odpověďmi u dílčích příjemců. V případě 39 % příjemců k žádnému očekávanému růstu pravděpodobně nedojde (to zahrnuje zejména větší rybářské podniky). Naopak vybraní (menší) příjemci očekávají růst, který v některých případech odpovídal až dvojnásobku současné produkce.

Tabulka 27

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
K. Typologie nových znalostí a dovedností	Nové znalosti a dovednosti identifikované příjemci po realizaci projektu (kvalitativní hodnocení)	Dotazníkové šetření

Tento indikátor byl sledovaný prostřednictvím identifikace nových znalostí a dovedností, které v podniku získali díky podpořenému/ým projektu/ům. Z výsledků z reprezentativního šetření jasně vyplývá, že význam projektů pro osvojení znalostí byl obecně nízký. Nejedná se tedy o podstatný prvek či motivaci pro realizaci projektů. Většina průměrů se pohybuje kolem hodnoty 1, což svědčí o minimálním přínosu (5 = zásadní přínos). Z obecně nízkých hodnot vykazují nové znalosti spojené s novými technologiemi nejvyšší průměrnou hodnotu. Ve většině ostatních nabízených možností vyjadřujících různé typy znalostí a dovedností bylo z pohledu příjemců nejčastěji označena hodnota 0 (nerelevantní) či 1 (minimální přínos).

Tabulka 28

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
E. Počet benefitujících zaměstnanců	Počet zaměstnanců, kteří mají přínos z daného projektu přímo v podpořené firmě	Monitorovací systém SAP Dotazníkové šetření/Telefonické rozhovory
I. Podpora zaměstnanosti	Počet nově vytvořených pracovních míst v souvislosti s podpořeným projektem (<i>Pozn.: zatím se tento ukazatel ve výsledcích nesleduje, a proto jej není možné hodnotit z hlediska dosažených hodnot. Zhotovitel pouze vyhodnotí potenciál naplnění v souvislosti s údaji z monitoringu</i>)	Dotazníkové šetření Monitorovací systém

V IS SZIF se ukazatel „Počet zaměstnanců, kteří využívají operace“ v opatření 2.2 nesleduje. V empirickém šetření (tj. dotazníkové šetření a řízené rozhovory) vyplynulo, že v souvislosti s podporou projektů v opatření 2.2 přímo vzniklo celkem 6 nových pracovních míst (a 336 pracovních míst bylo udrženo). Dle provedených rozhovorů vyplynulo, že investice v opatření 2.2 mají na tvorbu pracovních míst zcela minimální vliv a většina rybářských podniků se snaží především zachovat stávající zaměstnanost (viz detailnější souvislosti popsané výše).

Evaluační šetření ukázalo, že význam podpory z hlediska přínosu k nově vytvořeným pracovním místům je zcela minimální. Na příkladu reprezentativního vzorku respondentů to lze doložit z dotazníkového šetření mezi příjemci dotace. Dále lze indikovat, že u cca 21 % příjemců se počet osob majících přínos z podpořeného projektu odlišoval od celkového počtu zaměstnanců ve firmě (v průměru se však jednalo o 1,3 zaměstnance nad rámec). Počet zcela nových pracovních míst byl zcela marginální (3 pracovní místa u 28 projektů). Jasně se tak ukazuje, že vliv projektů na zaměstnanost je okrajová a více než vznik zcela nových pracovních míst, je podstatné udržení stávajících pracovních míst. Jednak je to způsobené dlouhodobým nedostatkem kvalifikovaných pracovníků (včetně nedostatku absolventů), kteří se v sektoru rybářství uplatní a dále je situace umocněna nepříznivými klimatickými podmínkami v posledních letech, která ovlivňuje produkci a pro mnoho majitelů firem je klíčové stávající pracovníky především udržet a nikoliv vytvářet nová pracovní místa.

Tabulka 29

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
Vnímané přínosy z intervence	- Typy přínosů z realizované intervence - Vliv identifikovaného přínosu na příjemce - Vliv identifikovaného přínosu na plnění cílů opatření	Telefonické rozhovory/webové stránky příjemců

Charakter realizovaných projektů v tomto opatření a subjektivní hodnocení příjemců v rámci dotazníkového šetření a řízených rozhovorů umožňuje roztřídit a kategorizovat vnímané přínosy intervence.

Přínosy pro zaměstnance spatřuje naprostá většina příjemců ve zvýšení bezpečnosti práce, což je v mnoha případech důsledek snížení náročnosti pracovních úkonů v důsledku investice. Dále byly zdůrazňovány lepší podmínky pro zaměstnance (ve smyslu kultury pracovního prostředí – šatny, sociální zařízení apod.), nižší časové nároky na pracovní úkony tj. zrychlení pracovní činnosti, nižší fyzické zatížení, vyšší bezpečnost přepravy a to vše se dle vybraných příjemců odrazilo ve vyšší kvalitě práce. Naopak získání nových znalostí a dovedností, které byly testovány v rámci terénního šetření, se ukázaly jako zcela marginální nebo u řady příjemců zcela nerelevantní. To však potvrzuje poměrně omezený charakter realizovaných aktivit v rámci tohoto opatření, které svojí povahou nijak nesměřovaly na získání nových znalostí a dovedností.

Odpovědi na evaluační otázky

1) Jak účelné jsou intervence ENRF při dosahování cílů OP Rybářství 2014-2020?

Na základě provedeného evaluačního šetření lze tvrdit, že projektové aktivity opatření 2.2 jsou účelné a přispívají k dosahování cílů OP Rybářství 2014 – 2020. Zaměření naprosté většiny projektů směřovalo do produktivních investic v akvakultuře a spíše omezeně podpořené aktivity směřovaly do diverzifikace ekonomických aktivit. Proto jsou také nejvýznamnější pozitivní efekty projektů jednoznačně vnímány z hlediska aktivit směřujících k zachování udržitelné produkce ryb z tradiční akvakultury (modernizace či obnova stávajícího vybavení, pořízení nového rybářského vybavení, renovace/rekonstrukce sádek, líhně apod.) Empiricky bylo prokázáno, že se jedná o účelné projektové aktivity směřující k naplnění cíle opatření, ale i celého OP.

2) Do jaké míry přispěl ENRF k posilování konkurenceschopnosti a životaschopnosti podniků v oblasti akvakultury zahrnující zlepšení bezpečnosti a pracovních podmínek (zejména u MSP)?

Opatření má příspěvek ke konkurenceschopnosti podniků. Lze prokázat statisticky signifikantní (na hladině spolehlivosti 95 %) pozitivní asociaci mezi současnou mírou konkurenceschopnosti a příspěvkem realizovaných projektů. Příspěvek ke konkurenceschopnosti je však diferencovaný mezi různými typy příjemců. Existuje cca 28 % příjemců, kteří by bez dotace projekty realizovali jen z méně než 49 %, avšak právě tito příjemci připouštějí velmi zásadní příspěvek projektů ke konkurenceschopnosti. Naopak příjemci, kteří by téměř jistě projekt realizovali i bez dotace, potvrzují spíše průměrný přínos ke konkurenceschopnosti. Z pohledu příjemců je zdůrazňováno podstatné zvýšení bezpečnosti a vyšší ochrana zdraví stávajících pracovníků, dále byly zdůrazňovány lepší podmínky pro zaměstnance (ve smyslu kultury pracovního prostředí – šatny, sociální zařízení apod.), nižší časové nároky na pracovní úkony, tj. zrychlení pracovní činnosti, nižší fyzické zatížení, vyšší bezpečnost přepravy a to vše se odrazilo ve vyšší produktivitě práce.

3) Jaké další neočekávané/nezamýšlené efekty byly dosaženy v podpořených projektech hodnoceného opatření?

Obecně se ukázal poměrně „omezený“ charakter realizovaných aktivit v rámci tohoto opatření, který směřoval zejména na pořízení vozidel, traktorů, přípojných, závěsných vozidel k traktorům a rybářské vybavení (sítě, lodě, kádě, vaničky). Také se podporovala i výstavba, odbahnění rybníků, a jejich modernizace (dtto i u líhní). Proto se také ukázalo, že projekty neměly téměř žádné neplánované pozitivní či negativní dopady a soustředily se pouze na plánované aktivity typu modernizace či obnova stávajícího vybavení, pořízení nového rybářského vybavení apod.

Zhodnocení potenciálu naplnění cílů daného opatření

Na základě aktuální realizace podpořených aktivit a objemu čerpaných finančních prostředků lze předpokládat naplnění cílů opatření 2.2 OP Rybářství. V rámci podaných Žádostí o podporu a závazkových finančních prostředků lze identifikovat, že produktivní investice do akvakultury jsou nejčastěji zaměřeny na investice do tradiční akvakultury, tzn. rybníky menší než 2 ha katastrální plochy, sádky, líhně, sádky bez dočišťování aj. V prvních výzvách byla evidentní nižší poptávka ze strany žadatelů (ve srovnání s alokací), ale od roku 2017 došlo k obrácení trendu (musela se dokonce navyšovat dodatečně alokace a podpořilo se více způsobilých projektů). V rámci podpořených projektů je patrná široká škála podporovaných aktivit i finančního objemu (projekty za několik desítek tisíc korun až do cca 20 mil. Kč způsobilých výdajů). Typicky je podporováno pořízení vozidel, traktorů, přípojných, závěsných vozidel k traktorům a rybářské vybavení (sítě, lodě, kádě, vaničky). Také se podporuje i výstavba, odbahnění rybníků, a jejich modernizace (dtto i u líhní).

Důvodem celkově nižší poptávky je to, že i přes proklamaci zjednodušování ze strany EU, příjemci zjednodušování administrativy nevnímají, navíc se snížila míra dotace na 50 % (v předchozím programovém období bylo 60 %) ²¹ a někteří žadatelé mají také negativní zkušenosti s auditním orgánem, což způsobuje zdrženlivost při větším zapojení do současného OP Rybářství, tak i do případných budoucích aktivit. Nicméně dle dotazníkového šetření k administrativním procesům u příjemců a žadatelů (leden 2019, n=70) vyplynulo, že všichni respondenti plánují (i přes výše uvedené) nadále podávat žádosti v rámci opatření 2.2. Nicméně je nezbytné zdůraznit, že zájem žadatelů je výhradně o aktivity a podporu v rámci opatření 2.2 a) a šetření prokázalo, že nelze očekávat zájem u opatření 2.2.b) Avšak 35 % respondentů uvedlo, že zájem o další projekty nejsou schopni potvrdit ani vyvrátit. Nulový zájem opatření 2.2b) tak nelze zcela potvrdit, ale výsledky naznačují velmi omezenou atraktivitu tohoto opatření. V případě dotazníkového šetření u potenciálních žadatelů, kteří žádali v období 2007 – 2013, ale nikoliv již v současném OP Rybářství 2014 – 2020 (n=57), projevil se potenciální zájem celkem 28 subjektů, tj. téměř 50 % respondentů.

Celkově tak lze konstatovat, že opatření přispívá ke specifickému cíli podporou investic přispívajících ke zvyšování konkurenceschopnosti podniků akvakultury s cílem zachování tradiční akvakultury a činností navazujících, důležitých pro udržení a rozvoj hospodářské, sociální struktury a životního prostředí. Spíše omezený je zájem žadatelů o podporu

²¹ Navíc se nejedná o plnohodnotných 50 % z důvodu zvýšených nákladů na administrativu.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský námořní a rybářský fond
Operační program Rybářství

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

na diverzifikaci činností podniků akvakultury prostřednictvím rozvoje doplňkových aktivit s cílem dosažení výrazného posílení ekonomického potenciálu (nejčastěji se jedná o prodejny ryb a s tím spojené investiční aktivity). Z řízených rozhovorů vyplynulo, že důvodem je nízká ekonomická rentabilita zpracoven a prodejen ryb, což souvisí s omezenou poptávkou obyvatel po zpracovaných rybích produktech.

4.1.3. Specifický cíl 2.B: Opatření – Podpora nových chovatelů

2. B Specifický cíl: Zlepšování konkurenceschopnosti a životaschopnosti podniků akvakultury včetně zlepšení bezpečnosti nebo pracovních podmínek, zejména v případě malých a středních podniků

Opatření je v souladu s článkem 52 nařízení č. 508/2014. Dle programového dokumentu vyplývá, že cílem opatření je umožnit vstup nových subjektů do odvětví a zajištění jejich počáteční konkurenceschopnosti. Opatření přispívá ke specifickému cíli podporou investic souvisejících se zřizováním podniků akvakultury nově začínajícími chovateli s cílem zvyšování konkurenceschopnosti odvětví akvakultury.

Analyzá finančního pokroku

Dle posledních dostupných dat (k 31. 12. 2018) pokrývají finanční prostředky v projektech s vydaným rozhodnutím pouhé 3,3 % celkové alokace. Finanční prostředky v proplacených žádostech o platbu tvoří ještě nižší podíl (1,6 %). Zájem o podporu v rámci tohoto opatření je dlouhodobě zcela zanedbatelný a finanční prostředky v rozsahu původní alokace zcela jistě nebudou vyčerpány a část alokace bude muset být realokována na opatření a investiční záměry, kde poptávka převyšuje finanční možnosti.

Tabulka 30: Finanční pokrok realizace Opatření – Podpora nových chovatelů

Priorita Unie	Opatření	Celková alokace (EUR)	Celková alokace (Kč)	Finanční prostředky v projektech s vydaným ROPD (%)	Finanční prostředky v proplacených ŽOPL (%)
2	Podpora nových chovatelů	2 238 460	58 126 090,82	3,3	2,1

Zdroj: MS2014+

Pozn.: Údaje z monitorovacího systému jsou platné k 31. 12. 2018.

Analyzá dat IS SZIF a monitorovacích indikátorů

Tabulka 31: Přehled kontextových indikátorů opatření

ID	Název indikátoru	Typ	Hlavní / Interní	Jednotka	Cílová hodnota	Dosažená hodnota	% podíl dosažené hodnoty k cílové hodnotě
95100	Objem produkce akvakultury	kontextový	Hlavní	t	19 555	n/a	n/a
95500	Hodnota produkce akvakultury	kontextový	Hlavní	Tis. EUR	44 794	n/a	n/a
95105	Počet zaměstnanců na plný pracovní úvazek v akvakultuře	kontextový	Interní	FTE	1 442	n/a	n/a

Zdroj: MS2014+ a statistika Rybářského sdružení ČR

(Pozn.: Dosažené hodnoty kontextových indikátorů zatím nejsou k dispozici – Rybářské sdružení – data bývají k dispozici v květnu, tudíž budou doplněna později).

Pozn.: Údaje z monitorovacího systému jsou platné k 31. 12. 2018.

Tabulka 32: Přehled výsledkových a výstupových indikátorů opatření

ID	Název indikátoru	Typ	Hlavní / Interní	Jednotka	Cílová hodnota	Závazek	% podíl závazku k cílové hodnotě	Dosažená hodnota	% podíl dosažené hodnoty k cílové hodnotě
95515	Udržení objemu akvakulturní produkce	Výsledkový	Hlavní	t	5	8,44	168,8 %	10,9	218 %
95110	Změna objemu produkce akvakultury	Výsledkový	Hlavní	t	23	4,80	20,9	0	0
95510	Změna hodnoty produkce akvakultury	Výsledkový	Hlavní	tis EUR	31	10,34	33,4	0	0
96003	Počet projektů zaměřených na obecnou podporu lidského kapitálu v oblasti akvakultury a nových chovatelů v oblasti akvakultury	Výstupový	Hlavní	projekt	40	6	15 %	2,0	5 %

Zdroj: MS2014+

Pozn.: Údaje z monitorovacího systému jsou platné k 31. 12. 2018.

Nejvýznamnější problém tohoto opatření je nízký počet žadatelů a výsledkem je nenaplňování indikátoru „Počet projektů zaměřených na obecnou podporu lidského kapitálu v oblasti akvakultury a nových chovatelů v oblasti akvakultury“. Podíl dosažené hodnoty k cílové hodnotě indikátoru je na úrovni 5 %. Podíl závazků je potom na úrovni 15 %. Cílová hodnota však dle současného trendu a zájmu žadatelů nebude naplněna. Podíl dosažené hodnoty k cílové hodnotě indikátoru „Udržení objemu akvakulturní produkce“ již nyní přesahuje cílovou hodnotu.

Analýza výsledků empirického šetření

Průběh empirického šetření v opatření 2.3

Empirické šetření zahrnovalo rozhovor s gestorem opatření 2.3 na MZe již v červenci 2018 v rámci širší diskuse k uplatnitelnosti finančních nástrojů a dosavadním kontextu implementace a věcného pokroku opatření 2.3. Dále byl realizován řízený rozhovor se zástupcem příjemce, který sice získal dotaci v 1. – 5. výzvě, ale realizaci projektu předčasně ukončil (ukončení administrace). Aktuálně podpořené projekty byly v době zpracování evaluace na počátku realizace a nespádaly do hodnoceného období, tj. období 1. – 5. výzvy.

Opatření na podporu nových chovatelů nebylo v předchozím období podporováno a je uplatněno v období 2014 - 2020 poprvé. Zájem žadatelů (nových chovatelů) zahajujících podnikání v akvakultuře je však v Česku podprůměrný. K 31. 12. 2018 bylo dle IS SZIF realizováno 6 projektů. Nicméně tři projekty byly zahájeny v únoru 2018 a zbývající získaly

Rozhodnutí o přidělení dotace v říjnu 2018. Z důvodu počáteční fáze realizace projektů nebyly tyto projekty zařazeny do evaluace. Naopak žadatelé dvou projektů podpořených v roce 2016 a jednoho projektu z roku 2017, které měly být součástí empirického šetření, odstoupili, resp. došlo k ukončení administrace po vydání rozhodnutí. Z tohoto důvodu jsou výsledky omezené.

I přes výše uvedené faktory byl proveden řízený rozhovor se zástupcem Rybářství Hofbauer s. r. o, což je rybářský subjekt, který získal podporu na projekt na modernizaci sádek a odbahnění rybníka Haltýř. Z hlediska objemu dotací se mělo jednat o významné investice (v případě modernizace sádek byly celkové způsobilé výdaje 4,8 mil. Kč). Nicméně v případě obou projektů došlo k ukončení administrace po vydání rozhodnutí, a proto evaluace tohoto opatření nemohla být provedena v plném rozsahu.

Průměrná velikost aktuálně realizovaných projektů je cca 700 tis. Kč. Nejčastěji se jedná o projekty zaměřené na vybavení rybářského provozu, investice do činností pro zahájení rybářského provozu apod. Pouze 2 projekty přesahují 1 mil. Kč a celkově se tak jedná o finančně menší investice.

Díličí bariérou omezeného zájmu o toto opatření je nastavená podmínka pro přijetí Žádosti o podporu, která spočívá v povinnosti doložit vzdělání v oboru. Požadavek vychází z podmínky odborné způsobilosti definované v nařízení o ENRF. Žadatelé jsou začínající chovatelé a musí mít odbornou způsobilost (odborné učiliště nebo speciální krátké 2 měsíční kurzy v Třeboni). Někteří žadatelé se v této souvislosti odvolávali (tj. posouzení toho, do jaké míry se musí jednat o zcela nový subjekt).

Další bariérou se jeví relativně nízká míra spolufinancování. Míra podpory je nastavená na 50 % (od 50 tis. až do 16 mil. Kč). V Česku ale existují i další „komplementární“ (národní) zdroje financování, které umožňují podpořit poptávané aktivity. Jedná se zejména o národní dotace z MŽP a dále MPO a jeho OP Podnikání a Inovace pro konkurenceschopnost (investice malých a středních podniků). OP Rybářství je vhodný na pořízení a investice do rybářského vybavení, podpora z MŽP je vhodná pro odbahnění a revitalizace bez rybářské produkce a MPO podporuje diverzifikace podnikatelské činnosti. V OP Rybářství je striktní podmínka na rybářskou činnost v podpoře. Naopak relevantní podpora z MŽP zakazuje rybářskou produkci ve svých podporách (na odbahnění či revitalizaci rybníků).

Problematické je také získání finančních prostředků. Zcela novým chovatelům bez podnikatelské historie bankovní domy příliš nepůjčují, protože se jedná de facto o formu start-upu. Banky nejsou schopny posoudit rizikovost a návratnost půjčených prostředků. Obecně jsou v Česku cca 3 až 4 banky ochotné půjčit rybářským/zemědělským podnikatelům.

Dalším důvodem může být forma proplácení finančních prostředků. Současný model financování vyžaduje ex-ante profinancování a nový chovatel dostane platbu proplacenou až ex-post. Lze proto předpokládat, že pokud by noví chovatelé měli ex-ante platbu (tj. předem), tak by byl zájem o toto opatření výrazně vyšší. Z důvodu omezeného cash flow u nových podnikatelských subjektů může být problém počáteční financování.

Specifickým handicapem pro nové chovatele je uzavřenost celého odvětví v Česku. Pro sektor rybářství může být pro nové chovatele se prosadit, protože tradiční „velcí hráči“ už jsou na trhu

dlouhodobě etablovaní a možnost konkurovat cenou či „kvalitou“ je v tomto segmentu omezená. Trh je tak často rozparcelovaný.

Současně je však nezbytné vyjádřit domněnku, že v Česku může existovat část „nových rybářských subjektů“, kteří se zkusí prosadit na trhu, ale nepožadují dotace z OP Rybářství (zejména z důvodu způsobu financování). Tuto hypotézu by bylo vhodné v budoucnu prověřit a případně přenastavit podmínky pro nové chovatele zahajující podnikání v akvakultuře.

Výsledky průběžného hodnocení dle vybraných evaluačních indikátorů dle metodiky EK

Tabulka 33

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
A. Celkové investice	Celkové investiční náklady realizované v 1. a 5. výzvě OP Rybářství v opatření 2.3	Monitorovací systém SAP

Dle údajů IS SZIF byly u projektů se stavem doporučen/schválen k 31. 12. 2018 vykázány celkové způsobilé výdaje u realizovaných projektů ve výši 4 205 170,- Kč. Nicméně 3 projekty byly zahájeny v únoru 2018 a další 3 projekty v říjnu 2018 a je tedy zřejmé, že žádný z projektů nespadá do sledovaného období této evaluace.

Tabulka 34

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
B. Absorpční míra	Celkové způsobilé výdaje v projektech žadatelů vůči celkové alokaci opatření 2.3	Monitorovací systém SAP

Zájem o podporu v rámci tohoto opatření je dlouhodobě zcela zanedbatelný a finanční prostředky v rozsahu původní alokace zcela jistě nebudou vyčerpány. Finanční prostředky v projektech s vydaným ROPD dosahují cca 3,3 % celkové alokace.

Tabulka 35

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
C. Pokrok v dosahování výstupových indikátorů	Počet projektů zaměřených na podporu nových chovatelů	Monitorovací systém SAP

Počet projektů zaměřených na obecnou podporu lidského kapitálu v oblasti akvakultury a nových chovatelů v oblasti akvakultury je v současné době 6. Tato hodnota je výrazně za očekáváním zástupců Řídicího orgánu. Dle současného poznání nelze předpokládat významnější zvýšení zájmu o toto opatření.

Tabulka 36

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
D. Počet podpořených nových chovatelů	Počet nových zaměstnanců majících přínos z opatření 2.3	Dotazníkové šetření

Vzhledem k odstoupení podpořených projektů resp. vzhledem k ukončení administrace po vydání rozhodnutí u dvou projektů z roku 2016 a jednoho projektu v roce 2017 nebyl počet zaměstnanců majících přínos z opatření 2.3 sledován.

Tabulka 37

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
H. Zvýšení ekonomické životaschopnosti	- Změna v čistém zisku (% odhad příjemce) - Změna celkových tržeb (% odhad příjemce)	Dotazníkové šetření / Telefonické šetření

Vzhledem k odstoupení podpořených projektů resp. vzhledem k ukončení administrace po vydání rozhodnutí u dvou projektů z roku 2016 a jednoho projektu v roce 2017 nebyla změna v čistém zisku i v celkových tržbách sledována.

Tabulka 38

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
I. Podpora zaměstnanosti	Počet nově vytvořených pracovních míst v souvislosti s podpořeným projektem	Dotazníkové šetření / Telefonické šetření Monitorovací systém SAP

Vzhledem k odstoupení podpořených projektů resp. vzhledem k ukončení administrace po vydání rozhodnutí u dvou projektů z roku 2016 a jednoho projektu v roce 2017 nebyl počet nových zaměstnanců sledován.

Nedostupnost dat z výše uvedených důvodů se týká také níže uvedených ukazatelů zaměstnanosti, získaných znalostí a dovedností a vnímaných přínosů z intervence.

Tabulka 39

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
K. Typologie nových znalostí a dovedností	Nové znalosti a dovednosti identifikované příjemci po realizaci projektu (kvalitativní hodnocení)	Dotazníkové šetření / Telefonické šetření

Tabulka 40

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
Vnímané přínosy z intervence	- Typy přínosů z realizované intervence - Vliv identifikovaného přínosu na příjemce - Vliv identifikovaného přínosu na plnění cílů opatření	Telefonické rozhovory/webové stránky příjemců

Odpovědi na evaluační otázky

1) Jak účelné jsou intervence ENRF při dosahování cílů OP Rybářství 2014-2020?

Opatření 2.3 vykazuje dlouhodobě velmi omezený zájem. Navíc je zde vysoký podíl projektů (30 %), jejichž administrace byla ukončena po vydání rozhodnutí (příjemci odstoupili). Vzhledem k dlouhodobě omezenému zájmu o podporu v tomto opatření je téměř jisté, že se většinu cílů nepodaří dosáhnout. Důvody nízkého zájmu jsou velmi

diferencované a neexistuje jeden převažující. Mezi faktory přispívající k nedosažení cílů nepochybně patří forma financování projektů, míra spolufinancování, omezené cash-flow nových podnikatelů, rizikovost jejich záměrů pro banky, požadavek na vzdělání a odbornou způsobilost, ale i uzavřenost sektoru rybářství v Česku.

2) Do jaké míry přispěl ENRF k podpoře nových chovatelů v oblasti akvakultury?

Míra příspěvku ENRF v Opatření 2.3 k podpoře nových chovatelů byla k 31. 12. 2018 jen velmi omezená. V době zpracování hodnocení je podpořených 6 projektů (všechny projekty byly zahájeny až v roce 2018). Plánovaná cílová hodnota je tak naplňována pouze z 15 % a nelze předpokládat významné navýšení do konce programového období.

3) *Jaké další neočekávané/nezamýšlené efekty byly dosaženy v podpořených projektech hodnoceného opatření?*

Nezamýšleným a neočekávaným efektem bylo předčasné ukončení tří podpořených projektů z 1. až 5. výzvy (i přes vydané Rozhodnutí). Nicméně v případě objemově nejvýznamnějšího projektu se jednalo o racionální rozhodnutí spojené s ekonomickou rentabilitou. V případě pokračování projektu by se příjemce mohl dostat do významných finančních problémů.

Zhodnocení potenciálu naplnění cílů daného opatření

Opatření 2.3 patří mezi „problémová“ opatření OP Rybářství z hlediska potenciálu naplnění jeho stanovených cílů. Zástupci OP Rybářství očekávali podstatně vyšší zájem o podporu nových chovatelů zahajujících podnikání v akvakultuře. Již nyní je zcela jasné, že cíle opatření nebudou naplněny. V dotazníkovém šetření k administrativním procesům u příjemců a žadatelů (leden 2019, n=70) projevil zájem o možnou podporu v opatření 2.3 pouze 1 příjemce. V případě dotazníkového šetření u potenciálních žadatelů, kteří žádali v období 2007 – 2013, ale nikoliv již v současném OP Rybářství 2014 – 2020 (n=57), projeвили potenciální zájem 2 subjekty. Téměř jistě se nepodaří podpořit 40 nových podnikatelů/chovatelů v akvakultuře.

4.1.4. Specifický cíl 2.C: Opatření – Recirkulační zařízení a průtočné systémy dočišťováním

2. C Specifický cíl: Ochrana a obnova vodní biologické rozmanitosti a posílení ekosystémů souvisejících s akvakulturou a podpora akvakultury účinně využívající zdroje

Dle programového dokumentu vyplývá, že cílem opatření je (1) vybudování moderních recirkulačních zařízení a průtočných systémů s dočišťováním k produkci kvalitních ryb, nárůst produkce ryb z těchto zařízení, a dále (2) rozvinutí intenzivní akvakultury založené na aplikaci moderních inovativních metod šetrných k životnímu prostředí.

Opatření naplňuje specifický cíl prostřednictvím podpory investic do recirkulačních zařízení a průtočných systémů (včetně líhní) s dočišťováním. Investice směřují do modernizace stávajících či nových zařízení pro produkci ryb šetrných k životnímu prostředí a podporujících snižování negativních vlivů na životní prostředí a zvyšování účinnosti využívání zdrojů.

Analyzá finančního pokroku

Tabulka 41: Finanční pokrok realizace Opatření – Recirkulační zařízení a průtočné systémy dočišťováním

Priorita Unie	Opatření	Celková alokace (EUR)	Celková alokace (Kč)	Finanční prostředky v projektech s vydaným ROPD (%)	Předfinancované ŽOP (CZK) (%)
PU 2	2.4	5 918 640	153 689 324,88* 100 %	96 505 990,00 62,8 %	63 727 732,00 41,5 %

Zdroj: IS SZIF 2014, data k 31. 12. 2018; tabulka „Proplácení OP Rybářství 31_12_2018.xls“

* **Pozn.:** Celková alokace v CZK je uvedena v sestavě IS SZIF k 31. 12. 2018 „Přehled čerpání OP Rybářství 31_12_2018.xls“, záložka „Čerpání“.

K 31. 12. 2018 bylo celkově zazávazkováno přibližně 63 % celkové alokace opatření 2.4, přičemž proplaceno bylo cca 42 % z alokované částky ENRF. Vzhledem k tomu, že zaregistrované žádosti o podporu převyšovaly alokaci tohoto opatření, navrhl ŘO OP Rybářství realokaci a navýšení celkové alokace na Kč 186 812 558,64. Nicméně dle doplňujících informací ŘO OP Rybářství začalo docházet při kontrolách k nálezům a v některých případech i k pozastavení plateb příjemcům. Proto se snižuje zájem žadatelů o projekty v tomto opatření. Existuje tedy reálná možnost, že navýšené finanční prostředky nebudou zcela vyčerpány a bude nutné je realokovat do jiných opatření programu s větší absorpční kapacitou.

Z hlediska hodnocení celkových realizovaných investic, tak dle údajů IS SZIF byly u projektů se stavem doporučen/schválen k 31. 12. 2018 vykázány celkové výdaje realizované v 1. a 5. výzvě ve výši 188,8 mil. Kč, z toho připadala na způsobilé výdaje projektů částka 143,1 mil. Kč.

Absorpční míra měřená celkovými způsobilými výdaji v projektech žadatelů vůči celkové alokaci opatření 2.4 dosáhly celkové způsobilé výdaje 221 989 553 Kč dle údajů IS SZIF u projektů se stavy doporučen/schválen a žádost zaregistrována k 31. 12. 2018 (tj. výzvy č. 1, 5, 11 a 13). Podle údajů IS SZIF k 31. 12. 2018 činí pro opatření 2.4 celková alokace výše

5 918 640,00 EUR. Alokace opatření 2.4 je na úrovni 153 689 324 Kč k 31. 12. 2018. Absorpční míra je opatření 2.4 je v tomto smyslu vysoká a dosahuje výše 144,4 % vůči celkové alokaci, nicméně bude nutné velmi pečlivě sledovat vývoj čerpání u podpořených projektů a porovnávat s celkovou alokací.

Analyzá dat IS SZIF a monitorovacích indikátorů

Tabulka 42: Přehled kontextových indikátorů opatření

ID	Název indikátoru	Typ	Hlavní / Interní	Jednotka	Cílová hodnota	Dosažená hodnota	% podíl dosažené hodnoty k cílové hodnotě
95100	Objem produkce akvakultury	kontextový	Hlavní	t	19 555	n/a	n/a
95300	Objem produkce systémů s recirkulací	kontextový	Hlavní	t	1 200	n/a	n/a
95500	Hodnota produkce akvakultury	kontextový	Hlavní	Tis. EUR	44 794	n/a	n/a
95105	Počet zaměstnanců na plný pracovní úvazek v akvakultuře	kontextový	Interní	FTE	1 442	n/a	n/a

Zdroj: MS2014+ a statistika Rybářského sdružení ČR

(Pozn.: Dosažené hodnoty kontextových indikátorů zatím nejsou k dispozici – Rybářské sdružení – data bývají k dispozici v květnu, tudíž budou doplněna později).

Pozn.: Údaje z monitorovacího systému jsou platné k 31. 12. 2018.

Tabulka 43: Přehled výsledkových a výstupových indikátorů opatření

ID	Název indikátoru	Typ	Hlavní / Interní	Jednotka	Cílová hodnota	Závazek	% podíl závazku k cílové hodnotě	Dosažená hodnota	% podíl dosažené hodnoty k cílové hodnotě
95310	Změna objemu produkce systémů s recirkulací	výsledkový	Hlavní	tuna	1 100	1255	114,1 %	116,6	10,6 %
95514	Hodnota akvakulturní produkce pocházející z recirkulačních a průtočných systémů s dočišťováním	výsledkový	Interní	Tis. EUR	3 588	2 704	75,4 %	239,08	6,7 %
96001	Počet projektů zaměřených na produktivní investice do akvakultury	výstupový	Hlavní	projekty	20	25	90 %	18	90 %

Zdroj: MS2014+

Pozn.: Údaje z monitorovacího systému jsou platné k 31. 12. 2018.

K 31. 12. 2018 bylo v rámci opatření 2.4 zaregistrováno celkem 58 žádostí. V případě 25 žádostí byla administrace ukončena. U 25 projektů již nicméně bylo vydáno Rozhodnutí o poskytnutí dotace. Zazávazkováno je tak již více projektů v porovnání s cílovou hodnotou (tj. 20). Tento počet projektů vykazuje závazek produkce 1255 tun ryb, což činí 114,1 % z cílové hodnoty indikátoru sledujícího změnu objemu produkce systémů s recirkulací.

Cílová hodnota indikátoru „Počet projektů zaměřených na produktivní investice do akvakultury (ID 96001)“ je pro rok 2023 plánována na 20. K 31. 12. 2018 bylo v 1. a 5. výzvě již realizováno celkem 18 projektů, přičemž dále bylo schváleno pro realizaci projekty v 11. výzvě celkem 6 projektů.

K 31. 12. 2018 činila dosažená hodnota indikátoru 95310 Změna objemu produkce systémů s recirkulací celkem 116,6 t, což je přibližně 11 % z cílové hodnoty indikátoru (tj. 1100 t). V případě ID 95514 Hodnota akvakulturní produkce pocházející z recirkulačních a průtočných systémů s dočišťováním dosáhl závazek příjemců k 31. 12. 2018 cca 75,4 % z cílové hodnoty za celé opatření, přičemž dosažená hodnota byla na úrovni cca 6,7 % cílové hodnoty za celé opatření. V empirickém šetření byla věnována pozornost zejména předpokládané produkci ryb v RAS u těchto příjemců. Předpokládaná produkce by v horizontu pěti let měla dosáhnout úrovně přes 1400 t ryb ročně, tudíž jsou v současné době dány klíčové předpoklady pro naplnění tohoto indikátoru, od kterého se budou odvíjet i tržby podpořených rybářských podniků.

Analýza výsledků empirického šetření

Průběh empirického šetření v opatření 2.4

Empirické šetření zahrnovalo rozhovor s gestorem opatření 2.4 na MZe již v červenci 2018 v rámci širší diskuse k uplatnitelnosti finančních nástrojů a dále dotazníkové šetření a rozhovory s příjemci opatření. Do poloviny roku 2018 bylo realizováno v 1. a 5. výzvě celkem 20 projektů, které řešilo 10 příjemců, tzn., že někteří příjemci realizovali více než 1 projekt.

Evaluátor rozhodl o realizaci osobních řízených rozhovorů u příjemců s významnějšími počty projektů, tj. FISH Farm Bohemia s.r.o. (6 projektů), SALMOFARM, spol. s r.o. (2 projekty), Tilapia s.r.o. (4 projekty). V on-line dotazníkovém šetření byli osloveni zbývající příjemci, přičemž byly anonymně vyplněny 2 dotazníky. Celkově tak empirické šetření zahrnulo 70 % realizovaných projektů v 1. a 5. výzvě v opatření 2.4.

Podpora zaměstnanosti a kontext podpory RAS v ČR

Indikátor **Vytvořená pracovní místa** nebyl v opatření 2.4 nakonec zaveden (viz platná verze programového dokumentu), tudíž jej nebude evaluátor vyhodnocovat dle dat IS SZIF a zaměří se pouze na výsledky vlastního empirického šetření. U 9 příjemců, kteří byli podpořeni v 1. a 5. výzvě, je zaměstnáno celkem 68 zaměstnanců dle IS SZIF (stav ke dni 31. 12. 2018, ukazatel NR01 - Strana F - Počet zaměstnanců). V rámci empirického šetření byla věnována pozornost míře vlivu dotace na tvorbu pracovních míst. Dle výsledků šetření lze vyvodit, že

dotace přispěly ke zvýšení zaměstnanosti, nicméně tento efekt není vnímáný za zcela zásadní. Přímý vliv dotace na zvýšení zaměstnanosti příjemců byl na škále 0 až 5 (0=nerelevantní, 1=minimální přínos, 5=zásadní přínos) v průměru identifikován na úrovni 1,8, což odpovídá přibližně 1/3 váhy efektu. Drop-off efekt v čase z hlediska zaměstnanosti firmy nebyl potvrzen, tj. příjemci ve 3 případech uvedli, že v čase zůstává stejný, 1 příjemce uvedl efekt zvyšující a 1 jej považoval za nerelevantní. V rámci realizovaných investic v opatření 2.4 ve výzvách 1 a 5 lze zhodnotit, že dotace přispěly k zaměstnanosti podpořených firem, přičemž nově vytvářená pracovní místa nejsou příjemci vnímána jako zcela zásadní efekt dotace. Po zahájení provozu jednotlivých RAS firmy v čase udržují svou úroveň zaměstnanosti na stabilizované úrovni.

V IS SZIF se ukazatel „Počet zaměstnanců, kteří využívají operace“ v opatření 2.4 nesleduje. V empirickém šetření (tj. dotazníkové šetření a řízené rozhovory) bylo zahrnuto celkem 5 příjemců, kteří zaměstnávali celkem 44 zaměstnanců, tj. 65 %, z celkového počtu zaměstnanců u všech příjemců. Z provedeného empirického šetření vyplynulo, že v souvislosti s podporou projektů v opatření 2.4 přímo vzniklo celkem 13 nových pracovních míst, což činí přibližně 30 % z celkové zaměstnanosti příjemců zahrnutých do empirického šetření. Dle provedených rozhovorů vyplynulo, že investice do nových recirkulačních systémů jednoznačně podporují v prvotní fázi navýšení zaměstnanosti zejména pro obsluhu (např. technik, krmič, pracovník pro manipulaci). Tato fáze projektů je však z pohledu zajištění bezchybného nebo co nejméně chybujícího systému zcela závislá na lidském faktoru, tj. znalostech a zkušenostech pracovníků s příslušnými zařízeními.

Hlavní typy podpořených podniků

V 1. a 5. výzvě OP Rybářství se 8 z 9 příjemců zaměřilo na vybudování zcela nových recirkulačních akvakulturních systémů (RAS) a v jednom případě se příjemce zaměřil na modernizaci a doplnění stávajícího systému RAS. Tento poměr jasně naznačuje výraznou investiční stimulaci budování těchto systémů v programovém období 2014 – 2020 v České republice. Dle provedených šetření vyplynula potřeba zvýšit dosud nedostačující kapacitu zařízení pro chov lososovitých ryb, která limitovala možnosti dalšího rozvoje podniků a tím i jejich konkurenceschopnost.

Ve všech případech podpořených příjemců se jednalo vybudování nových RAS pro chov rybí násady/líhně. Hlavní důvody pro tento přístup příjemci uvádějí nejen ve svých žádostech o podporu (viz IS SZIF), ale také je uváděli v provedených empirických šetřeních. Jedná se zejména o zajištění vlastní soběstačnosti a nezávislosti na trhu s lososovitými rybami tak, aby mohlo dojít k rozšíření nebo navýšení nabídky tržní ryby o lososovité ryby a s tím spojené zajištění vlastní produkce násady. Příjemci také uváděli i výhodu, že nebudou již muset nakupovat a převážet násady ze zahraničí (např. z Holandska a Dánska). Dle technologického popisu RAS v IS SZIF, které příjemci zaváděli v projektech podpořených v 1. a 5. výzvě se většinou (6 příjemců) jedná o vertikální RAS, tj. využívající zpravidla klasické rotační čerpadla, zabezpečující čerpání vody v jednom, nebo i několika stupních mezi chovatelskou jednotkou a čistírenskou a úpravárenskou jednotkou. V případě 3 příjemců je možné identifikovat horizontální RAS, tj. využívající airlifty nebo šneková čerpadla pro cirkulaci vody při minimálním rozdílu hladin vody mezi čistírenskou a úpravárenskou jednotkou a chovatelskou jednotkou (např. dánský typ RAS).

Obecně je možné konstatovat, že se v ČR naplno již rozjely investice v oblasti RAS a jejich širšího využívání, mj. díky významné podpoře z OP Rybářství v programovém období 2014 – 2020. Ještě v průběhu předchozího programového období byly tyto nové technologie a systémy považovány i tradičními rybářskými společnostmi spíše jako dílčí módní trend, přičemž ale jen velmi malá část těchto firem si nakonec tento systém pořídila. Ve většině případů tyto objekty vznikají spíše u netradičních firem, které postupně vstupovaly do odvětví akvakultury a v minulosti spíše působily buď v zemědělství nebo v jiných oborech, nebo se jedná o menší či zcela malé produkční rybářské podniky. Je vhodné také uvést, že řada drobných investičních projektů RAS je v ČR v současné době budována i bez dotační podpory, nicméně se jedná o objekty s velmi nízkou produkcí (v řádu jednotek tun) a mají spíše lokální význam. Podpora OP Rybářství se tak jeví u těchto investic jako zcela zásadní. V případech menších RAS bez finanční podpory z OP Rybářství docházelo a dochází po určitém ambiciózním nástupu naopak k ukončení nebo významnému omezení činnosti po několikaletém fungování (např. Agrico Třeboň). Zcela zásadní pro zajištění zdárného fungování RAS je kvalitní personál (kvalifikovaní absolventi, rybáři s VŠ a SŠ) a také dostupnost finančních prostředků pro případnou obnovu dílčích technologických částí RAS.

Výhled a předpoklad produkce ryb

V této části je zaměřena pozornost na vyhodnocení výhledu a předpokladu produkce ryb v podpořených intenzivních chovech ryb v příštích 5 letech. Tento aspekt byl řešen v rámci empirického šetření evaluátora (tj. dotazníkové šetření a řízené rozhovory), ve kterém bylo zahrnuto celkem 5 příjemců, z toho 2 respondenti v on-line dotazníkovém šetření a 3 respondenti formou osobních řízených rozhovorů. Tito příjemci realizovali celkem 14 z celkového počtu 19 podpořených projektů v 1. a 5. výzvě, tj. pokrytí 73 % podpořených projektů, které rovněž zahrnovaly přibližně 73 % z celkových způsobilých výdajů všech podpořených projektů. Tito příjemci v empirickém šetření odhadli nárůst roční produkce z původní hodnoty 415 tun ryb ročně na 1413 tun ryb ročně v příštích 5 letech.

Výše uvedený předpoklad nárůstu produkce ryb z intenzivních chovů by měl výrazněji napomoci v plnění cíle zajištění větší rovnoměrnosti v dodávkách sladkovodních ryb a rybích produktů na trh. Tento předpoklad lze postavit na dosavadním vývoji rovnoměrnosti uvádění české akvakulturní produkce na trh v ČR, který byl hodnocen ve studii ÚZEI (viz Abrahamová a kol., 2018, str. 37). Z této studie vyplývá, že v ČR je stále silná koncentrace prodeje sladkovodních ryb do několika měsíců (tj. kulminace v prosinci a dále březen a duben), nicméně nejlepšího rozložení prodeje v rámci celého roku bylo možné identifikovat v případě lososovitých ryb, které jsou primárně produkovány v intenzivních chovech. Konkrétně se ve výše uvedené studii uvádí, že „v průběhu celého hodnoceného období došlo ke zlepšení rozložení odbytu produkce do celého roku jednoznačně u lososovitých ryb, kdy hodnoty míry nerovnoměrnosti od roku 2014 do roku 2016 pravidelně klesaly, pouze v roce 2017 došlo k mírnému zhoršení (meziroční nárůst o 1,4 p. b.).“ [viz Abrahamová a kol., 2018, str. 38]

Zvýšení ekonomické životaschopnosti

Technologie recirkulačních systémů se zavádí postupně a testují se v běžném provozu. V empirickém šetření byla věnována pozornost odhadu změny čistého zisku v % ve srovnání s obdobím před realizací podpořených projektů. Pouze v jednom případě uvedl příjemce

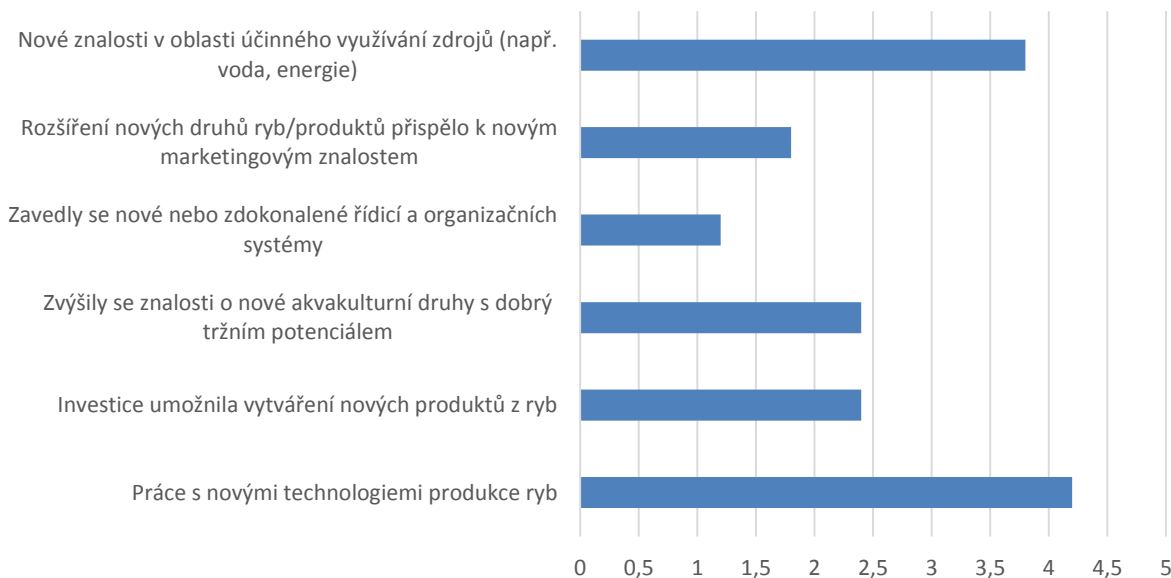

předpoklad udržení úrovně zisku v následujících letech, nicméně ve všech dalších případech příjemců nebylo možné se k této tématice kvantitativně vyjádřit. V současné době jsou příjemci zatíženi úvěry a odpisy v nákladových položkách, které byly zapříčiněny právě vysokými investicemi, které se promítají do celkového hospodářského výsledku, který je v prvních letech provozu RAS záporný. Zatíženost úvěry odhadují příjemci v intervalu 5 až 10 let, což je doba, ve které by se měli postupně dostat na úroveň čistého zisku.

V tomto smyslu měly dotace OP Rybářství zcela zásadní vliv na rozvoj potřebné infrastruktury recirkulačních systémů v ČR. Tento aspekt lze rovněž doložit i výsledky empirického šetření, ve kterém bylo potvrzen přímý vliv dotace na zvýšení konkurenceschopnosti firmy, kdy na škále 0 až 5 (0=nerelevantní, 1=minimální přínos, 5=zásadní přínos) byl v průměru identifikován vliv na úrovni 4,2 ze strany příjemců. Drop-off efekt v čase z hlediska finanční výkonnosti firmy nebyl potvrzen, tj. příjemci ve 4 případech uvedli, že se v čase naopak zvyšuje, pouze 1 příjemce uvedl, že zůstává stejný. Nikdo z oslovených příjemců neuvedl, že by se efekt dotace ve vazbě na finanční výkonnost firmy snižoval.

Typologie nových znalostí

Obr. č. 23: Nové znalosti a dovednosti získané u příjemců díky podpořeným projektům v opatření na recirkulační zařízení (n=5)

Zdroj: empirické šetření IREAS (2018)

Pozn.: Škála 0 – 5, 0=nerelevantní, 1=minimální přínos, 5=zásadní přínos

V provedeném empirickém šetření vyplynul jednoznačný přínos pro znalosti příjemců a jejich zaměstnanců zejména v práci s novými technologiemi produkce ryb (úroveň 4,2 na škále 0 až 5, kde 0=nerelevantní, 1=minimální přínos, 5=zásadní přínos) a nových znalostí v oblasti účinného využívání zdrojů, např. voda, energie (úroveň 3,8). Středně významný vliv byl identifikován v případě znalostí o nových akvakulturních druzích s dobrým tržním potenciálem a znalostí k vytváření nových produktů z ryb. Jako méně významné jsou hodnoceny nové marketingové znalosti získané z důvodu nových druhů ryb a spíše minimální přínos lze identifikovat pro nové znalosti pro zdokonalené organizační a řídicí systémy. V rámci řízených rozhovorů bylo potvrzeno, že se zaměstnancům podpořených firem výrazně zvýšily znalosti u

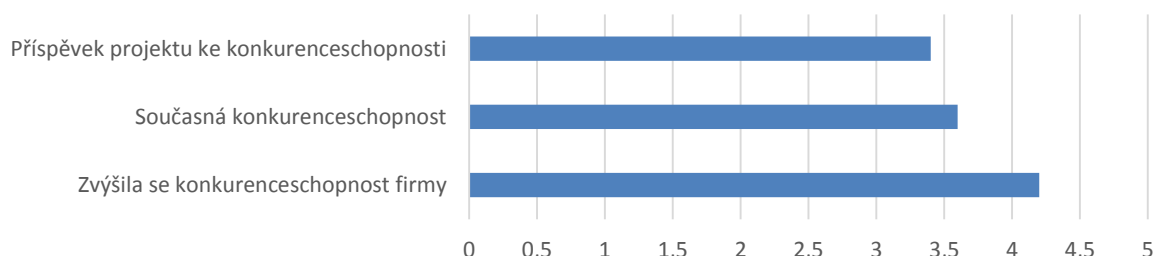
kompletně dodávaných RAS, zpravidla formou vstupního zaškolení ze strany dodavatelů, po kterém se s příslušnými technologiemi naučili postupně pracovat. Zcela zásadní je praktická znalost fungování RAS, sledování příslušných parametrů kvality vody a znalosti potřebné k zamezení nemocí ryb/násady. V rozhovorech byl rovněž potvrzen význam lidského faktoru k udržení správného fungování RAS, protože současné technologie jsou sice na velmi vysoké úrovni, ale v praxi se ad-hoc vyskytují různé situace, které musí příslušný pracovník být schopen adekvátně vyhodnotit specifika dané situace (např. parametry kvality vody). Z hlediska marketingu nejsou ze strany příjemců identifikovány žádné nové významné specifické znalosti, protože s odbytém lososovitých ryb v ČR neidentifikoval ani jeden příjemce v provedeném empirickém šetření problém (tj. přijímají je zpracovny a lze aktivy doplnit i volným prodejem ze dvora). Ačkoliv i tato produkce je ovlivňována zahraniční konkurencí v ceně dovážených pstruhů.

Vnímané přínosy intervence

Projekty podpořené v opatření 2.4 měly jeden hlavní přínos v podobě zvýšení konkurenceschopnosti firem na trhu, která byla posílena několika různými dílčími faktory, které rovněž lze označit za přínosy realizovaných projektů.

V rámci provedeného empirického šetření bylo potvrzeno (viz následující graf), že se od doby realizace podpořených projektů zvýšila konkurenceschopnost příslušných příjemců (úroveň 4,2 na škále 0 až 5), přičemž stále existuje poměrně značný prostor pro její další zvyšování, neboť současnou úroveň konkurenceschopnosti hodnotí příjemci na úrovni 3,6 (škála 0 až 5). Toto hodnocení je poměrně logické, protože většina podpořených příjemců je stále ve fázi rozběhu produkce lososovitých ryb v RAS a předpoklad pro jejich stabilizovanou úroveň je až v následujících letech. Vnímání míry příspěvku projektů ke konkurenceschopnosti firem je celkově hodnocena na úrovni 3,2 na škále 0 až 5, nicméně je nutné uvést, že respondenti ve 3 případech uvedli nejvyšší míru hodnocení, tj. 5, a naopak ve dvou případech uvedli druhou extrémní hodnotu, tj. 1. Nejvyšší míra příspěvku podpory nových technologií RAS je vnímána u zcela nových provozů, naopak v případě již fungujících provozů, ve kterých došlo k rozšíření kapacity či doplnění nových technologií je vnímán přínos výrazně nižší, protože příslušné rybářské podniky na trhu již působí a efekty tak lze sledovat i v jiných oblastech mimo úroveň dosažené konkurenceschopnosti (např. zlepšení životního prostředí).

Obr. č. 24: Hodnocení konkurenceschopnosti podpořených podniků v opatření 2.4 (n=5)

Zdroj: empirické šetření IREAS (2018)

V rámci realizovaných projektů byly identifikovány v empirickém šetření v zásadě 2 významné okruhy přínosů podpořených projektů, tj. významný příspěvek intervence k zajištění potřebné produkce lososovitých ryb a jejich stabilizaci, a dále evidentní pozitivní vliv na životní prostředí.

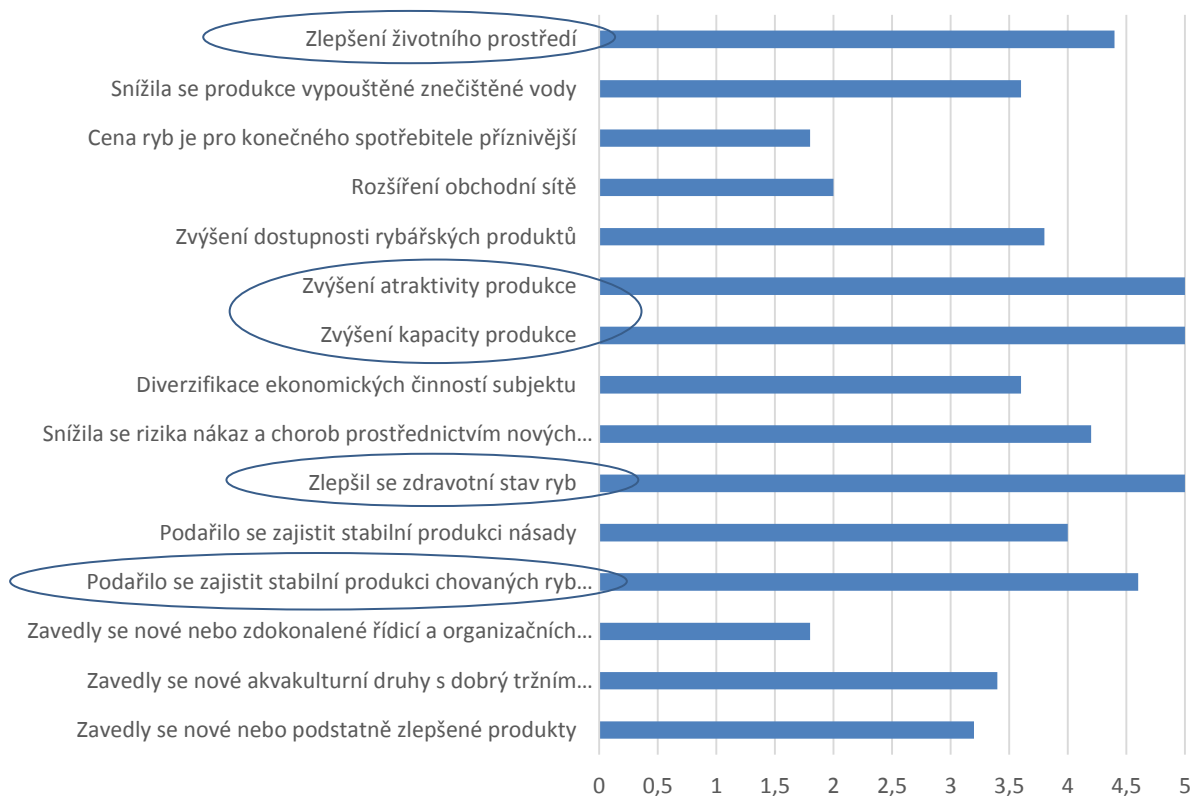

Zvýšení kapacity produkce ryb a její atraktivity bylo hodnoceno ze strany příjemců na nejvyšší možné úrovni z hlediska významnosti ve všech případech. Díky zavedení nových moderních technologií se zlepšil i zdravotní stav ryb a snížila se rizika nálezů a chorob ryb (úroveň 4,2 na škále 0 až 5). Velmi pozitivně je vnímán i dopad na životní prostředí, tj. 4,4 na škále 0 až 5.

Středně významný pozitivní vliv byl dále identifikován u přínosů zavedení nových produktů či nových druhů akvakulturních ryb s dobrým tržním potenciálem (úroveň 3,8 a 3,4 na škále 0 až 5). V tomto smyslu došlo u podpořených příjemců ke zvýšení diverzifikace jejich ekonomických činností (úroveň 3,6 na škále 0 až 5).

Naopak zcela minimální vliv (tj. 1,8 na škále 0 až 5) byl spatřován v zavedení nových nebo zdokonalených řídicích a organizačních systémů, protože podpořené firmy již své vlastní systémy fungování měly dlouhodobě zajištěné. Pořízení nových technologií vyžadovalo pouze zaškolení pracovníků nikoliv hlubší systémové firemní změny. Minimální vliv byl rovněž identifikován na cenu produkovaných ryb s ohledem na celkové náklady a míru zadlužení podpořených firem. Fakticky by ale bez podpořených investic do nových RAS u většiny podniků ke zvýšení produkce ryb nedošlo (viz dále hodnocení mrtvé váhy).

Obr. č. 25: Vnímané přínosy opatření 2.4 a jejich míra vlivu na příjemce (n=5)

Zdroj: empirické šetření IREAS (2018)

Neočekávané/nezamýšlené efekty podpořených projektů v opatření 2.4

V empirickém šetření nebyly uvedeny ze strany oslovených příjemců žádné neočekávané či nezamýšlené efekty u podpořených projektů. Příjemci v řízených rozhovorech uváděli, že se

zpravidla v jejich projektech jednalo o dodávku konkrétních technologií RAS, se kterými žádné problémy nevznikaly (spíše pak vznikaly problémy v samotném provozu a testování konkrétních podmínek produkce do doby než se s danou technologií naučil obsluhující personál pracovat), a v současné době je většina příjemců v rozjezdu a postupně se zvyšující produkce lososovitých ryb. V rozhovorech se evaluátor zaměřil také na identifikaci negativních nezamýšlených efektů, které by mohly ovlivnit chod firmy. Ani v tomto případě nebyly identifikovány negativní nové nezamýšlené efekty a to ani v případě předem vymezeného možného okruhu dílčích problémů. Míra problémovosti vycházela zcela minimální v případě zvýšení provozních nákladů firmy, problémů se zajištěním financování investice, snížení zájmu spotřebitelů o chovaný typ ryb či možnosti výskytu určitých rizik pro chov ryb u nově pořízených technologií. Jako dílčí problém hodnocený v průměru na středně významné úrovni (tj. 2,4 na škále 0 až 5) je problematika dostupnosti know-how o recirkulačních a průtočných systémech. U tohoto problematického bodu je však nutné uvést, že maximální úroveň tohoto problému uvedli 2 příjemci, přičemž další 3 příjemci vnímali tento problém jen jako marginální. Je tedy zřejmé, že u začínajících firem v oblasti využívání RAS jsou velká rizika z hlediska zvládnutí celého procesu uvedení příslušných technologií do plného provozu a jejich udržení ve smyslu stability zdravé produkce ryb bez nákaz či zvládnutí běžného provozu při sledování správných hodnot technologického nastavení provozu zajišťující produkci ryb.

Ze strany příjemců byl dále uváděn ve všech případech jako zcela neočekávaný tlak auditního orgánu při prováděných kontrolách. Tento aspekt podmiňuje zcela reálně významné budoucí riziko snížení zájmu o dotační prostředky zaměřené na výstavbu RAS. Výsledky prováděných kontrol auditního orgánu představují zpravidla nálezy závad týkajících se většinou materiálového charakteru (nikoliv účetního).

Výsledky průběžného hodnocení dle vybraných evaluačních indikátorů dle metodiky EK

K evaluačním indikátorům dle metodiky EK, které se týkají finančních či výstupových indikátorů, jsou uvedeny výsledky hodnocení v úvodní části této kapitoly, tj.:

- A. Celkové investice - Celkové investiční náklady realizované v 1. a 5. výzvě OP Rybářství v opatření 2.4 – uvedeno u finančního pokroku opatření;
- B. Absorpční míra - Celkové způsobilé výdaje v projektech žadatelů vůči celkové alokaci opatření 2.4 – uvedeno u finančního pokroku opatření;
- C. Pokrok v dosahování výstupových indikátorů - Počet projektů zaměřených na produktivní investice do akvakultury (ID 96001) – uvedeno výše u věcného pokroku.

Tabulka 44

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
D. Počet nových zaměstnanců benefitujících z nové investice	Počet nových zaměstnanců majících přínos z opatření 2.4	Monitorovací systém SAP / Dotazníkové šetření
I. Podpora zaměstnanosti	Počet nově vytvořených pracovních míst v souvislosti s podpořeným projektem (<i>Pozn.: zatím se tento ukazatel ve výsledcích nesleduje, a proto jej není možné hodnotit z</i>	Dotazníkové šetření Monitorovací systém SAP

	<i>hlediska dosažených hodnot. Zhotovitel pouze vyhodnotí potenciál naplnění v souvislosti s údaji z monitoringu)</i> • Celkový počet zaměstnanců firmy na konci realizace projektu	
--	--	--

Vzhledem k tomu, že indikátor **Vytvořená pracovní místa** nebyl v opatření 2.4 zaveden, tak se evaluátor zaměřil pouze na výsledky vlastního empirického šetření. U 9 příjemců, kteří byli podpořeni v 1. a 5. výzvě, bylo zaměstnáno celkem 68 zaměstnanců dle IS SZIF k 31. 12. 2018. Dle výsledků šetření vyplynulo, že dotace přispěly ke zvýšení zaměstnanosti, nicméně tento efekt není vnímán za zcela zásadní. V rámci realizovaných investic v opatření 2.4 dotace přispěly k zaměstnanosti podpořených firem, přičemž nově vytvářená pracovní místa nejsou příjemci vnímána jako zcela zásadní efekt dotace. Po zahájení provozu jednotlivých RAS firmy v čase udržují svou úroveň zaměstnanosti na stabilizované úrovni. Z provedeného empirického šetření vyplynulo, že v souvislosti s podporou projektů v opatření 2.4 přímo vzniklo celkem 13 nových pracovních míst.

Tabulka 45

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
F. Hlavní typy podpořených podniků	• Typologie podpořených podniků dle typu podpořené technologie intenzivního chovu	Kombinace monitorovacího systému a dotazníkového šetření

V 1. a 5. výzvě OP Rybářství se 8 z 9 příjemců zaměřilo na vybudování zcela nových recirkulačních akvakulturních systémů (RAS) a v jednom případě se příjemce zaměřil na modernizaci a doplnění stávajícího systému RAS. Ve všech případech podpořených příjemců zahrnovalo vybudování nových RAS chov rybí násady/lihně. Dle technologického popisu RAS v IS SZIF, které příjemci zaváděli v projektech podpořených v 1. a 5. výzvě se většinou (6 příjemců) jedná o vertikální RAS, v případě 3 příjemců je možné identifikovat horizontální RAS.

Tabulka 46

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
G. Realizovaná produkce na konci realizace projektu a výhled na příštích 5 let	• Změna objemu produkce systémů s recirkulací (ID 95310) • Hodnota akvakulturní produkce pocházející z recirkulačních a průtočných systémů s dočišťováním (ID 95514) • Výhled a předpoklad produkce ryb v podpořeném intenzivním chovu v příštích 5 letech Pozn.: Změna objemu bude hodnocena na úrovni projektů vždy v meziročním pokroku tj. v prvním roce řešení a následujících dostupných letech v monitorovacím systému.	Monitorovací systém Monitorovací systém Dotazníkové šetření

Ukazatele (ID 95310) a (ID 95514) jsou vyhodnoceny výše u tabulky výstupových a výsledkových indikátorů, přičemž oba indikátory dosáhly k 31. 12. 2018 zatím jen minimálních hodnot, což odpovídá postupnému náběhu fungování RAS. Z hlediska výhledu a předpokladu produkce byl zjišťována situace v rámci empirického šetření, ve kterém bylo

potvrzeno, že u dosud podpořených příjemců by měla v horizontu pěti let dosáhnout úrovně přes 1400 t ryb ročně, což je nad úrovní cílové hodnoty celého opatření.

Tabulka 47

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
H. Zvýšení ekonomické životaschopnosti	Změna v čistém zisku (% odhad příjemce)	Dotazníkové šetření

V dosud podpořených projektech nebylo v rámci empirického šetření možné identifikovat změnu v čistém zisku dle odhadu příjemců, protože technologie RAS se zavádí postupně a testují se v běžném provozu. S ohledem na aktuální zatížení příjemců úvěry nevykazují ve výsledcích svého hospodaření zisk (kromě 1 příjemce).

Tabulka 48

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
K. Typologie nových znalostí a dovedností	Nové znalosti a dovednosti identifikované příjemci po realizaci projektu (kvalitativní hodnocení)	Dotazníkové šetření

V provedeném empirickém šetření vyplynul jednoznačný přínos pro znalosti příjemců a jejich zaměstnanců zejména v práci s novými technologiemi produkce ryb (úroveň 4,2 na škále 0 až 5) a nových znalostí v oblasti účinného využívání zdrojů, např. voda, energie (úroveň 3,8). Středně významný vliv byl identifikován v případě znalostí o nových akvakulturních druzích s dobrým tržním potenciálem a znalostí k vytváření nových produktů z ryb. V rozhovorech byl rovněž potvrzen význam lidského faktoru k udržení správného fungování RAS.

Tabulka 49

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
Vnímané přínosy z intervence	- Typy přínosů z realizované intervence - Vliv identifikovaného přínosu na příjemce - Vliv identifikovaného přínosu na plnění cílů opatření	Telefonické rozhovory/webové stránky příjemců

Projekty podpořené v opatření 2.4 měly hlavní přínos ve zvýšení konkurenceschopnosti firem na trhu. Nejvyšší míra příspěvku podpory nových technologií RAS je vnímána u zcela nových provozů, naopak v případě již fungujících provozů, ve kterých došlo k rozšíření kapacity či doplnění nových technologií je vnímán přínos výrazně nižší. Dále byly identifikovány 2 významné okruhy přínosů podpořených projektů, tj. významný příspěvek intervence k zajištění potřebné produkce lososovitých ryb a jejich stabilizaci (příjemci hodnotili na nejvyšší možné úrovni), a dále evidentní pozitivní vliv na životní prostředí (tj. 4,4 na škále 0 až 5).

Odpovědi na evaluační otázky

1) Jak účelné jsou intervence ENRF při dosahování cílů OP Rybářství 2014-2020?

Odpověď: Hodnocení účelnosti intervence opatření 2.4 je plně spojeno s hodnocením míry dosažení cílů, či pravděpodobnosti jejich dosažení, vč. identifikace hlavních

ovlivňujících faktorů. Dle intervenční logiky opatření 2.4 (viz Pre-evaluační studie) je hlavním plánovaným výsledkem obnova a výstavba výrobních zařízení pro produkci akvakultury s účinnějším využíváním zdrojů akvakulturních podniků, přičemž dopadem by měla být změna v objemu produkce ryb v systémech s recirkulací. Všechny realizované projekty zcela naplňují uvedené cíle a přispívají k jejich naplnění. S ohledem na určitou dlouhodobou konzervativnost tradičních rybářských společností vznikala a vzniká řada podpořených investic do RAS spíše u netradičních firem, které se doposud rybářstvím příliš nezabývaly. Dle empirického šetření vyplynulo, že klíčové faktory úspěchu pro dosažení výše uvedených cílů jsou kvalita lidských zdrojů (tj. zkušenosti a kvalifikace personálu ve vazbě na RAS), dobrý výběr a spolupráce s dodavatelskou firmou nových technologií RAS, vhodná lokalita pro RAS, eliminace a zamezení výskytu nemocí ryb, funkční záložní systémy pro zajištění elektrického proudu v případě omezení dodávek elektřiny (např. generátory, kogenerační jednotky).

2) Do jaké míry přispěl ENRF k posilování ochrany a obnovy vodní biologické rozmanitosti a posílení ekosystémů souvisejících s akvakulturou a podpoře akvakultury účinně využívající zdroje?

Odpověď:

Dle provedeného empirického šetření vyplynul pozitivní vliv podpořených projektů na životní prostředí je hodnocen na velmi vysoké úrovni (tj. 4,4 na škále 0 až 5), přičemž za středně významný je považován příspěvek ke snížení produkce vypouštěné znečištěné vody (tj. 3,6 na škále 0 až 5). V praktickém fungování technologií RAS dochází ke snížení množství použité vody pro chov ryb a zároveň jeho použitím nedochází ke snižování kvality vody na odtoku. Odpadní látkou jsou pouze kompostovatelné zahuštěné kaly ze sedimentační nádrže či kalolisu, které se používají jako organický materiál v zemědělství. Tento typ produkce ryb nemá negativní dopady na životní prostředí. Naopak dodávané technologie RAS umožňují s minimální spotřebou vody (kterou lze snížit na minimum v případě dokonalého čištění odpadní vody) a nízkou spotřebou elektrické energie chov ryb s vysokou osádkou.

3) Jaké další neočekávané/nezamýšlené efekty byly dosaženy v podpořených projektech hodnoceného opatření?

Odpověď:

V empirickém šetření nebyly identifikovány žádné zásadní neočekávané či nezamýšlené efekty u podpořených projektů. Dílčím méně očekávaným a středně významným problémem je problematika dostupnosti know-how o RAS zejména u začínajících firem. Neočekávaně se na úrovni příjemců ve všech případech často diskutuje charakter prováděných kontrol ze strany auditního orgánu, což má zásadní dopad na průběžné financování podpořených projektů.

Zhodnocení potenciálu naplnění cílů daného opatření

Opatření 2.4 patří mezi méně problémová opatření OP Rybářství z hlediska potenciálu naplnění jeho stanovených cílů. Počty projektových žádostí se statusem „doporučen/schválen“ převyšují cílovou hodnotu, přičemž z hlediska hlavního cíle zaměřeného na plánovanou změnu objemu produkce ryb v RAS rovněž nebyl identifikován žádný problematický aspekt, který by měl negativně ovlivnit implementaci tohoto opatření. Ve 13. výzvě bylo v říjnu 2018 zaregistrováno dalších 8 žádostí, které procházejí hodnotícím procesem. V roce 2018 tudíž

došlo k dalšímu výraznému pokroku v dosahování výstupového indikátoru a jsou vytvořeny předpoklady nejen pro dosažení cílové hodnoty, ale také její významné převýšení.

Existují však běžná rizika a předpoklady k provozování RAS, což může v individuálních případech významně dočasně omezit produkci (např. nemoci ryb nebo technologické problémy). K těmto rizikům lze efektivně čelit v případě kvalitního obsluhujícího personálu s dostatečnými zkušenostmi s provozem RAS. V dotazníkovém šetření k administrativním procesům u příjemců a žadatelů (leden 2019, n=70) vyplynulo, že celkem 3 příjemci zvažují podání projektu do opatření 2.4 (z toho 1 příjemce uvedl i konkrétní výši investice 5 mil. Kč). V případě dotazníkového šetření u potenciálních žadatelů, kteří žádali v období 2007 – 2013, ale nikoliv již v současném OP Rybářství 2014 – 2020 (n=57), projevilo potenciální zájem 7 subjektů. Na úrovni potenciálních žadatelů nevyplývaly zásadní požadavky na úpravu dotací. Pouze v jednom případě se respondent (zástupce mikropodniku) vyjádřil, že je pro něj bariérou požadavek na platné stavební povolení k žádosti o dotaci, neboť pro menší podnikatele je časově i finančně náročné podstupovat riziko nezískání dotace a zároveň vynaložit nemalé finanční prostředky na zajištění stavebního povolení. Evaluátor však považuje zajištění platného stavebního povolení jako logickou a nutnou podmínku pro poskytnutí dotace z veřejného výdajového programu.

4.1.5. Specifický cíl 2.D: Opatření – Akvakultura poskytující environmentální služby

2. D Specifický cíl: Podpora akvakultury s vysokou úrovní ochrany životního prostředí, zdraví a dobrých životních podmínek zvířat a veřejného zdraví a bezpečnosti

Dle programového dokumentu vyplývá, že cílem opatření je vysazování úhoře říčního do vnitrozemských vodních toků. Opatření naplňuje specifický cíl prostřednictvím podpory obnovy populace úhoře říčního ve vybraných rybářských revírech v povodí řeky Labe a řeky Odry pod první příčnou překážkou neprostupnou při poproudové migraci. Vysazování je realizováno ve formě montě nebo rozkrmeného mladého úhoře. Prostředky jsou poskytovány na krytí nákladů přímo spojených s účastí na zachovávání a rozmnožování vodních živočichů ex-situ v rámci programů pro ochranu a obnovu biologické rozmanitosti vypracovaných veřejnými orgány nebo pod jejich dohledem.

Analýza finančního pokroku

Dle posledních dostupných dat (k 31. 12. 2018) pokrývají finanční prostředky v projektech s vydaným rozhodnutím 39,59 % celkové alokace. Finanční prostředky v proplacených žádostech o platbu tvoří přirozeně menší podíl (28,25 %). Do konce programového období zbývá vyčerpat 23,2 mil. Kč. (60 % alokovaných prostředků). Vzhledem k průměrným nákladům podpořených projektů v rámci opatření 2.5 ve výši 1,26 mil. Kč lze předpokládat, že zbývajících finančních prostředků podpoří cca. 12 – 20 projektů.

Tabulka 50: Finanční pokrok realizace Opatření – Akvakultura poskytující environmentální služby

Priorita Unie	Opatření	Celková alokace (EUR)	Celková alokace (Kč)	Finanční prostředky v projektech s vydaným ROPD (%)	Finanční prostředky v proplacených ŽOPL (%)
	Akvakultura poskytující environmentální služby	1 479 660	38 422 331,22	39,59	28,25

Zdroj: MS2014+

Pozn.: Údaje z monitorovacího systému jsou platné k 31. 12. 2018.

Analýza dat IS SZIF a monitorovacích indikátorů

Tabulka 51: Přehled výsledkových a výstupových indikátorů opatření

ID	Název indikátoru	Typ	Hlavní / Interní	Jednotka	Cílová hodnota	Závazek	% podíl závazku k cílové hodnotě	Dosažená hodnota	% podíl dosažené hodnoty k cílové hodnotě
ID 96702	Počet projektů zaměřených na snížení dopadu akvakultury na životní prostředí (environmentální řízení, systémy auditu, environmentální služby ekologické akvakultury)	Výstupový	Hlavní	Počet projektů	11	12	109,1	9 proplacených	81,8

ID 97101	Množství vysazeného úhoře	Výsledkový	Hlavní	kg	2 000	2820	141	2 077,4	103,9
-------------	------------------------------	------------	--------	----	-------	------	-----	---------	-------

Zdroj: MS2014+

Pozn.: Údaje z monitorovacího systému jsou platné k 31. 12. 2018.

Dle údajů z monitorovacího systému k 31. 12. 2018 bylo celkem podáno 17 žádostí o podporu, přičemž ve 12 případech žádostí byl projekt doporučen/schválen pro realizaci a v 1 případě došlo k ukončení administrace v průběhu realizace projektu, 4 žádosti byly registrované v říjnu 2018. Do poloviny roku 2018 bylo celkem podpořeno a dokončeno 9 projektů, které realizovalo celkem pět příjemců. Čtyři příjemci realizovali po jednom projektu, pátý příjemce pak zbylých pět projektů.

Dle tabulky ŘO k aktuálnímu čerpání tohoto opatření k 31. 12. 2018 a dle Monitorovacích indikátorů OPR k 31. 12. 2018 vyplývá, že k vykazovanému termínu bylo proplaceno 9 projektů, u kterých bylo dosaženo výsledného indikátoru „množství vysazených úhořů“ ve výši 2077,4 kg, což představuje naplnění cílové hodnoty indikátoru ze 103,9%.

U zbylých tří projektů je předpokládán datum ukončení fyzické realizace projektu do konce července, respektive listopadu 2018 se závazným/předpokládaným datem předložení žádosti o platbu do konce září, respektive listopadu 2018. Cílová hodnota je v součtu u těchto tří projektů ve výši 779 kg úhoře.

Z tabulek ŘO k aktuálnímu čerpání tohoto opatření k 31. 12. 2018 dále vyplývá, že k výše uvedenému datu byly celkem podány žádosti o podporu ve výši téměř 24,78 mil. Kč, rozhodnutí bylo vydáno na částku ve výši 16,2 mil. Kč.

Analýza výsledků empirického šetření

Průběh empirického šetření v opatření 2.5

Empirické šetření zahrnovalo telefonický rozhovor s gestorem opatření 2.5 na MZe v říjnu 2018, průběžnou e-mailovou komunikaci s gestorem a telefonické rozhovory s žadateli v rámci současného OPR a dále s žadateli z minulého OPR, kteří v tomto období již nežádali. Do poloviny roku 2018 bylo realizováno celkem 9 projektů, které řešilo 5 příjemců, tzn., že někteří příjemci realizovali více než 1 projekt.

Evaluátor rozhodl o realizaci telefonických řízených rozhovorů u všech příjemců opatření 2.5 z tohoto období OPR, tj. Český rybářský svaz, z. s., Severočeský územní svaz (1 projekt), Český rybářský svaz, z. s., Středočeský územní svaz (2 projekty), Český rybářský svaz, z. s., Územní svaz města Prahy (1 projekt), Český rybářský svaz, z. s., územní svaz pro Severní Moravu a Slezsko (1 projekt) a Pstruhařství ČRS Kaplice spol. s r.o. (7 projektů). Celkově tak empirické šetření zahrnuje 100 % realizovaných projektů u opatření 2.5. Dále byli osloveni dva příjemci z minulého OPR, kteří již v současném OPR nežádali.

Pro specifický cíl 2D byl stanoven pouze jeden ukazatel výstupu a jeden ukazatel výsledku. Dle kapitol 3.2 a 3.3 schváleného programového dokumentu se jedná o (i) výstup Počet projektů zaměřených na snížení dopadu akvakultury na životní prostředí (environmentální

řízení, systémy auditu, environmentální služby ekologické akvakultury) (ID 96702); a výsledek Množství vysazeného úhoře (ID 97101). Následující tabulka obsahuje míru naplňování indikátorů plynoucích z údajů Monitorovacího systému SAP ke dni 31. 12. 2018.

Vyhodnocení rozhovorů se zástupci žadatelů o dotaci ze současného OP Rybářství

V rámci vyhodnocení rozhovorů byl kladen důraz na: (i) motivaci k podání žádosti; na (ii) administrativní aspekty dotace, respektive překážky a problémy související s podáním žádosti a realizací projektu samotného; na (iii) výběr úhoře pro vysazování ve formě monté nebo rozkrmeného úhoře; na (iv) úspěšnost vysazování úhoře z pohledu biologické rozmanitosti; na (v) naplňování Plánu managementu úhoře a průchodnosti řek; a na (vi) zájem o podání další žádosti v rámci opatření 2.5. Následující text je členěn dle jednotlivých okruhů.

(i) Motivace k podání žádosti v rámci opatření 2.5.

Respondenti prakticky bez rozdílu uvádí, že jejich hlavním zájmem a důvodem žádání o dotaci v rámci opatření 2.5 OP Rybářství je podpořit dobrou věc – domnívají se, že vysazování úhoře (co by původní druh) je pro rybářské revíry důležité a potřebné. Většina respondentů má s aktivitou dlouhodobé zkušenosti, protože vysazují úhoře v menších objemech z vlastních zdrojů (někteří již desítky let). V okamžiku, kdy se v rámci OP Rybářství vytvořilo toto opatření, nebyl pro řadu podniků problém aktivitu organizačně a technicky zajistit. Opatření bylo vítáno a rybářské svazy byly ochotné o dotace žádat – kvůli praktickým zkušenostem z realizace projektů z OP Rybářství v této prioritě se však tato ochota mění v čase (viz dále).

Největším žadatelem v rámci opatření 2.5. OP Rybářství 2014 – 2020 je Pstruhařství ČRS Kaplice, s. r. o. (dále jen Pstruhařství Kaplice). Jejich zástupce uvádí, že jejich hlavní motivací je zarybňovat a jako podnik akvakultury mohou pomoci administrativně zajistit vysazování úhoře i pro jiné subjekty.

(ii) Překážky a problémy související se zpracováním žádosti, řízením projektů a čerpáním dotace

Hlavní výhodou opatření 2.5 OP Rybářství je uváděna možnost 100% financování. V rámci diskuse problémů a překážek se názory respondentů významně lišily. Níže proto vyčerpávajícím způsobem mapujeme jednotlivé argumenty.

Nejpozitivněji se k podávání žádostí a administraci projektů staví Pstruhařství Kaplice, pro které pravidla OP Rybářství nepředstavují problém. V průběhu minulých projektů a jejich kontrol se jim podařilo „vychytat“ sporná místa. Navíc na podávání projektů a jejich následnou administraci mají uzavřenu smlouvu s poradenskou firmou, která zpracovává žádosti v oblasti zemědělství. Tato spolupráce jim vyhovuje, odštiňuje je od administrativní zátěže – mají kapacitu podávat více projektů a soustředit se na jejich věcnou realizaci.

Zpracování a podání žádosti o podporu v rámci opatření 2.5 není rovněž považováno za zásadní problém, pokud jsou žádosti podávány opakovaně – sekretariáty územních rybářských svazů jsou schopny na tuto agendu vyčlenit kapacity. Náročné je opatřit všechny mapové podklady (míst, kde se bude vysazovat) a listin ověřujících „vlastnictví“ rybářských

revírů – může jít celkem např. o 100 dokumentů, které je potřeba jeden po druhém nahrát do elektronického systému ministerstva. Pokud se stejná žádost zpracovává každý rok, respondenti nechápou, proč poskytují opakovaně velké množství dokumentů, které na ministerstvu mají již dávno uloženy. Domnívají se, že by proces šlo zjednodušit.

Administrace projektu je hodnocena jako náročnější – je zřejmé, že rybářské svazy mají lepší vztah (a konečně i know-how) k samotné technické realizaci opatření, než k jeho administrativnímu zajištění. Jako kritické „místo“ řízení projektu jsou označována **výběrová řízení** (na kterých následně kontrolní orgány nachází také nejvíce pochybení). Respondenti uvádí, že v předchozím programovém období bylo možné předem vysoutěžit cenu násady (např. monté) za určitou cenu, a tu pak v žádosti uvést. Nyní už toto nelze – zpracování a schválení projektu předchází výběrovému řízení na násadu. Uvedená cena pak nesouhlasí s vysoutěženou a musí se zpracovat dodatek ke smlouvě atd. Vyšší složitost a horší načasování výběrových řízení také ovlivňuje to, že úhoř není vysazován v ideálním čase, resp. kvalita násady neodpovídá našim podmínkám (dodavatelé ze Španělska vs. z Anglie). To ovlivňuje přežití vysazených úhořů.

Zdaleka největší kritika se však snáší na povinnost zpracovávat **monitorovací zprávy** pět let po skončení projektu a **činnost auditního orgánu**, jenž zpětně prověřuje finanční realizaci projektu.

Respondenti (zejména rybářské svazy) velmi citlivě vnímají kauzy, kdy auditní orgán několik let po realizaci projektu např. požadoval fotografie všech míst, kde se úhoř vysazoval (a to v situaci, kdy to nebylo předem nutné zajišťovat), apod. Rezonují případy, kdy auditní orgán vyměřil pokutu a požadoval vrácení části dotace ve sporných případech – rybářská komunita tyto příběhy aktivně sdílí a lze zde vysledovat přímý vliv na ochotu respondentů o další dotace z OP Rybářství žádat. V některých případech je možné riziko vyplývající z kontrol vyhodnoceno jako příliš vysoké a od dalších projektových žádostí odrazuje.

Tři z pěti respondentů svorně uvádí, že není správné, že se v rámci OP Rybářství nerozlišuje přístup k produkčním (ekonomicky motivovaným) dotacím a opatření 2.5, které je zcela motivováno ekologicky – jde o veřejný zájem rozmnožení ohroženého druhu. Proces žádosti o dotaci, administrativní požadavky a kontrola jsou v obou případech stejné a nemělo by to tak být. Chce-li stát podpořit vysazování úhoře, rybáři to pro něj rádi zajistí, protože to umí. Nechápu však, proč by při tom měli být zatěžováni náročnou administrativou – možná by do budoucna bylo lepší, aby v rámci opatření 2.5 zpracoval jednu velkou žádost některý z ústředních orgánů státní správy (např. některé z ministerstev), nakoupil úhoře ve velkém a rozdělil ho mezi svazy k vysazení.

Na rybářských svazech probíhá v této souvislosti živá debata o tom, do jaké míry se do opatření 2.5 OP Rybářství v budoucnu zapojovat. Některé svazy dospěly k tomu, že již o dotace žádat nebudou. Další žádosti plánují (viz dále).

Všichni respondenti z územních rybářských svazů navíc uvádí, že bez ohledu na opatření 2.5 OP Rybářství vysazují pravidelně úhoře z vlastních zdrojů – výhodou této aktivity je, že si mohou zcela rozhodnout, jak úhoře nakoupí a kdy a kam ho vysadí, i když se třeba nejedná o tak velké množství.

(iii) Důvod k vysazování monté a/nebo rozkrmeného úhoře

Respondenti uvádí, že existují dvě rovnocenné alternativy, v jaké podobě úhoře v ČR vysazovat: v podobě úhořího monté nebo v podobě rozkrmeného mladého úhoře. Neexistuje vědecký argument podporující jednu možnost oproti druhé (např. z hlediska pravděpodobnosti přežití úhořů po vysazení) a je tedy na zvážení uživatele rybářského revíru, jakou možnost zvolí.

Dříve se preferovalo vysazování úhořího monté – bylo výrazně levnější a dostupnější. Někteří respondenti mají dobrou zkušenost se získáváním rozkrmeného mladého úhoře – do výběrových řízení se jim stabilně hlásí 3-5 dodavatelů a dodávají rybu v dobré kvalitě. Někteří respondenti také uvádí, že monté je levnější, ale rozkrmený úhoř má vyšší naději na přežití (jedná se spíše o pocit, než o prokázanou skutečnost). Většina respondentů využívá obě alternativy – např. z dotace OP Rybářství vysazují úhoří monté, z vlastních zdrojů rozkrmeného mladého úhoře nebo obráceně.

(iv) Vyhodnocování úspěšnosti vysazování úhoře a biologická rozmanitost

Otázky směřovaly k tomu, zda respondenti sledují a hodnotí dopady vysazování úhořů ve svých revírech (s ohledem na vyšší výskyt úhoře v čase, resp. na biologickou rozmanitost obecně).

Z odpovědí obecně vyplývá, že většina respondentů se těmito otázkami detailněji nezabývá a nad rámec prostého pozorování či evidence úlovků dopady vysazování úhořů nemonitorují. Důvodem je to, že dospívání a migrace úhořů je dlouhodobý proces (5-7 let), který ovlivňuje řada faktorů. Exaktní měření jsou proto náročná a provádí je specializované ústavy (např. VÚV T.G.M.).

Laicky se výskyt úhořů sleduje evidencí úlovků. I když se úhoř primárně neloví, stabilně tvoří cca 15 % úlovků, toto číslo se v čase nemění – je to však důkaz, že ryba u nás dorůstá lovné délky (údaj z ČRS – územní svaz pro Severní Moravu a Slezsko). Dále rybářské svazy sledují místa, kde úhoře vysadily a vědí, že se tam vyskytuje. Rybáři lovící pod turbínami malých vodních elektráren pak vidí úhoře, kteří se neúspěšně pokusili migrovat.

Z vlastních zdrojů vysazují svazy úhoře i do nepůvodních revírů (např. uzavřených nádrží) – při vypouštění zde byly nalezeny letité ryby, z čehož vyplývá, že úhoř v takovémto prostředí přežívá (i když nemigruje).

Většina respondentů se však domnívá, že vysazování úhoře z OP Rybářství přináší pozitivní efekt a je potřebné v něm pokračovat. Odlišný názor zazněl od představitele ČRS – Severočeského územního svazu, který uvedl, že hlavní důvod, proč zvažují další dotace nepodávat, je (kromě administrativní náročnosti) jejich přesvědčení o nízkém efektu celého opatření: „*Domníváme se, že s ohledem na to, kam a jak může být úhoř vysazován (dle podmínek OP Rybářství), je naděje na jeho přežití velmi nízká*“. Dle zástupce Severočeského územního svazu je vysazování úhoře ve velkých množstvích do řek pro úhoře problematické – vodní tok je zatížen mnoha stresovými faktory, které je obtížné při vysazování předvídat (např. přívalové srážky). Rovněž vysazení velkého počtu jedinců na malé ploše láká predátory,

apod. Zásadním argumentem je pak nedostatečná regulace malých vodních elektráren, které celkový efekt vysazování úhořů významně redukuje (viz dále).

(v) Naplnění Plánů managementu úhoře a průchodnosti řek

Plány managementu úhoře se zabývají detailní analýzou výskytu ryb v českých řekách a zlepšením prostupnosti řek pro migraci úhoře. Respondenti byli dotazováni na to, jak jsou podle jejich názoru plány naplňovány a stejně jako v předchozím okruhu prezentovali spíše svůj územně a prakticky omezený pohled.

Pstruhařství Kaplice uvádí, že revíry, kam je možné úhoře vysazovat, jsou omezeny právě podmínkou prostupnosti toku – jinými slovy, tam, kam stát umožňuje úhoře z dotace vysadit, se očekává, že prostupnost existuje (a dál to není nutné řešit).

Převažující názor je, že situace se v čase spíše zlepšuje. Zástupci rybářů sedí v příslušných komisích, prosazují rybí přechody a další opatření zlepšující migraci ryb. Ve spolupráci s podniky Povodí se daří realizovat opatření (např. odpuzovače ryb) tam, kde docházelo k významným poškozením ryb na malých vodních elektrárnách. Existují však místa, kde se ví, že je to velký problém (zejména v souvislosti s výrobou elektřiny). Aktuálně bylo významnou překážkou pro migraci ryb sucho, tj. nízká vodnost na přítocích velkých řek.

Zástupce ČRS – Severočeského územního svazu uvádí, že prostupnost na některých řekách v jejich revíru je kritická: „Na Ploučnici je na 13 km řeky 15 malých vodních elektráren. Při takovém nahuštění provozů nemůže řeka vůbec „biologicky“ fungovat, protože voda v řece je neustále proháněna turbínami a následně opět odváděna do náhonů, ve zbylé vodě se koncentruje znečištění. Dokud se toto nezmění, nemá vysazování úhoře smysl, protože podmínky pro ryby obecně jsou velmi špatné“.

Podpora malých vodních elektráren (MVE) a podpora vysazování úhořů jdou tedy na některých místech proti sobě. Stát má možnost stanovit podmínky provozu MVE v povoleních a požadovat, aby došlo ke snížení negativního vlivu na populace ryb. V praxi však nejsou podmínky povolení vymáhány a stát není schopen provozu efektivně kontrolovat. Rybářské svazy se o problém zajímají, připomínají povolení a plány provozu, ale jejich připomínky nejsou dle výpovědí respondentů často zohledněny.

(vi) Budoucí žádosti o dotace a opatření související s úhoři

Tři z pěti respondentů se vyjádřili, že v blízké budoucnosti plánují podávání dalších projektů do opatření 2.5 OP Rybářství. Pstruhařství Kaplice spolupracuje s územními svazy ČRS v západních a středních Čechách a nabízí jim zajištění projektu (pokud oni sami nechtějí či nemohou žádat, protože např. nejsou podnik akvakultury). Tato spolupráce funguje, budou v ní proto pokračovat.

Kvůli administrativní náročnosti a riziku vyplývajícemu z následných kontrol zvažuje omezení dalších žádostí ČSR – Územní svaz města Prahy. Nové žádosti z důvodu byrokracie a nízkého efektu opatření již nebude pravděpodobně podávat ČRS – Severočeský územní svaz. Tyto i další územní rybářské svazy však pokračují s vysazováním úhoře z vlastních zdrojů.

Vyhodnocení rozhovorů se zástupci z předchozího programového období

Cílem oslovení nositelů projektů na vysazování úhoře z předchozího programového období OP Rybářství bylo zjistit, z jakého důvodu již tyto subjekty nepodávají v současné době žádosti o podporu v rámci opatření 2.5. Osloveni byli celkem 4 respondenti. Rozhovory se podařilo uskutečnit se dvěma z nich. Dále bylo osloveno ústředí Českého rybářského svazu s dotazem, do jaké míry mají ambici koordinovat a administrativně podporovat výběrová řízení na násadu úhořů, jako tomu bylo v předchozím programovacím období.

Jedním z uvedených důvodů bylo, že pro **místní organizace** ČRS je zpracování a administrace projektové žádosti do OP Rybářství náročná. Rybáři nemají problém odborně a technicky zajistit vysazení úhoře do toku, ale nemají kapacitu zabývat se administrativou – nejvíce by jim vyhovovalo, kdyby jim někdo ryby v určený čas dodal a oni je vysadili. Proto se pro programového období 2014-2020 domluvilo, že administraci projektových žádostí zaštití **územní svazy** a ty pak budou distribuovat nakoupené monté/rozkrmené úhoře na nižší územní jednotky.

Probíhá kolem toho koordinace místních a územních jednotek. Územní svazy ČRS se každý za sebe rozhodují, jak budou k dotacím na vysazování úhoře z OP Rybářství přistupovat. V předchozích částech byly shrnuty zkušenosti čtyř územních svazů, které o dotace v aktuálním období již žádají. Níže jsou prezentovány postoje představitelů Západočeského územního svazu Plzeň, který dotace na vysazování úhoře v aktuálním OP Rybářství podávat nebude.

Hlavním důvodem, proč nebudou některé subjekty o dotace žádat, je činnost auditního orgánu Ministerstva financí. S tím jsou dle výpovědí velmi špatné zkušenosti – kdy se žadatelé mnoho let po skončení dotace bojí, že auditní orgán přijde, detailně zkontroluje výběrová řízení a vyměří pokutu a vratku dotace např. ve výši 25 %. Jde o stotisícové částky a pro rybářské svazy je to likvidační situace – projekty i výběrová řízení si zajišťují sami, nenajímají si obvykle konzultační firmy a riziko proto nesou také oni sami. V případě opatření ve veřejném zájmu – zachraňuje se populace ohrožené ryby – nechápou, proč mají být finančně postihováni za to, že se do toho zapojí.

Představitel Západočeského územního svazu Plzeň zmiňuje jejich konkrétní zkušenost s auditním orgánem, v rámci které rozporovali závěr kontroly. I přesto, že jejich názor podpořilo Ministerstvo zemědělství a další odborné subjekty, trvalo téměř dva roky, než se podařilo riziko pokuty a vratky odvrátit. Stálo je to mnoho sil, protože existuje velká právní nejistota ohledně výkladu různých detailů poskytování dotací. To generuje riziko postihu, do kterého už nechtějí jít. Ke stejnému názoru postupně dospívá více územních svazů. Dle vyjádření respondenta se to netýká jen opatření 2.5., ale OP Rybářství obecně. Rybáři raději využijí krajské dotace nebo vlastní zdroje – je jich méně, ale je zde také podstatně nižší riziko a nesrovnatelně nižší nároky na administrativu.

Na některých místech ČR (např. v západních Čechách) jdou územní svazy cestou zapojení prostředníků. Zmíněno bylo Pstruhařství Kaplice, které administruje projekty a na základě smlouvy o spolupráci probíhá vysazování úhořů na různých místech. Územní rybářské svazy tak nenesou rizika ani za projekt ani za výběrová řízení. Na druhou stranu tento postup odčerpává značné zdroje různým firmám a náklady na projekty zbytečně rostou.

V minulém programovém období ústředí Českého rybářského svazu koordinovalo poptávání násady úhořů organizací jednoho velkého výběrového řízení. Vysoutěžená násada byla následně rozdělována místním organizacím. V současném programovacím období ústředí ČRS toto neorganizuje, i když je zřejmá poptávka po subjektu, který by násadu pro rybáře jednotně zajistit. Hlavním důvodem neochoty velké výběrové řízení organizovat je jeho rozsah (10-15 mil. Kč) a rizika spojená s případnými dílčími nedostatky, na základě kterých jsou udělovány pokuty. Legislativa a podmínky pro výběrová řízení se stále zpřísňují a komplikují. Pro ČRS, který má statut spolku, se riziko případného pochybení stalo nepřijatelné. Menší výběrová řízení (do 2 mil. Kč) si proto organizují územní svazy, které jsou ochotné riziko nést.

Na organizaci a úspěšné uzavření výběrového řízení je navíc v kalendářním roce velmi omezený čas, kvůli tomu úhoř – násada se dá koupit pouze v určitých měsících. Čím je větší a složitější řízení, tím je vyšší potenciální problém časového nesouladu. V minulosti se stávalo, že výběrové řízení se vypsal, přihlásily se do něj firmy, které po uzavření nabídky stáhly. Nebo byl výsledek výběrového řízení napaden neúspěšným účastníkem. V takových případech vznikají průtahy a v krajním případě může dojít k tomu, že v daném roce není násada úhoře k dispozici. Pokud by se jim takováto komplikace objevila ve velkém tendru na úhoře pro celou ČR, byl by to velký problém.

Výsledky průběžného hodnocení dle vybraných evaluačních indikátorů dle metodiky EK

Tabulka 52

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
A. Celkové investice	Celkové investiční náklady realizované v 2. výzvě OP Rybářství v opatření 2.5	Monitorovací systém SAP

Jak vyplývá z tabulek ŘO k aktuálnímu čerpání tohoto opatření k 31. 12. 2018, k výše uvedenému datu byly celkem podány žádosti o podporu ve výši téměř 24,78 mil. Kč. Rozhodnutí bylo vydáno na částku ve výši 16,2 mil. Kč, proplaceny byly projekty ve výši 10,85 mil. Kč.

Tabulka 53

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
B. Absorpční míra	Celkové způsobilé výdaje v projektech žadatelů vůči celkové alokaci opatření 2.5	Monitorovací systém SAP

Dle MZe (Přehled čerpání OP Rybářství k 31. 12. 2018) byly z EU a státního rozpočtu alokovány na opatření 2.5 prostředky ve výši 38,4 mil. Kč. Projekty, na které bylo vydáno rozhodnutí, mají celkové způsobilé výdaje ve výši necelých 39 % přidělené alokace. K 31. 12. 2018 bylo vyplaceno 28,25 % z celkových alokovaných prostředků, bylo dosaženo úspory 1 mil. Kč oproti celkovému objemu prostředku na projekty s vydaným rozhodnutím. 60 % alokace (23,2 mil. Kč) je tak možné použít na podporu dalších projektů v rámci opatření 2.5.

Tabulka 54

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
C. Pokrok v dosahování výstupových indikátorů	Počet projektů zaměřených na produktivní investice do akvakultury (ID 96702)	Monitorovací systém SAP

Jak bylo výše uvedeno, 12 žádostí bylo doporučeno/schváleno pro realizaci, z toho 9 bylo úspěšně realizováno do poloviny roku 2018. 3 projekty mají termín pro odevzdání zprávy z projektu do konce září, respektive listopadu 2018. K 31. 12. 2018 byl indikátor naplněn z 82 %. 3 zbývající projekty nebyly do konce roku 2018 evidovány jako ukončené. V současné době jsou registrovány 4 další žádosti.

Tabulka 55

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
E. Typ podporovaných metod akvakultury	Druh vysazovaného úhoře (monté, rozkrmené monté)	Kombinace monitorovacího systému a šetření

Z údajů žádostí a rozhovorů se zástupci podpořených projektů vyplývá, že u dokončených projektů se v 3 případech jedná o využití rozkrmeného mladého úhoře a ve zbývajících 6 případech o vysazování monté. Z celkového dosud vysazeného množství 2077,4 kg úhoře bylo vysazeno 1630 kg rozkrmeného úhoře a 448,4 kg monté. U zbývajících tří schválených projektů s předpokládaným dokončením fyzické realizace do konce listopadu 2018 je cílová hodnota tvořena 615 kg rozkrmeného úhoře a 164 kg monté.

Z výše uvedených výsledků vyplývá, že v OP Rybářství dochází k využití obou forem. Toto potvrzují i rozhovory s žadateli. Většina respondentů využívá obě alternativy. Z vlastních zdrojů často financují i druhou formu, než na kterou čerpají v rámci OP Rybářství prostředky.

Tabulka 56

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
F. Počet podniků poskytujících environmentální služby	Počet podniků realizujících projekt poskytující environmentální služby	Monitorovací systém SAP

Z dat z monitorovacího systému vyplývá, že 12 žádostí schválených pro realizaci je realizováno 5 příjemci. 3 z 5 subjektů pak podali další žádost(i) v říjnu 2018. Následující tabulka obsahuje přehled příjemců a počty realizovaných projektů již dokončených a projektů, které jsou schváleny a měly předpokládaný termín dokončení realizace do konce listopadu 2018.

Tabulka 57

Obchodní firma včetně právní formy	Počet dokončených projektů	Před dokončením
Český rybářský svaz, z. s., Severočeský územní svaz	1	
Český rybářský svaz, z. s., Středočeský územní svaz	1	1
Český rybářský svaz, z. s., Územní svaz města Prahy	1	
Český rybářský svaz, z. s., územní svaz pro Severní Moravu a Slezsko	1	
Pstruhařství ČRS Kaplice spol. s r.o.	5	2
Celkem	9	3

Zdroj: MS2014+

Pozn.: Údaje z monitorovacího systému jsou platné k 31. 12. 2018.

Jak vyplývá z tabulky, nejvíce žádostí podalo Pstruhařství Kaplice. Zájem o podání dalších žádostí byl ověřován v empirickém šetření. Jak vyplývá z rozhovorů, Pstruhařství Kaplice plánuje podávání dalších projektů do opatření 2.5. Lze očekávat spolupráci s územními svazy ČRS v západních a středních Čechách.

Tabulka 58

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
G. Množství vysazeného úhoře	- Množství vysazeného úhoře v jednotlivých dokončených projektech a celkem - Množství vysazovaného úhoře v ČR, změny v čase a vliv OP Rybářství na celkové relace	Monitorovací systém SAP a v rámci komunikace s gestorem opatření, odborné publikace

Jak bylo již výše uvedeno, v současné době bylo ukončeno 9 projektů, v rámci kterých bylo vysazeno 2077,4 kg úhoře. Ve zbývajících 3 schválených projektech je cílová hodnota 779 kg. Cílové a dosažené hodnoty všech 12 projektů jsou uvedeny v následující tabulce. Údaje vychází z monitorovacího systému.

Tabulka 59

Obchodní firma včetně právní formy	Registrační číslo projektu	Cílová hodnota (kg)	Dosažená hodnota (kg)
Český rybářský svaz, z. s., Severočeský územní svaz	CZ.10.2.104/2.5/0.0/15_002/0000032	26 kg	26 kg
Český rybářský svaz, z. s., Středočeský územní svaz	CZ.10.2.104/2.5/0.0/15_002/0000218	130 kg	170,2 kg
Český rybářský svaz, z. s., Středočeský územní svaz	CZ.10.2.104/2.5/0.0/15_002/0000402	130 kg	neukončen
Český rybářský svaz, z. s., Územní svaz města Prahy	CZ.10.2.104/2.5/0.0/15_002/0000221	100 kg	130,2 kg
Český rybářský svaz, z. s., územní svaz pro Severní Moravu a Slezsko	CZ.10.2.104/2.5/0.0/15_002/0000231	400 kg	400 kg
Pstruhařství ČRS Kaplice spol. s r.o.	CZ.10.2.104/2.5/0.0/15_002/0000069	34 kg	0 kg
Pstruhařství ČRS Kaplice spol. s r.o.	CZ.10.2.104/2.5/0.0/15_002/0000040	87 kg	87 kg
Pstruhařství ČRS Kaplice spol. s r.o.	CZ.10.2.104/2.5/0.0/15_002/0000058	615 kg	615 kg
Pstruhařství ČRS Kaplice spol. s r.o.	CZ.10.2.104/2.5/0.0/15_002/0000201	615 kg	615 kg
Pstruhařství ČRS Kaplice spol. s r.o.	CZ.10.2.104/2.5/0.0/15_002/0000203	34 kg	34 kg
Pstruhařství ČRS Kaplice spol. s r.o.	CZ.10.2.104/2.5/0.0/15_002/0000491	34 kg	neukončen
Pstruhařství ČRS Kaplice spol. s r.o.	CZ.10.2.104/2.5/0.0/15_002/0000508	615 kg	neukončen
Celkem		2820 kg	2077,4 kg

Zdroj: MS2014+

Pozn.: Údaje z monitorovacího systému jsou platné k 31. 12. 2018.

Ve dvou případech bylo dosaženo vyšší, než cílové hodnoty. Oproti cílové hodnotě tak bylo vysazeno o 77,4 kg úhoře více. U tří zbylých projektů by mělo dojít k vysazení 779 kg úhoře.

Mimo úhoře vysazeného v rámci opatření 2.5 OP Rybářství dochází k vysazování úhoře i z vlastních zdrojů. Jak vyplývá z empirického šetření, svazy vysazují úhoře i do nepůvodních revírů (např. uzavřených nádrží). Vlivem administrativní náročnosti a rizik spojených s dotací, je budoucí zájem o dotace ze strany svazů nejistý. Přesto lze ale jednoznačně říci na základě dat o vysazování úhoře z období 1993 a 2016, že díky dotacím se počet vysazených úhořů v období 2016 až 2018 významně zvýšil. V období 1993 a 2010 bylo dle Podlesného (2010) v revírech Českého rybářského svazu průměrně ročně vysazeno 260 kg ročně. Dle Musil a kol. (2018) bylo v období let 2010-2016 v revírech Českého rybářského svazu vysazeno celkově 15 t, z toho 8,5 t v rámci Plánů managementu úhoře (cca. 1200 kg ročně). Počty vysazených úhořů za roky 2016 až 2018 z prostředků OP Rybářství jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 60

Rok	Množství vysazeného úhoře v kg
2016	728
2017	1349
2018	779*

Zdroj: MS2014+

Pozn.: Údaje z monitorovacího systému jsou platné k 31. 12. 2018.

*Dle předpokládaného data ukončení fyzické realizace obsaženého v žádosti v druhé polovině roku 2018

Jen samotné množství vysazovaného úhoře v rámci OP Rybářství v jednotlivých letech 2016-2018 významně převyšuje roční množství úhoře vysazovaného v letech 1993-2010.

Tabulka 61

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
Vnímané přínosy z intervence	- Typy přínosů z realizované intervence - Vliv identifikovaného přínosu na příjemce - Vliv identifikovaného přínosu na plnění cílů opatření	Telefonické rozhovory s příjemci/potenciálními žadateli

Jak vyplývá z rozhovorů s příjemci, většina respondentů si myslí, že vysazování úhoře z OP Rybářství má pozitivní efekt a dochází tak díky němu k zvyšování biodiverzity. V průběhu let dochází k zvyšování prostupnosti řek v ČR, daří se prosazovat opatření zlepšující migraci ryb (např. rybí přechody) a další opatření jako jsou odpuzovače ryb. Lokálně se ale podmínky významně liší, velkým rizikem jsou pro úhoře malé vodní elektrárny. Velký odběr vody do náhonů vede k situaci, kdy ve zbylé vodě se koncentruje znečištění. Mezi další rizika patří sucho a s ním spojený nízký průtok řek.

Přínos opatření je patrný nadále také z toho, že příjemci dotace často vysazují úhoře i z vlastních prostředků. Vysazování pomáhá k naplňování Plánů managementu úhoře. Jak uvádí Musil a kol. (2018), odhadovaný rozsah plnění opatření na vysazování je kolem 90 %. V období let 2010-2016 bylo dle Studie vysazeno 12,5 t úhoře z prostředků OP Rybářství (Musil a kol., 2018). Vysazování čelí celé řadě negativních vlivů, které se shodují s výše uvedenými poznatky z empirického šetření. Studie dále uvádí problémy spojené s průchodností řek způsobené především malými vodními elektrárnami (MVE). Studie dále navrhuje monitorovat nejen úmrtnost úhořů na turbínách MVE, ale také další faktory mortality, jako jsou invaze a výskyt různých druhů makroparazitů.

Odpovědi na evaluační otázky

1) Jak účelné jsou intervence ENRF při dosahování cílů OP Rybářství 2014-2020?

Díky intervenci ENRF je podpořeno naplňování cílů operačního programu, respektive Plánů managementu úhoře v ČR.

2) Do jaké míry přispěl ENRF k akvakultuře s vysokou úrovní ochrany životního prostředí a podpory zdraví a dobrých životních podmínek zvířat a veřejného zdraví a bezpečnosti?

Míra příspěvku ENRF k akvakultuře s vysokou úrovní ochrany životního prostředí se týkala naplňování Plánů managementu úhoře a byla na velmi vysoké úrovni. Většina respondentů (80 % příjemců) si myslí, že vysazování úhoře z OP Rybářství má pozitivní efekt a dochází tak díky němu k zvyšování biodiverzity. Svazy vysazují úhoře i z vlastních prostředků. Pouze jediný příjemce pochybuje o významu vlivem nízké prostupnosti, nedostatečné regulace MVE a vlivem dalších stresových faktorů, kterými jsou řeky zatíženy. Nezbytné je v tomto prosazovat opatření zlepšující migraci ryb (např. rybí přechody) a další opatření jako jsou odpuzovače ryb u malých vodních elektráren (resp. kontrolovat plnění podmínek jejich provozu).

3) Jaké další neočekávané/nezamýšlené efekty byly dosaženy v podpořených projektech hodnoceného opatření?

Kvůli administrativní náročnosti řízení projektů a požadavku, aby žadatel byl zároveň i podnikem akvakultury, dochází ke koncentraci podávání žádostí ve prospěch nižšího počtu více profesionalizovaných subjektů.

Zhodnocení potenciálu naplnění cílů daného opatření

V rámci opatření 2.5 OP Rybářství došlo v roce 2018 k naplnění cílů. K podpoře bylo vybráno 12 projektů, přičemž cílová hodnota indikátoru byla 11. Do poloviny roku 2018 bylo úspěšně dokončeno 9 projektů, u zbývajících tří projektů měla být ukončena fyzická realizace projektu v druhé polovině roku 2018. Z monitorovacího systému taktéž vyplývá, že k 31. 12. 2018 došlo u úspěšně ukončených 9 projektů k naplnění indikátoru množství vysázeného úhoře. Cílová hodnota byla pro opatření 2.5 stanovena na úrovni 2000 kg, tato hodnota byla do poloviny roku 2018 překročena o 77,4 kg. Do konce roku 2018 mělo dle předpokládané realizace dojít k vysazování další 779 kg úhořů, monitorovací systém k 31. 12. 2018 neobsahoval údaje o množství úhořů vysazených u zbývajících 3 projektů s rozhodnutím o poskytnutí dotace. V tuto chvíli tedy nelze říci, zda byla cílová hodnota u těchto tří projektů dosažena. Ze statistik i výsledků empirického šetření lze konstatovat, že vysazování přispívá k naplňování Plánů managementu úhoře.

Co se týče finanční alokace, tak k 31. 12. 2018 byly celkem podány žádosti o podporu ve výši téměř 24,8 mil. Kč, rozhodnutí byla vydána na projekty ve výši 16,2 mil. Kč (respektive po započítání úspor ve výši 15,2 mil. Kč). Proplaceny byly projekty ve výši 10,85 mil. Kč. Z celkové alokace 38,4 mil. Kč tak zbývá 60 % na podporu vysazování dalších úhořů. Jak vyplývá z prohlášení příjemců v rámci empirického šetření ze současného OP Rybářství i jemu předcházejícího, značná administrativní náročnost a rizika postihů v případě chyb u projektů,

EVROPSKÁ UNIE
Evropský námořní a rybářský fond
Operační program Rybářství

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

snižují zájem svazů v budoucnu o dotaci žádat. Hrozí riziko, že část prostředků nebude vyčerpána. Toto vyjádření koresponduje s výsledky dotazníkového šetření k administrativním procesům u příjemců a žadatelů (leden 2019, n=70), z kterého vyplynulo, že pouze 3 z 5 současných žadatelů v rámci OP Rybářství plánují žádat o podporu v rámci opatření 2.5. Oproti minulému OP Rybářství dochází ke spolupráci mezi územními svazy a podnikem akvakultury, kdy jeden příjemce (Pstruhařství Kaplice) zajišťuje projekt pro další územní svazy. V případě dalšího rozvoje spolupráce mezi územními svazy a podniky akvakultury může dojít k situaci, kdy menší počet žadatelů bude realizovat shodný počet projektů.

4.2. Priorita Unie 3 Podpora provádění Společné rybářské politiky

4.2.1. Specifický cíl 3.A: Opatření – Shromažďování údajů

3. A Specifický cíl: Zdokonalení a poskytování vědeckých poznatků, jakož i zlepšení shromažďování údajů a jejich správy

Opatření je zaměřeno na podporu shromažďování správu a využívání údajů z akvakultury pro účely vědecké analýzy a provádění společné rybářské politiky. Cílem je zlepšení stávajícího systému shromažďování a správy údajů prostřednictvím:

- Shromažďování, správy a využívání údajů pro účely vědecké analýzy a provádění společné rybářské politiky;
- celostátních a nadnárodních víceletých programů odběru vzorků, včetně programů na nižší než celostátní úrovni;
- účastí zástupců členských států a regionálních orgánů na regionálních koordinačních schůzkách, nebo na zasedáních mezinárodních orgánů zodpovědných za poskytování vědeckého poradenství;
- zlepšením systému shromažďování a správy údajů a realizací pilotních studií s cílem zlepšit stávající systémy shromažďování a správy údajů.

Analýza finančního pokroku

K 31. 12. 2018 bylo celkově zazávazkováno necelých 10 % celkové alokace opatření 3.1, přičemž proplaceno bylo cca 3,4 % z alokované částky ENRF. Do konce programového období zbývá vyčerpat přibližně 57 mil. Kč. Přestože je v aktuálním plánu navržena tvorba několika dalších studií z oblasti akvakultury (např. studie kvality rybího masa, nebo studie anadromních a katadromních druhů ryb), lze téměř s jistotou tvrdit, že alokace na toto opatření zůstane nedočerpana.

Tabulka 62: Finanční pokrok realizace Opatření – Inovace

Priorita Unie	Opatření	Celková alokace (EUR)	Celková alokace (Kč)	Finanční prostředky v projektech s vydaným ROPD (%)	Finanční prostředky v proplacených ŽOPL (%)
PU 3	3.1	2 441 268,75	63 392 425,63 100 %	6 290 602 9,9 %	2 144 994,00 3,4 %

Zdroj: IS SZIF 2014, data k 31. 12. 2018; tabulka „Přehled čerpání OP Rybářství 31_12_2018.xls“

Analýza dat IS SZIF a monitorovacích indikátorů

Tabulka 63: Přehled kontextových indikátorů opatření

ID	Název indikátoru	Typ	Hlavní / Interní	Jednotka	Cílová hodnota	Dosažená hodnota	% podíl dosažené hodnoty k cílové hodnotě
97300	Opatření pro shromažďování údajů - provádění datových volání podle rámce pro shromažďování údajů	kontextový	Hlavní	%	0	0	0 %

Zdroj: MS2014+

Pozn.: Údaje z monitorovacího systému jsou platné k 31. 12. 2018.

Pozn.2: po diskusi s EK bylo rozhodnuto, že vzhledem k situaci, kdy ČR nevytváří tzv. STECF Reporty, bude u tohoto indikátoru u cílové hodnoty uvedena nulová hodnota.

Tabulka 64: Přehled výsledkových a výstupových indikátorů opatření

ID	Název indikátoru	Typ	Hlavní / Interní	Jednotka	Cílová hodnota	Závazek	% podíl závazku k cílové hodnotě	Dosažená hodnota	% podíl dosažené hodnoty k cílové hodnotě
97301	Počet projektů zaměřených na podporu shromažďování, správy a využívání údajů	výstupový	hlavní	projekt	2	6	300 %	4	200 %
97302	Počet subjektů zapojených do shromažďování údajů	výstupový	interní	subjekt/rok	500	0	0 %	0	0 %
97305	Počet datasetů zaslaných producenty v oblasti akvakultury do softwaru pro shromažďování údajů	výsledkový	interní	Data-set/rok	500	0	0 %	0	0 %
97310	Zvýšení procentního podílu provedení datových volání	výsledkový	hlavní	%	100	0	0 %	0	0 %

Zdroj: MS2014+

Pozn.: Údaje z monitorovacího systému jsou platné k 31. 12. 2018.

K 31. 12. 2018 bylo v rámci opatření 3.1 zaregistrováno celkem 6 žádostí o podporu. Z nich byly již 4 projekty dokončeny a u 2 bylo vydáno rozhodnutí. Cílová hodnota indikátoru 97301 – Počet projektů zaměřených na podporu shromažďování, správy a využívání údajů byla v programovém dokumentu stanovena na 2, přičemž tato hodnota již byla trojnásobně přeplněna k 31. 12. 2018. Podle aktuálního pracovního plánu se navíc počítá s realizací ještě

dalších minimálně 4 projektů. Projekty realizované do 31. 12. 2018 byly přípravného charakteru a vytvářely rámec, podmínky a metodiku pro vlastní sběr dat, který by měl začít v roce 2019. Z tohoto důvodu je zatím hodnota indikátoru 97302 – Počet subjektů zapojených do shromažďování údajů nulová. S ohledem na to, že realizované projekty byly spíše přípravného charakteru a sběr dat dosud nebyl plně realizován, jsou hodnoty dalších indikátorů (97305 a 97310) dosud nulové.

Analýza výsledků empirického šetření

Průběh empirického šetření v opatření 3.1

Empirické šetření zahrnovalo rozhovor s gestorem opatření 3.1 na MZe v listopadu 2018 a rozhovor s realizačním týmem pro opatření 3.1 na ÚZEI v lednu 2019. Evaluátor dále vycházel ze zpracovaných analýz vytvořených týmem expertů Mendelovy univerzity v Brně, které se zaměřovaly na analýzu aktuálního stavu a návrh způsobu nastavení sběru dat v oblasti akvakultury. V neposlední řadě čerpal evaluátor informace i z mezinárodního kulatého stolu ke sběru dat v oblasti akvakultury, kterého měl možnost se účastnit.

Cílem opatření 3.1 je podpora shromažďování, správa a využívání údajů pro účely vědecké analýzy a provádění společné rybářské politiky. Jediným možným žadatelem o podporu projektů v tomto opatření původně bylo Ministerstvo zemědělství, později byl okruh možných žadatelů rozšířen o Ústav zemědělské ekonomiky a informací. Opatření je naplňováno v podstatě dvěma typy aktivit. Prvním typem je zpracování odborných studií z oblasti akvakultury, které přinášejí nové informace z různých oblastí. Zde vychází projekty z navrženého pracovního plánu, který specifikuje témata jednotlivých studií, jež mají být zpracovány. Jde o „*Czech Republic Work Plan for data collection in the fisheries and aquaculture sectors*“ (Pracovní plán ČR pro shromažďování údajů v odvětví rybolovu a akvakultury), vytvářený každoročně Národním zpravodajem pro akvakulturu podle nařízení EK 1004/2017. První byla již realizovaná studie úniku úhoře říčního, dále jsou plánovány další studie zaměřené např. na anadromní a katadromní druhy ryb nebo na průzkum kvality rybího masa. V této oblasti lze konstatovat, že jednotlivé projekty jsou schopny přispět k tomuto cíli opatření.

Druhým typem aktivit je vytvoření společného systému monitorování a hodnocení pro operace financované v rámci Evropského námořního a rybářského fondu. Jde o vytvoření systému sběru socioekonomických dat o producentech akvakultury v zemích EU. Většina projektů podpořených v rámci opatření 3.1 se dosud zaměřovala na tento cíl, přičemž se jednalo o projekt Analýza sběru dat v akvakultuře v ČR, který zpracoval přehled aktuálně sbíraných a nově požadovaných dat v oblasti akvakultury v ČR, včetně návrhu způsobů zajištění jejich sběru. Další projekty se pak zaměřovaly na vytvoření personálního a technického zajištění sběru požadovaných dat. Posledním projektem, který přinesl mezinárodní pohled na problematiku sběru dat a zárodek koordinace přístupu s jinými státy EU, byl projekt Technical meeting – data collection, v rámci kterého proběhlo v Praze mezinárodní setkání odborníků zodpovědných za sběr dat v akvakultuře. Toto setkání lze považovat za přínosné z pohledu vzájemné inspirace, koordinace a spolupráce při řešení problematiky sběru dat v oblasti sladkovodní akvakultury, neboť EU ponechává způsob zajištění sběru dat na jednotlivých státech.

Slabým místem naplňování cílů opatření 3.1 je potom fakt, že s výjimkou prvotní analýzy sběru dat v akvakultuře v ČR zpracované v roce 2018, který se problematiky částečně dotknul v dílčím plnění 4, se žádný dosud projekt nezaměřuje na navržení a vytvoření efektivního a trvalého systému sběru dat z akvakultury. Zde spatřuje evaluátor významný deficit v udržitelnosti sběru dat, neboť aktuálně připravovaný sběr dat je organizován jako jednorázový. Pravděpodobně tak nebude naplněn ani indikátor Počet data-setů zaslaných producenty v oblasti akvakultury do softwaru pro shromažďování údajů, neboť tento software aktuálně neexistuje ani není vyvíjen. MZe podle dostupných informací trvá na zavedení nástroje na sběr dat podle studie Mendelovy univerzity v Brně, aktuálně se pouze řeší, kdo bude za vytvoření nástroje zodpovědný.

Pro zlepšení naplňování cíle by bylo vhodné zvážit využití nevyčerpané alokace na přípravu a realizaci projektů zaměřených právě na vytvoření jednotného systému trvalého elektronického sběru dat od producentů akvakultury, a to včetně úpravy legislativního rámce, návrhu způsobu motivace producentů dodávat data, zefektivnění či spojení sběru dat podle nařízení Rady EU s dalšími daty požadovanými institucemi v ČR, atd. S ohledem na velký počet dat vyžadovaných od producentů akvakultury různými institucemi (MZe, krajské úřady, Státní veterinární správa, Rybářské sdružení, Finanční správa, apod.) by zřízení jednotného centralizovaného systému sběru dat pravděpodobně vedlo i ke snížení administrativní zátěže producentů v akvakultuře. Přestože s ohledem na pokročilé stadium programového období zřejmě již nebude možné takový systém fyzicky vytvořit, lze realizovat přípravné práce a vytvořit podmínky pro to, aby takový systém mohl vzniknout v programovém období příštím.

Výsledky průběžného hodnocení dle vybraných evaluačních indikátorů dle metodiky EK

K evaluačním indikátorům dle metodiky EK, které se týkají výstupových indikátorů, jsou uvedeny výsledky hodnocení v úvodní části této kapitoly, tj.:

- C. Pokrok v dosahování výstupových indikátorů – tj. Počet projektů zaměřených na podporu shromažďování, správy a využívání údajů (ID 97301) a Počet subjektů zapojených do shromažďování údajů (ID 97302) – uvedeno u přehledu výsledkových a výstupových indikátorů;

Tabulka 65

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
E. Zlepšení systému shromažďování dat	• Způsob shromažďování dat • Dostupnost dat • Administrativní zátěž shromažďování dat • Efektivnost systému shromažďování dat	Rozhovory

Problematicku zlepšení systému shromažďování dat řešil zejména projekt Analýza sběru dat v akvakultuře v České republice, v rámci kterého zpracovali odborníci z Mendelovy univerzity v Brně studii mapující dostupnost dat, možné způsoby shromažďování, administrativní zátěž a další aspekty shromažďování dat z akvakultury podle nařízení EP a Rady EU 2017/1004. Z něj vyplývá, že většina nově požadovaných dat je již producenty vykazována různými institucím, nicméně některá data dosud evidována nejsou. Součástí studie byl i návrh způsobu sběru dat a studie IT nástroje pro technické zajištění sběru dat. Realizací tohoto projektu byl

vytvořen základ pro možné zlepšení způsobu shromažďování dat v ČR. K potenciálnímu zlepšení systému přispěl i projekt Technické jednání – shromažďování údajů, v rámci kterého proběhlo setkání s experty z dalších zemí s cílem vyměnit si zkušenosti a koordinovat přístup k zajištění sběru dat od producentů sladkovodní akvakultury.

Tabulka 66

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
F. Zlepšení výkonnosti v oblasti	- Zvýšení procentního podílu provedení datových volání - Počet data-setů zaslaných producenty v oblasti akvakultury do softwaru pro shromažďování údajů (ID 97305) - Míra funkčnosti systému předávání dat - Míra kompletnosti předávaných dat	Monitorovací systém SAP Rozhovory

Z hlediska výkonnosti v oblasti shromažďování dat lze zatím zlepšení pozorovat pouze v oblasti zmapování situace a zajištění nejnútnejší personální a technické kapacity. Systém funkčního elektronického předávání dat zatím nebyl navržen. Z tohoto důvodu nedochází k datovým voláním. V oblasti navržení a vytvoření funkčního systému předávání dat prostřednictvím jednotného elektronického nástroje existuje velký potenciál, který však dosud zůstává nevyužit. Nicméně v hodnoceném období se projektové záměry tímto směrem neubíraly. Dle informací z Ministerstva zemědělství je takový nástroj v plánu a aktuálně se řeší, kdo bude za jeho vývoj zodpovědný.

Tabulka 67

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
Vnímané přínosy z intervence	- Typy přínosů z realizované intervence - Vliv identifikovaného přínosu na příjemce - Vliv identifikovaného přínosu na plnění cílů opatření	Rozhovory s příjemci

Hlavní přínos opatření 3.1. je očekáván v nastavení systému shromažďování dat od producentů akvakultury v souladu s nařízením EP a Rady. Na základě dosud realizovaných, případně schválených projektů lze identifikovat tyto konkrétní přínosy intervence:

- Zmapování aktuálního systému shromažďování dat od producentů v oblasti akvakultury, včetně zhodnocení dostupnosti dat, administrativní náročnosti na producenty a navržení možných způsobů zajištění shromažďování dat.
- Vytvoření personálního a technického zázemí pro zajištění sběru dat vyžadovaných EU za roky 2017 – 2019.
- Vytvoření sítě kontaktů a navázání spolupráce s relevantními orgány v dalších zemích EU při shromažďování dat v oblasti sladkovodní akvakultury prostřednictvím kulatého stolu realizovaného v listopadu 2018 v Praze.
- Vytvořená studie úniku úhoře říčního.

S výjimkou zpracování studie úniku úhoře říčního, která shromažďuje konkrétní nové informace, lze ostatní projekty vnímat jako povinné podmínky pro nastavení a zajištění shromažďování informací od producentů v oblasti akvakultury v ČR. Příjemci, kterými je

zejména ÚZEI, vnímají přínos realizovaných projektů jako významný podmiňující možnost praktického shromáždění potřebných dat.

Odpovědi na evaluační otázky

1) Jak účelné jsou intervence ENRF při dosahování cílů OP Rybářství 2014-2020?

Intervence jsou účelné z hlediska vlastního sběru dat pro vědecké analýzy a sběru dat od producentů sladkovodní akvakultury podle požadavků EU. Projekty přispívají jednoznačně k zajištění povinných dat i ke zvýšení informací o akvakultuře v ČR prostřednictvím specializovaných studií. Z hlediska nastavení systému sběru povinných socioekonomických i dalších dat od producentů akvakultury v ČR a jejich elektronizaci jsou dosavadní intervence spíše neúčelné, neboť nevedou k vytvoření takového systému, potažmo ke zvýšení počtu datových volání jako sledovanému indikátoru.

2) Do jaké míry přispěl ENRF ke zlepšení a dostupnosti vědeckých znalostí a shromažďování a správy dat?

Míra příspěvku ENRF ke zlepšení dostupnosti vědeckých znalostí a shromažďování a správy dat byla k 31. 12. 2018 zcela minimální, protože byla dokončena pouze jedna studie týkající se stavu úniku úhoře říčního z území ČR. Tato studie rozšířila vědecké znalosti z oblasti akvakultury. Další studie jsou plánovány. Z hlediska shromažďování a správy dat z oblasti akvakultury v ČR přispělo opatření 3.1 ke zmapování aktuálního stavu a potřeb a vytvoření dočasného personálně technického zabezpečení pro jednorázový sběr dat požadovaných EU. K vytvoření dlouhodobě funkčního elektronického sběru dat opatření 3.1 doposud nepřispělo.

3) Jaké další neočekávané/nezamýšlené efekty byly dosaženy v podpořených projektech hodnoceného opatření?

Za významný pozitivní neočekávaný přínos lze považovat rozšíření problematiky shromažďování a správy dat na mezinárodní úroveň v rámci mezinárodního technického setkání organizovaného 29. listopadu v Praze. Iniciativa MZe a ÚZEI tak umožnila sdílet zkušenosti z této oblasti mezi různými státy.

Zhodnocení potenciálu naplnění cílů daného opatření

Aktuální stav naplňování opatření spočívá v přípravě plošného sběru dat od producentů v akvakultuře tak, aby byl splněn požadavek Komise na sběr dat za roky 2017 – 2019, a dále v plánu zpracování odborných vědeckých studií. Plánované studie se podle revidovaného plánu aktivit mají zaměřovat na stav vybraných druhů ryb (úhoř říční, lososovité ryby či pstruh) i na zajištění environmentálních dat o stavu akvakultury (studie kontaminace rybího masa). Aktivita projektů mají potenciál naplnit oba tyto cíle - dodat data požadovaná EK a zvýšit vědecké znalosti z oblasti akvakultury. V tomto směru lze očekávat, že cíl bude naplněn.

Slabým místem naplňování cílů opatření 3.1 je, že se žádný projekt nezaměřuje na navržení a vytvoření efektivního a trvalého elektronického systému sběru dat z akvakultury. Pravděpodobně tak nebude naplněn indikátor Počet data-setů zaslaných producenty v oblasti akvakultury do softwaru pro shromažďování údajů ani indikátor Zvýšení procentního podílu provedení datových volání. V dotazníkovém šetření k administrativním procesům u příjemců a žadatelů (leden 2019, n=70) projevil 1 příjemce zájem o podání projektu do opatření 3.1 (s odhadovaným rozsahem 5 mil. Kč ročně). V případě dotazníkového šetření u potenciálních žadatelů, kteří žádali v období 2007 – 2013, ale nikoliv již v současném OP Rybářství 2014 – 2020 (n=57), neprojevil o toto opatření nikdo zájem.

4.2.2. Specifický cíl 3.B: Opatření Sledovatelnost produktů

3. B Specifický cíl: Poskytnutí podpory pro monitorování, kontroly a vynucování, posílení institucionální kapacity a efektivní veřejné správy, aniž by se zvýšila administrativní zátěž

Dle programového dokumentu vyplývá, že cílem opatření je zlepšení sledovatelnosti produktů akvakultury a rybolovu. Opatření by mělo naplňovat specifický cíl prostřednictvím podpory vývoje, nákupu a instalace komponentů, které jsou nezbytné k zajištění sledovatelnosti produktů rybolovu a akvakultury, dále také prostřednictvím školení a výměnných programů. Rovněž by měly být podporovány analýzy poměru nákladů a přínosů a posouzení auditů provedených a výdajů vynaložených příslušnými orgány při provádění monitorování, kontroly a sledování. Předmětem podpory by měly být také iniciativy, včetně seminářů a mediálních nástrojů.

Analýza finančního pokroku

Tabulka 68: Finanční pokrok realizace Opatření – Inovace

Priorita Unie	Opatření	Celková alokace (EUR)	Celková alokace (Kč)	Finanční prostředky v projektech s vydaným ROPD (%)	Finanční prostředky v proplacených ŽOPL (%)
3	3.2	777 777,80	20 196 555,56	114 047,64 (14,6%)	0 (0 %)

Zdroj: IS SZIF, data k 31. 12. 2018; tabulka „Proplácení OP Rybářství 31_12_2018.xls“

K 31. 12. 2018 bylo celkově zazávazkováno přibližně 15 % celkové alokace opatření 3.2, přičemž proplacena nebyla žádná částka, neboť zatím 1 schválený projekt má dobu realizace od srpna 2018 do srpna 2020. S ohledem na zatím nízkou odezvu ze strany potenciálních žadatelů je pravděpodobné, že alokace nebude vyčerpána v plné výši.

Analýza dat IS SZIF a monitorovacích indikátorů

V této závěrečné zprávě průběžného hodnocení OP Rybářství za rok 2018 jsou uvedena aktuální data týkající se míry čerpání finančních prostředků a podaných žádostí k 31. 12. 2018, přičemž tyto informace jsou dále doplněny o výsledky zjištění z řízeného rozhovoru se zástupcem Ministerstva zemědělství (gestor opatření 3.2) ohledně potenciálu dalšího plnění tohoto opatření a obecně k míře příspěvku ENRF. V rámci tohoto opatření byly k 31. 12. 2018 podány pouze dvě žádosti o podporu v 6. výzvě pro podávání žádostí, přičemž v jednom případě došlo k ukončení administrace žádosti a ve druhém případě byl projekt doporučen/schválen. Žadatelem je Odbor potravinářský Ministerstva zemědělství, který bude realizovat projekt na zpracování a vydání odborné publikace Atlas svaloviny ryb. Projektem je odborná publikace vytvořená na základě vědecké studie, která poskytne vodítko pro monitorování a kontrolu vykonávanou dozorovými orgány v oblasti sledovatelnosti rybích produktů.

Vzhledem k tomu, že u tohoto opatření není k 31. 12. 2018 vykazováno plnění hodnot monitorovacích indikátorů, tak není toto opatření zahrnuto do standardního průběžného hodnocení míry naplňování věcného pokroku v rámci specifického cíle 3. B. Pozornost je zaměřena výhradně na zhodnocení potenciálu plnění tohoto opatření.

Výsledky průběžného hodnocení dle vybraných evaluačních indikátorů dle metodiky EK

V rámci řízeného rozhovoru s gestorem opatření 3.2 a dále dle provedení desk-research podkladů týkajících se dosavadní implementace tohoto opatření (např. poštovní korespondence mezi ŘO OP Rybářství a vybranými subjekty potenciálních příjemců) vyplývá, že logika a smysl opatření 3.2 zůstává aktuální, nicméně existuje v praxi kompetenční vymezení mezi Státní veterinární správou ČR (SVS) a Státní zemědělskou a potravinářskou inspekcí (SZPI), kdy dominantní část aktivit týkajících se kontroly dodržování povinností provozovatelů potravinářských podniků zajišťuje SVS, přičemž role SZPI je zaměřena na nabídku konečnému spotřebiteli pouze u maloobchodních prodejců produktů rybolovu a akvakultury.

ŘO OP Rybářství aktivně komunikuje již od roku 2016 u tohoto opatření s klíčovými potenciálními příjemci a vysvětluje potenciál aktivit tohoto opatření (např. semináře, výměny zkušeností v rámci zemí s EU), nicméně obavy potenciálních příjemců zapřičiňují jejich nulovou aktivitu, co se týká podávání relevantních projektových žádostí. Výsledkem je zatím jen 1 přijatý projekt pro realizaci v roce 2018. Existuje však určitý potenciál pro realizaci školení pracovníků SZPI, nicméně ŘO OP Rybářství však bude muset aktivizovat Ministerstvo zemědělství pro možnost řešení těchto aktivit v roli příjemce. Tímto způsobem by bylo možné zajistit vyšší míru čerpání finančních prostředků. Ze strany SZPI rovněž byla vnesena na ŘO OP Rybářství otázka možnosti čerpání finančních prostředků na nákup laboratorního vybavení, což bude nezbytné ověřit v rámci struktury způsobilých výdajů a dalších nutných podmínek (tj. např. dodržení pravidla udržitelnosti – 5 let a výhradní využití přístrojového vybavení pro zajištění kontroly sledovatelnosti produktů rybolovu a akvakultury).

Zhodnocení potenciálu naplnění cílů daného opatření

V roce 2018 byl přijat v opatření 3.2 první projekt pro realizaci a celkově tak lze považovat míru věcného plnění za neuspokojivou. Z tohoto důvodu přikročil ŘO k aplikaci nápravných opatření a navrhl změny v jeho nastavení, které v době hodnocení byly posuzovány ze strany Evropské komise. Ze zdůvodnění návrhu změn v OP Rybářství, který ŘO sestavil v srpnu 2018, vyplývá, že původní počet 10 projektů vycházel z předpokladu, že bude realizována příprava nového softwaru pro zlepšení sledovatelnosti akvakulturních produktů, který se nakonec jevil jako málo efektivní, což bylo zjištěno v době přípravy příslušných projektů. V případě aktualizace současného softwarového nástroje by vznikaly problémy s licenčními podmínkami. Existuje však potenciál naplnění cílů tohoto opatření v dalších letech, pokud budou vyjasněny určité typy aktivit, které by v roli příjemce mohlo zajišťovat Ministerstvo zemědělství pro SZPI (např. vzdělávací školení pro kontrolory a studie zaměřené na zlepšování sledovatelnosti produktů rybolovu a akvakultury) a dále budou vyjasněny možnosti financování přístrojového vybavení (vč. nutných podmínek v rámci pravidel udržitelnosti). ŘO v tomto smyslu předpokládá realizaci celkem 3 projektů.

4.3. Priorita Unie 5 Podpora uvádění na trh a zpracování

4.3.1. Specifický cíl 5.A: Opatření – Plány produkce

5. A Specifický cíl: Zlepšování organizace trhu s produkty rybolovu a akvakultury

Dle programového dokumentu vyplývá, že cílem opatření je (1) zefektivnění organizace, plánování a uvádění produkce akvakultury na trh, a dále (2) rovnováha nabídky a poptávky na trhu. Opatření by mělo naplnit specifický cíl prostřednictvím podpory přípravy a realizace plánů produkce a uvádění produktů na trh, jež jsou hlavním prvkem Společné organizace trhu za účelem zajištění správné funkčnosti organizace producentů a přispění k plnění cílů SRP.

V rámci tohoto opatření nebyly k 31. 12. 2018 podány žádné žádosti o podporu. Vzhledem k tomu, že ani k 31. 12. 2018 nebyly k dispozici závazky příjemců k plnění hodnot indikátorů, a to ani na úrovni zaregistrovaných žádostí, není toto opatření zahrnuto do standardního průběžného hodnocení míry naplňování věcného pokroku v rámci specifického cíle 5.A. V této závěrečné zprávě je pozornost zaměřena na uvedení informací o aktuálním stavu a situaci v implementaci tohoto opatření k 31. 12. 2018 dle podkladů poskytnutých zadavatelem a dále dle řízených rozhovorů se zástupci producentů (jako potenciálního a možného příjemce) a dále také zástupci Ministerstva zemědělství ohledně potenciálu dalšího plnění tohoto opatření.

Analýza finančního pokroku

Tabulka 69: Finanční pokrok realizace 5.A: Opatření – Plány produkce

Priorita Unie	Opatření	Celková alokace (EUR)	Celková alokace (Kč)	Finanční prostředky v projektech s vydaným ROPD (%)	Finanční prostředky v proplacených ŽOPL (%)
PU 5	5.1	644 980,00	16 748 195,66 100%	0 0 %	0

Zdroj: IS SZIF 2014, data k 31. 12. 2018; tabulka „Proplácení OP Rybářství 31_12_2018.xls“

K 31. 12. 2018 nebyly přijaty pro realizaci žádné projekty a opatření tudíž nevykazuje žádný finanční pokrok.

Zhodnocení potenciálu naplnění cílů daného opatření

Věcná realizace tohoto opatření je úzce navázána na opatření 5.2a) Vytváření organizací producentů, které je věnována hlubší pozornost v následující kapitole. Vzhledem k tomu, že nebyla identifikována ze strany evaluátora nutná legislativní podmínka mít společný odbyt pod hlavičkou organizace producentů, tak zástupci klíčových zpracoven a rybářských podniků potvrdili na společném setkání s evaluátorem v lednu 2019 ochotu zvážit její zřízení v rámci struktur Rybářského sdružení ČR. Tento aspekt je nutné dále vyhodnotit.

4.3.2. Specifický cíl 5.A: Opatření – Uvádění produktů na trh, záměr – Vytváření organizací producentů

5. A Specifický cíl: Zlepšování organizace trhu s produkty rybolovu a akvakultury

Dle programového dokumentu vyplývá, že cílem opatření je zlepšení postupů při zavádění opatření k racionálnímu řízení zdrojů, vytváření přidané hodnoty produktům akvakultury a stabilizace trhů prostřednictvím organizací producentů. Opatření by mělo naplňovat specifický cíl prostřednictvím podpory vytváření organizací producentů, sdružení organizací producentů nebo mezioborových organizací uznaných podle kapitoly II oddílu II nařízení č. 1379/2013.

V rámci tohoto opatření nebyly k 31. 12. 2018 podány žádné žádosti o podporu. První výzva k uvedenému opatření byla 8. výzva, ve které probíhal příjem Žádostí od 4. 4. 2017 do 31. 12. 2017.

Po uspořádání semináře k organizaci producentů na jaře 2018 ŘO OP Rybářství rozhodl, že opatření 5.2. záměr a) bude také součástí 13. kolové výzvy OP Rybářství 2014 - 2020, kde příjem Žádostí o podporu probíhal v období 9. - 31. 10. 2018. Výzva byla vyhlášena 5. 8. 2018. V rámci 8. a 13. výzvy OP Rybářství 2014 - 2020 však nebyla podána žádná Žádost o podporu k opatření 5.2. záměr a) k Vytváření organizace producentů V rámci 7. výzvy OP Rybářství 2014 - 2020, kde probíhá příjem Žádostí o podporu k opatření 5.1. do 31. 12. 2018, rovněž nebyl podán žádný projekt.

Vzhledem k tomu, že ani k 31. 12. 2018 nebyly k dispozici závazky příjemců k plnění hodnot indikátorů, a to ani na úrovni zaregistrovaných žádostí, není toto opatření zahrnuto do standardního průběžného hodnocení míry naplňování věcného pokroku v rámci specifického cíle 5.A. V této závěrečné zprávě je pozornost zaměřena na uvedení informací o aktuálním stavu a situaci v implementaci tohoto opatření k 31. 12. 2018 dle podkladů poskytnutých zadavatelem a dále dle řízených rozhovorů se zástupci producentů (jako potenciálního a možného příjemce) a dále také zástupci Ministerstva zemědělství ohledně potenciálu dalšího plnění tohoto opatření.

Analýza finančního pokroku

Analýza finančního pokroku je uvedena souhrnně za celé opatření 5.2 v následující kapitole, protože alokace a její čerpání je evidována pouze na úrovni opatření v EUR.

Analýza výsledků empirického šetření

Průběh empirického šetření v opatření 5.2 a)

Empirické šetření zahrnovalo rozhovor s gestorem opatření 5.2 na MZe v listopadu 2018 a byla v lednu 2019 realizována fokusní skupina se zástupci 5 zpracoven rybích produktů v prostorách Rybářského sdružení ČR v Českých Budějovicích, na které se diskutovala problematika vytváření organizací producentů v ČR. Výsledky empirického šetření byly dány do souladu s dosavadními výzkumy a analýzami k tématice opatření 5.2 a).

Z důvodu nezájmu žadatelů o podání Žádostí o podporu projektů v rámci opatření 5.1. a 5.2.a) provedl v roce 2017 ŘO OP Rybářství dotazníkové šetření u odborné rybářské veřejnosti. Otázky uvedené v dotazníku se týkaly zájmu a názorů potenciálních žadatelů o vytvoření

a fungování organizací producentů v ČR. Z výsledků elektronického průzkumu vyplynul zájem o získání více informací z této oblasti a zejména závěr uspořádat seminář k organizaci producentů pro možné žadatele, nicméně 65 % respondentů (n=66) odpovědělo, že nemají zájem o zřízení organizace producentů. Respondenti však také uvedli, že si žádné bližší informace k možnostem zřízení organizace producentů v podstatě nezajišťovali (tj. 86 %, n=63). Z výsledků tohoto dotazníkového šetření vyplynulo, že existuje klíčová bariéra pro založení organizace producentů v podobě zajišťování společného odbytu.

ŘO OP Rybářství proto ve spolupráci s DG MARE připravil odborný seminář na téma Organizace producentů ve sladkovodní akvakultuře, na kterém přednášeli a sdíleli své zkušenosti zástupci EK a zástupci existujících organizací producentů ze Švédska, Itálie a Polska. Zároveň bylo na semináři představeno, jak je celý proces Uznávání organizace producentů nastaven ze strany státní správy ČR. Seminář se uskutečnil 27. března 2018. Závěrem tohoto semináře bylo, že *„v EU je 220 organizací producentů a z toho cca 1/10 je organizací v akvakultuře. Na dobrovolném základě si je zřizují producenti, aby centralizovaným nákupem a prodejem produktů, usměřováním rozsahu a zaměřením produkce, posilováním cash flow a prováděním poradenské činnosti, zejména pro dodržování norem výroby zdravotně nezávadných potravin, dosáhli optimálního zhodnocení nabízené produkce a tím i rovnoprávných partnerských vztahů, zejména při jednání se silnými obchodními řetězci“* (MZe, 2018).

Pro podporu tvorby organizace producentů byly ze strany ŘO OP Rybářství vypracovány dokumenty: Závěry ze semináře k organizaci producentů, Výhody zakládání organizace producentů, Průvodce opatřeními zaměřenými na propagaci OP Rybářství 2014 – 2020, Grafický popis jednotlivých kroků a zásad pro organizace producentů z hlediska povinností vůči státní správě a EK. Všechny uvedené dokumenty ŘO OP Rybářství vložil na webové stránky OP Rybářství.

Z logiky věci a minimální ochoty producentů se sdružovat by vyplýval závěr o případném uzavření tohoto opatření. Nicméně evaluátor realizoval společnou fokusní skupinu se zástupci rybářských podniků a zpracovatelů dne 25. 1. 2019 v sídle Rybářského sdružení ČR v Českých Budějovicích, ze kterého vyplynuly některé nové dílčí závěry. Např., s ohledem na negativní vývoj situace v prodeji „vánočních kaprů“ ke konci roku 2018 byla v rámci setkání potvrzena ochota se sdružit v organizaci producentů pro společné zajišťování všech aktivit s výjimkou společného odbytu vyrobené produkce, což nepovažují za vhodné z hlediska specifík rybářské výroby, rozdílných obchodních postupů a tradic, ochrany svého know-how a obchodního tajemství. Je otázkou, jestli tento poznatek vnímá stejně i Evropská komise, což by bylo nutné ze strany ŘO OP Rybářství ověřit.

Z uvedeného přehledu výdajů způsobilých k podpoře vyplývá, že ustavení organizace producentů v rámci rybářského oboru by bylo pro všechny členy přínosem a výrazně by přispělo k rozvoji následujících oblastí:

- poskytování pomoci a odborné přípravy členům organizace producentů za účelem prosazování udržitelných akvakulturních postupů obchodního řízení s cílem zlepšování hospodářských výnosů, zlepšování znalosti o hlavních ekonomických hybných silách v rámci dodavatelského řetězce.

- vytváření podpůrných dokumentů (např. studie, analýzy, evaluace, posudky apod.) k vytvoření efektivního řízení organizace producentů.
- příprava a vedení kampaní rozvíjejících iniciativy týkající se obchodních norem (pro jakost, velikost nebo balení, obchodní úpravu a značení), na podporu zaměstnanosti v odvětví akvakultury.
- reklama a propagace organizace producentů.
- příprava a vedení kampaní k propagaci produktů akvakultury (publicita, propagace, komunikační aktivity, apod.).
- vypracování strategií a programů pro vymáhání pravidel, která přijala organizace producentů.
- příprava a provádění kontrol vymáhání pravidel, která přijala organizace producentů, odborný výcvik kontrolorů.
- vytváření finančního plánu v rozsahu doporučení EK o společné organizaci trhů s produkty rybolovu a akvakultury.

Evaluátor prostudoval příslušné dokumenty EU u Pravidel platných pro tento záměr, **společný odbyt pod hlavičkou organizace producentů není podmínkou pro jeho vytvoření a fungování** (viz také příloha č. 4 této závěrečné zprávy). Stačí, kdy tak činí jeho členové a společně dosáhnou v cílovém roce 2023 hodnoty dané indikátorem Změna hodnoty prvního prodeje v organizacích producentů (2 309 tis. EUR) a Změna objemu prvního prodeje v organizacích producentů (600 t).

Podpora v rámci opatření 5.2, záměr a) vytváření organizací producentů je určena:

- pro podniky akvakultury, které jsou součástí seskupení, jež požádá o uznání organizace producentů v souladu s čl. 14, oddílem II nařízení (EU) č. 1379/2013. O podporu žádá vždy jeden zakládající člen organizace producentů dle kap. 13, písmene b).

Způsobilé výdaje jsou realizovány z hlediska času takto:

- od 1. 1. 2014 do 36 měsíců od podpisu Rozhodnutí / Stanovení, nejpozději však do 31. 7. 2020.
- Poskytovaná podpora pro žádnou nově uznanou organizaci producentů nepřesáhne 3 % průměrné roční hodnoty produkce uvedené jejími členy na trh během předcházejících tří kalendářních let.
- Podpora poskytovaná na jednu organizaci producentů jednou ročně nepřesáhne 3 % průměrné roční hodnoty produkce uvedené jednotlivými organizacemi producentů na trh příslušnou organizací producentů během předcházejících tří kalendářních let.

Zhodnocení potenciálu naplnění cílů daného opatření

Pokud bude ze strany Evropské komise potvrzeno, že společný odbyt pod hlavičkou organizace producentů skutečně není podmínkou pro jeho vytvoření a fungování tak, jak se domnívá evaluátor, tak bude nezbytné připravit příslušné kroky k tomu, aby bylo možné ji v českých podmínkách vytvořit. V takovém případě má toto opatření potenciál pro realizaci v podmínkách ČR. V současné době v podstatě suplují organizaci producentů Rybářské sdružení (vyjma zmíněného odbytu). Klíčovým problémem českých rybářských podniků se postupně stává snižující se schopnost uvádět sladkovodní ryby a produkty z nich na trh.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský námořní a rybářský fond
Operační program Rybářství

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Vzhledem k tomu, že exportní trhy nemusí být stabilní (např. problémy se zajištěním exportu českých sladkovodních ryb do Polska na podzim 2018), což navíc mohou výrazně také ovlivnit i měnící se spotřebitelské návyky v ČR (např. upadající dogma „vánočního kapra“ v českých domácnostech), bude nezbytné do budoucna mnohem více a komplexněji přistupovat k propagaci sladkovodních ryb a rybích produktů, posilovat vzdělávací a informační aktivity, a dlouhodobě tak zajistit alespoň elementární úroveň odbytu v rámci českého trhu. Organizace producentů, která by neměla ve svých aktivitách koordinaci odbytu sdružených producentů, a byla naopak zaměřená na výše uvedené aktivity by mohla výrazně napomoci v řešení zmíněných problémů.

4.3.3. Specifický cíl 5.A: Opatření – Uvádění produktů na trh, Záměr – Propagační kampaně

5. A Specifický cíl: Zlepšování organizace trhu s produkty rybolovu a akvakultury

Cíle opatření 5.2, záměru b):

- Široká informovanost spotřebitele v návaznosti na požadavky zdravé výživy a zdravého životního stylu ve vztahu k produktům akvakultury.
- Zvyšování informovanosti spotřebitelů v rámci regionálních, celostátních a nadnárodních komunikačních a propagačních kampaní.
- Prezentace produktů a odvětví akvakultury na veletrzích a výstavách.

Analýza finančního pokroku

Tabulka 70: Finanční pokrok realizace Opatření – Uvádění produktů na trh

Priorita Unie	Opatření	Celková alokace (EUR)	Celková alokace (Kč)	Finanční prostředky v projektech s vydaným ROPD (%)	Finanční prostředky v proplacených ŽOPL (%)
PU 5	5.2	3 035 200	78 815 038 100%	25 684 274 32.6%	1

Zdroj: IS SZIF, data k 31. 12. 2018; tabulka „Proplácení OP Rybářství 31_12_2018.xls“

Podle údajů poskytnutých ŘO činila pro opatření 5.2., záměr b) celková alokace 3 035 200 EUR tj. 78 815 038 CZK. Ze stejného zdroje vyplývá, že k datu hodnocení bylo zatím projekty s Rozhodnutím zazávazkováno 989 112 EUR, tj. 25 684 274 CZK, což představuje 33 % z celkové alokace. Pro plné čerpání přidělené alokace ještě zbývá 2 046 088 EUR, tj. 53 130 764 CZK. K 31. 12. 2018 byla ukončena realizace 1 projektu, v závěru roku 2018 byl proplacen jeden projekt – Rybářský slovník, ve výši 343 805 Kč.

Analýza dat IS SZIF a monitorovacích indikátorů

Tabulka 71: Přehled kontextových indikátorů opatření

ID	Název indikátoru	Typ	Hlavní / Interní	Jednotka	Cílová hodnota	Dosažená hodnota	% podíl dosažené hodnoty k cílové hodnotě
95005	Spotřeba sladkovodních ryb a rybích výrobků na obyvatele za rok	kontextový	interní	Kg/osoba/rok	1,41	*	*

Zdroj: MS2014+ a statistika Rybářského sdružení ČR

Pozn.: Údaje z monitorovacího systému jsou platné k 31. 12. 2018.

* Pozn.: Dosažené hodnoty kontextových indikátorů zatím nejsou k dispozici – Rybářské sdružení – bude doplněno v květnu.

Tabulka 72: Přehled výsledkových a výstupových indikátorů opatření

ID	Název indikátoru	Typ	Hlavní / Interní	Jednotka	Cílová hodnota	Závazek	% podíl závazku k cílové hodnotě	Dosažená hodnota	% podíl dosažené hodnoty k cílové hodnotě
80001	Počet uspořádaných informačních a propagačních aktivit	výstupový	interní	počet	4	60	1500	1	25 %
96004	Počet projektů	výstupový	hlavní	počet	5	20	400	1	20 %

Zdroj: MS2014+

Pozn.: Údaje z monitorovacího systému jsou platné k 31. 12. 2018.

K 31. 12. 2018 bylo v rámci opatření 5.2b) záměr b) zaregistrováno celkem 33 žádostí. V případě 13 žádostí byla administrace ukončena. Rozhodnutí o poskytnutí dotace bylo vydáno celkem k 20 projektům. V rámci zazávazkovaných projektů se předpokládá uskutečnění 60 propagačních akcí. Realizace byla k datu hodnocení ukončena u 3 projektů, v rámci kterých bylo uskutečněno 7 propagačních akcí, proplacen byl jeden projekt (380 - Rybářský slovník), ve výši 323 805 Kč.

V případě indikátoru 80001 *Počet uspořádaných informačních a propagačních aktivit* došlo v průběhu hodnoceného období k mírnému pokroku plnění výstupového indikátoru, u kterého je cílová hodnota 4, skutečně byla realizována 1 aktivita. Stanovený indikátor, tak byl dosažen z 25 % v hodnoceném období.

V projektech s vydaným Rozhodnutím vykazují žadatelé závazek realizovat 20 propagačních kampaní či akcí, a v rámci nich příslušné aktivity: Konference, Metodiky, Knihy, Slovník, Publikace, Technologie, Propagační akce a kampaně.

Analýza výsledků empirického šetření

Průběh empirického šetření v opatření 5.2 b)

Empirické šetření zahrnovalo rozhovor s gestorem opatření 5.2b) na MZe v prosinci 2018. Dále byly realizovány řízené rozhovory se zástupci příjemců, tj. Zařízení služeb MZe s.p.o. (RO Praha), Jihočeská univerzita České Budějovice (RO České Budějovice), Blatenská ryba spol. s r. o. (RO České Budějovice) a Rybníkářství Pohořelice (RO Brno). Také byly realizovány rozhovory se zástupci 3 vybraných obchodních řetězců působících v České republice, tj. MAKRO, Globus, Kaufland. Dále byla v lednu 2019 realizována fokusní skupina se zástupci 5 zpracoven rybích produktů v prostorách Rybářského sdružení ČR v Českých Budějovicích.

Propagační kampaně v obchodních řetězcích

Pro vyhodnocení této sledované souvislosti jsme vybrali tři významné obchodní řetězce působící v České republice, tj. MAKRO, Globus, Kaufland.

Obchodní řetězce nabízí poměrně široký sortiment ryb a rybích výrobků, který je však z větší části tvořen rybami mořskými. Sladkovodní ryby tvoří pouze menší část nabídky. Velké obchodní řetězce se specializovaným rybím pultem poskytují i odbornou pomoc při výběru ryb a jejich kulinářské úpravy.

Největším dovozcem mořských ryb a dodavatelem širokého sortimentu sladkovodních ryb je MAKRO. Na svých web stránkách MAKRO věnuje rybám poměrně širokou publicitu: chov ryb, výživné vlastnosti sladkovodních ryb a zdravotní aspekty jejich konzumace, recepty, denní nabídka širokého sortimentu chlazených celých i porcovaných sladkovodních ryb, mražených ryb. Vzhledem k realizovaným obchodům s dováženými mořskými rybami, měkkýši a korýši a sladkovodními rybami konzultované řetězce samostatné propagační akce s cílem zvýšení povědomí zákazníků o významu konzumace masa sladkovodních ryb nerealizují. Výjimkou je období Vánoc, kdy probíhají tradiční vánoční prodeje (Globus sám vánoční ryby neprodává, umožňuje to však prodejcům rybářských podniků), v rámci kterých je všeobecně podporována propagace sladkovodních ryb (převážně kapra) v aktuálních letácích.

Na nejvyšší úrovni je propagace ryb a rybích výrobků v MAKRO (převažují mořské ryby, sladkovodním rybám je věnována spíše okrajová pozornost, přestože MAKRO má ve svém sortimentu následující sladkovodní ryby: Amur bílý, Candát obecný, Jeseter sibiřský, Kapr obecný, Losos obecný, Pstruh duhový, Siven americký, Štika obecná, Sumec velký, Sumeček africký, Tilápie nilská, Tolstolobik bílý, Úhoř říční, z nichž však většina není domácí provenience). Web stránky MAKRO věnované rybám: poměrně rozsáhlá propagace, chov ryb, výživné vlastnosti sladkovodních ryb, recepty atd. Distribuci čerstvých ryb včetně sladkovodních do hotelů a restaurací zajišťuje služba HoReCa závoz ryb, která prostřednictvím Express Delivery zajišťuje dodávku čerstvých sladkovodních ryb rybí platformy v Čechách v Čakovicích ve velmi krátkém čase – 24 hod.

V prodejnách Kauflandu s rozšířenou nabídkou jsou čerstvé chlazené ryby vždy k dispozici u specializovaných rybích pultů. Na ostatních prodejnách bez rybího pultu jsou nabízeny čerstvé ryby v chladicím boxu. Akční nabídka čerstvých chlazených ryb je k dispozici každý týden na webu²² nebo v letácích. Kaufland se podílí na různých propagačních akcích. Např. sortiment ryb a výrobků z nich včetně kulinářské úpravy prezentoval zákazníkům na festivalu Prague Food Festivalu. I zde však převažovaly spíše ryby mořské, nabídce sladkovodních ryb byla věnována spíše okrajová pozornost.

Prodej sladkovodních ryb a výrobků z nich je v hypermarketech Globus stále ještě sezónní záležitostí. Prodejci potvrzují opakující se trend zvýšeného zájmu o kapra v období Vánoc, v ostatní části roku je zájem o sladkovodní ryby minimální a převažuje nákup mořských ryb. Vzhledem k tomu, že jejich hlavním cílem a úkolem odborníků/nákupčích je vycházet vstříc poptávce zákazníků a nabídnout jim dostatek rybího masa v sortimentu a kvalitě jakou požadují, a to je důvodem, proč pro propagaci sladkovodních ryb vidí hlavní úlohu u výrobců a dodavatelů sladkovodních ryb. Sladkovodní ryby nebývají ani součástí akčních letáků – je to z toho důvodu, že prodej například vánočních kaprů zajišťují sami dodavatelé, nikoliv Globus.

²² Viz: https://www.kaufland.cz/nabidka/aktualni-tyden.category=01a_%C4%8Cerstv%C3%A9_ryby.html

Vnímané přínosy z intervence

Typy přínosů z realizované intervence

- Zvýšení povědomí spotřebitelů o důležitosti konzumace rybího masa, zejména v návaznosti na požadavky zdravé výživy a životního stylu a celkové zvýšení informovanosti spotřebitelů o možnostech zpracování a kulinářské úpravy rybího masa;
- Prohloubení znalostí produkčních rybářů i zájmových chovatelů o přínosech vědeckého výzkumu pro zkvalitňování chovatelských postupů s cílem zvyšování zdravotního stavu chovaných ryb a kvality finálního produktu, kterým je rybí maso pro lidskou spotřebu;
- Příspěvek k rozšíření přístupnosti zahraniční literatury pro českou odbornou veřejnost, zejména z hlediska porozumění nejnovějšímu technologickému i vědeckému vývoji (nová, do českého jazyka zatím nepřeložená odborná terminologie).

Vliv identifikovaného přínosu na příjemce

Z provedených řízených rozhovorů a setkání s příjemci vyplynulo, že realizace propagačních kampaní organizovaných v rámci výstav, veletrhů, gastro-festivalů a prodejních akcí specializovaných na zemědělské produkty přispěla k zvýšení povědomí veřejnosti o významu konzumace masa sladkovodních ryb i posílení vazeb mezi zákazníky, producenty a zpracovateli. Potvrzují to výsledky dotazníkového šetření v rámci výstavy Země živitelka, kterého se účastnilo celkem 1698 účastníků, z nichž většina potvrdila ochotu vyzkoušet si domácí přípravu pokrmů z kapřího masa nebo si zakoupit lahůdky a speciality z něho vyrobené. Zájem o rybí maso prokázali i účastníci dalších propagačních akcí, během nichž zkonzumovali více než 42 tis. vzorků různě upraveného rybího masa. Úspěch zaznamenaly i akce ve školách (200 ve všech krajích), zaměřených na mladou generaci formou tematicky zaměřených vyučovacích hodin. Zvýšený zájem o problematiku chovu a konzumace ryb projeví i televizní diváci sledující televizní pořad Rybí svět Jakuba Vágnera II, kde byla zaznamenána poměrně vysoká sledovanost a spokojenost s jeho obsahem.

Produkční rybáři i zájmoví chovatelé mají zájem účastnit se odborných seminářů a konferencí, protože je to pro ně příležitost se dozvědět, "co je ve vědě nového". Uspořádání konference se jeví jako jeden z nejlepších způsobů prezentace aktuálních výsledků výzkumu, upozornění na závažné skutečnosti a novinky, které s péčí o zdravotní stav ryb souvisí, a jejich přenos do praxe.

Je obecným pravidlem, že dokonalejší využití nových poznatků ze světové literatury je podmíněno i jazykovou dostupností. Pokud se má rybářská veřejnost a odborníci zaměření na chov a zpracování ryb v současnosti snadněji orientovat v záplavě informací a porozumět tomu, co je v odborné literatuře uváděno, musí mít možnost si speciální výrazy pro předmětnou oblast vyhledat.

Vliv identifikovaného přínosu na plnění cílů opatření

Cílem opatření je zvyšování informovanosti spotřebitele v návaznosti na požadavky zdravé výživy a zdravého životního stylu ve vztahu k produktům akvakultury zejména cestou prezentace produktů a odvětví akvakultury na veletrzích a výstavách, ale i zvyšování kapacity odborných pracovníků účastí na konferencích a seminářích a prostřednictvím pořádání konferencí a seminářů, vydáváním odborných publikací. Přínosy do konce hodnoceného

období (31. 12. 2018) ukončených projektů přispěly k plnění uvedených cílů opatření ve všech hlavních oblastech a potvrdily správnost jeho zaměření jak na nejširší spotřebitelskou veřejnost, tak i na odborníky v oblasti akvakultury při zvyšování jejich znalostí v oblasti nových chovatelských technologií z hlediska kvality finální suroviny a zdravotních a hygienických podmínek. Struktura dalších projektů, které byly schváleny pro realizaci, a bylo jim vydáno Rozhodnutí, vytváří záruky pro splnění zadaných cílů a efektivní užití veřejných finančních prostředků. Bude však nutno věnovat zvýšenou pozornost na rozšíření dopadů na větší část území a populace spotřebitelů. Rovněž je pro budoucí období třeba navázat potřebné kontakty s podniky distribuční sítě a prohloubit vzájemnou spolupráci při realizaci propagačních akcí.

Hodnocení míry dosažení cílů

Projekty realizované v roce 2018 v rámci Opatření 5.2., Uvádění produktů na trh, Záměr b) Propagační kampaně lze rozdělit na dvě základní tematické skupiny:

- Projekty zaměřené na odbornou rybářskou veřejnost realizované formou pořádání odborných konferencí a vydávám tiskovin typu odborných publikací, metodik a technologických návodů (Příjemci: Jihočeská univerzita, Fakulta rybářství a ochrany vod, České Budějovice, Rybníkářství Pohořelice)
- Projekty orientované na propagační akce pro širokou veřejnost (Příjemci: Ministerstvo zemědělství, Zařízení služeb Ministerstva zemědělství, Jihočeská univerzita, Fakulta rybářství a ochrany vod, České Budějovice)

Charakteristika nejvýznamnějších projektů realizovaných v roce 2018 v členění podle jednotlivých tematických skupin:

- **Tiskoviny: Rybářský slovník (Jihočeská univerzita České Budějovice)**

Rybářský slovník obsahuje více než 14 tisíc hesel a je určen pro širokou odbornou veřejnost zahrnující pracovníky v produkčním rybářství České republiky, pro členy Rybářského sdružení České republiky, sportovní rybáře a jejich svazy. Využití nachází i v oblasti středoškolského a vysokoškolského vzdělávání a je zařazen do knihoven Jihočeské univerzity, Mendelovy univerzity a Veterinární a farmaceutické univerzity. Jako pracovní pomůcka je také použit pro překladatele a jejich činnost v rámci akcí EU. Slovník, jako bezplatná publikace, byl distribuován na produkční rybářské podniky ČR, střední odborné školy a učiliště, fakulty univerzit v Praze, Českých Budějovicích a Brně. Celkový náklad knihy byl 500 výtisků a je v současné době rozebrán. K dispozici je v knihovnách výše uvedených univerzit a v podnicích, kteří jsou členy Rybářského sdružení ČR.

- **Konference: Odborná konference Ochrana zdraví ryb (Jihočeská univerzita České Budějovice)**

Konference byla zaměřena na prezentaci výsledků výzkumu v oblasti diagnostiky, terapie a prevence nemocí ryb odborné rybářské veřejnosti. Na konferenci byly prezentovány příspěvky týkající se výzkumných studií i terénních případů onemocnění, možností léčby a prevence, legislativy atd. Všechny přednášky jsou soustředěny do sborníku, který obdrží každý účastník. Hlavními účastníky konference byly pracovníci

rybářských podniků, zájmových chovatelů, veterinární lékaři a zástupci vědecké a výzkumné sféry. Konference tohoto typu se osvědčila jako významná příležitost k prezentaci odborných příspěvků, ale také k vzájemnému neformálnímu setkávání profesionálních a zájmových chovatelů ryb, předních specialistů, terénních veterinárních lékařů a vzájemné výměně zkušeností. konfrontaci vlastních zkušeností se zdravotní problematikou v chovech ryb. Uspořádání konference se jeví jako jeden z nejlepších způsobů prezentace aktuálních výsledků výzkumu, upozornění na závažné skutečnosti a novinky, které s péčí o zdravotní stav ryb souvisí, a jejich přenos do praxe.

Projekty orientované na propagační akce pro širokou veřejnost:

- Prezentace na různých společenských akcích určených pro širokou veřejnost, jako jsou regionální slavnosti, farmářské trhy a akce Poznej svého farmáře.
- Akce pro školy
- Prezentace na specializovaných výstavách a gastrofestivalech
- Televizní seriál: Rybí svět Jakuba Vágnera

Projekt „Ryba na talíř“ (Zařízení služeb Ministerstva zemědělství)

Realizace projektu Ryba na talíř v roce 2018 probíhala na různých společenských akcích určených pro širokou veřejnost, jako jsou regionální slavnosti, farmářské trhy a akce Poznej svého farmáře. Celkově bylo realizováno 67 akcí (75 realizačních dnů) s přímým kontaktem s veřejností. Realizační tým navštívil například farmářské trhy v Liberci, farmu Zerlina nebo výlov rybníka v Telči a mnoha dalších akcí.

Propagace sladkovodních ryb probíhala z 68 % na farmářských trzích, zbylých 32 % na větších gastronomických akcích a na farmách v propojení s projektem Poznej svého farmáře. Celkem za rok 2018 bylo rozdáno více než 40 tis. degustačních porcí, převážně z kapra a pstruha. Šéfkuchaři z realizačního týmu připravovali především oblíbené recepty, jako jsou kapří hranolky, pstruh na víně nebo kapr na rozmarýnu.

Akce pro školy

Akce ve školách v rámci projektu Ryba na talíř byly realizovány ve všech 14 krajích České republiky v předem dohodnutých základních školách, a to dodávkou vzorových vyučovacích hodin v délce 45-60 minut na téma prospěšnost konzumace sladkovodních ryb včetně kompletních podkladů pro výuku. Po velkém úspěchu v minulém roce, bylo do projektu v letošním roce 2018 zapojeno celkem 200 škol.

Cílem výukové hodiny zůstává zábavnou formou předat žákům znalosti a dovednosti k základní orientaci v druzích a nabídce sladkovodních ryb pro kulinářské účely, překonání bariér pro nákup a konzumaci ryb a objasnění prospěšnosti opakované konzumace ryb v rámci stravování.

Projekt „Ryby pro lidi“, (Jihočeská univerzita České Budějovice)

Projekt byl zaměřen na propagaci speciálních i tradičních rybích výrobků široké veřejnosti na výstavách a gastronomických festivalech v rámci České republiky, které se v Českých Budějovicích konaly v následujících termínech:

Země živitelka: 24.-29.8.2017

Podzimní slavnosti: 13.-15.10.2017

Gastrofest: 9.-11.11.2017

Projekt byl zaměřen na propagaci pestré škály rybích výrobků široké veřejnosti s možností ochutnat jednotlivé způsoby úprav sladkovodních ryb, zejména kapra. Během tří gastronomických akcí měli návštěvníci možnost ochutnat 7 druhů výrobků, zhodnotit jejich kvalitu a vyjádřit svou ochotu si výrobky buďto sami vyrobit nebo zakoupit. Vybavení pořízené v rámci projektu je dále využíváno pro akce podobného charakteru, které realizuje FROV JU.

Dotazníkové šetření, které proběhlo v průběhu presentačních akcí při příležitosti výstav a festivalů organizovaných v Českých Budějovicích (Země živitelka: Podzimní slavnosti, Gastrofest), a kterého se účastnilo celkem 1698 účastníků, prokázalo jejich ochotu vyzkoušet si domácí přípravu pokrmů z kapřího masa, ze specialit měla největší úspěch rybí polévka Halászlé, rybí salát s nakládanou zeleninou, v případě dostupnosti v tržní síti preferovali rybí paštiku a rybí salát s celerem. Obecně si lidé stěžovali (ústně) na nedostupnost kvalitních rybích výrobků a jednotvárnost stávající nabídky.

Televizní seriál Rybí svět Jakuba Vágnera

V rámci projektu „Propagační kampaň sladkovodní akvakultury ve veřejnoprávní televizi – „Rybí svět Jakuba Vágnera“ byla na programu ČT 2 v listopadu a prosinci 2018 odvysílány tři hodinové pořady zaměřené na sladkovodní ryby: Amur (29.11.2018), Candát (6.12.2018) a Sumec (13.12.2018). Tato akce navázala na již odvysílaný cyklus, který se uskutečnil v červnu 2015: Kapr, Štika, Pstruh.

Česká televize oficiálně publikovala následující výsledky sledovanosti pořadu „Rybí svět Jakuba Vágnera“:²³

- Průměrná sledovanost (rating) druhé řady cyklu Rybí svět Jakuba Vágnera (čtvrtek 20:00 ČT2, 3 díly) byla 146 tisíc diváků 15+, share 3,62 %. Reprízy (v pátek ráno a ve

²³ Rating (průměrná sledovanost) v tisících je odhad průměrného počtu osob z cílové skupiny (CS) v populaci, které živě sledovaly průměrnou sekundu daného časového úseku televizního vysílání na daném kanálu k. Udává se v tisících, jeho délkou.

Share (podíl na trhu) je podíl živé sledovanosti daného kanálu na celkové sledovanosti v daném časovém úseku. Udává se v procentech.

Hodnocení spokojenosti zabezpečuje ČT vlastním sociologickým výzkumem. Respondenti přidělují pořadům, které v daném týdnu zhlédli, známku 1 až 10, kdy: 1 = nejhorší hodnocení, 10 = nejlepší hodnocení. Na základě přidělených známek jsou vypočítávány koeficienty spokojenosti – základní veličiny, které charakterizují míru uspokojení diváckého očekávání. Koeficienty spokojenosti nabývají hodnot v rozpětí od 1 do 10. Průměrná spokojenost se dlouhodobě pohybuje kolem hodnoty 8,2.

<http://www.ato.cz/tv-vyzkum/pcem-v/definice-zakladnich-ukazatelu>

<https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/sledovanost-a-spokojenost/metodika-vyzkumu/>

<http://www.ato.cz/tv-vyzkum/otazky-a-odpovedi>

středu v podvečer) potom v průměru sledovalo 57 tisíc diváků 15+, při podílu na publiku (share) 4,16 %.

- Reach (zásah) premiérových dílů - 658 tisíc diváků. Celkový zásah (i s reprízami) je potom něco málo přes 1 milion diváků.
- Internetová 7 - denní sledovanost - všechny tři díly měly shodně po dvou tisících internetových diváků.
- Hodnocení spokojenosti (8,4) stejné jako u předchozí série – na průměru kanálu ČT2.

Všichni příjemci, kterým bylo vydáno Rozhodnutí, a kteří své projekty dokončili v roce 2018, naplnili stanovené monitorovací indikátory a tak splnili vytýčené cíle. Hlavním indikátorem byl stanoven počet uspořádaných informačních a propagačních aktivit, který byl splněn v hodnotě 7, čímž překročil již v tomto roce cílovou hodnotu (4).

Pro realizaci projektů s vydaným rozhodnutím, které byly v roce 2018 ukončeny, byla schválena dotace v následující výši:

- 369 Ryba pro lidi - 458 256,-- Kč
- 376 Konference I - 205 500,-- Kč
- 380 Slovník - 363 000,-- Kč

V závěru roku 2018 byl proplacen jeden projekt (380 -Rybářský slovník), ve výši 323 805 Kč. Monitorovací indikátory byly v stanovených termínech splněny, čímž byly naplněny cíle jednotlivých projektů. Náklady na realizované aktivity byly účinně vynaloženy a získané výsledky odpovídají vynaloženým nákladům.

Vzhledem k tomu, že hlavní indikátor stanovený pro toto opatření/záměr „Počet uspořádaných informačních a propagačních aktivit (80001)“ byl překročen – v rámci ukončených projektů bylo realizováno 7 akcí, lze konstatovat, že stanovené cíle byly včas dosaženy.

Z uvedených faktů vyplývá, že účelu intervence bylo v průběhu hodnoceného roku 2018 dosahováno a výsledky uvedené výše přispívají k naplnění stanovených cílů opatření/záměru.

Výsledky průběžného hodnocení dle vybraných evaluačních indikátorů dle metodiky EK

K evaluačním indikátorům dle metodiky EK, které se týkají finančních či výstupových indikátorů, jsou uvedeny výsledky hodnocení v úvodní části této kapitoly, tj.:

- A. Počet uspořádaných informačních a propagačních akcí, Počet projektů celkem a podle typů jejich zaměření (komunikační a propagační kampaně, jejich zaměření, vydávání metodik pro praxi, odborných a populárních publikací – uvedeno výše;
- B. Absorpční míra - Celkové způsobilé výdaje v projektech žadatelů vůči celkové alokaci opatření 5.2, záměru b) – uvedeno u finančního pokroku opatření;
- C. Pokrok v dosahování výstupových indikátorů - Počet uspořádaných informačních a propagačních aktivit (80001) – uvedeno u přehledu výstupových indikátorů výše.

Tabulka 73

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
K. Zlepšení podmínek pro umístění produktů akvakultury na trhu	Dopad realizovaných komunikačních a propagačních akcí na zvýšení zájmu obchodních organizací a konzumentů o výrobky z ryb	Dotazníkové šetření na úrovni příjemců a jejich vnímání vlivu propagačních kampaní o výrobky z ryb
Vnímané přínosy z realizace	- Typy přínosů z realizované intervence - Vliv identifikovaného přínosu na příjemce - Vliv identifikovaného přínosu na plnění cílů opatření	Telefonické rozhovory/webové stránky příjemců

Z uvedených výsledků jednotlivých projektů opatření 5.2. záměr b), v rámci kterých byla v roce 2018 realizována řada propagačních aktivit vyplývá, že naplňování komunikačních cílů přispělo k věcnému plnění specifických cílů opatření. Organizované akce orientované na prezentaci produktů a odvětví akvakultury na veletrzích a výstavách (Ryby pro lidi) i organizace regionálních (Ryba na talíř) a celostátních (TV cyklus Rybí svět Jakuba Vágnera vysílaný na celostátním kanálu ČT2) komunikačních a propagačních kampaní oslovily širokou veřejnost a neformální cestou přispěly k zvyšování jejich povědomí o významu ryb ve výživě a rozmanitosti jejich přípravy.

Osvědčila se realizace propagačních kampaní na regionální úrovni při příležitosti výstav, veletrhů a dalších akcí pro širokou veřejnost. Podle závěrů fokusní skupiny se zástupci významných zpracovatelů v ČR v lednu 2019 v sídle Rybářského sdružení ČR vyplynulo, že tyto formy propagace sladkovodních ryb a produktů by bylo vhodné doplnit celoplošnou kampaní (obdoba projektu Ryba domácí). Z provedených šetření vyplývá, že bude třeba zaměřit pozornost na domácího kapra a podpořit jeho tradiční vánoční prodej, který je v současné době provázen problémy a v souvislosti s tím v tomto smyslu revidovat i komunikační strategii.

Z empirického šetření u významných obchodních řetězců vyplynulo, že tyto řetězce nabízí poměrně široký sortiment ryb a rybích výrobků, který je však z větší části tvořen rybami mořskými. Sladkovodní ryby tvoří pouze menší část nabídky. Velké obchodní řetězce se specializovaným rybím pultem poskytují i odbornou pomoc při výběru ryb a jejich kulinářské úpravy. Prodej sladkovodních ryb a výrobků z nich je stále ještě sezónní záležitostí. Prodejci potvrzují opakující se trend zvýšeného zájmu o kapra v období Vánoc, v ostatní části roku je zájem o sladkovodní ryby minimální a převažuje nákup mořských ryb.

Typy přínosů z realizované intervence zahrnují zejména zvýšení povědomí spotřebitelů o důležitosti konzumace rybího masa, prohloubení znalostí produkčních rybářů i zájmových chovatelů o přínosech vědeckého výzkumu pro zkvalitňování chovatelských postupů a příspěvek k rozšíření přístupnosti zahraniční literatury pro českou odbornou veřejnost. Vliv na příjemce spočívá ve stimulaci jejich zájmu o účast na odborných seminářích a konferencích. Cílem opatření je zvyšování informovanosti spotřebitele v návaznosti na požadavky zdravé výživy a zdravého životního stylu ve vztahu k produktům akvakultury. Přínosy do konce hodnoceného období (31. 12. 2018) ukončených projektů přispěly k plnění uvedených cílů opatření. Bude však nutné věnovat zvýšenou pozornost na rozšíření dopadů na větší část území a populace spotřebitelů.

Odpovědi na evaluační otázky

1) Jak účelné jsou intervence ENRF při dosahování cílů OP Rybářství 2014-2020?

Odpověď: Z výsledků empirického šetření a vyhodnocení dokumentace uskutečněných propagačních a výsledků měření sledovatelnosti TV pořadů a spokojenosti s nimi vyplývá, že se daří poměrně dobře zvyšovat povědomí lidí o významu konzumace rybího masa. Jako velmi účinné se ukázalo zaměření na děti a mládež formou organizace ukázkových hodin přímo v rámci vyučování na školách, neboť právě mladá generace může svým přístupem ke zdravé výživě výrazně přispět k formování stravovacích návyků a posunům ve struktuře spotřeby v celé populaci. S ohledem na proměnu spotřebitelského chování v ČR ve vztahu ke sladkovodním rybám (viz předchozí analýzy týkající se uvádění na trh) však bude nezbytné více zintenzivnit příslušné propagační aktivity. Jejich účel je nesporný. V návaznosti na Komunikační strategii 2016 (vyhotoveno společností 2C analytics, s.r.o.) jsou stanoveny následující komunikační cíle pro opatření 5.2b):

- prostřednictvím edukativní komunikace snížit vnímání hlavních překážek v konzumaci ryb;
- podporovat již tak vysokou úroveň vnímání prospěšnosti konzumace produktů akvakultury, tj. ryb z domácí produkce širokou veřejností;
- podporovat tradice konzumace kapra především u mladší veřejnosti a omezit tak pokles poptávky v předvánočním období (vánoční kapr);
- vytvořit další příležitost (i) pro konzumaci produktů domácí akvakultury v průběhu roku;
- podpořit odbornou veřejnost při komunikaci s širokou veřejností.

2) Do jaké míry přispěl ENRF ke Zlepšování organizace trhu s produkty rybolovu a akvakultury?

Odpověď: Projekty realizované v rámci tohoto opatření přispěly prokazatelnou měrou k zvýšení široké informovanosti spotřebitelů o významu konzumace rybího masa domácí provenience, zejména z hlediska požadavků zdravé výživy a zdravého životního stylu, ale i k posílení vazeb mezi zákazníky, producenty a zpracovateli. K tomu přispěla zejména realizace propagačních kampaní organizovaných v rámci výstav, veletrhů, gastrofestivalů a prodejních akcí specializovaných na zemědělské produkty. Dalším významným přínosem podpory poskytované v rámci tohoto opatření je zvýšení kapacity vědeckých a odborných pracovníků účastí na konferencích a seminářích a prostřednictvím pořádání konferencí a seminářů a vydáváním odborných publikací. Realizované aktivity jsou dobře zacílené, nicméně musí být realizovány ve větším počtu a častěji, aby bylo dosaženo reálného trendu zvýšení spotřeby sladkovodních ryb a rybích produktů v ČR.

3) Jaké další neočekávané/nezamýšlené efekty byly dosaženy v podpořených projektech hodnoceného opatření?

Odpověď: V empirickém šetření založeném v případě tohoto záměru na přímých rozhovorech se zástupci příjemců dotace jsme žádné neočekávané či nezamýšlené

efekty u podpořených projektů neidentifikovali. Při rozhovorech jsme řešili i případné neočekávané negativní jevy a ani zde jsme žádné nezjistili.

Zhodnocení potenciálu naplnění cílů daného opatření

Záměr b) opatření 5.2. Propagační kampaně, má značné zpoždění (ke konci roku 2018 byly dokončeny pouze tři projekty a 1 byl proplacen. Hlavním důvodem byly problémy ve 3. průběžné výzvě určené pro MZe a jeho organizace, kde vzhledem k administrativním nejasnostem a z důvodů nutné opatrnosti byla ukončena realizace 5 projektů, u nichž již bylo vydáno rozhodnutí. Další kolové výzvy určené pro ostatní způsobilé žadatele, byly vyhlášeny v roce 2017 a 2018 (9. výzva, ukončení příjmu žádostí 24. 4. 2017, 12. výzva, ukončení příjmu žádostí 23. 4. 2018. V rámci těchto výzev požádali o dotaci všichni ostatní žadatelé, kterým to Pravidla umožnila (Jihočeská univerzita České Budějovice s celkem 17 projekty a Rybníkářství Pohořelice a. s. s jedním projektem. Tyto projekty obdržely Rozhodnutí a jsou v současné době realizovány. Další dvě žádosti z hlediska čerpání finanční alokace podaly v roce 2018 v rámci 3. průběžné výzvy Zařízení služeb MZe, z nichž 1 projekt byl ukončen. V dotazníkovém šetření k administrativním procesům u příjemců a žadatelů (leden 2019, n=70) pouze 1 příjemce uvedl, že zvažuje podání projektu do opatření 5.2b) a uvedl i konkrétní výši investice na roky 2019 a 2020 cca 15 000 000 Kč. V případě dotazníkového šetření u potenciálních žadatelů, kteří žádali v období 2007 – 2013, ale nikoliv již v současném OP Rybářství 2014 – 2020 (n=57), neprojevil zájem žádný subjekt.

Určitým problémem je míra naplnění stanoveného cíle tj. široká informovanost spotřebitele v návaznosti na požadavky zdravé výživy a životního stylu ve vztahu k produktům akvakultury. Podobné presentační akce a ochutnávky by se měly uskutečňovat průběžně po celý rok a významnou měrou by se na nich měli podílet obchodní řetězce a další subjekty, které se distribucí sladkovodních ryb zabývají. Za tímto účelem je nutno prohloubit spolupráci výrobců ryb (včetně jejich profesního svazu Rybářské sdružení), výzkumných pracovišť a Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, a s nimi stimulovat zájem o konzumaci sladkovodních ryb a rybích produktů při organizaci ochutnávek a dalších propagačních akcí i tvorbě popularizačních materiálů.

4.3.4. Specifický cíl 5.B: Opatření – Investice do zpracování produktů

5. B Specifický cíl: Podpora investic do odvětví zpracování a uvádění na trh

Dle programového dokumentu vyplývá, že cílem opatření je (1) zvýšení podílu a sortimentu zpracovaných sladkovodních ryb a (2) modernizace a inovace zpracovatelských kapacit.

Opatření naplňuje specifický cíl prostřednictvím podpory investic na rozšíření, vybavení, modernizace podniků a výstavby zpracoven, které zpracovávají a uvádějí produkty rybolovu a akvakultury na trh.

Analyzá finančního pokroku

Tabulka 74: Finanční pokrok realizace Opatření – 5.3. Investice do zpracování produktů

Priorita Unie	Opatření	Celková alokace (EUR)	Celková alokace (Kč)	Finanční prostředky v projektech s vydaným ROPD (%)	Finanční prostředky v proplacených ŽOPL (%)
PU 5	5.B.	4 287 220	111 326 242 100%	32 290 623 29%	16 606 351 15%

Zdroj: IS SZIF 2014, data k 31. 12. 2018; tabulka „Proplácení OP Rybářství 31_12_2018.xls“

Podle údajů poskytnutých ŘO bylo pro opatření 5.3 alokováno na celé programové období 4 287 220 EUR, tj. 111 326 242 CZK. Ze stejného zdroje vyplývá, že k datu hodnocení bylo zatím projekty s Rozhodnutím zazávazkováno 32 290 623 CZK, což představuje 29 % z celkové alokace. Pro plné čerpání přidělené alokace tedy ještě zbývá 79 035 619 CZK.

Celkové investiční náklady, na které byla poskytnuta dotace (50 %) a které byly realizovány v projektech z 1. a 5. výzvy, dosáhly částky 32 938 076 CZK, z toho 18 763 765 CZK stavební práce (Realizace nové zpracovny ryb Hroby, Tilápia s.r.o.).

Analyzá dat IS SZIF a monitorovacích indikátorů

Tabulka 75: Přehled kontextových indikátorů opatření

ID	Název indikátoru	Typ	Hlavní / Interní	Jednotka	Cílová hodnota	Dosažená hodnota	% podíl dosažené hodnoty k cílové hodnotě
95200	Objem zpracovaných ryb	kontextový	hlavní	t	7 335,0 (výchozí 6803)	n/a	n/a
95005	Spotřeba sladkovodních ryb a rybích výrobků na obyvatele a rok	kontextový	interní	kg/osoba	1,41 (výchozí 1,40)	n/a	n/a

Zdroj: MS2014+ a statistika Rybářského sdružení ČR

(Pozn.: Dosažené hodnoty kontextových indikátorů zatím nejsou k dispozici – Rybářské sdružení – data bývají k dispozici v květnu, tudíž budou doplněna později).

Pozn.: Údaje z monitorovacího systému jsou platné k 31. 12. 2018.

Tabulka 76: Přehled výsledkových a výstupových indikátorů opatření

ID	Název indikátoru	Typ	Hlavní / Interní	Jednotka	Cílová hodnota	Závazek	% podíl závazku k cílové hodnotě	Dosažená hodnota	% podíl dosažené hodnoty k cílové hodnotě
95210	Produkce zpracovaných ryb	výsledkový	Hlavní	t	650	99,4	15,3 %	133,25	20,5 %
95401	Počet projektů zaměřených na zpracování	výstupový	Hlavní	počet	33	30	91 %	18	54,5 %

Zdroj: MS2014+ – soubor ČZ_OPR_2018_4Q)

Pozn.: Údaje z monitorovacího systému jsou platné k 31. 12. 2018.

Indikátor 95210 (výsledkový) Produkce zpracovaných ryb

Podle údajů získaných od ŘO k 31. 12. 2018 již 18 realizovaných a proplacených projektů naplňuje a překračuje cílovou hodnotu produkce zpracovaných ryb. Všichni příjemci z 1., 5., výzvy, kterým bylo vydáno Rozhodnutí, a kteří své projekty dokončili v roce 2018, naplnili stanovené monitorovací indikátory a tak splnili vytyčené cíle. Pro výsledkový indikátor Produkce zpracovaných ryb (t) byla vykázána dosažená hodnota 133,25 t. Cílový stav indikátoru pro rok 2023 (650 t/rok) byl tedy již dosažen a překročen – plnění je na 20,5 %.

Indikátor 95401 (výstupový) Počet projektů zaměřených na zpracování

Do konce roku 2018 byl již téměř naplněn výstupový indikátor Počet projektů zaměřených na zpracování, jehož cílová hodnota pro rok 2023 byla stanovena na 33 projektů, k 31. 12. 2018 je administrováno 30 projektů s vydaným Rozhodnutím o poskytnutí dotace, které jsou v následujícím členění:

- 12 akvakulturních podniků se zpracováním (20 projektů)
- 6 samostatných zpracovatelských podniků (10 projektů)

K 31. 12. 2018 bylo proplaceno 18 projektů v tomto členění:

- 9 akvakulturních se zpracováním (15 projektů)
- 2 samostatné zpracovatelské podniky (3 projekty)

Vzhledem k tomu, že ve výzvě č. 13 uzavřené v říjnu 2018 bylo registrováno dalších 10 žádostí, lze oprávněně předpokládat, že stanovený indikátor (cílová hodnota 33) bude splněn a výrazně překročen. V tomto případě se ukázalo opatření, které bylo přijato s cílem zvýšit počet žadatelů – rozšířit rozsah způsobilých žadatelů i o samostatné zpracovatelské podniky, jako velmi efektivní.

Analýza výsledků empirického šetření

Průběh empirického šetření v opatření 5.3

Empirické šetření zahrnovalo rozhovor s gestorem opatření 5.3 na MZe již v červenci 2018 v rámci širší diskuse k uplatnitelnosti finančních nástrojů a dále dotazníkové šetření a rozhovory s příjemci opatření. V opatření 5.3 bylo podpořeno celkem 11 příjemců v 1. a 5. výzvě, kteří realizovali celkem 17 projektů.

V dotazníkovém šetření byly vyplněny dotazníky ze strany 2 příjemců, kteří v identifikačních otázkách uvedli, že realizovali celkem minimálně 2 projekty v opatření 5.3. Dále byly realizovány řízené rozhovory s příjemci Tilapia, s. r. o. (2 projekty), FISH Farm Bohemia s.r.o. (1 projekt), FISH MARKET a.s. (2 projekty) a Rybníkářství Pohořelice a.s. (5 projektů). Celkem tak bylo zahrnuto do empirického šetření 54 % příjemců, kteří realizovali 70 % podpořených projektů v 1. a 5. výzvě. Tento reprezentativní vzorek byl dále doplněn diskusí v rámci fokusní skupiny se zástupci 5 zpracoven rybích produktů v prostorách Rybářského sdružení ČR v Českých Budějovicích.

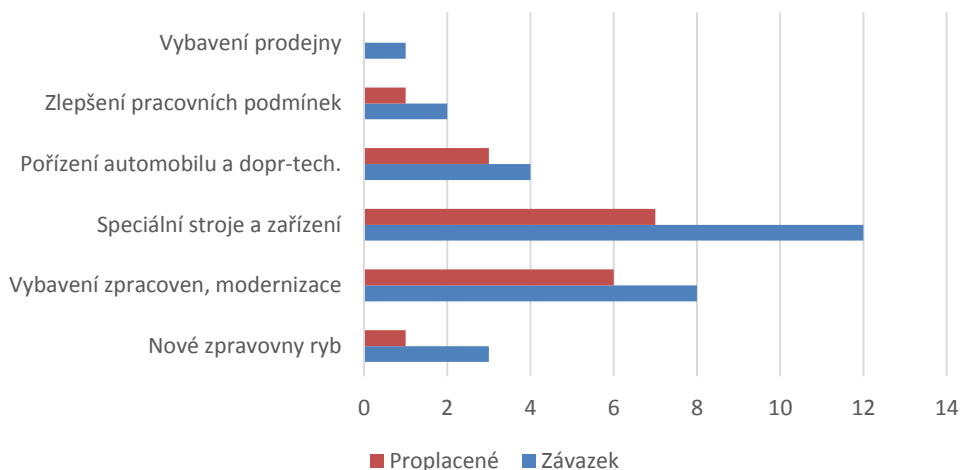
Zaměření podpořených projektů

Z níže uvedené tabulky a grafu vyplývá, že největší podíl zaujímaly v obou případech (projekty s Rozhodnutím i již realizované a proplacené projekty) projekty, v rámci kterých žadatelé pořizovali speciální stroje a zařízení pro zpracování ryb (pračky ryb, váhy a vážicí systémy, stahovačky kůží, seřezávačky hlav, kuchačky, udírny, šokové mrazírny apod.), následovaly projekty podporující vybavení nových zpracoven nebo modernizace stávajících. V pořadí podle četnosti třetí skupinu tvořil nákup užitkových automobilů nebo dopravní techniky pro obsluhu zpracoven. Zazávazkovány byly projekty na vybudování tří nových zpracoven ryb, z nichž jeden byl již proplacen.

Tabulka 77: Počet projektů podle typu jejich zaměření

	Závazek	Podíl v %	Proplacené	Podíl v %
Nové zpracovny ryb	3	10	1	6
Vybavení zpracoven, modernizace	8	27	6	33
Speciální stroje a zařízení	12	40	7	39
Pořízení automobilu a dopr. tech.	4	13	3	17
Zlepšení pracovních podmínek	2	7	1	5
Vybavení prodejny	1	3	-	-
CELKEM	30	100	18	100

Obr. č. 26: Počet projektů podle typu jejich zaměření v opatření 5.3

Typologie přínosů z realizované intervence

V provedeném dotazníkovém šetření a v rámci telefonických rozhovorů jsme zkoumali, ve kterých oblastech se přínosy realizovaných projektů projeví. Z toho vyplynuly následující nejdůležitější typy přínosů (v závorce uveden počet respondentů, kteří v dotazníku označili příslušný přínos hodnocením na škále 3-5, t. j. střední až zásadní přínos):

- Zvýšila se konkurenceschopnost firmy (3)
- Zavedly se nové nebo podstatně zlepšené produkty (4)
- Na trh byly uvedeny nové výrobky vyhovující současným požadavkům správné výživy (4)
- Diverzifikace ekonomických činností podniku (u akvakulturních podniků) (5)
- Rozšíření obchodních partnerů (2)
- Zavedení nových nebo zdokonalených řídicích a organizačních systémů výroby (3)
- Získání značky kvality potravin (1)
- Snížení spotřeby energie, zlepšení zpracování odpadů a využití druhotných surovin (6)

Na základě vyhodnocení provedených řízených rozhovorů, dotazníkových průzkumů, doplněných telefonickými rozhovory, uvádíme nejdůležitější zjištěné typy přínosů a jejich hodnocení příjemci (tj. vliv identifikovaného přínosu na příjemce). Přínos spočívající v diverzifikaci ekonomických činností podniku je jednoznačně identifikovatelný u akvakulturních podniků, které vedle chovu a produkce konzumních sladkovodních ryb (ať už v produkčních rybnících nebo recirkulačních systémech) zajišťují i jejich zpracování. Tato diverzifikace může významnou měrou přispět ke zkrácení potravního řetězce od výrobce ke spotřebiteli a současně přispět k zlepšení ekonomiky podniků a řešení sezónnosti výroby a tím stability zaměstnanosti. Týká se však jednoznačně většinou těch podniků, které se rozhodly rozšířit prostřednictvím využití dotací z OP Rybářství 2014-2020 své aktivity a přistoupily k větším investicím pro vybudování nových prostor (Tilapie, s.r.o., Rybářství Kunvald s.r.o., ATLANTIK PRODUKT Třešňák, FISH MARKET a.s.) a jejich vybavení technologií pro zpracování, ale i podniků, které provedly zásadní modernizaci a inovaci svých výrobních provozů. Již ne tak výrazné hodnocení tohoto přínosu jsme získali od podniků, které realizovaly pouze menší projekty spočívající v pouhé výměně strojů a zařízení bez jednoznačného podnikatelského záměru zaměřeného na rozšíření výroby a nabídky.

Identifikovatelný přínos snížení spotřeby energie, zlepšení zpracování odpadů a využití druhotných surovin jsme potvrdili a jeho hodnocení je předmětem jiné části tohoto hodnocení.

Vzhledem k výlučnosti a významu národních značek kvality pro propagaci oceněných produktů a vytváření zájmu spotřebitelů o ně hodnotíme jako významný přínos realizované intervence i udělení regionální značky kvality 2018 výrobku podniku podpořeného podnikem Tilapia s.r.o. – Uzený fileť.

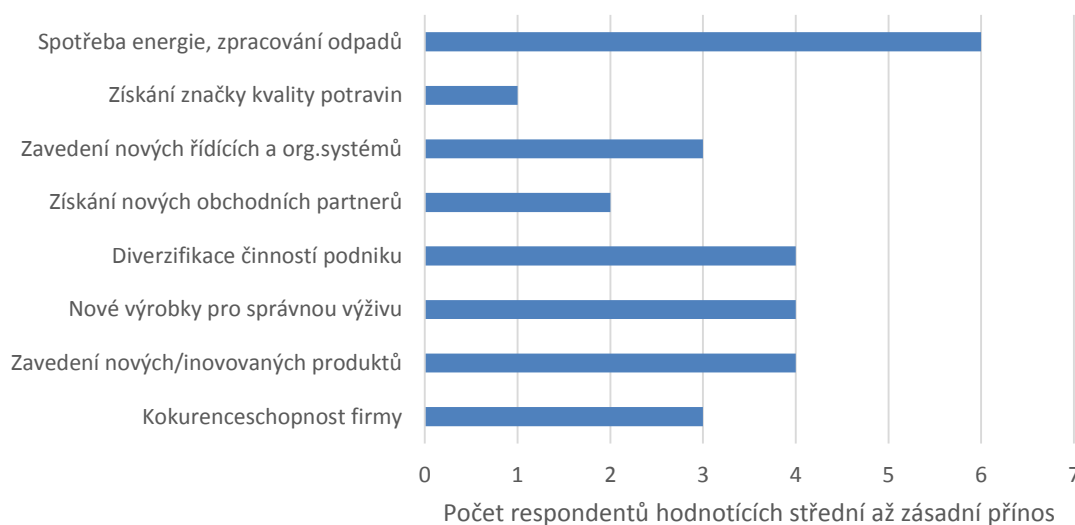
Vliv identifikovaného přínosu na plnění cílů opatření

Přínosy k plnění cílů opatření - zvýšení podílu a sortimentu zpracovaných sladkovodních ryb a modernizace a inovace zpracovatelských kapacit - evaluátor identifikoval prostřednictvím dotazníkového šetření u vybraných respondentů. Výsledky jsou zpracovány do následujícího grafu, ve kterém je na ose x počet respondentů, kteří v dotazníku označili příslušný přínos hodnocením na škále 3-5, tj. střední až zásadní přínos.

Vyhodnocení vlivu identifikovaného přínosu na příjemce a cíle opatření jsme shrnuli do následujícího grafu. Z grafu vyplývá, že příjemci jako nejúčinnější hodnotili přínosy v oblasti úspor energie a zpracování odpadů dosažení díky modernizace výroby prostřednictvím nových energeticky úspornějších strojů a zařízení a využitím inovativních technologií při zpracování odpadů. Více než polovina oslovených podniků, které realizovaly své projekty v rámci tohoto opatření, označila hodnocením střední až zásadní přínos diversifikaci činnosti podniku a zavedení nových inovovaných výrobků splňujících podmínky správné výživy.

Obr. č. 27: Identifikované přínosy realizovaných projektů v opatření 5.3

Pozn.: Osa x grafu: počet respondentů, kteří v dotazníku označili příslušný přínos hodnocením na škále 3-5, tj. střední až zásadní přínos)

Kontext spotřeby sladkovodních ryb a podpora zpracování ryb v ČR

Konzumace sladkovodních ryb je ve srovnání s evropským průměrem v ČR velmi nízká a velmi zaostává i za spotřebou dovážených mořských ryb. Současná spotřeba rybího masa u nás je hluboko pod spotřebou ve světě i výživovými doporučeními odborníků. Jedním z hlavních důvodů nízké spotřeby sladkovodních ryb, kde hlavní podíl zaujímá kapr, je sezónnost jeho prodeje soustředěná do vánoční doby a cena ryb z domácího chovu, převyšující ceny ryb mořských a především masa kuřecího. Dalším důvodem je obsah kostí zejména v kapřím masu a nezkušenost našich spotřebitelů v jeho kulinářském zpracování.

Analýza zaměření, věcného obsahu podpořených projektů a dosažených výsledků ukazuje, že nejúčelnějším využitím veřejných prostředků z ENRF se ukazuje podpora podniků, které se rozhodly je použít pro komplexní řešení spočívající ve vybudování nových prostor pro zpracování ryb, a jejich vybavení technologií pro zpracování, ale i podniků, které provedly zásadní modernizaci a inovaci svých výrobních provozů. Méně účelně byly prostředky vynaložené na podporu menších projektů zaměřených na pouhou výměnu strojů nebo jejich modernizaci bez jednoznačného podnikatelského záměru zaměřeného na další rozšíření rozšiřování výroby a sortimentu vyráběných rybích produktů. U těchto podniků se intervence vedoucí k realizaci projektu výrazně neprojevila v jejich ekonomických výsledcích, zatímco tyto dopady byly u výše zmíněných podniků realizujících větší akce podstatně výraznější

(např. čistý obrát dosáhl v Tilápii s.r.o. v roce 2016 260 tis CZK a v následném roce 2017 již 431 tis. CZK).

Tabulka 78: Přehled projektů opatření 5.3 se schválenou/proplacenou podporou nad 1 mil. CZK

Č. projektu	Název projektu	Příjemce	Výše podpory	Závazek/proplaceno
286	Realizace nové zpracovny Hroby	Tilapie s.r.o.	9 739 247	Proplaceno
647	Přístavba nového ryb. závodu Sedlčany	ATLANTIK PRODUKT	8 316 202	Zazávazkováno
496	Rybí farma Kunvald	Rybářství Kunvald a.s.	2 986 825	Zazávazkováno
287	Vybavení zpracovny ryb	Tilapie s.r.o.	2 373 700	Proplaceno
253	Vybavení zpracoven ryb 2017	FISH MARKET a.s.	1 076 780	Proplaceno
Celkem			24 492 754	

Uvedené projekty u niž podpora přesáhne/přesáhla 1 mil. Kč představují celkem 22 % z celkové alokace a 50 % z celkové sumy do 31. 12. 2018 zazávazkovaných a proplacených projektů.

Tabulka 79: Charakteristika zazávazkovaných a proplacených projektů s podporou nad 1 mil. Kč

Příjemce	Charakteristika proplacených projektů nad 1 mil. Kč
Tilapie s.r.o.	Realizace nové zpracovny ryb Hroby + Vybavení zpracovny ryb Žadatel realizoval výstavbu recirkulačního rybochovného systému, který v roce 2015 úspěšně uvedl do provozu. Na tento projekt navázal žadatel probíhající výstavbou druhého recirkulačního zařízení, na který jako přístavba navázala v další etapě zpracovna ryb. Předmětem tohoto projektu bylo vybavení zpracovny ryb pro výrobu rybích lahůdek (saláty, klobásky, párečky) a rozvoz výrobků z ryb. Zpracování produkovaných sladkovodních ryb umožňuje efektivnější uplatnění produkce ryb na trhu a realizaci prodeje výrobků ze zpracovaných ryb, tj. produktů s vyšší přidanou hodnotou. V současné době podnik pod značkou „Happy Fish delicates – bez kostí“ vyrábí a na trh dodává vedle čerstvých filetů ze sumečka afrického i poměrně široký sortiment výrobků z něho: karbanátky (polotovary k tepelné úpravě), tepelně opracované výrobky: mistura, rybí buřtíky, kuličky a salám, rybí uzeniny: rybí klobásky, párky sekaná, šunka a uzené filety, rybí saláty, pepřenky a matjesy. Dodávaný sortiment rybích výrobků je vyráběn v souladu s požadavky zdravé výživy a neobsahuje žádné zvýrazňovače chuti, dusitanové soli, umělá barviva, fosfáty ani sůl. Uzený fileť MALAWI získal právo užívat značku CHUTNÁ HEZKY JIHOČESKY, REGIONÁLNÍ POTRAVINA JIHOČESKÉHO KRAJE a ZLATÝ KLAS 2018.
ATLANTIK PRODUKT	Přístavba rybného závodu Sedlčany Stávající provozovna má zejména nedostačující kapacitu suchých i chladících skladů, výrobní plochy, teplé kuchyně a prostoru pro mytí přepravních a provozních obalů. Realizovaná přístavba přispěje k řešení těchto problémů a vytvoří zázemí pro další rozšíření výroby tohoto zpracovatelského podniku. se vyřeší tyto prostorové problémy. Zároveň se zlepší hygienické a pracovní podmínky včetně BOZP.
Rybářství Kunvald a.s.	Rybí farma Kunvald – zpracovna ryb Žadatel v roce 2018-2019 zrealizuje výstavby rybí farmy Kunvald s předpokládanou roční produkcí cca 290 tun živých tržních ryb - pstruha duhového a sivena amerického. Realizace zpracovny ryb a zpracování produkovaných sladkovodních ryb do výrobků umožní zvýšit přidanou hodnotu produkce a efektivněji uplatnit produkci recirkulačních zařízení na trhu ve formě výrobků z ryb (kuchané ryb, filety, uzené ryby).
FISH MARKET a.s.	FISH MARKET: Vybavení zpracoven ryb 2017 Předmětem projektu je pořízení a modernizace vybavení zpracoven ryb České Budějovice, Třeboň a Jesenice společnosti FISH MARKET a.s. FISH MARKET a.s. je dlouhodobě nejvýznamnější český zpracovatel a prodejce sladkovodních ryb. Cílem FISH MARKET a.s. a předkládaného projektu je vytvářet vhodné podmínky pro udržení konkurenceschopnosti společnosti a její další rozvoj prostřednictvím investic do modernizace zpracovatelských kapacit a nákupu moderního technického vybavení, s cílem zefektivnit a racionalizovat zpracování ryb, zlepšit kvalitu a jakost výrobků, a zlepšit pracovní podmínky zaměstnanců ve zpracovně.

Výsledky průběžného hodnocení dle vybraných evaluačních indikátorů dle metodiky EK

K evaluačním indikátorům dle metodiky EK, které se týkají finančních či výstupových indikátorů, jsou uvedeny výsledky hodnocení v úvodní části této kapitoly, tj.:

- A. Celkové investice - Celkové investiční náklady realizované v 1. a 5. výzvě OP Rybářství v opatření 5.3. - uvedeno u finančního pokroku opatření;
- B. Absorpční míra - Celkové způsobilé výdaje v projektech žadatelů vůči celkové alokaci opatření 5.3. - uvedeno u finančního pokroku opatření;
- C. Pokrok v dosahování výstupových indikátorů - Počet projektů podporujících zpracování produktů (ID 95510) – uvedeno u přehledu výstupových a výsledkových indikátorů výše;
- E. Počet podpořených projektů - Počet podpořených podniků zpracovávajících rybí surovinu v členění – uvedeno u přehledu výstupových a výsledkových indikátorů výše.

Tabulka 80

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
D. Počet projektů podle jejich zaměření	• Počet projektů podle typu jejich zaměření (modernizace zpracování rybí suroviny, označování a skladování, distribuce do obchodní sítě, atd.)	Kombinace monitorovacího systému a dotazníkového šetření

Největší podíl zaujímaly v obou případech projekty, v rámci kterých žadatelé pořizovali speciální stroje a zařízení pro zpracování ryb (celkem 12, podíl 40 % na celkovém počtu), následovaly projekty podporující vybavení nových zpracoven nebo modernizace stávajících (celkem 8, podíl 27 % na celkovém počtu). V pořadí podle četnosti třetí skupinu tvořil nákup užitkových automobilů nebo dopravní techniky pro obsluhu zpracoven (celkem 4, podíl 13 % na celkovém počtu). Zazávazkovány byly projekty na vybudování tří nových zpracoven ryb, z nichž jeden by již proplacen.

Tabulka 81

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
F. Snížení negativních dopadů na životní prostředí využitím moderních a inovovaných zpracovatelských technologií	- Snížení spotřeby energie, zlepšení zpracování odpadů, využití druhotných surovin	Dotazníkové šetření

Z dotazníkového šetření (n=6) vyplynulo, že úspory díky současnému trendu snižování energetické náročnosti strojů a zařízení, které příjemci pořizovali jako součást vybavení nové zpracovny ryb, nebo samostatně pro náhradu zastaralého zařízení novým (modernizace) byly spíše významné (67% významné, 33 % velmi významné). Všichni oslovení příjemci potvrdili, že pořízením nových technologií došlo ke zlepšení využití odpadů a druhotných surovin.

Tabulka 82

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
G. Zvýšení bezpečnosti práce, hygieny provozu a pracovních podmínek zaměstnanců	- Zlepšení pracovních podmínek zaměstnanců, snížení počtu pracovních úrazů	Dotazníkové šetření

Z dotazníkového šetření (n=6) u oslovených podniků, které realizovaly vybudování a vybavení nových zpracoven ryb, i těch které pouze vyměňovaly nebo modernizovaly původní stroje a zařízení popř. vybavení, vyplynulo, že díky novým technologiím splňujícím všechny předepsané normy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví pracovníků a v případě zpracoven ryb i ergonomických parametrů došlo k zlepšení pracovních podmínek zaměstnanců. V oslovených podnicích ve sledovaném období nedošlo k žádným pracovním úrazům.

Tabulka 83

Vybraný evaluační indikátor dle metodiky EK	Dílčí ukazatel/e nebo sledované souvislosti	Zdroj informací
Vnímané přínosy z realizace	• Typy přínosů z realizované intervence • Vliv identifikovaného přínosu na příjemce • Vliv identifikovaného přínosu na plnění cílů opatření	Telefonické rozhovory/webové stránky příjemců

Z provedeného empirického šetření vyplynuly jako nejdůležitější typy přínosů (tj. na škále 3-5, t. j. střední až zásadní přínos) v oblasti zvýšení konkurenceschopnosti firmy (3 příjemci), zavedení nových a podstatně zlepšených produktů (4 příjemci), uvedení nových výrobků (4 příjemci), diverzifikace ekonomických činností podniku (5 příjemců) a snížení spotřeby energie, zlepšení zpracování odpadů a využití druhotných surovin (6 příjemců).

Přínos pro příjemce i na plnění cílů opatření je jednoznačně identifikovatelný u akvakulturních podniků v diverzifikaci ekonomických činností podniku, které vedle chovu a produkce konzumních sladkovodních ryb zajišťují i jejich zpracování. Týká se však jednoznačně většinou těch podniků, které se rozhodly rozšířit prostřednictvím využití dotací z OP Rybářství 2014-2020 své aktivity a přistoupily k větším investicím pro vybudování nových prostor a jejich vybavení technologií pro zpracování. Přínos v případě snížení spotřeby energie, zlepšení zpracování odpadů a využití druhotných surovin jsme potvrdili a jeho hodnocení je předmětem horizontálních otázek tohoto hodnocení ve vazbě na klimatickou změnu.

Odpovědi na evaluační otázky

1) Jak účelné jsou intervence ENRF při dosahování cílů OP Rybářství 2014-2020?

Odpověď: Nejúčelnějším využitím veřejných prostředků z ENRF se ukazuje podpora podniků, které se rozhodly je použít pro komplexní řešení spočívající ve vybudování nových prostor pro zpracování ryb, a jejich vybavení technologií pro zpracování, ale i podniků, které provedly zásadní modernizaci a inovaci svých výrobních provozů. Méně účelně byly prostředky vynaložené na podporu menších projektů zaměřených na pouhou výměnu strojů nebo jejich modernizaci bez jednoznačného podnikatelského záměru zaměřeného na další rozšíření výroby a sortimentu vyráběných rybích produktů. U těchto podniků se intervence vedoucí k realizaci projektu výrazně

neprojevila v jejich ekonomických výsledcích, zatímco tyto dopady byly u výše zmíněných podniků realizujících větší akce podstatně vyšší.

2) Do jaké míry přispěl ENRF k zlepšování organizace trhu s produkty rybolovu a akvakultury?

V návaznosti na zlepšování organizace trhu s produkty rybolovu a akvakultury označila více než polovina oslovených podniků, které realizovaly své projekty v rámci tohoto opatření, střední až zásadní míru příspěvku pro diverzifikaci ekonomických činností podniků zaměřených na akvakulturu, které vedle chovu a produkce konzumních sladkovodních ryb (ať už v produkčních rybnících nebo recirkulačních systémech) zajišťují i jejich zpracování. Tato diverzifikace může významnou měrou přispět ke zkrácení potravního řetězce od výrobce ke spotřebiteli a současně přispět i ke zlepšení ekonomiky podniků a řešení sezónnosti výroby a tím podpory stability zaměstnanosti. Dalším významným příspěvkem intervence ENRF v rámci tohoto opatření je snížení spotřeby energie, zlepšení zpracování odpadů u podniků, které realizovaly projekty zaměřené na modernizaci a inovaci zpracovatelských kapacit.

3) Jaké další neočekávané/nezamýšlené efekty byly dosaženy v podpořených projektech hodnoceného opatření?

Odpověď: V empirickém šetření založeném v případě opatření 5.3. Investice do zpracování produktů na dotazníkovém šetření, přímých nebo telefonních rozhovorech se zástupci příjemců dotace jsme žádné neočekávané či nezamýšlené efekty u podpořených projektů neidentifikovali.

Zhodnocení potenciálu naplnění cílů daného opatření

Vzhledem k malému zájmu žadatelů o podporu pro opatření 5.3 v 1. výzvě (pouze 3 podané žádosti) přijal Řídící orgán řadu opatření k povzbuzení zájmu akvakulturních podniků a seznam způsobilých žadatelů rozšířil i o samostatné zpracovny ryb, které nejsou součástí podniku akvakultury. Dále v rámci 11. výzvy (vyhlášena na konci roku 2017) upravil Pravidla a zvýšil limit na 20 mil CZK na žadatele, upravil požadavky na povinné přílohy a seznam způsobilých výdajů. V roce 2018 byly organizovány konkrétní komunikační aktivity s cílem zvýšit zájem žadatelů o realizaci projektů spolufinancovaných z ENRF.

Přes opatření přijatá pro zvýšení absorpční kapacity zvýšením počtu žadatelů i vyšší komplexnosti projektů (indikátor Počet projektů je již téměř naplněn, ale v převážné většině se jedná o projekty malé) se stále nedaří v dostatečné míře čerpat alokované finanční prostředky a dosavadní průběh ukazuje, že přes veškerou snahu se přidělená částka nepodaří vyčerpat. Jako nejvhodnější řešení se ukazuje realokace a přesun části alokace na opatření kde je zajištěno jejich efektivní využití. Pro výsledkový indikátor Produkce zpracovaných ryb (t) byla vykázána dosažená hodnota 133,25 t. Cílový stav indikátoru pro rok 2023 (650 t/rok) byl naplněn na úrovni 20,5 %.

4.4. Technická pomoc

Opatření naplňuje specifický cíl prostřednictvím podpory zaměřené na přípravu, řízení, monitorování a hodnocení OP Rybářství a dále na informování a komunikaci (publicitu), realizaci propagačních opatření, řešení stížností a kontroly.

Cílem opatření Technická pomoc je zajistit účinnou a efektivní implementaci Operačního programu Rybářství 2014-2020.

Analýza finančního pokroku

Tabulka 84: Finanční pokrok realizace Opatření – Technická pomoc k 31.12.2018

Priorita Unie	Opatření	Celková alokace (EUR)	Celková alokace (Kč)	Finanční prostředky v projektech s vydaným ROPD (%)	Finanční prostředky v proplacených ŽOPL (%)
TP	6.1.	2 276 400,00	59 111 278,80	33,1	10,9*

*předfinancované ŽOP

Na opatření 6.1 – Technická pomoc je alokováno celkem 59,111 mil. Kč²⁴ (2,28 mil. EUR). Výzva na toto opatření byla otevřena 21. 10. 2015. Tato výzva je průběžná a žádosti o podporu je možné průběžně podávat až do 31. 12. 2023. Celková alokace je zcela pokryta uvedenou výzvou.

V opatření 6.1 – Technická pomoc k 31. 12. 2018 představují finanční požadavky v zaregistrovaných žádostech o podporu 49,8 % celkové alokace na opatření, v projektech s vydaným rozhodnutím je zazávazkováno celkem 33,1 % celkové alokace, předfinancované ŽOP tvoří 10,9 % a certifikováno je 11 %.

Analýza dat IS SZIF a monitorovacích indikátorů

Z výstupů z monitoringu vyplývají následující dosažené hodnoty indikátorů opatření 6.1 Technická pomoc (údaje k 31. 12. 2018):

Tabulka 85: Přehled indikátorů opatření

ID	Název indikátoru	Typ	Jednotka	Cílová hodnota	Závazek	% podíl závazku k cílové hodnotě	Dosažená hodnota	% podíl dosažené hodnoty k cílové hodnotě
80500	Počet napsaných a zveřejněných analytických a strategických dokumentů (vč. evaluačních)	výstup	dokument	15	13	86,7 %	10	66,7 %

²⁴ Zdroj: MZe, Tabulky čerpání k 31. 12. 2018

80600	Počet jednání orgánů, pracovních či poradních skupin	výstup	jednání	23	16	69,6 %	2	8,7 %
82200	Nákup materiálu, zboží a služeb potřebných k zajištění implementace programu	výstup	Kč	32 105 000	6 524 941	20,3 %	1 220 523	3,8 %
82500	Počet pracovních míst financovaných z programu	výstup	FTE (plný pracovní úvazek)	15	14	93,3 %	14	93,3 %
82510	Míra stabilizace zaměstnanců implementační struktury	výsledek	%	20	13	65 %	0	0 %
80810	Míra čerpání prostředků	výsledek	%	100 %	53 %	53 %	19 % (Certifikováno - NZ + ENRF)	19 %

Zdroj: MS2014+

Pozn.: Údaje z monitorovacího systému jsou platné k 31. 12. 2018.

Analýza výsledků empirického šetření

Průběh empirického šetření v opatření 6.1

Empirické šetření zahrnovalo 2 řízené rozhovory se zástupci ŘO a SZIF jako zprostředkujícího subjektu. Tyto rozhovory byly realizovány v lednu 2019.

Pro zhodnocení účinnosti komunikační strategie byla využita dotazníková šetření k procesním záležitostem OP Rybářství, která byla realizována IREAS centrum, s.r.o., v lednu 2019. Respondenty prvního šetření byli žadatelé/příjemci podpory. Osloveno bylo 211 žadatelů/příjemců podpory, odpovědělo 70 respondentů, míra návratnosti činila 33,2 %. Respondenty druhého šetření byli potenciální žadatelé (ti, kteří žádali o podporu v programovém období 2007-2013, ale zatím nežádali v současném programovém období). Celkem bylo osloveno 226 potenciálních žadatelů, odpovědělo 57 respondentů, míra návratnosti činila 25,2 %.

Podle údajů MZe bylo ke konci r. 2018 zaregistrováno celkem 41 žádostí o podporu (ve 2 případech došlo k ukončení administrace). Počet Rozhodnutí o poskytnutí dotace činil 34 a počet refundovaných, resp. certifikovaných projektů 15.

S ohledem na průběžnou evaluaci dosažených výsledků k 31. 12. 2018 se evaluátor zaměřil na sledování výsledků u 15 realizovaných a proplacených projektů. Z těchto 15 projektů bylo 14 podáno Ministerstvem zemědělství, jeden projekt předložil Státní zemědělský intervenční fond. Projekt SZIF byl zaměřen na vzdělávací akce a školení v rámci SZIF, na participaci v odpovídajících externích odborných seminářích, v průběhu roku 2016 a 2017. Těchto akcí se zúčastnili zaměstnanci SZIF, kteří se podílejí na administraci OP Rybářství 2014-2020.

Dále bylo v rámci opatření 6.1 - Technická pomoc v r. 2018 realizováno 5 projektů, které mají v současnosti podanou Žádost o platbu:

- Cílové odměny zaměstnanců Ministerstva zemědělství II.
- Motivace zaměstnanců Ministerstva zemědělství v programovém období 2014 - 2020 II.

- Motivace zaměstnanců Ministerstva zemědělství v programovém období 2014 - 2020 III.
- Zaměstnanci na HPP hrazení z Technické pomoci OP Rybářství 2014 - 2020 II.
- Hodnocení projektů 2017

Projekty Ministerstva zemědělství směřovaly do tří oblastí – evaluace, analýzy a studie OP Rybářství, podpora finanční motivace zaměstnanců MZE a dále vzdělávací a propagační akce pro příjemce podpory v rámci OP Rybářství.

Dále jsou uvedeny indikátory výstupů a výsledků a k nim jsou přiřazeny realizované a proplacené projekty v rámci opatření Technická pomoc k 31. 12. 2018:

1) 82200 Nákup materiálu, zboží a služeb potřebných k zajištění implementace programu

- Výroční konference 2015 - OP Rybářství
- Inzerce v časopisu Potravinářský obzor 2015
- Seminář Veřejné zakázky OP Rybářství 2014 – 2020
- Seminář Veřejné zakázky OP Rybářství 2014 - 2020 II
- Propagační předměty OP Rybářství 2014-2020
- Poradenské služby AKA
- Vypracování znaleckého posudku k projektu č. CZ10.2.102/2.2/1.0/15_001/0000127
- Vzdělávání pro rok 2016-2017 (žadatel SZIF)

V rámci těchto projektů byla za nákup materiálu, zboží a služeb stanovena cílová hodnota 1 196 992 Kč. Dosažená hodnota byla 1 220 523 Kč, což činí 101,97 % cílové hodnoty.

2) 80600 Počet jednání orgánů, pracovních či poradních skupin

- Hodnocení projektů 2016

Cílová hodnota ukazatele v tomto projektu byla stanovena na 2 jednání; této hodnoty bylo také dosaženo.

3) 82500 Počet pracovních míst financovaných z programu

Zaměstnanci na HPP hrazení z Technické pomoci OP Rybářství 2014 - 2020 I.

Cílové odměny zaměstnanců Ministerstva zemědělství I.

Celkem byly plánovány 3 plné úvazky v rámci projektu „Zaměstnanci na HPP hrazení z TP“, této hodnoty bylo dosaženo. V rámci projektu „Cílové odměny zaměstnanců MZe I“ byla dosažená hodnota ukazatele 14 plných úvazků oproti plánovaných 15. Indikátor byl naplněn na 93,3 %. Důvodem je plánování odměn pro všechny úvazky za práci nad pracovní povinnosti. Odměny jsou vypláceny podle tohoto kritéria a týkaly se tedy jen 14 pracovníků.

4) 80500 Počet napsaných a zveřejněných analytických a strategických dokumentů (vč. evaluačních)

- Marketingová studie odvětví akvakultury a Komunikační strategie OP Rybářství
- Hodnocení environmentálních dopadů Operačního programu Rybářství 2007 - 2013
- Procesní a výsledkové hodnocení OP Rybářství 2014 – 2020

V projektech byla nastavená cílová hodnota tohoto ukazatele na 9 dokumentů, celkem bylo vytvořeno 10 dokumentů, tj. 111,11 % cílové hodnoty.

V rámci projektu Marketingová studie odvětví akvakultury a Komunikační strategie OP Rybářství byly vytvořeny dva dokumenty. První se zaměřuje na marketingovou analýzu odvětví

akvakultury. Druhým dokumentem je Komunikační strategie OP Rybářství, jejímž cílem je nastavit plán propagace konzumace ryb v rámci opatření 5.2 Uvádění produktů na trh, záměr b) Propagační kampaně Operačního programu Rybářství 2014 – 2020

V projektu „Hodnocení environmentálních dopadů Operačního programu Rybářství 2007 – 2013“ byla stanovena cílová hodnota 1 dokument, dosažená hodnota indikátoru jsou 2 dokumenty.

V rámci „Procesního a výsledkového hodnocení OP Rybářství 2014 – 2020“ vzniklo 6 dokumentů.

5) 82510 Míra stabilizace zaměstnanců implementační struktury

Motivace zaměstnanců Ministerstva zemědělství v programovém období 2014 - 2020 I.

V projektu byla stanovena cílová hodnota indikátoru 53 %. Tato hodnota byla v rámci projektu dosažena.

Komunikace a propagace

V rámci opatření Technická pomoc byly podporovány také komunikační a informační aktivity směrem k žadatelům a příjemcům podpory. Na komunikaci a propagaci OP Rybářství byly zaměřeny projekty na tvorbu komunikačních strategií, organizaci konferencí a seminářů s cílem zvýšit informovanost příjemců, resp. potenciálních příjemců o možnostech financování z OP Rybářství, ale také o specifických záležitostech spojených s realizací projektů.

Velmi pozitivně byla hodnocena realizovaná školení v rámci projektů „Seminář Veřejné zakázky OP Rybářství 2014 – 2020“ a „Seminář Veřejné zakázky OP Rybářství 2014 - 2020 II“. Semináře v rámci prvního projektu se uskutečnily v Českých Budějovicích, Brně a Praze. Celkové hodnocení účastníky ve všech třech městech se pohybovalo mezi 1,33-1,42 na škále 1-5 (1 – nejlepší, 5 nejhorší). Ve všech třech městech byla vysoce hodnocena odbornost a přístup lektora i úroveň podkladů (1,0-1,19). Poněkud rozdílnější hodnocení se projevilo z hlediska využití poznatků v praxi (Brno 1,71; České Budějovice 1,125; Praha 1,55). V rámci projektu Veřejné zakázky II se seminář konal pouze v Praze a celkově byl účastníky hodnocen známkou 1,49 na škále 1-5 (1 – nejlepší, 5- nejhorší). Opět byl pozitivně hodnocen lektor, a jeho odbornost a přístup, ale také obsahové zaměření semináře.

Dalším projektem zaměřeným na příjemce podpory byl projekt „Organizační zabezpečení semináře Organizace producentů ve sladkovodní akvakultuře“. Seminář se konal v Praze a jeho celkové hodnocení je poněkud horší než u předcházejících seminářů, a sice 2,36 na škále 1-5 (1 – nejlepší, 5- nejhorší). Nejlépe byla hodnocena organizace semináře a místo jeho konání (1,18 a 1,27), nejhůře pak aplikovatelnost získaných poznatků v praxi – 2,72. EK podporuje organizace producentů, které se mohou případně zaměřit jen na společnou propagaci výrobků. Nicméně v českých podmínkách není tato myšlenka v současnosti pozitivně přijímaná, a proto je hodnocení aplikovatelnosti poznatků ze semináře v praxi nejhorší.

Na základě doporučení z Procesní a výsledkové evaluace zahájil ŘO OP Rybářství v roce 2018 realizaci projektu Komunikační strategie, jehož cílem bylo zvýšit povědomí a

informovanost žadatelů a příjemců o OP Rybářství. Nejprve byla vytvořena komunikační strategie obsahující zejména návrh komunikačních nástrojů a mediaplánu komunikačních aktivit. Součástí plánovaných a realizovaných aktivit je zejména inzerce v tištěných a on-line médiích, newslettery, textové a grafické zpracování příruček a brožur (Úspěšné projekty, Přehled nejčastějších chyb a Průvodce OP Rybářství). Následně byl v rámci projektu Nákup médií a tisk vysoutěžen dodavatel, který zajišťuje nákup mediálního prostoru.

Účinnost všech komunikačních aktivit byla zjišťována v rámci dotazníkového šetření k procesním záležitostem OP Rybářství, které bylo realizováno IREAS centrum, s.r.o., v lednu 2019. Z dotazníkového šetření žadatelů/příjemců (celkem osloveno 211 žadatelů/příjemců podpory, odpovědělo 70 respondentů, míra návratnosti 33,2 %) vyplynulo, že nejvyužívanějším zdrojem informací o OP Rybářství je webová stránka SZIF (85,7 % respondentů), s odstupem následovaná Portálem farmáře (57,1 %) a Pravidly pro žadatele (54,3 %). Méně využívanými zdroji (nevyužilo 55,7 % respondentů) byly publikace „Průvodce OP Rybářství 2014-2020“ a příručka „Přehled nejčastějších chyb žadatelů a příjemců OP Rybářství 2014-2020, následované odbornými semináři pro žadatele a příjemce (nevyužilo 54,3 % respondentů). Žadatelé/příjemci by uvítali zejména podrobné informační brožury/letáky k jednotlivým opatřením (50 % respondentů) a další školení/semináře (27,1 %). Z individuálních odpovědí vyplynulo, že informačních zdrojů je dost, ale že by bylo dobré informace zjednodušit a zlepšit jejich přehlednost, příp. je soustředit na jedno místo. Z hlediska poskytovaných informací by uchazeči uvítali soustředění všech informací na jedno místo a jejich zpřehlednění. Respondenti kladli důraz zejména na srozumitelnost a jednoduchost poskytovaných informací.

Z dotazníkového šetření potenciálních žadatelů (osloveno 226 potenciálních žadatelů, odpovědělo 57 respondentů, míra návratnosti 25,2 %) vyplynulo, že opět nejvyužívanějším zdrojem jsou webové stránky SZIF (61,4 % respondentů), dále webové stránky eagri.cz a samotný programový dokument OP Rybářství 2014-2020 (shodně 42,1 %) a Portál farmáře (36,8 %). Podobně jako žadatelé/příjemci podpory i potenciální žadatelé by ve výrazné většině (71,9 %) uvítali podrobné informační brožury/letáky k jednotlivým opatřením. Tento požadavek je zajímavý zejména ve vazbě na skutečnost, že 42 % respondentů neuvažuje o projektu v rámci OP Rybářství 2014-2020.

Zhodnocení potenciálu naplnění cílů daného opatření

Cílem opatření Technická pomoc je zajistit účinnou a efektivní implementaci. V rámci opatření byla vyhlášena průběžná výzva a průběžně jsou také podávány žádosti o podporu.

V rámci tohoto opatření jsou realizovány projekty Ministerstva zemědělství jako Řídícího orgánu OP Rybářství, které jsou zaměřeny do tří oblastí – evaluace, studie a analýzy OP Rybářství, podpora finanční motivace zaměstnanců MZE a dále vzdělávací a propagační akce. Většinou se jedná o opakující se projekty (např. Výroční konference OP Rybářství, finanční motivace zaměstnanců, hodnocení projektů nebo evaluace OP Rybářství, propagační a komunikační aktivity). Tyto projekty budou předkládány i v dalších letech tohoto programového období. SZIF jako zprostředkující subjekt čerpá finanční podporu v rámci

projektu zaměřeného na vzdělávání pracovníků zapojených do implementace OP Rybářství. Také tento projekt bude opakovaně předkládán až do konce programového období. Lze tedy konstatovat, že projekty v současnosti realizované v opatření 6.1 – Technická pomoc mají, s ohledem na výše uvedené opakované předkládání projektů, potenciál naplnit cíle tohoto opatření a vyčerpat alokované prostředky.

Dosud prováděné aktivity jsou v souladu s aktivitami plánovanými v programovém dokumentu. Pro toto opatření nejsou nastaveny milníky, cílové hodnoty indikátorů jsou zatím zazávazkovány v uspokojivé míře vzhledem k zazávazkované alokaci s nejnižší hodnotou 20,3 % u indikátoru 82200 Nákup materiálu, zboží a služeb potřebných k zajištění implementace programu. Vzhledem k charakteru opatření Technická pomoc bude míra úspěšnosti plnění tohoto opatření ovlivněna mírou úspěšnosti celého Operačního programu Rybářství.

Odpověď na evaluační otázku

V metodice EK není specifikována technická pomoc, resp. odkaz na čl. 78. Je tedy relevantní odpovědět pouze na otázku týkající účelnosti intervence opatření 6.1 - Technická pomoc.

Jak účelné jsou intervence ENRF při dosahování cílů OP Rybářství 2014-2020?

Odpověď: Vzhledem k tomu, že cílem opatření Technická pomoc je zajistit účinnou a efektivní implementaci OP Rybářství 2014-2020, lze hodnotit účelnost intervencí v rámci tohoto opatření prostřednictvím celkové realizace OP Rybářství. K 31. 12. 2018 je v zaregistrovaných žádostech o podporu v rámci celého OP Rybářství požadováno 99 % celkové alokace. Aktuální Rozhodnutí o poskytnutí dotace pokrývají 53 % celkové alokace, předfinancované projekty 21 % a certifikováno je 19 %. ŘO spolu se SZIF se snaží zprostředkovat relevantní informace žadatelům o podporu. Pro zlepšení informovanosti o OP Rybářství byla vytvořena Komunikační strategie OP Rybářství 2014-2020, která se v současnosti realizuje. Její dopady bude možné zhodnotit v delším časovém období. Nicméně z dotazníkových šetření realizovaných v lednu 2019 vyplynula potřeba koncentrace informací, jejich zpřehlednění, zjednodušení a důraz na srozumitelnost. Tyto aspekty bude potřeba zohlednit i při realizaci komunikační strategie.

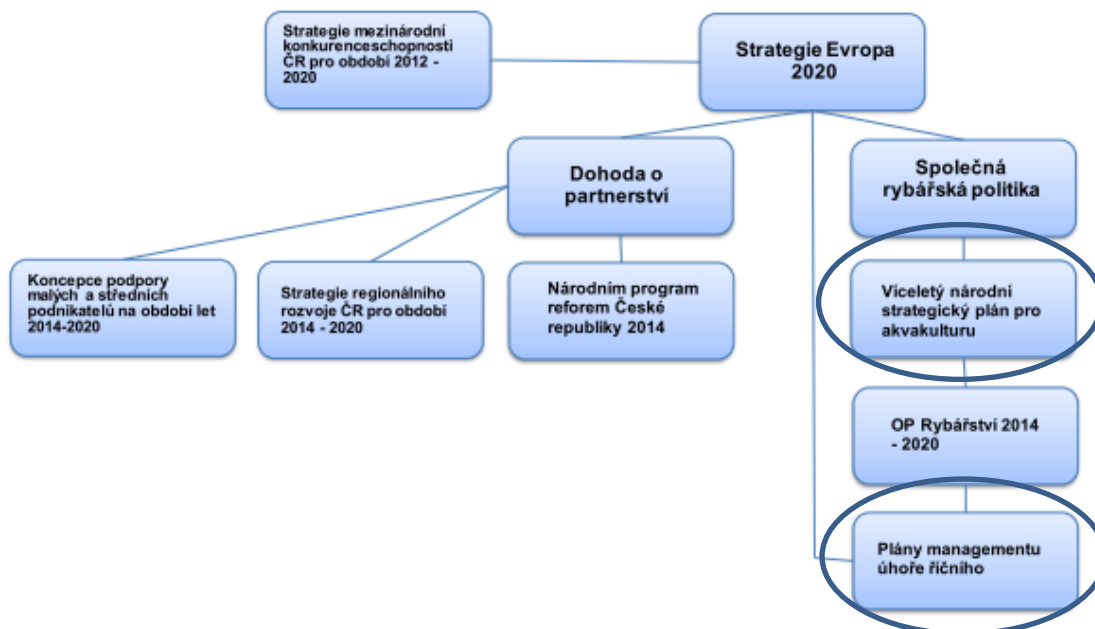
5. HODNOCENÍ POKROKU PLNĚNÍ STRATEGIÍ

V této kapitole je vyhodnocen pokrok při plnění vybraných strategií – především strategického plánu pro rozvoj chovu ryb v ČR do roku 2024, tedy Víceletého národního strategického plánu pro akvakulturu (dále jen VNSPA) a dalších dokumentů. Cílem OP Rybářství je naplňovat cíle a priority následujících dokumentů:

- VNSPA;
- Strategie Evropa 2020;
- Dohoda o partnerství;
- Společná rybářská politika;
- Plány managementu úhoře říčního;
- a další strategické dokumenty na úrovni ČR.

Vztah OP Rybářství k jiným strategickým dokumentům představuje následující schéma. Jelikož naplňování většiny uváděných dokumentů je hodnoceno jinými způsoby – např. kontrolou poskytnutých prostředků (Společná rybářská politika, Dohoda o partnerství) či prostřednictvím evaluací (Dohoda o partnerství, OP Rybářství), tak **se evaluátor primárně v tomto průběžném hodnocení zaměřil na VNSPA a Plány managementu úhoře říčního**.

Obr. č. 28: Vztah OP Rybářství ke strategickým dokumentům a zvýrazněné strategie, které budou zahrnuty do průběžného hodnocení OP Rybářství v roce 2018

Zdroj: volně převzato z nepovinné přílohy č. 6 Operačního programu Rybářství

Víceletý národní strategický plán pro akvakulturu (dále jen VNSPA) je klíčovým dokumentem, jehož hlavním cílem je stanovení potřeb a národních cílů v oblasti odvětví akvakultury na období 2014 – 2024 a určuje podmínky pro naplňování Společné rybářské politiky Evropské unie v České republice. OP Rybářství je nástrojem k realizaci priorit VNSPA. OP Rybářství přispívá k naplňování priorit rybářství v ČR, ke globálním a specifickým cílům VNSPA, tj.:

1) Zachování konkurenceschopné a ekonomicky životaschopné tradiční akvakultury s pozitivními mimoprodukčními funkcemi

OP Rybářství 2014 – 2020 je z větší části zaměřen na podporu konkurenceschopnosti akvakulturních podniků v ČR zejména ve vazbě na zajištění stabilizace a potenciálního růstu jejich produkce. S ohledem na velmi solidní věcný pokrok realizace klíčových opatření, tj. 2.2, 2.4 i 5.3 lze považovat míru příspěvku ke konkurenceschopnosti podniků akvakultury za významný.

2) Posilování technologického rozvoje, inovací a předávání znalostí v sektoru akvakultury včetně souvisejícího zpracování, investice do vývoje moderní intenzivní technologie chovu umožňující udržitelnou produkci ryb při nízké spotřebě vody a minimálním zatížení životního prostředí a zajištění welfare chovaných ryb.

Tento specifický cíl VNSPA byl v roce 2018 významně podporován věcnou realizací opatření 2.4 zaměřené na podporu rozvoje intenzivních chovů ryb. V rámci tohoto opatření se podařilo významně podpořit rozvoj tohoto specifického typu produkce ryb, přičemž dosažená změna objemu produkce systémů s recirkulací je v prvopočáteční fázi jejich rozběhu. Dle provedených empirických šetření vyplývá, že cílová hodnota změny produkce v těchto systémech by měla být do konce programového období dosažena. Co se týká posilování technologického rozvoje a inovací v rámci opatření 2.1 Inovace, tak pokrok nebyl v roce 2018 uspokojivý, nicméně ŘO provedl potřebné úpravy v definici oprávněného žadatele a toto opatření by tak mělo splnit plánované cíle, a tím i přispět k plnění tohoto specifického cíle VNSPA. Stejně tak i opatření 5.3 zaměřené na podporu zpracování ryb vykázalo velmi dobrou úroveň plnění stanovených cílů, tudíž lze konstatovat, že OP Rybářství adekvátním způsobem posiluje plnění specifického cíle VNSPA.

3) Podporovat formy hospodaření přispívající k zachování či zlepšování stavu životního prostředí a biologické rozmanitosti

Tento cíl VNSPA předpokládá je v OP Rybářství naplňován aktivitami v opatření 2.5, které cílí na zachování a rozmnožování vodních živočichů pro stabilizaci a obnovu biologické rozmanitosti se zvláštním důrazem na vysazování úhoře říčního (*Anguilla anguilla*) do vybraných vodních toků. V roce 2018 došlo k významnému pokroku v plnění tohoto cíle, neboť se podařilo již dosáhnout plánované cílové hodnoty indikátoru „množství vysazených úhořů“ ve výši 2077,4 kg, tj. plnění cílové hodnoty indikátoru z 103,9 %.

Plány managementu úhoře v ČR vznikly v souvislosti s nařízením Rady ES č. 1100/2007 ze dne 18. září 2007, které stanovilo povinnost pro členské státy předložit své plány managementu úhoře do 31. 12. 2008. Cílem je snížit úmrtnost způsobenou lidskou činností

a tím umožnit, aby do moře uniklo přinejmenším 40 % dospělého úhoře v poměru k nejpříznivějším odhadům úniku, k nimž by docházelo bez negativního vlivu lidských činností. OP Rybářství přispívá prostřednictvím podpory vysazování úhoře říčního k plnění cílů Plánů. Opatření naplňuje specifický cíl prostřednictvím podpory obnovy populace úhoře říčního ve vybraných rybářských revírech v povodí řeky Labe a řeky Odry pod první příčnou překážkou neprostupnou při poproudové migraci. S ohledem na věcné naplnění v příslušném opatření 2.5 OP Rybářství se evaluátor zaměřil na verbální zhodnocení poznatků z provedeného empirického šetření u podpořených projektů, přičemž pozornost je věnována faktorům a souvislostem, které přispívají k řešení problémových oblastí prostřednictvím vysazování úhoře.

Respondenti byli dotazováni na to, jak je podle jejich názoru plán naplňován Plán managementu úhoře, který se zabývá detailní analýzou výskytu ryb v českých řekách a zlepšením prostupnosti řek pro migraci úhoře. Respondenti prezentovali spíše svůj územně a prakticky omezený pohled. V jednom případě bylo potvrzeno, že revíry, kam je možné úhoře vysazovat, jsou omezeny právě podmínkou prostupnosti toku – jinými slovy, tam, kam stát umožňuje úhoře z dotace vysadit, se očekává, že prostupnost existuje (a dál to není nutné řešit). U některých řek (např. Ploučnice) je však prostupnost v daném revíru kritická z důvodu velkého množství malých vodních elektráren. Podpora malých vodních elektráren (MVE) a podpora vysazování úhořů jdou tedy na některých místech proti sobě.

Převažující názor je, že situace se v čase spíše zlepšuje. Zástupci rybářů sedí v příslušných komisích, prosazují rybí přechody a další opatření zlepšující migraci ryb. Ve spolupráci s podniky Povodí se daří realizovat opatření (např. odpuzovače ryb) tam, kde docházelo k významným poškozování ryb na malých vodních elektrárnách. Existují však místa, kde se ví, že je to velký problém (zejména v souvislosti s výrobou elektřiny). Aktuálně bylo významnou překážkou pro migraci ryb sucho, tj. nízká vodnost na přítocích velkých řek.

Dle vyhodnocení Plánu managementu úhoře říčního z roku 2018 (Musil a kol.) činí odhadovaný rozsah plnění opatření na vysazování kolem 90 %. V období let 2010-2016 bylo dle Studie vysazeno 12,5 t úhoře z prostředků OP Rybářství (Musil a kol., 2018). Vysazování čelí celé řadě negativních vlivů, které se shodují s výše uvedenými poznatky z empirického šetření. Studie dále uvádí problémy spojené s průchodností řek způsobené především malými vodními elektrárnami (MVE). Studie dále navrhuje monitorovat nejen úmrtnost úhořů na turbínách MVE, ale také další faktory mortality, jako jsou invaze a výskyt různých druhů makroparazitů.

V následující tabulce je uveden souhrn hodnocení dle následujících kritérií, které určují, zda je priorita naplněna v rámci OP Rybářství:

- I. Skladba podporovaných aktivit ve vyhlášených výzvách zahrnuje aktivity přispívající k dané prioritě.
- II. Skladba podporovaných aktivit v dokončených projektech zahrnuje aktivity přispívající k dané prioritě.

Tabulka 86

Strategický dokument	Priority / opatření dokumentu	Je priorita naplněna v rámci OP Rybářství 2014-2020? (kritérium I. – II., <i>slovní komentář dle výsledků příslušných opatření</i>)
Víceletý národní strategický plán pro akvakulturu	Zachovat udržitelnou produkci tržních ryb z tradiční akvakultury v ČR	Opatření 2.2 Ano, opatření přispívá k udržitelné produkci tržních ryb z tradiční akvakultury u obou kritérií I. – II., včetně velmi solidního věcného pokroku implementace.
	Podporovat formy hospodaření přispívající k zachování či zlepšování stavu životního prostředí a biologické rozmanitosti	Opatření 2.5 Ano, opatření naplňuje prioritu u obou kritérií I. – II., včetně velmi solidního věcného pokroku implementace.
	Investovat do konkurenceschopnosti tradiční akvakultury	Opatření 2.2 + 2.3 Ano v případě opatření 2.2 a jen částečně v opatření 2.3, které vykazuje nízkou úroveň naplnění u dokončených projektů.
	Investovat do recirkulačních zařízení	Opatření 2.4 Ano, v tomto opatření jsou zahrnuty aktivity jak v daných výzvách, tak i u dokončených projektů na velmi dobré úrovni.
	Zvýšit podíl zpracovaných ryb	Opatření 5.3 Ano, v tomto opatření jsou zahrnuty aktivity jak v daných výzvách, tak i u dokončených projektů na velmi dobré úrovni.
	Podporovat vývoj nových nebo inovovaných produktů a technologií a jejich zavádění do podniků	Opatření 2.1 Opatření 2.4 Ano, v těchto opatřeních jsou zahrnuty aktivity jak v daných výzvách, tak i u dokončených projektů. V případě opatření 2.1 však spektrum dokončených projektů je velmi malé k 31. 12. 2018.
	Celoživotní vzdělávání	Opatření 2.1 a 3.1 (částečný vliv) 5.2 záměr a); 5.2 záměr b) Ano – opatření 2.1 a 3.1 má částečný vliv na podporu celoživotního vzdělávání pracovníků v akvakultuře, neboť příslušnými aktivitami se podporuje šíření nových znalostí. Dále k naplňování priority nepřímo přispívají konference v oblasti akvakultury, realizované v rámci opatření 5.2.b.
	Spotřeba sladkovodních ryb a spotřebitelský zájem v ČR	Hodnocení dle obecných dat Rybářského sdružení ČR k trendům spotřeby sladkovodních ryb v ČR. <i>K datu zpracování tohoto návrhu závěrečné zprávy není k dispozici pro hodnocení. K naplnění této priority přispívají zejména opatření . 5.2 b) a 5. 3.</i>
	Propagace akvakultury a podpora konzumace ryb	Opatření 5. prioritní osy Ano, skladba aktivit ve vyhlášených výzvách i dokončených projektech přispívá k dané prioritě.
Plány managementu úhoře říčního	Opatření za účelem doplnění stavu (nasazování)	Opatření 2.5 Ano, vymezené podporované aktivity ve vyhlášených výzvách i v dokončených projektech přispívají k plnění dané priority.

Strategie Evropa 2020 - je desetiletá strategie EU, jejímž cílem je dosáhnout nového růstu. Dosahování cílů OP Rybářství přispívá ke strategii Evropa 2020 a jsou naplňovány prostřednictvím priorit Unie, které odrážejí příslušné tematické cíle Společného strategického rámce.

Hodnocení Strategie 2020 bylo provedeno v souladu s metodikou FAME ke zpracování části C výroční zprávy o implementaci programu.

OP Rybářství přispívá k níže uvedeným prioritám Evropy 2020:

Inteligentní růst:

Příspěvek OP Rybářství 2014-2020 směřuje do Tematického cíle 3, který je zaměřen posílení konkurenceschopnosti malých a středních podniků. K naplňování cíle přímo přispívají opatření, která jsou uvedena v následující tabulce.

Tabulka 87

Název opatření	Počet operací s vydaným rozhodnutím	Alokace ENRF na podporované opatření CZK/EUR	ENRF podíl v projektech s vydaným rozhodnutím CZK/EUR	ENRF podíl v proplacených projektech CZK/EUR
2.1. Inovace	9	25 122 293,49 967 470,00	7 823 022,00 301 267,84	827 222,00 31 856,66
2.3. Podpora nových chovatelů	9	43 594 568,12 1 678 845,00	3 796 770,00 146 215,20	922 835,00 35 538,76

Nepřímý vliv na plnění cílů vykazují opatření, která jsou uvedena v následující tabulce.

Tabulka 88

Název opatření	Počet operací s vydaným rozhodnutím	Alokace ENRF na podporované opatření CZK/EUR	ENRF podíl v projektech s vydaným rozhodnutím CZK/EUR	ENRF podíl v proplacených projektech CZK/EUR
2.2. Produktivní investice do akvakultury	375	326 589 815,37 12 577 110,00	278 507 608,00 10 725 444,14	89 911 560,00 3462531,675
5.1. Plány produkce	0	0	0	0
5.2.a) Vytváření organizací producentů	0	0	0	0
5.2.b) Propagační kampaně	26	57 633 496,83 2 219 490,00	21 706 100,00 835 910,96	271 425,00 10 452,69
5.3. Investice do zpracování produktů	31	83 494 681,31 3 215 415,00	26 149 853,00 1 007 041,75	12 454 758,00 479 637,93

Z dosavadního vývoje implementace OP Rybářství vyplývá, že se daří naplňovat Tematický cíl 3 zejména prostřednictvím opatření zaměřených na inovace, produktivní investice do akvakultury a investice do zpracování produktů. V příslušných opatřeních byl zaznamenán v roce 2018 významný pokrok v plnění stanovených cílů.

Udržitelný růst

Intervence ENRF v podmínkách české sladkovodní akvakultury se v oblasti udržitelného růstu zaměřují na plnění Tematického cíle 6 Zachování a ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů. Přímý vliv na plnění TC 6 mají opatření, která jsou uvedena v následující tabulce.

Tabulka 89

Název opatření	Počet operací s vydaným rozhodnutím	Alokace ENRF na podporované opatření CZK/EUR	ENRF podíl v projektech s vydaným rozhodnutím CZK/EUR	ENRF podíl v proplacených projektech CZK/EUR
2.4. Recirkulační zařízení a průtočné systémy s dočišťováním	26	115 266 993,66 4 438 980,00	74 769 634,00 2 879 409,79	47 795 796,00 1 840 636,04
2.5. Akvakultura poskytující environmentální služby	12	28 816 748,42 1 109 745,00	12 159 750,00 468 277,04	8 139 360,00 313 450,15
3.1. Shromažďování údajů	6	50 713 940,51 1 953 015,00	7 723 700,00 297 442,91	1 715 994,00 66 083,64
3.2. Sledovatelnost produktů	1	18 176 900,00 700 000,00	2 665 327,00 102 642,85	0 0

Priorita Udržitelného růstu je naplňována v ČR především investicemi do recirkulačních zařízení a podporou vysazování úhoře říčního. V obou opatřeních došlo v roce 2018 k významnému pokroku a nastavené cíle budou splněny a v případě opatření 2.5. překročeny. Příspěvek opatření 3.1. a 3.2. je okrajový.

6. HODNOCENÍ HORIZONTÁLNÍCH TÉMAT

Mezi horizontální témata zohledňovaná v rámci OP Rybářství patří zásady stanovené v člancích č. 7 a 8 obecného nařízení (EU) č. 1303/2013, tj. základní horizontální principy (1) podpora rovnosti žen a mužů a nediskriminace a (2) udržitelný rozvoj. Dále je třeba v rámci horizontálních témat hodnotit (3) příspěvek k cílům v oblasti klimatických změn (dle čl. 50 odst. 4 obecného nařízení) a také (4) princip partnerství a víceúrovňové správy, především v oblasti zapojení partnerů do provádění OP (dle čl. 5 obecného nařízení). Hodnocení podpory rovnosti žen a mužů a nediskriminace a také principu partnerství je součástí procesní analýzy.

6.1. Rovné příležitosti

Smyslem principu rovných příležitostí je potírání diskriminace. A to jak na základě pohlaví, rasy, etnického původu, víry, zdravotního postižení, věku či sexuální orientace, tak i v problematice osob ohrožených sociálním vyloučením jako jsou migranti, dlouhodobě nezaměstnaných, osob s nízkou kvalifikací, osob z obtížně dopravně dostupných oblastí, drogově závislých, propuštěných vězňů, absolventů škol a v neposlední řadě v oblasti rovnosti mužů a žen.

OP Rybářství představuje základní informace o principu rovných příležitostí žen a mužů a nediskriminaci ve svém programovém dokumentu. Konkrétní opatření a specifická pravidla dodržování tohoto principu jsou následně zakotvena v Pravidlech pro žadatele. Tato pravidla ukládají příjemcům povinnost zajistit, aby projekt nepůsobil prokazatelně negativním vlivem na podporu rovnosti žen a mužů a aby nedocházelo k diskriminaci na základě pohlaví, rasového nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo víry, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace.

V rámci evaluace bylo hodnoceno dodržování takto nastavených mechanismů. Uplatnění těchto pravidel je prováděno u všech opatření OP Rybářství prostřednictvím žádostí o podporu, kde žadatelé popisují vztah projektů k principu rovných příležitostí, a to z hlediska:

- 1) existence negativního vlivu na podporu rovnosti žen a mužů;
- 2) existence diskriminace na základě pohlaví, rasového nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo víry, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace.

Žádný projekt s negativním efektem na rovné příležitosti nebyl zahrnut do podpory programu. Všechny podpořené projekty (ve stavu doporučen/schválen) v rámci OP Rybářství nemají prokazatelně negativní vliv na podporu rovnosti žen a mužů a nedochází u nich k diskriminaci na základě pohlaví, rasového nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo víry, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace.

6.2. Udržitelný rozvoj

Smyslem principu udržitelného rozvoje je snaha o dosahování rovnováhy mezi ekonomickou, sociální a environmentální oblastí. V kontextu fondů EU je tento princip pojmán primárně v kontextu ochrany a zlepšování kvality životního prostředí. Hlavním tématem hodnocení udržitelného rozvoje je proto problematika ochrany životního prostředí.

OP Rybářství zohledňuje princip udržitelného rozvoje v rámci konkrétních prvků nastavení i z hlediska sledování environmentálních indikátorů popisujících příspěvek programu k udržitelnému rozvoji.

Zohlednění principu udržitelného rozvoje v rámci OP Rybářství bylo hodnoceno ve třech rovinách:

- a) Provádění konkrétních opatření
- b) Vliv projektů na udržitelný rozvoj
- c) Příspěvek OP Rybářství k plnění principu udržitelného rozvoje

a) Provádění konkrétních opatření

Základní informace o principu udržitelného rozvoje včetně požadavků na ochranu životního prostředí jsou zahrnuty v programovém dokumentu OP Rybářství, přičemž implementační nastavení OP Rybářství definuje:

- a) aktivity zaměřené na udržitelný rozvoj
- b) aktivity s vlivem na udržitelný rozvoj
- c) aktivity neutrální z hlediska udržitelného rozvoje

Konkrétní opatření ve vztahu k udržitelnému rozvoji jsou pak v rámci OP Rybářství zakotvena především v Pravidlech pro žadatele, která stanovují, že žadatelé/příjemci jsou povinni zajistit, aby projekt neměl prokazatelně negativní vliv na trvale udržitelný rozvoj. Toto opatření je prováděno u všech opatření OP Rybářství prostřednictvím žádostí o podporu, kde žadatelé popisují vztah projektů k rozvoji – tj. zda má projekt negativní vliv na trvale udržitelný rozvoj.

V rámci evaluace bylo ověřeno, že všechny projekty s potenciálně negativním efektem na udržitelný rozvoj byly formálně vyloučeny z podpory programu.

Zároveň mají žadatelé povinnost uvést v žádosti o podporu informace o příspěvku projektů k udržitelnému rozvoji, resp. k životnímu prostředí, a to v následujícím rozlišení:

- projekt je cíleně zaměřen na udržitelný rozvoj
- projekt je pozitivní k udržitelnému rozvoji

- projekt je neutrální k udržitelnému rozvoji

V případě indikace pozitivního vlivu či cíleného zaměření projektu na životní prostředí je doplněn popis a zdůvodnění vlivu tohoto projektu na životní prostředí.

Dalším opatřením pro naplňování principu udržitelného rozvoje je sledování environmentálních indikátorů na úrovni programu (blíže viz níže). Environmentální indikátory uvedené v programovém dokumentu jsou dle zjištění skutečně monitorovány a vykazovány.

Pokud jde o zapojení relevantních stakeholderů (tj. orgány ochrany ŽP, neziskové organizace) do MV, z 24 institucí/ organizací zapojených do MV je 8 NNO, a také 2 veřejné vysoké školy. V MV jsou zastoupeny orgány ochrany životního prostředí: MŽP, Český svaz ochránců přírody, Agentura ochrany přírody a krajiny. Z výsledků dotazníkového šetření členů MV vyplynula celková spokojenost se složením MV - 72 % respondentů je zcela spokojeno se složením MV, 20 % je spíše spokojeno. Negativně se vyjádřilo 8 % (tj. 2 respondenti, z toho 1 nespokojen a druhý spíše nespokojen). V dotaznících se objevily návrhy zejména na doplnění MV, a to o zástupce drobných chovatelů a navýšení počtu zástupců produkčních organizací.

b) Vliv projektů na udržitelný rozvoj

Na základě vlivu jednotlivých projektů k udržitelnému rozvoji, který je žadateli deklarován v žádosti o podporu, byl vyhodnocen příspěvek jednotlivých Priorit Unie a opatření programu k naplňování principu udržitelného rozvoje.

Tabulka 90: Hodnocení principu udržitelného rozvoje

Tabulka 3: Projekty dle vztahu k udržitelnému rozvoji								
Výzva	Opatření	Počet projektů	cíleně zaměřený	pozitivní	neutrální	cíleně zaměřený %	pozitivní %	neutrální %
1 - 999	OPR celkem	500	6	80	414	1%	16%	83%
1, 2, 3, 4, 5	PU2 celkem	208	5	59	144	2%	28%	69%
	2.1.	2	0	1	1	0%	50%	50%
	2.2.a	173	0	35	138	0%	20%	80%
	2.2.b	2	0	1	1	0%	50%	50%
	2.3.	0	0	0	0	0%	0%	0%
	2.4.	19	3	12	4	16%	63%	21%
	2.5.	12	2	10	0	17%	83%	0%
	PU3 celkem	0	0	0	0	0%	0%	0%
	3.1.	0	0	0	0	0%	0%	0%
	3.2.	0	0	0	0	0%	0%	0%
	PU5 celkem	18	0	0	18	0%	0%	100%
	5.2.b	2	0	0	2	0%	0%	100%
	5.3.	16	0	0	16	0%	0%	100%
	PU6 celkem	0	0	0	0	0%	0%	0%
	6.1.	0	0	0	0	0%	0%	0%
	OPR celkem	226	5	59	162	2%	26%	72%
6, 9, 10, 11, 12, 999	PU2 celkem	201	1	18	182	0%	9%	91%
	2.1.	6	0	1	5	0%	17%	83%
	2.2.a	170	1	16	153	1%	9%	90%
	2.2.b	12	0	0	12	0%	0%	100%
	2.3.	7	0	1	6	0%	14%	86%
	2.4.	6	0	0	6	0%	0%	100%
	2.5.	0	0	0	0	0%	0%	0%
	PU3 celkem	7	0	2	5	0%	29%	71%
	3.1.	6	0	1	5	0%	17%	83%
	3.2.	1	0	1	0	0%	100%	0%
	PU5 celkem	32	0	1	31	0%	3%	97%
	5.2.b	18	0	0	18	0%	0%	100%
	5.3.	14	0	1	13	0%	7%	93%
	PU6 celkem	34	0	0	34	0%	0%	100%
	6.1.	34	0	0	34	0%	0%	100%
	OPR celkem	274	1	21	252	0%	8%	92%

Zdroj: vlastní zpracování dle dat IS SZIF k 31. 12. 2018

Na základě provedené analýzy bylo zjištěno, že pouze 1 % projektů vykazuje cílený záměr k podpoře životního prostředí, 16 % projektů má pozitivní dopad a 83 % projektů je ve vztahu k podpoře životního prostředí neutrální. Projekty s cíleným záměrem na podporu životního prostředí byly nejčastěji realizovány v rámci opatření 2.4 - Recirkulační zařízení a průtočné systémy s dočišťováním (3 projekty) a v rámci opatření 2.5 - Akvakultura poskytující environmentální služby (2 projekty zaměřené na vysazování úhoře říčního). Nejvíce projektů (51) s pozitivním dopadem na životní prostředí bylo realizováno v rámci opatření 2.2.a - Produktivní investice do akvakultury.

Tabulka 91

Tabulka 4: Projekty dle vztahu k udržitelnému rozvoji - výsledky analýzy společnosti Naviga-Hope			
Opatření	cíleně zaměřený %	pozitivní %	neutrální %
OPR celkem	2%	68%	30%
PU2 celkem	2%	63%	34%
2.1.	0%	50%	50%
2.2.	0%	79%	21%
2.3.	0%	50%	50%
2.4.	8%	0%	92%
2.5.	25%	0%	75%
PU5 celkem	0%	100%	0%
5.2.b	0%	100%	0%
5.3.	0%	100%	0%
PU6 celkem	0%	100%	0%
6.1.	0%	100%	0%

* Výsledky za prioritu Unie 5 a 6 nelze vzhledem k četnosti projektů považovat za vypovídající.

Zdroj: Naviga - Hope, Finální hodnocení plnění cílů OP Rybářství 2014-2020 a horizontálních témat

Srovnání výsledků s předchozím průběžným hodnocením k 31. 12. 2016

Ze srovnání výsledků předchozí studie vypracované společností Naviga-Hope a výsledků aktuální studie vypracované společností IREAS je možné vyzorovat pokles množství projektů cíleně zaměřených na podporu udržitelného rozvoje a rovněž i projektů s pozitivním dopadem na udržitelný rozvoj. V období analyzovaném společností Naviga-Hope byly cíleně zaměřeny na podporu udržitelného rozvoje 2 % z podpořených projektů. Aktuální studie však ukazuje pokles cíleně zaměřených projektů na 1 % (6 projektů z 500 podpořených). V případě pozitivního vztahu podpořených projektů k udržitelnému rozvoji došlo k poklesu z 63 % (deklarovaných v předchozí studii) na 16 % (80 projektů z 500 podpořených). Zastoupení projektů s neutrálním vztahem k udržitelnému rozvoji tak logicky vzrostlo z 34 % na 83%.

c) Příspěvek OP Rybářství k plnění principu udržitelného rozvoje

OP Rybářství přispívá k principu udržitelného rozvoje také prostřednictvím zaměření podpory, a to zejména z hlediska vysazování úhoře říčního. Příspěvek OP Rybářství k udržitelnému rozvoji byl vyhodnocen s ohledem na sledované environmentální indikátory, a to na základě dosažených hodnot těchto indikátorů (viz tabulka níže).

Tabulka 92

Opatření	Podporované aktivity ve vztahu k udržitelnému rozvoji	Název indikátoru	Dosažená hodnota	Zazávková ná hodnota	Cílová hodnota	Míra naplnění (v %)
2.2 Produktivní investice do akvakultury	- úspora spotřeby energie v akvakultuře - ekologicky šetrnější akvakultura - účinnější využívání zdrojů	Počet podpořených výměn výrobního zařízení za energeticky účinnější	1	1	30 výměn	3,3 %
2.5 Akvakultura poskytující environmentální služby	- zachování a rozmnožování vodních živočichů ex-situ - vysazování úhoře říčního ve vybraných rybářských revírech, které umožňují únik	Počet projektů zaměřených na snížení dopadu akvakultury na životní prostředí	9	12	11 projektů	82 %
		Množství vysazeného úhoře	2 077,4	2820	2 000 kg	103,87

Počet podpořených výměn výrobního zařízení za energeticky účinnější se vykazuje v rámci opatření 2.2, přičemž k 31. 12. 2018 dosáhla hodnota tohoto indikátoru 1, tj. plnění na úrovni 3,3 %. V současné fázi implementace OP Rybářství nepřispívají aktivity zaměřené na energetické úspory a účinnější využívání zdrojů k cílům udržitelného rozvoje. U tohoto indikátoru tudíž existuje významné riziko, že nebude jeho cílová hodnota na konci programového období naplněna. Proto bude nezbytné v dalších výzvách pro podávání žádostí o podporu v opatření 2.2 více zdůraznit preferenci podpory výměn výrobních zařízení za energeticky účinnější.

Co se týká dílčích indikátorů v opatření 2.5, tak jejich plnění vykazuje velmi solidní pokrok. Do poloviny roku 2018 bylo celkem podpořeno a dokončeno 9, které realizovalo celkem pět příjemců, přičemž k 31. 12. 2018 bylo celkem podáno 17 žádostí o podporu, přičemž ve 12 případech žádostí byl projekt doporučen/schválen pro realizaci a v 1 případě došlo k ukončení administrace v průběhu realizace projektu, 4 žádosti byly registrované v říjnu 2018. V případě 9 realizovaných a proplacených projektů bylo dosaženo výsledného indikátoru „množství vysazených úhořů“ ve výši 2077,4 kg, tj. plnění cílové hodnoty indikátoru z 103,9 %.

6.3. Změny klimatu

Příspěvek OP Rybářství k naplňování cílů v oblasti změny klimatu je v souladu s metodickými pokyny EK hodnocen za relevantní opatření 5.3 Investice do zpracování produktů. Velikost vlivu tohoto opatření na cíle v oblasti klimatických změn byla stanovena na 40 %. Orientační příspěvek ENRF, jež má být v rámci opatření 5.3 použit na plnění cílů v oblasti změny klimatu, je v programovém dokumentu OP Rybářství stanoven ve výši 1 286 166 EUR, což představuje podíl celkového přidělu ENRF pro operační program 4,13 %.

Tabulka 93: Příspěvek OP Rybářství k naplňování cílů v oblasti změny klimatu

Opatření (kód, název)	Indikativní výše příspěvku (EUR)	Koeficient pro výpočet podpory opatření	Příspěvek operací s právním aktem o poskytnutí / převodu podpory (EUR)	Plnění indikativní výše příspěvku na základě finančních prostředků v právních aktech o poskytnutí / převodu podpory (v %)	Příspěvek stavu finančních prostředků vyúčtovaných v žádostech o platbu (EUR)	Plnění indikativní výše příspěvku k na základě vyúčtovaných žádostí o platbu (v %)
5.3 Zpracování produktů rybolovu a akvakultury	1 286 166	40,00 %	502 089	39 %	258 213	20

Zdroj: MS2014+

Pozn.: Údaje z monitorovacího systému jsou platné k 31. 12. 2018.

Pozn.: výpočet indikativní výše příspěvku (daného opatření) = indikativní alokace x koeficient

Indikativní výše příspěvku k cílům v oblasti klimatických změn je v současné fázi implementace programu naplňována projekty s vydaným Rozhodnutím na úrovni 39 % a projekty s vyúčtovanými žádostmi o platbu na úrovni 20 %. Při porovnání s výsledky průběžného hodnocení k 31. 12. 2016 lze konstatovat, že došlo k výraznému a zásadnímu naplnění cílů v oblasti změny klimatu, neboť před 2 lety dosahovalo plnění indikativní výše příspěvku na základě finančních prostředků v právních aktech o poskytnutí / převodu podpory úrovně 1,6 %.

7. HODNOCENÍ NAPLNĚNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSLEDKŮ DOP

Strategie OP Rybářství 2014-2020 a Strategie Dohody o partnerství pro programové období 2014-2020 definují vazbu a očekávají příspěvek OP k výsledkům Dohody o partnerství v rámci tematických cílů 6 a 3, tedy v oblasti posílení konkurenceschopnosti ekonomiky a ochrany životního prostředí. Očekávané výsledky, k jejichž naplnění přispívá OP Rybářství, byly definovány následovně.

Tabulka 94

TC 6	Zvýšená ochrana přírody a krajiny posílením její ekologické stability pomocí posílení biodiverzity a realizace vhodných opatření v oblasti akvakultury
	Snížení energetické náročnosti technologických procesů v akvakultuře
TC 3	Vyšší konkurenceschopnost akvakultury
	Zlepšené řízení a vyšší účinnost strategických procesů (řízení, marketing, inovační management) podpořených firem

Příspěvek k výsledkům na úrovni Dohody o partnerství má být naplňován intervencemi v rámci vybraných opatření OP Rybářství, přičemž jednotlivá opatření jsou k příslušným výsledkům DoP přiřazena a hodnocena v následující části.

Hodnocení naplnění očekávaných výsledků Dohody o Partnerství je založeno na výsledcích vyhodnocení jednotlivých opatření OP Rybářství. Potenciál příspěvku daného opatření k výsledkům DoP byl hodnocen na základě (1) aktuálního plnění výsledků opatření (specifického cíle), která mají přispívat k danému výsledku DoP (viz tabulky níže, 2. sloupec) a také na základě (2) zhodnocení potenciálu naplnění výsledků a dopadů daných opatření / SC – tedy zda je předpoklad a je pravděpodobné, že aktivity budou realizovány a výsledky budou naplněny (3. sloupec). Každá tabulka je dále doplněna o dílčí závěr k potenciálnímu příspěvku opatření OP Rybářství k danému výsledku DoP (4. sloupec). Pro zhodnocení všech aspektů byla využita hodnotící škála "ano / částečně / ne".

Pod každou tabulkou je dále vždy doplněn vysvětlující text pro posouzení míry příspěvku každého opatření OP Rybářství k příslušnému tematickému cíli DoP. Níže jsou uvedeny hodnotící tabulky pro jednotlivé výsledky DoP.

TC 6: Zvýšená ochrana přírody a krajiny posílením její ekologické stability pomocí posílení biodiverzity a realizace vhodných opatření v oblasti akvakultury

- Opatření 2.5 – Akvakultura poskytující environmentální služby
- Opatření 3.1 – Shromažďování údajů (okrajově)
- Opatření 3.2 – Sledovatelnost produktů (okrajově)

Tabulka 95: TC 6 DoP: Zvýšená ochrana přírody a krajiny posílením její ekologické stability pomocí posílení biodiverzity a realizace vhodných opatření v oblasti akvakultury

Specifický cíl	Plnění SC	Potenciál naplnění SC	Potenciál příspěvku k výsledkům DoP
2.5 Opatření – Akvakultura poskytující environmentální služby	Ano	Ano	Ano
3.1 Opatření – Shromažďování údajů	Ano	Ano	Ano
3.2 Opatření – Sledovatelnost produktů	Ne	Ano	Ne

OP Rybářství 2014 – 2020 přispívá ke zvýšené ochraně přírody a krajiny posílením její ekologické stability pomocí posílení biodiverzity a realizace vhodných opatření v oblasti akvakultury. Jedná se zejména o opatření 2.5 a příslušné aktivity zaměřené na udržování populace úhoře říčního v povodích, jehož cílové hodnoty již byly k 31. 12. 2018 naplněny. V případě opatření 3.1 lze rovněž identifikovat návazné aktivity, které mají podpůrný charakter, neboť v rámci tohoto opatření již byla dokončena jedna studie týkající se stavu úniku úhoře říčního z území ČR, která rozšiřuje vědecké znalosti z oblasti akvakultury. Vliv je sice nepřímý, nicméně se jedná o potřebné nástroje podporující znalostní bázi k této tématice. Opatření 3.2 zatím nenaplnuje tento tematický cíl, neboť nebyly v tomto opatření realizovány žádné projekty. Potenciální vliv na naplnění by byl spíše jen nepřímý.

TC 6: Snížení energetické náročnosti technologických procesů v akvakultuře

- Opatření 2.2 – Produktivní investice do akvakultury
- Opatření 2.4 – Recirkulační zařízení a průtočné systémy s dočišťováním

Tabulka 96: TC 6 DoP: Snížení energetické náročnosti technologických procesů v akvakultuře

Specifický cíl	Plnění SC	Potenciál naplnění SC	Potenciál příspěvku k výsledkům DoP
2.2 Opatření – Produktivní investice do akvakultury	Minimální	Ano	Ano
2.4 Opatření – Recirkulační zařízení a průtočné systémy s dočišťováním	Částečně	Ano	Ano

Program přispívá ke snížení energetické náročnosti a úspoře zdrojů technologických procesů v akvakultuře investicemi do modernizace a obnovení technologického vybavení pro chov ryb a do zařízení k intenzivnímu chovu ryb v opatřeních 2.2 a 2.4. Míra příspěvku a plnění je však rozdílná. Zatímco v opatření 2.2 byl počet výměn výrobního zařízení za energeticky účinnější zanedbatelný a plnění SC tedy minimální, tak v případě opatření 2.4 lze konstatovat, že došlo k významnému rozvoji intenzivních chovů v ČR prostřednictvím podpory OP Rybářství. Hlavní aktivity byly směřovány do pořízení nových moderních technologií, které s minimální energetickou náročností jsou schopny zajistit vysokou úroveň produkce.

TC 3: Vyšší konkurenceschopnost akvakultury

- Opatření 2.1 – Inovace
- Opatření 2.2 – Produktivní investice do akvakultury
- Opatření 2.3 – Podpora nových chovatelů
- Opatření 5.2 – Uvádění produktů na trh

- Opatření 5.3 – Investice do zpracování produktů

Tabulka 97: TC 3 DoP: Konkurenceschopnost akvakultury

Opatření	Plnění opatření	Potenciál naplnění SC	Potenciál příspěvku k výsledkům DoP
2.1 Opatření – Inovace	Částečně	Částečně	Ano
2.2 Opatření – Produktivní investice do akvakultury	Ano	Ano	Ano
2.3 Opatření – Podpora nových chovatelů	Ne	Částečně	Částečně
5.2 Opatření – Uvádění produktů na trh	Částečně	Ano	Částečně
5.3 Opatření – Investice do zpracování produktů	Ano	Ano	Ano

OP Rybářství podporuje zlepšení podmínek konkurenceschopnosti producentů akvakultury zejména investičními projekty do modernizace a obnovy jejich technologického vybavení. Zcela zásadní tak jsou projekty v opatření 2.2 a 5.3. V případě podpory inovací se jedná o projekty, které mají částečný dopad na potenciální konkurenceschopnost v budoucím období. Takových projektů však bylo k 31. 12. 2018 zatím jen málo. Podpořené podniky však uvádějí, že takový vliv je jednoznačný. Slabý věcný pokrok vykazuje také opatření 2.3, které by mělo stimulovat konkurenceschopnost nových chovatelů. V případě opatření 5.2 existuje potenciál pro podporu konkurenceschopnosti akvakultury, zejména prostřednictvím propagačních kampaní, které se realizují, ale měly by být více zacílené a ve větším rozsahu. Jejich provázanost na případnou organizaci producentů (bez nutnosti společného odbytu) by byla posilujícím faktorem konkurenceschopnosti akvakultury v ČR.

TC 3: Zlepšené řízení a vyšší účinnost strategických procesů (řízení, marketing, inovační management) podpořených firem

- Opatření 2.1 – Inovace
- Opatření 5.1 – Plány produkce
- Opatření 5.2 – Uvádění produktů na trh

Tabulka 98: TC 3 DoP: Zlepšené řízení a vyšší účinnost strategických procesů (řízení, marketing, inovační management) podpořených firem

Specifický cíl	Plnění SC	Potenciál naplnění SC	Potenciál příspěvku k výsledkům DoP
2.1 Opatření – Inovace	Částečně	Ano	Ano
5.1 Opatření – Plány produkce	Ne	Částečně	Částečně
5.2 Opatření – Uvádění produktů na trh	Částečně	Částečně	Ano

Strategické procesy podpořených firem z hlediska jejich řízení, marketingu a inovačního managementu, mohou nejvíce v OP Rybářství 2014 – 2020 podpořit zejména aktivity v opatřeních 2.1 a 5.2, které však k 31. 12. 2018 vykazují spíše slabou úroveň plnění. V případě opatření 2.1 lze předpokládat, že po aktivnějším zapojení Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích v roli příjemce dojde k významnějšímu pokroku v průběhu let 2019 a 2020, což by mělo podpořit plnění i tohoto tematického cíle. Opatření 5.2 má částečný potenciál pouze u marketingových aktivit, přičemž širší koordinace a řízení strategických procesů by byla podpořena potenciální organizací producentů. Tato tematika je však velmi specifická pro kontext ČR a dílčí detaily jsou uvedeny v hodnocení tohoto opatření v této závěrečné zprávě.

8. HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ A ZÁVĚRY

8.1. Procesní hodnocení programu

V hodnocení procesního řízení převažují pozitivní zjištění. Dle metodiky EK bylo hodnocení procesního řízení rozděleno do tří částí, tj. partnerství, implementace a komunikace.

Partnerství

Lze konstatovat zapojení relevantních stakeholderů/partnerů do implementace OP Rybářství 2014-2020, kteří jsou se svým zapojením a fungováním v rámci MV OP Rybářství spokojeni.

Implementace

Na základě provedeného hodnocení lze konstatovat efektivnost řídicí struktury. Nastavení administrativních procesů je ze strany žadatelů/příjemců podpory hodnoceno jako vhodné. Převažují pozitivní odpovědi ve všech fázích implementace projektů. V OP Rybářství je stanovena časová lhůta pro limit pro vydání Rozhodnutí 9 měsíců, tj. cca 273 dní, přičemž průměrná doba činí 220,6 dne. Platební proces trval průměrně 78,2 dne (analýza byla provedena na datech za rok 2018).

Informovanost žadatelů/příjemců podpory i potenciálních žadatelů je dobrá. Nejvyužívanějším informačním zdrojem jsou webové stránky SZIF. Respondenti jsou s informačními zdroji celkově spokojeni, nicméně mají menší výhrady ke srozumitelnosti informací, k jejich roztržitosti a k administrativní náročnosti vztahující se k jednotlivým fázím projektu. Chybovost projektů zejména v žádostech o podporu zůstává poměrně vysoká přes snahu ŘO/ZS upozornit žadatele/příjemce podpory na nejčastější chyby. Respondenti dotazníkového šetření žadatelů/příjemců podpory jsou celkově spokojeni se vstřícností pracovníků ŘO a ZS a s plnou administrací projektů přes Portál farmáře a preferují využití tohoto portálu i v dalším programovém období.

Pokrok vzhledem k milníkům a cílům OP vykazuje velmi solidní vývoj. Všechny stanovené milníky finančních i výstupových ukazatelů byly významně převýšeny vyjma finančního milníku PU 3, který dosáhl v 1. čtvrtletí 2019 plnění 93 %.

Komunikace

V této části se hodnocení zaměřilo na účinnost komunikační strategie ve vztahu k cílové skupině. Pro zlepšení komunikace a publicity byla zpracována „Komunikační strategie OP Rybářství 2014-2020“ na základě doporučení Procesního a výsledkového hodnocení OP Rybářství 2014-2020, realizovaného v r. 2016. Realizace této strategie rozšiřuje komunikační kanály k cílové skupině. Nicméně její dopady bude možné zhodnotit s delším časovým odstupem.

8.2. Výsledkové hodnocení programu

Specifický cíl 2.A: Opatření – Inovace

Aktivity v **opatření 2.1** měly dosud velmi pozvolný náběh, což se promítlo i do míry čerpání finančních prostředků, kdy k 31. 12. 2018 bylo proplaceno pouze 3 % z alokované částky ENRF. S ohledem na úpravu definice oprávněného žadatele o veřejnoprávní instituce, lze předpokládat, že budou cílové hodnoty do konce programového období naplněny. Dle provedeného empirického šetření vyplývá, že v drtivé většině lze očekávat projekty od příjemců výhradně z univerzitního prostředí, protože spolupráce podniků akvakultury se subjekty VaV se i jim jeví jako vhodnější model spolupráce. Hodnocení implementace opatření 2.1 je limitováno nízkým počtem dvou dosud realizovaných projektů. Přesto u obou projektů je evidentní, že výrazně přispěly k posílení procesních inovací, které mají vazbu na zajištění stability budoucí produkce. Z hlediska předávání znalostí v akvakultuře naplnily oba projekty podmínky operačního programu, nicméně pro jejich širší uplatnění je nezbytné více tyto aktivity propojovat s implementací opatření 5.2b) Propagační akce. Dle provedeného empirického šetření na Jihočeské univerzitě vyplynulo, že předávání znalostí v akvakultuře skrze akce pořádané pro rybářskou veřejnost jsou zcela klíčové a představují velmi dobré zacílení difúze nových znalostí v akvakultuře.

Specifický cíl 2.B: Opatření – Produktivní investice do akvakultury

Z hodnocení **opatření 2.2** vyplývá, že intervence mají značný význam, jelikož se často jedná o finančně náročné investice, které by rybářské podniky musely realizovat v delším časovém horizontu z důvodu často napjatého cash-flow. Oddalováním investice by se však mohla snižovat konkurenceschopnost. Opatření tak přispívá ke specifickému cíli podporou investic přispívajících ke zvyšování konkurenceschopnosti podniků akvakultury s cílem zachování tradiční akvakultury a činností navazujících, důležitých pro udržení a rozvoj hospodářské, sociální struktury a životního prostředí. Spíše omezený je zájem žadatelů o podporu na diverzifikaci činností podniků akvakultury prostřednictvím rozvoje doplňkových aktivit s cílem dosažení výrazného posílení ekonomického potenciálu (nejčastěji se jedná o prodejny ryb a s tím spojené investiční aktivity). Význam opatření z hlediska přínosu k nově vytvořeným pracovním místům je zcela minimální. Předpokládaná produkce je v horizontu pěti let velmi nejistá vzhledem k současným klimatickým výkyvům (viz např. produkce v roce 2018), které se dotýkají velkých i malých rybářských podniků

Specifický cíl 2.B: Opatření – Podpora nových chovatelů

Z hodnocení **opatření 2.3** vyplývá, že zájem o podporu v rámci tohoto opatření je dlouhodobě zcela zanedbatelný a finanční prostředky v rozsahu původní alokace zcela jistě nebudou vyčerpány. Důvody nízkého zájmu jsou velmi diferencované a neexistuje jeden převažující. Mezi faktory přispívající k nedosažení cílů nepochybně patří forma financování projektů, míra spolufinancování, omezené cash-flow nových podnikatelů, rizikovost jejich záměrů pro banky, požadavek na vzdělání a odbornou způsobilost, ale i uzavřenost sektoru rybářství v Česku. Průměrná velikost aktuálně realizovaných projektů je cca 700 tis. Kč. Nejčastěji se jedná o projekty zaměřené na vybavení rybářského provozu, investice do činností pro zahájení rybářského provozu apod.

Specifický cíl 2.C: Opatření – Recirkulační zařízení a průtočné systémy dočišťováním

Opatření 2.4 patří mezi méně problémová opatření OP Rybářství z hlediska potenciálu naplnění jeho stanovených cílů. Vzhledem k tomu, že zaregistrované žádosti o podporu převyšovaly alokaci tohoto opatření, navrhl ŘO OP Rybářství její navýšení. Nicméně dle doplňujících informací ŘO OP Rybářství začalo docházet při kontrolách k nálezům a v této souvislosti se snižuje zájem žadatel o projekty v tomto opatření. Existuje tedy reálná možnost, že navýšené finanční prostředky nebudou zcela vyčerpány. V prvotní fázi investic podpořených opatřením 2.4 dochází k navýšení zaměstnanosti zejména pro obsluhu, přičemž po zahájení provozu jednotlivých RAS podniky zaměstnanost udržují a již dále nijak výrazně nenavýšují. V 1. a 5. výzvě OP Rybářství se 8 z 9 příjemců zaměřilo na vybudování zcela nových recirkulačních akvakulturních systémů (RAS) a v jednom případě se příjemce zaměřil na modernizaci a doplnění stávajícího systému RAS. Ve všech případech se jednalo o vybudování nových RAS také pro chov rybí násady/líhně z důvodu zajištění vlastní soběstačnosti. U podpořených příjemců se výrazně zvýšila jejich konkurenceschopnost. Klíčové přínosy podpořených projektů jsou zajištění potřebné produkce lososovitých ryb a jejich stabilizaci, a dále pozitivní vliv na životní prostředí. Ze strany příjemců byl dále uváděn ve všech případech jako zcela neočekávaný tlak auditního orgánu při prováděných kontrolách. Tento aspekt podmiňuje zcela reálně významné budoucí riziko snížení zájmu o dotační prostředky zaměřené na výstavbu RAS. Rovněž je nutné velmi obezřetně hodnotit potenciál plnění produkce u příjemců s intenzivním chovem ryb, neboť existují rizika a předpoklady k provozování RAS, což může v individuálních případech významně dočasně omezit produkci (např. nemoci ryb nebo technologické problémy).

Specifický cíl 2.D: Opatření – Akvakultura poskytující environmentální služby

Z hodnocení **opatření 2.5** vyplývá, že již v současné době dochází k naplnění cílového množství vysazovaného úhoře v kg. Úspěšně je dokončeno 9 projektů, tři jsou ve fázi realizace. Dokončením 2 z právě běžících dojde k naplnění indikátoru počtu projektů. Přestože cílové hodnoty indikátorů jsou téměř naplněny, 60 % alokovaných prostředků zbývá vyčerpat. Cílové úrovně množství úhoře se tak podařilo dosáhnout při vynaložení necelých 30 % alokované částky. Z pohledu příjemců se jedná o přínosné opatření. Žadatelé často realizují opatření i ze svého rozpočtu bez ohledu na dotace, případně kombinují své zdroje a dotační prostředky. Dochází tak k naplňování Plánu managementu úhoře. Řada žadatelů zmiňuje jako omezení pro další žádání o prostředky především administrativní náročnost spojenou s podáním žádosti, realizací opatření (výběrová řízení), jejich případné zpětné vykazování a s tím spojená rizika pro žadatele. I přes tato rizika podali 3 z 5 žadatelů realizujících opatření 2.5 v období 2015-2018 v říjnu 2018 další žádosti,

Specifický cíl 3.A: Opatření – Shromažďování údajů

Z hodnocení **opatření 3.1** vyplývá, že aktivity opatření naplňují cíle pouze dílčím způsobem. V rámci dosavadních projektů byly zejména vytvořeny personální a technické podmínky pro aktuální sběr dat od producentů akvakultury, která jsou vyžadována EU. Probíhající projekty zajistí naplnění této povinnosti v aktuálním programovém období, nicméně aktivity vedoucí k systematickému sběru dat prostřednictvím elektronického nástroje, pomocí kterého by mohli producenti v oblasti akvakultury sami provádět zadávání dat a datová volání (jeden

z indikátorů opatření), nebyly prozatím zahájeny. V současné době probíhá vyjasňování kompetencí pro realizaci projektu. I přes plánované zpracování dalších dílčích studií z oblasti akvakultury je zřejmé, že alokace na opatření nebude vyčerpána. Projekty s vydaným rozhodnutím představují k 31. 12. 2018 pouze 9,9 % z celkové alokace.

Specifický cíl 3.B: Opatření Sledovatelnost produktů

Opatření 3.2 je zaměřeno na zlepšení sledovatelnosti produktů akvakultury a rybolovu. K 31. 12. 2018 však bylo celkově zazávazkováno přibližně 15 % celkové alokace opatření 3.2, přičemž proplacena nebyla žádná částka. V rámci empirického šetření a dle provedení desk-research vyplývá, že logika a smysl opatření 3.2 zůstává aktuální, nicméně existuje v praxi kompetenční vymezení mezi SVS a SZPI, které z hlediska provázanosti aktivit kontroly dodržování povinností provozovatelů potravinářských podniků komplikuje potenciální širší zapojení SVS a SZPI. Podle desk-research podkladů a poštovní korespondence poskytnuté gestorem opatření vyplývá, že ŘO OP Rybářství dlouhodobě aktivně komunikuje s klíčovými potenciálními příjemci a vysvětluje potenciál aktivit tohoto opatření, nicméně obavy potenciálních příjemců zapříchují jejich nulovou aktivitu. Výsledkem je zatím jen 1 přijatý projekt pro realizaci v roce 2018. S ohledem na zatím nízkou odezvu ze strany potenciálních žadatelů lze považovat míru věcného plnění za neuspokojivou. Existuje však potenciál naplnění cílů tohoto opatření v dalších letech, pokud budou vyjasněny určité typy aktivit, které by koordinovalo Ministerstvo zemědělství společně se SZPI a dále budou vyjasněny možnosti financování přístrojového vybavení.

Specifický cíl 5.A: Opatření – Plány produkce

Specifický cíl 5.A: Opatření – Uvádění produktů na trh, Záměr – Vytváření organizací producentů

Opatření 5.1 Plány produkce je ve své věcné realizaci úzce navázáno na opatření 5.2a) Vytváření organizací producentů. V rámci **opatření 5.2 záměr a) Vytváření organizací producentů** nebyly podány žádné projekty ve všech dosud vyhlášených výzvách. ŘO OP Rybářství aktivně zjišťoval situace v rámci vlastního dotazníkového šetření v roce 2017, ze kterého vyplynula minimální ochota producentů se sdružovat za účelem odbytu, nicméně 2/3 respondentů také uvedlo, že si k této tématice nezajišťovali žádné další informace. ŘO OP Rybářství proto ve spolupráci s DG MARE připravil v březnu 2018 odborný seminář na téma Organizace producentů ve sladkovodní akvakultuře, na kterém přednášeli a sdíleli své zkušenosti zástupci EK a zástupci existujících organizací producentů ze Švédska, Itálie a Polska. Na tomto semináři byly rovněž potvrzeny výhodné podmínky fungování těchto organizací za předpokladu zajišťování společného odbytu. Z logiky věci a minimální ochoty producentů se sdružovat by vyplýval závěr o případném uzavření tohoto opatření. Nicméně dle jednání fokusní skupiny organizované evaluátorem se zástupci rybářských podniků a zpracovatelů v lednu 2019 v sídle Rybářského sdružení ČR v Českých Budějovicích vyplynula ochota se sdružit v organizaci producentů pro společné zajišťování všech aktivit s výjimkou společného odbytu vyrobené produkce. Společný obyt nepovažují zástupci rybářských podniků za vhodné z hlediska specifik rybářské výroby, rozdílných obchodních postupů a tradic, ochrany svého know-how a obchodního tajemství. Důvodem je aktuální situace na trhu, kdy se producentům nepodařilo uvést na trh veškerou produkci kapra v období vánoc 2018.

Na základě konzultací s Evropskou komisí bylo ověřeno, že společný odbyt produkce není podmínkou pro uznání organizace producentů a je tedy nutné ze strany ŘO zvážit nové vyhlášení výzev na tato opatření..

Specifický cíl 5.A: Opatření – Uvádění produktů na trh, Záměr – Propagační kampaně

V **opatření 5.2, záměr b)** bylo k 31. 12. 2018 zazávazkováno 32,6 % finančních prostředků k celkové alokaci. K tomuto datu byl proplacen zatím jeden projekt (380 -Rybářský slovník), ve výši 323 805 Kč. Pro plné čerpání přidělené alokace tedy ještě zbývá 53 130 764 CZK. Ke stejnému datu bylo v rámci tohoto opatření/záměru zaregistrováno celkem 33 žádostí. V případě 13 žádostí byla administrace ukončena. Rozhodnutí o poskytnutí dotace bylo vydáno celkem k 20 projektům. V rámci zazávazkovaných projektů se podle evidence SZIF předpokládá uskutečnění 60 propagačních akcí. Realizace byla k datu hodnocení ukončena u 1 projektu, v rámci kterého byla uskutečněna 1 propagační akce. Stanovený indikátor 80001 Počet uspořádaných informačních a propagačních aktivit (4), tak byl dosažen na úrovni 25 % v hodnoceném období. Dosavadní vývoj ukazuje, že se nepodaří vyčerpat finanční alokaci. Hlavním důvodem je skutečnost, že na základě předchozích zkušeností se projekty zaměřily na regionální kampaně a propagační akce namísto finančně nákladných celonárodních kampaní. Z tohoto důvodu navrhl ŘO OP Rybářství v rámci druhé revize programu snížení alokace pro opatření 5.2.b). .

Specifický cíl 5.B: Opatření – Investice do zpracování produktů

V **opatření 5.3. Investice do zpracování produktů** bylo 31. 12. 2018 z celkové alokace zazávazkováno 29 % finančních prostředků a proplaceno 15 %. Z celkové alokace na toto opatření, zbývá vyčerpat 34 866 481 CZK. Podle údajů MS2014+ k stejnému datu již 18 realizovaných a proplacených projektů naplňuje cílovou hodnotu produkce zpracovaných ryb na úrovni 20,5 %. Velmi dobře je naplňován i indikátor 96401 (výstupový) Počet projektů zaměřených na zpracování. K 31. 12.2018 eviduje ŘO OP Rybářství 30 projektů s vydaným Rozhodnutím o poskytnutí dotace, proplaceno bylo 18 projektů. Vzhledem k tomu, že ve výzvě č. 13 uzavřené v říjnu 2018 bylo registrováno dalších 10 žádostí, lze oprávněně předpokládat, že stanovený indikátor (cílová hodnota 33) bude splněn a výrazně překročen. Hlavním důvodem k zlepšení absorpční kapacity bylo rozšíření seznamu způsobilých žadatelů i o samostatné zpracovatelské podniky.

Technická pomoc

V rámci **opatření 6.1 - Technická pomoc** k 31. 12. 2018 bylo zaregistrováno celkem 41 žádostí o dotaci, počet aktuálních Rozhodnutí o poskytnutí dotace je 34, což představuje 33,1 % celkové alokace opatření. Zaregistrované žádosti o podporu představují 49,8 % celkové alokace na opatření. K 31. 12. 2018 bylo realizováno 15 projektů. Hodnoty indikátorů opatření 6.1 jsou průběžně plněny. Nejnižší hodnoty vůči cílové hodnotě dosahuje indikátor 82200 *Nákup materiálu, zboží a služeb potřebných k zajištění implementace programu* – 3,8 % cílové hodnoty, nicméně závazky schválených projektů naplňují 20,3 % cílové hodnoty tohoto indikátoru. Naopak indikátor 82500 *Počet pracovních míst financovaných z programu* dosahuje již v současnosti 93,3 % své cílové hodnoty. Pro toto opatření nejsou nastaveny milníky, cílové hodnoty indikátorů jsou zatím zazávazkovány v uspokojivé míře vzhledem k zazávazkované alokaci.

8.3. Hodnocení pokroku plnění strategií, horizontálních témat a očekávaných výsledků DoP

Vztah OP Rybářství k jiným strategickým dokumentům je velmi komplexní a je součástí jiných hodnocení, a proto se evaluátor zaměřil na hodnocení plnění VNSPA, Plány managementu úhoře říčního, a strategie Evropy 2020. **VNSPA** je klíčovým dokumentem akvakultury ČR a OP Rybářství nejvíce přispívá k naplňování priority zachování konkurenceschopné a ekonomicky životaschopné tradiční akvakultury s pozitivními mimoprodukčními funkcemi, kdy pokrok v příslušných opatření zaznamenal výrazný posun v průběhu roku 2018 (ve smyslu plnění cílových hodnot monitorovacích indikátorů). Ve vazbě na specifický cíl VNSPA zaměřený na posilování technologického rozvoje, inovací a předávání znalostí v sektoru, tak nejvíce k němu přispěly intervence v opatření 2.4 (významný rozvoj intenzivního chovu ryb) a 5.3 (investice do zpracování). V roce 2018 se podařilo významně pokročit v této tématice a podpořit rozvoj tohoto specifického typu produkce ryb, přičemž dosažená změna objemu produkce systémů s recirkulací je v prvopočáteční fázi jejich rozběhu. V případě podpory inovací nebyl pokrok v roce 2018 uspokojivý, nicméně díky úpravě nastavení tohoto opatření bude možné v letech 2019 a 2020 naplnit specifický cíl VNSPA.

Cíle **Plánu managementu úhoře v ČR** se naplňují v OP Rybářství prostřednictvím podpory vysazování úhoře říčního. Opatření naplňuje specifický cíl prostřednictvím podpory obnovy populace úhoře říčního ve vybraných rybářských revírech v povodí řeky Labe a řeky Odry pod první příčnou překážkou neprostupnou při poproudové migraci. Dle provedených empirických šetření vyplynulo, že ačkoliv existují bariéry prostupnosti některých řek (např. Ploučnice), tak převažující názor je, že situace se v čase spíše zlepšuje. Zástupci rybářů sedí v příslušných komisích, prosazují rybí přechody a další opatření zlepšující migraci ryb. Ve spolupráci s podniky Povodí se daří realizovat opatření (např. odpuzovače ryb) tam, kde docházelo k významným poškozením ryb na malých vodních elektrárnách. Existují však místa, kde se ví, že je to velký problém (zejména v souvislosti s výrobou elektřiny). Aktuálně bylo významnou překážkou pro migraci ryb sucho, tj. nízká vodnost na přítocích velkých řek.

Strategie Evropa 2020 je naplňována programem zejména v prioritě udržitelného růstu, která představuje pomyslnou vlajkovou loď z hlediska spektra podporovaných aktivit. Tento program je z větší části zaměřen právě na podporu konkurenceschopnosti odvětví akvakultury a dominantní finanční alokace směřuje do produktivních investic v akvakultuře. Problematické se však v nejbližších letech může jevit odolnost vůči potenciálním dopadům hydrologického a potenciálně i socioekonomického sucha na akvakulturu v ČR. Rozvoj a podpora inovací zaznamenala k 31. 12. 2018 zatím jen velmi slabý pokrok v podobě dvou procesních inovací, nicméně jsou dány předpoklady pro výraznější pokrok v této tématice v následujících letech. Technologický rozvoj byl významně podporován zejména v případě podpory rozvoje intenzivních chovů ryb, které zároveň přispívají k zajištění rovnoměrnějšího příjmu rybářských podniků v průběhu roku a tím i k částečnému plnění priority „Růst podporující začlenění“.

Hodnocení horizontálních témat

Mezi horizontální témata zohledňovaná v rámci OP Rybářství patří (1) podpora rovnosti žen a mužů a nediskriminace, (2) udržitelný rozvoj a (3) příspěvek k cílům v oblasti klimatických změn. Princip partnerství a víceúrovňové správy (4) byl hodnocen v rámci procesní analýzy.

Smyslem principu **rovných příležitostí** je potírání diskriminace. OP Rybářství představuje základní informace o principu rovných příležitostí žen a mužů a nediskriminaci ve svém programovém dokumentu. Konkrétní opatření a specifická pravidla dodržování tohoto principu jsou následně zakotvena v Pravidlech pro žadatele. Tato pravidla ukládají příjemcům povinnost zajistit, aby projekt nepůsobil prokazatelně negativním vlivem na podporu rovnosti žen a mužů a aby nedocházelo k diskriminaci na základě pohlaví, rasového nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo víry, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace. V provedené analýze nebyl identifikován žádný projekt s negativním efektem na rovné příležitosti v rámci programu.

Smyslem **principu udržitelného rozvoje** je snaha o dosahování rovnováhy mezi pilíři udržitelného rozvoje. OP Rybářství zohledňuje princip udržitelného rozvoje v rámci konkrétních prvků nastavení i z hlediska sledování environmentálních indikátorů popisujících příspěvek programu k udržitelnému rozvoji. Na základě provedené analýzy bylo zjištěno, že pouze 1 % projektů vykazuje cílený záměr k podpoře životního prostředí, 16 % projektů má pozitivní dopad a 83 % projektů je ve vztahu k podpoře životního prostředí neutrální. Nejvýznamněji k tomuto přispívají opatření 2.5, 2.4, 2.1.

Příspěvek OP Rybářství k naplňování **cílů v oblasti změny klimatu** byl v souladu s metodickými pokyny EK hodnocen za relevantní u opatření 5.3. Velikost vlivu tohoto opatření na cíle v oblasti klimatických změn byla stanovena na 40 %. Indikativní výše příspěvku k cílům v oblasti klimatických změn je v současné fázi implementace programu naplňována projekty s vydaným Rozhodnutím na úrovni 39 % a projekty s vyúčtovanými žádostmi o platbu na úrovni 20 %. Při porovnání s výsledky předchozího průběžného hodnocení došlo k výraznému a zásadnímu naplnění cílů v oblasti změny klimatu.

Hodnocení naplnění očekávaných výsledků DoP

Strategie OP Rybářství 2014-2020 a Strategie DoP pro programové období 2014-2020 definují vazbu a očekávají příspěvek OP k výsledkům DoP v rámci tematických cílů 6 a 3, tedy v oblasti posílení konkurenceschopnosti ekonomiky a ochrany životního prostředí.

TC 6: Zvýšená ochrana přírody a krajiny posílením její ekologické stability pomocí posílení biodiverzity a realizace vhodných opatření v oblasti akvakultury - OP Rybářství 2014 – 2020 přispívá k plnění tohoto tematického cíle zejména opatřením 2.5 a příslušnými aktivitami zaměřenými na udržování populace úhoře říčního v povodích, jehož cílové hodnoty již byly k 31. 12. 2018 naplněny. Plnění prostřednictvím aktivit v PU3 má nepřímý vliv prostřednictvím podpory rozvoje znalostní základny v akvakultuře ČR.

TC 6: Snížení energetické náročnosti technologických procesů v akvakultuře - Program přispívá k plnění tohoto tematického cíle zejména v opatřeních 2.2 a 2.4. Míra příspěvku a plnění je však rozdílná. Zatímco v opatření 2.2 byl počet výměn výrobního zařízení za energeticky účinnější zanedbatelný, tak v případě opatření 2.4 lze konstatovat, že došlo k významnému rozvoji intenzivních chovů, které s minimální energetickou náročností jsou schopny zajistit vysokou úroveň produkce.

TC 3: Vyšší konkurenceschopnost akvakultury - Program přispívá k plnění tohoto tematického cíle zejména investičními projekty do modernizace a obnovy jejich

EVROPSKÁ UNIE
Evropský námořní a rybářský fond
Operační program Rybářství

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

technologického vybavení. Zcela zásadní tak jsou projekty v opatření 2.2 a 5.3. V případě ostatních opatření (např. 2.1, 2.3, 5.2) byl identifikován zatím jen marginální vliv na plnění tohoto tematického cíle.

TC 3: Zlepšené řízení a vyšší účinnost strategických procesů (řízení, marketing, inovační management) podpořených firem - Program přispívá k plnění tohoto tematického cíle zejména aktivitami v opatřeních 2.1 a 5.2, které však k 31. 12. 2018 vykazují spíše slabou úroveň plnění.

9. DOPORUČENÍ

V rámci provedených analýz vyplynula sada doporučení, které evaluátor operacionalizoval do přehledných tabulek tak, aby bylo zřejmé, na jakou kapitolu či tematiku navazují, jaký jejich kontext, a dále je rozpracován popis příslušných aktivit včetně možného časového plnění:

Doporučení vyplývající z procesní analýzy

- Doporučení č. 1: Snížit administrativní náročnost a zjednodušit formuláře
- Doporučení č. 2: Soustředit všechny informace pro žadatele/příjemce podpory v OP Rybářství na jednom místě a přehledně je uspořádat.
- Doporučení č. 3: Pokračovat v realizaci Komunikační strategie OP Rybářství s důrazem na výsledky procesního hodnocení – tj. cílit zejména na ty informační zdroje, které jsou žadateli nejvíce používány.

Doporučení vyplývající z analýzy věcného pokroku:

- Doporučení č. 4: Klást důraz na propojení aktivit opatření 2.1 a opatření 5.2b)
- Doporučení č. 5: Umožnit soutěžit dodávky monté/rozkrmeného úhoře před podáním žádosti
- Doporučení č. 6: Snížení administrativní činnosti spojené s dokládáním map při opakovaném podání žádosti v opatření 2.5
- Doporučení č. 7: Revize administrativní náročnosti řízení projektů v rámci opatření 2.5. - nejde o produkční (ekonomicky motivované) činnosti, ale o veřejný zájem
- Doporučení č. 8: Vytvoření efektivního a trvalého elektronického systému sběru dat z akvakultury.
- Doporučení č. 9: Aktivizovat potenciální roli MZe v roli příjemce u opatření 3.2 v koordinaci se subjekty vykonávajícími kontrolu a dále upřesnit možnosti čerpání na přístrojové vybavení.
- Doporučení č. 10: Opatření 5.2., záměr a) - Opatření – Uvádění produktů na trh, záměr – Vytváření organizací producentů – Ověřit u Evropské komise, zda-li je skutečně nutnou podmínkou pro vytváření organizací producentů zajišťování společného odbytu.
- Doporučení č. 11: Opatření 5.2., záměr b) – Úprava komunikační strategie ve vazbě na tradiční domácí sladkovodní ryby
- Doporučení č. 12: Opatření 5.2., záměr b) - Přijmout účinná opatření k zlepšení projektového řízení v organizacích zajišťujících přípravu a realizaci propagačních kampaní a akcí
- Doporučení č. 13: Opatření 5.3 - Posílit podporu projektů zaměřených na modernizaci akvakulturních podniků se zpracováním i samostatných zpracovatelských podniků prostřednictvím inovačních aktivit a pořizováním moderních a výkonných strojů a technologií

DOPORUČENÍ VYPLÝVAJÍCÍ Z PROCESNÍ ANALÝZY

Doporučení č. 1: Snížit administrativní náročnost a zjednodušit formuláře	
Příslušná kap. evaluační zprávy (zjištění): 3. Procesní hodnocení programu	
Komentář: Z výsledků dotazníkového šetření, jak žadatelů/příjemců podpory, tak potenciálních žadatelů vyplývá administrativní náročnost, která se tak může stát určitou bariérou pro podání žádosti o projekt. Žadatelé požadovali zejména zjednodušit formuláře a zvýšit srozumitelnost pokynů a jednotlivých položek formulářů.	
Aktivita	Harmonogram
a. V rámci přípravy nového programového období se cíleně zaměřit na snížení administrativní náročnosti procesů, zjednodušení formulářů pokynů a dbát na jejich srozumitelnost.	Do 1. 1. 2021
Komentář: Na základě Procesního hodnocení realizovaného v roce 2017 provedl SZIF a ŘO revizi pravidel a formulářů za účelem jejich zjednodušení a zvýšení srozumitelnosti. I přes uvedená opatření považují stále někteří žadatelé a příjemci proces administrace za náročný. S ohledem na tyto skutečnosti se jeví jako nejvhodnější provést razantnější změny ve struktuře pravidel a zásadní úpravy v informačním systému. Je však nutné vzít v potaz, že se implementace programu nachází v polovině programového období a zároveň není jasné, v jakém informačním systému bude OP Rybářství 2021-2027 provádět administraci projektů. Z těchto důvodů doporučuje evaluátor provést realizaci tohoto opatření až v rámci příprav na nové programové období 2021.	

Doporučení č. 2: Soustředit všechny informace pro žadatele/příjemce podpory v OP Rybářství na jednom místě a přehledně je uspořádat.	
Příslušná kap. evaluační zprávy (zjištění): 3. Procesní hodnocení programu	
Komentář: Z výsledků dotazníkového šetření žadatelů/příjemců podpory vyplývá, že respondenti by uvítali, kdyby informace byly všechny soustředěny na jednom místě a přehledně uspořádány tak, aby orientace v nich byla jednoduchá.	
Aktivita	Harmonogram
a. Soustředit všechny informace pro žadatele/příjemce podpory v OP Rybářství na jednom místě a přehledně je uspořádat.	Do konce 09/2019 a pak vždy při aktualizaci
Komentář: Realizaci tohoto doporučení je vhodné provést před spuštěním podzimního kola výzev.	

Doporučení č. 3: Pokračovat v realizaci Komunikační strategie OP Rybářství s důrazem na výsledky procesního hodnocení – tj. cílit zejména na ty informační zdroje, které jsou žadatelé nejvíce používány.	
Příslušná kap. evaluační zprávy (zjištění): 3. Procesní hodnocení programu	
Komentář: Z výsledků dotazníkových šetření vyplývá, že respondenti využívají nejvíce webové zdroje. Nicméně uvítali by podrobnější informace o jednotlivých opatřeních formou možnosti účastnit se dalších školení/seminářů.	
Aktivita	Harmonogram
a. Zmapování možností a realizace dalších školení a seminářů	Průběžně podle potřeb
Komentář:	

DOPORUČENÍ VYPLÝVAJÍCÍ Z ANALÝZY VĚCNÉHO POKROKU

Doporučení č. 4: Klást důraz na propojení aktivit opatření 2.1 a opatření 5.2b)	
Příslušná kap. evaluační zprávy (zjištění): kapitola 4.1.1.	
Komentář: Z hlediska zvýšení efektivity procesu předávání znalostí v akvakultuře je nezbytné výsledky inovativních projektů v opatření 2.1 propojovat s implementací opatření 5.2b) Propagační akce. Dle provedeného empirického šetření na Jihočeské univerzitě vyplynulo, že předávání znalostí v akvakultuře skrze akce pořádané pro rybářskou veřejnost jsou zcela klíčové a představují velmi dobré zacílení difúze nových znalostí v akvakultuře.	
Aktivita	Harmonogram
a. Podporovat koherenci aktivit opatření 2.1 a 5.2b) a z pozice ŘO OP Rybářství vytvářet součinnost s příjemci obou opatření	Od 05/2019 průběžně

Doporučení č. 5: Umožnit soutěžit dodávky monté/rozkrmeného úhoře před podáním žádosti	
Příslušná kap. evaluační zprávy (zjištění): kapitola 4.1.5.	
Komentář: Stávající systém je nastaven tak, že pokud je v projektu soutěžení dodavatele monté/rozkrmeného úhoře, je nutné tohoto dodavatele vysoutěžit až po vydání rozhodnutí o podpoře projektu. Stávající nastavení neumožňuje postupovat tak, aby bylo možné využít výsledky soutěže na dodavatele provedené v době přípravy žádosti.	
Aktivita	Harmonogram
a. Provéřit možnost nastavení kontinuální výzvy nebo možnost úpravy vymezení způsobilých výdajů tak, aby bylo možné uznat výdaje za způsobilé od 1. 1. 2014, tj. žadatel by pak mohl realizovat VŘ před podáním Žádosti o podporu.	05/2019
Komentář:	

Doporučení č. 6: Snížení administrativní činnosti spojené s dokládáním map při opakovaném podání žádosti v opatření 2.5	
Příslušná kap. evaluační zprávy (zjištění): kapitola 4.1.5.	
Komentář: Stávající nastavení procesů vyžaduje i při podávání projektu opakovaně nahrávání kompletní dokumentace do elektronického systému ministerstva. V případě, že se jedná o stejnou žádost (žádost postihující stejné území), dochází k opakovanému poskytování stejných dokumentů, které na ministerstvu mají již uložené. V případě rozsáhlých území se jedná o desítky až stovky dokumentů. Eliminace opakovaného nahrávání by znamenala významnou úsporu času (a tím i nákladů) při opakovaném podání stejné žádosti. Řešením je např. doložení čestného prohlášení, že nedošlo ke změně. Případně doplnění dokumentace v těch případech, kde ke změně došlo.	
Aktivita	Harmonogram
a. Analýza možnosti informačního systému zpřístupňovat žadateli dříve odevzdané přílohy a jejich opakované odeslání nebo potvrzování aktuálnosti bez nutnosti opakovaného nahrávání stejných dat	do 05/2019
b. Schválení implementace doporučení plynoucích z analýzy	06/2019
c. Úprava systému dle nejvhodnější varianty plynoucí z analýzy	08/2019
d. Informovat potenciální žadatele (prostředníky) o možnosti tohoto postupu	od 08/2019 průběžně
e. Namátkově kontrolovat, zda je tento způsob využíván	od 10/2019 průběžně
Komentář:	

Doporučení č. 7: Revize administrativní náročnosti řízení projektů v rámci opatření 2.5. - nejde o produkční (ekonomicky motivované) činnosti, ale o veřejný zájem	
Příslušná kap. evaluační zprávy (zjištění): kapitola 4.1.5.	
Komentář: Záchrana ohrožené populace ryb by neměla podléhat stejným náročným pravidlům, jako je dotace do ekonomicky motivovaných opatření. Zdroje na samotný nákup násady a její vysazení jsou odčerpávány na administrativu, resp. do konzultačního sektoru.	
Aktivita	Harmonogram
a. Analýza možnosti zjednodušit administraci projektů v rámci opatření 2.5.	do 12/2019
b. Implementovat zjednodušené postupy	Do 1. 1. 2021 /
Komentář: Vzhledem k pokročilé implementaci programu a k náročnosti realizace doporučení je vhodné prověřit a případně upravit proces administrace projektů v opatření 2.5 až v rámci přípravy nového programového období.	

Doporučení č. 8: Vytvoření efektivního a trvalého elektronického systému sběru dat z akvakultury.	
Příslušná kap. evaluační zprávy (zjištění): kapitola 4.2.1.	
Komentář: Z analýzy provedené v rámci projektu „Sběr akvadat“ vyplynula vysoká administrativní zátěž producentů při vykazování různých typů dat mnoha různým institucím. Vytvoření jednotného centralizovaného elektronického místa pro sběr dat by vedla ke snížení zátěže producentů v akvakultuře i k nastavení udržitelného systému sběru dat pro potřeby EU. Současně by tak mohly začít být naplňovány indikátory 97305 a 97310.	
Aktivita	Harmonogram
a. Rozhodnutí o využití prostředků opatření 3.1 k vytvoření elektronického systému sběru dat od producentů v akvakultuře, včetně pověření příslušného garanta.	do 05/2019
b. V součinnosti s dalšími státními institucemi, kterým jsou data od producentů akvakultury předávána, navrhnout technické řešení systému sběru dat, a to včetně výběru budoucího provozovatele.	12/2019
c. Vytvoření studie proveditelnosti navrženého řešení	4/2020
d. Výběr dodavatele a zpracování navrženého elektronického řešení.	od 12/2020
Komentář: Navržené kroky doporučení jsou spíše orientační, klíčová bude spolupráce s dalšími institucemi, které sbírají data od producentů a kterým by následně měla být sebraná data dále předávána.	

Doporučení č. 9: Aktivizovat potenciální roli MZe v roli příjemce u opatření 3.2 v koordinaci se subjekty vykonávajícími kontrolu a dále upřesnit možnosti čerpání na přístrojové vybavení.	
Příslušná kap. evaluační zprávy (zjištění): kapitola 4.2.2.	
Komentář: Dle provedeného šetření a analýzy u opatření 3.2 vyplynulo, že existuje určitý potenciál pro realizaci školení pracovníků SZPI, nicméně ŘO OP Rybářství však bude muset aktivizovat Ministerstvo zemědělství pro možnost řešení těchto aktivit v roli příjemce. Tímto způsobem by bylo možné zajistit vyšší míru čerpání finančních prostředků. Ze strany SZPI rovněž byla vznesena na ŘO OP Rybářství otázka možnosti čerpání finančních prostředků na nákup laboratorního vybavení, což bude nezbytné ověřit v rámci struktury způsobilých výdajů a dalších nutných podmínek (tj. např. dodržení pravidla udržitelnosti – 5 let a výhradní využití přístrojového vybavení pro zajištění kontroly sledovatelnosti produktů rybolovu a akvakultury).	
Aktivita	Harmonogram
a. Vyjasnit možnosti a role MZe jako potenciálního příjemce, který by ve spolupráci se subjekty SZPI a SVS koordinoval vzdělávací aktivity pro kontrolory.	do 12/2019
b. Vyjasnit možnosti a limity pro financování přístrojového a laboratorního vybavení.	do 12/2019

Doporučení č. 10: Opatření 5.2., záměr a) - Opatření – Uvádění produktů na trh, záměr – Vytváření organizací producentů – Ověřit u Evropské komise, zda-li je skutečně nutnou podmínkou pro vytváření organizací producentů zajišťování společného odbytu.	
Příslušná kap. evaluační zprávy (zjištění): kapitola 4.3.2.	
Komentář: Dle jednání fokusní skupiny organizované evaluátorem se zástupci rybářských podniků a zpracovatelů v lednu 2019 v sídle Rybářského sdružení ČR v Českých Budějovicích vyplynula ochota se sdružit v organizaci producentů pro společné zajišťování všech aktivit s výjimkou společného odbytu vyrobené produkce. Dle ověření evaluátora v příslušných legislativních dokumentech EU a Pravidel platných pro tento záměr, společný odbyt pod hlavičkou organizace producentů není podmínkou pro jeho vytvoření a fungování. Tento poznatek je nutné ověřit a potvrdit ze strany Evropské komise.	
Aktivita	Harmonogram
a. Ověření a potvrzení poznatku, že pro organizaci producentů není nutné zahrnovat společný odbyt.	do 06/2019
Komentář: Myšlenka založení organizace producentů ryb v České republice a jeho podpora z OP Rybářství je diskutována již od prvního programového období (2007-2013). Dle zkušeností evaluátora z hodnocení OP 2007-2013 i nových aktivit v rámci průběžného hodnocení OPR 2014-2020 (fokusní skupina, řízené rozhovory s vybranými respondenty), potvrdily ochotu rybářských podniků spolupracovat v rámci společné organizace zejména v oblasti řešení legislativních problémů, aplikace výsledků vědy a výzkumu a zavádění inovací apod. Otevřeným problémem zůstává společný odbyt, vyžadující společnou cenovou politiku, která pro jednotlivé podniky stále znamená nejdůležitější nástroj konkurenčních vztahů. V případě, že se jednoznačně prokáže, že společný odbyt pod hlavičkou organizace producentů není pro jeho podporu z OP Rybářství 2014-2020 omezující podmínkou pro jeho vytvoření a fungování, podniky budou ochotny o vzájemné spolupráci uvažovat. Za zásadní krok pro další výzvy považujeme úpravu Pravidel v tom smyslu, že společný odbyt není podmínkou pro založení a podporu organizace producentů v rámci O Rybářství 2014-2020	

Doporučení č. 11: Opatření 5.2., záměr b) – Úprava komunikační strategie ve vazbě na tradiční domácí sladkovodní ryby

Příslušná kap. evaluační zprávy (zjištění): kapitola 4.3.3.

Komentář: Z provedených řízených rozhovorů a kulatých stolů se zástupci rybářských podniků vyplynula potřeba zaměření propagačních kampaní a akcí na kapra obecného, domácí provenience a jeho kulinářské úpravy. Vzhledem k posledním zkušenostem a problémům se toto doporučení týká především období spojeného s vánočním prodejem.

Aktivita	Harmonogram
a. V rámci Monitorovacího výboru OP Rybářství projednat případnou úpravu Komunikační strategie	05/2019
b. Prostřednictvím projektů Zařízení služeb realizovat doporučení z Monitorovacího výboru.	do 12/2019
c. Vyhodnocení akce a přijetí opatření pro příští rok	Do 03/2020
Komentář: Přípravu i vlastní realizaci akce konzultovat s Rybářským sdružením i hlavními dodavateli kapra s cílem jejich aktivního zapojení	

Doporučení č. 12: Opatření 5.2., záměr b) - Přijmout účinná opatření k zlepšení projektového řízení v organizacích zajišťujících přípravu a realizaci propagačních kampaní a akcí

Příslušná kap. evaluační zprávy (zjištění): kapitola 4.3.3.

Komentář: Z řízeného rozhovoru s pracovníky Zařízení služeb MZe a analýzy postupů řízení projektů zaměřených na propagační kampaně a akce a řady pochybení při jejich realizaci vyplynula potřeba posílení kapacity pracovního týmu v oblasti řízení a administrace projektu k na straně žadatele/příjemce.

Aktivita	Harmonogram
a. Zajistit pro pracovníky Zařízení služeb podmínky pro zvýšení kompetencí v oblasti řízení a administrace projektu	Do 05/2019

Doporučení č. 13: Opatření 5.3 - Posílit podporu projektů zaměřených na modernizaci akvakulturních podniků se zpracováním i samostatných zpracovatelských podniků prostřednictvím inovačních aktivit a pořízováním moderních a výkonných strojů a technologií

Příslušná kap. evaluační zprávy (zjištění): kapitola 4.3.4.

Komentář: Z provedených řízených rozhovorů a kulatých stolů se zástupci rybářských podniků i vlastních analýz vyplynula potřeba restrukturalizace a modernizace zpracovatelských podniků cestou inovace jejich technologického vybavení s cíle zvýšení produktivity práce a zvýšení kvality a rozmanitosti vyráběného sortimentu. Podporovat vybavování zpracoven technikou a technologiemi odpovídající světovým trendům a zvyšujícím se nárokům trhu.

Aktivita	Harmonogram
a. V rámci plánované revize Víceletého národního strategického plánu pro akvakulturu zpracovat analýzu současného vybavení zpracoven a jejich vytíženosti v průběhu roku	do 10/2019
b. Zpracování případových studií zahrnujících zpracovnu s celoročním vytížením (ve spojení s vlastní výrobnou rybí surovinou), velkou zpracovnu zaměřenou na zpracování produkce z rybníků a zpracovnu využívající pouze nakupovanou surovinu	do 12/2019
c. Promítnout potřebné změny do nového OP Rybářství 2021-2027	Do 1. 1. 2021
Komentář: Realizaci doporučení konzultovat průběžně s Rybářským svazem a významnými zpracovateli ryb.	

10. POUŽITÁ LITERATURA

A ZDROJE

- Albert, akce a slevy: ryby, dostupné na:
<https://www.akcniceny.cz/zbozi/albert/maso/ryby/>
- Česká televize, Sledovanost: Rybí svět Jakuba Vágnera, ČT 2, čtvrtek 20,00, Zdroj: ATO - Nielsen Admosphere, 18.12.2018, živá + TS0-3
- Česká televize, Sledovanost a spokojenost, metodika výzkumu, dostupné na
<https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/sledovanost-a-spokojenost/metodika-vyzkumu/>
- Definice základních výpočetních ukazatelů, ATO - Asociace televizních organizací, dostupné na: <http://www.ato.cz/tv-vyzkum/pcem-v/definice-zakladnich-ukazatelu/>
<http://www.ato.cz/tv-vyzkum/otazky-a-odpovedi>
- EUROPEAN COMMISSION - Directorate-General for Maritime Affairs and Fisheries Unit D.3 2017: FAME SU EMFF Evaluation working paper, Brussels
- GLOBUS, maso a ryby, dostupné na: <https://www.iglobus.cz/maso-a-ryby>
- IREAS. Dotazníkové šetření žadatelů/příjemců podpory, leden 2019
- IREAS. Dotazníkové šetření potenciálních žadatelů, leden 2019
- Komunikační strategie 2016, 2c analytics, s.r.o., 2016, 38 s.
- Kaufland, Čerstvé ryby, denní nabídka, dostupné na:
https://www.kaufland.cz/nabidka/aktualni-tyden.category=01a_Čerstvé_ryby.html
- MAKRO, ryby a čerstvé plody, dostupné na: <https://www.makro.cz/o-makro/ryby-a-morske-plody>
- Mareš Jan, Somerlíková Kristina, Brázda Pavel, Kopp Radovan, Grmela Jan (2018). *Vypracování odborného podkladu pro realizaci aktivit vyplývajících z evropských předpisů zaměřených na shromažďování, správu a využívání údajů v odvětví rybolovu a akvakultury v České republice – „Sběr akvadat“*. Brno: Mendelova univerzita. Dílčí plnění 2 – 4.
- Musil a kol. (2018). *Studie týkající se stavu úniku úhoře říčního z území České republiky*. Praha: Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, 24 str. Musil a kol. (2018). *Studie týkající se stavu úniku úhoře říčního z území České republiky*. Praha: Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, 24 str.
- MZe (2018). *Závěry ze semináře k organizacím producentů v akvakultuře*. Ministerstvo zemědělství ČR, Praha, odborný garant Ing. Pavlína Výravská, Oddělení implementace, Odbor Řídící orgán OP Rybářství
- MZE. Operační program Rybářství 2014-2020
- MZE. Výroční zprávy o implementaci OP Rybářství 2014-2020 za rok 2016, 2017

- NAVIGA (2016). Procesní z výsledkové hodnocení OP Rybářství 2014-2020. Zadavatel: MZE ČR
- Podlesný, M. (2010). Vysazování úhoře říčního do vodních toků ČR. Praha: Konference Akvakultura – podpora z Operačního programu Rybářství.
- Regenda, J. (2017). *TECHNICKÁ ZPRÁVA PROJEKTU: Zachycení a recyklace živiny při vypouštění rybníků*. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod, České Budějovice, 30. 11. 2017 (příjemce Blatenská ryba, spol. s r.o.).
- ŘO/ZS OP Rybářství:
 - Dohoda o implementaci – Technická pomoc
 - Tabulky: Přehled čerpání OP R k 31.12.2018, Kontrola lhůty vydání Rozhodnutí, Rozhodnutí o poskytnutí dotace k 31_12_2018, Proplácení OP Rybářství 31_12_2018, Export Zadávací o podporu k 31. 12. 2018
- TESCO, Ryby. Dostupné na: <https://nakup.itesco.cz/groceries/cs-CZ/shop/maso-ryby-a-lahudky/ryby/all>
- Abrahamová, M., Kohoutová, V., Froněk, P. (2018). *Sledování rovnoměrnosti uvádění české akvakulturní produkce na trh v ČR*. TÚ 22 (4204), ÚZEI - Ústav zemědělské ekonomiky a informací, Praha, prosinec, 2018.
- Závěrečná zpráva, Ryba na talíř 2018, Kontaktní akce a akce ve školách, Zařízení služeb MZe, 2019, 29 s.
- Zvyky spotřebitelů v EU v oblasti rybích a akvakulturních produktů, Special Eurobarometer 475 – Wave EB89.3 – Kantar Public Brussels

PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Dotazníkové šetření žadatelů/příjemců podpory – anonymizované individuální odpovědi respondentů

Pozn.: Individuální odpovědi respondentů neprošly jazykovou korekturou, aby nebyl nijak měněn jejich obsahový význam.

Otázka 5: V čem konkrétně spatřujete překážky pro realizaci Vašeho záměru/Vašich záměrů z hlediska nastavení podmínek výzvy?

- administrativní překážky
- V případě rekonstrukce rybníků do 2 ha je podpora ve výši 50% nižší než v případě rybníků přesahujících 2 ha kde je 80%. Vzhledem k tomu, že malé rybníky mají spoustu dalších environmentálních funkcí, měla by se jejich podpora zvýšit. Dále pak nejednotnost výkladu pravidel u jednotlivých kontrol a tím zvyšování administrativní zátěže jednotlivých žadatelů, kdy dochází k duplicitnímu vyžadování dokumentů.
- administrativa, finance na projekt,
- Nízké procento dotace pro velké podniky.
- financování
- osobně z hledisek nastavení výzvy nejsou překážky (pouze malé projekty), nicméně v případě velkého projektu je nastavení termínu výzev (jaro, podzim) problematické z důvodů sezonních prací (výlovy, nákupy, přesuny ryb), vytíženost žadatele.
- zbytečně náročná administrativa
- Nízká flexibilita možnosti změn při realizaci projektu
- Situace na trhu - nesoulad našich potřeb a komerčně dodávaných produktů
- kontrolní činnost auditních orgánů
- V případě nákupu skladovacího (garážovacího) objektu je nutno uvádět lokaci v jediném konkrétním katastrálním území, což zásadním způsobem zužuje možnost výběru optimálního objektu.
- hodnotící kritéria - nemohu občas dosáhnout minima
- Výzva nezohledňuje specifika jednotlivých požadavků v daném místě. Každý rybník nebo stavba v rybářství má jiné nároky a požadavky na realizaci. Finální úprava zařízení dle potřeb uživatele. Úprava jednotlivých strojů dle nároků prostředí, v kterých jsou používány.
- S tím nás bere jako velký podnik a tím spadáme do kategorie příspěvku 30%. Tím pro nás ztrácí tento program na atraktivitě.
- počet zájemců a finanční náročnost
- Předchozí zkušenosti, zvyšování produkce, bodové hodnocení bez stavebních výdajů (pokud žádáme jen o stroje, pak dosáhneme sotva na minimum bodů - nemůžeme například žádat pouze o dopravní prostředek), kritéria jsou přísná
- podmínky výzvy vyhovují
- firma musí mít na zaplacení celých 100 procent
- Nemožnost žádat o odbavení a opravy hrází současně - zdvojnásobení administrativní zátěže, naštěstí v dalších kolech to už bylo ok
- DPH není bráno jako způsobilý výdaj

- dlouhé řízení
- maximální výše dotace 50 %
- složitost pravidel pro poskytnutí dotace
- v ničem
- byrokracie, složité cokoliv operativně měnit
- Nesmyslně striktní dodržování pravidel pro výběrová řízení, slovíčkaření.
- Nadbytečná administrativa
- Velice složité vyplnění žádosti
- nelze žádat o některé technologie
- složitost pro menší subjekty
- Nevyhovující poslušnost procesů vydání právního aktu Rozhodnutí
- elektronický podpis žádosti o dotaci (již registrací na PF je zajištěn osobní přístup žadatele)
- Při prvním zajištění dotace na zabezpečení jsem po velmi úporném a namáhavém hledání na internetu našel adresu výrobce a zjistil jsem, že pokud nakoupím u výrobce, mohu ušetřit asi tak polovinu nákladů. Také se změnili za rok ceny dolů. Tak jsem zrušil žádost o projekt a požádal jsem s pomocí další rok za polovinu. Kdybych realizoval projekt s českými dodavateli, stál by projekt 4 x více - asi kolem 2 milionů korun jen v nákupu materiálu. Nakupovat v Číně bylo sice riziko, ale vyplatilo se mi to. Z první žádosti jsem již nakoupil materiál asi za 50 000, který sice naplnil účel, ale vzhledem k datu pořízení nemohl být započítán do projektu, což je z logiky věci špatně.
- U některých záměrů máme problém se sezónností, jelikož vydání rozhodnutí je až v srpnu a od této doby počítáme 24 měsíců do ukončení projektů. S některými záměry dále nestíháme realizaci a od těchto záměrů upouštíme.
- složitost
- Dobré
- Složitost veřejných zakázek

Otázka 8: Konkretizujte prosím, co by Vám u vámi vybraných aspektů umožnilo lépe připravit / realizovat Váš záměr/ Vaše záměry:

- vyšší odbornost hodnotitelské komise
- V případě rekonstrukcí rybníků do 2 ha zvýšení jejich podpory.
- abych nemusel financovat projekt za svých prostředků ihned
- Vyšší procento dotace.
- Zjednodušená administrace u žádostí
- Možnost měnit více parametrů v průběhu realizace projektu
- Vyšší podpora jak 50%, rozšíření způsobilých výdajů
- lépe definovat volnost výběru produktu
- ti co připravují žádosti a podmínky, aby si šli vyzkoušet do praxe jak to funguje
- U záměru pořízení skladovací nemovitosti umožnit variaci ve více katastrálních územích, neboť během realizační lhůty se může vyskytnout více nabídek a stávající pravidla vzhledem k fixaci na jediné konkrétní katastrální území neumožňují vybrat si tu nejvýhodnější.
- Přijde mi, že jsou některá kritéria nespravedlivá k menším provozům a zvýhodňují provoz větší. Jelikož máme rozlohu vodní plochy pod 3 ha (pstruhařství), nedosáhli jsme na finanční podporu k pořízení pracovního vozu, který by nám rozvoj podniku výrazně usnadnil.
- rozšířit seznam věcí, které jsou realizovat, zvětšit míru dotace,
- pokud možno zachovat v každé výzvě co nejvíce jednotlivých podpor: Výstavba a modernizace (rybníků, líhní a jiných produkčních zařízení) Zvýšení

konkurenceschopnosti Podpora prodeje a zpracování Pořízení zařízení do běžného rybářského provozu. - zvýšit podíl financování z 50 % na 65 % a víc. ÚPRAVA termínů na podání a kontroly mimo hlavní výlovy a vánoční distribuci. - zjednodušení administrativy.

- Nerozlišovat při žádosti malý, střední a velký podnik, stejně je velkých podniku při podnikání v akvakultuře minimálně.
- Delší termín na podání žádostí
- zjednodušení pravidel a rozšíření okruhů
- Zlepšením kritérií tak, abychom dosáhli na potřebné body (snížení náročnosti na produkci), zvýšená míra dotace by ulevila firemnímu rozpočtu, mohli bychom si dovolit pořizovat více vybavení, zároveň by mohlo zmírnit limity pro hektary vodních ploch - například u žadatele do 50 ha mít dostupné i stroje, jako je např. rypadlo aj. - menší omezení tak, aby i žadatelé s méně rybníky mohli žádat o dražší, ale potřebné vybavení
- některá kritéria nejsou objektivně kvantifikována, rovněž některé potřeby nelze pořídit z dotací, např. sněžná fréza
- Jako žadatel malého rybářství bychom uvítali podporu a nákup třeba ochranných pomůcek. Také snížení limitů velikosti obhospodařované vodní plochy pro některé podporované projekty.
- Nákup motorové pily při prosvětlování okolo rybníků a také těžba dřeva z hrází
- Podpora dalších způsobilých výdajů by mohla lépe pomoci zakodovat dle číselníku některé věci v Žádosti.
- nižší % podílu žadatele a podstatně větší podíl investic z podpory
- větší volnost v zadávání,
- Termín podávání žádostí o dotaci by byl pro Rybáře přijatelnější leden až červen
- Výše dotace rybníků pod 2 ha
- kritéria snadněji dostupná
- Jednoduchost, srozumitelnost pro neprofesionála ve vyplňování žádosti - u každé kolonky podrobnou vysvětlivku i pro neprofesionála. Předpis vyzkoušet s dítětem ze základní školy na prověrku srozumitelnosti. Předpisu musí rozumět i laik. Bylo mi moje IQ 166 houby platné, když neznám všechny pojmy. Dodnes jsou v zákonných předpisech takové rozdíly, které jdou proti sobě s možností různých výkladů. Potom může hrozit krach celého projektu i firmy. Nejednoznačnost či nesrozumitelnost výkladů může firmu zlikvidovat.
- Na naší straně bychom uvítali vypsání jarní i podzimní výzvy s přihlédnutím na počátky realizace záměrů.
- vyšší spoluúčast poskytovatele dotace

Otázka 9: Jaké další aktivity by podle Vás měly být v rámci OP Rybářství podporovány?

- ČIŠTĚNÍ A VÝSTAVBA RYBNÍKU
- výstavba rybníků
- Možnost rekonstrukce rybníků i přes 2 ha v případě navýšení podpory na 80%.
- Údržba či rekonstrukce cest sloužící jako přístup k rybníkům.
- Aktivit je dostatek, jde o to, že podpora je nízká.
- Příspěvky na snížení úrokových sazeb při půjčkách určených na investice do rybářských podniků, dále příspěvky na odborné poradenství v inovacích, limity pro " velké projekty"
- Větší podpora místních organizací než je doposud.
- Podpora u malých projektů
- Vnímat potřeby mlád CH rybářů
- zajištění pracovní síly na realizaci a také pro udržitelnost projektu - příspěvek na mzdy

- Není nutné podporovat nové aktivity
- Platba na plochu jako mají zemědělci
- rekonstrukce sádkového provozu a maloprodej
- škody na rybách
- podpora chovu ryb přepočítaná na obhospodařovanou plochu rybníků (podpora v Kč/ha) jako u zemědělských podniků
- Podporovaných aktivit, respektive způsobitelných výdajů je naopak až zbytečně mnoho, čímž dochází k úběru prostředků pro ty nejsmysluplnější. Zásadním způsobem by měla být změněna filozofie programu 5.2. - Podpora vzniku organizací producentů tak, aby jednoznačně umožnila zapojení drobných subjektů jako nejpotřebnějších!
- do seznam dát možnost pořídit více vybavení
- Podpora prodeje sladkovodních ryb v tuzemsku ve spolupráci s odborníky členové RYB. SDRUŽENÍ -ČR.
- Je to dostatečné.
- náhrada škody způsobená rybožravými predátory
- zpracování a odbyt tržních ryb
- například nákup výsadby ryb
- vypsání aktivit jsou dostačující
- Obnova/údržba rybníků
- Zlepšování životních podmínek chovaných ryb, ekoinovace
- dotace na sucho
- řeší si garant projektu
- nákup pozemků,
- Nákup ochranných pomůcek, nákup vodních ploch nebo pozemků vhodných pro výstavbu vodních děl
- Opravy objektů rybníků nad 2 ha
- Obnova komunisty zavezených a rozoraných rybníků
- Opravy malých rybníčků, kterých je na každé vsi dost, ale nikdo kvůli nim nebude podstupovat administrativní zátěž.
- rozšíření možnosti podpory soukromých subjektů
- dostačující
- Opravy a odbahnění rybníků
- vyšší % míra dotace
- stavby rybníků, ovšem alespoň 80 % z fondů
- Pro naše potřeby záměry v OP plně dostačují.
- Podpora vytváření podmínek pro chov Po-výstavba jízdků na potocích
- propagace
- Nákup nových vodních ploch pro hospodaření, pořízení starších strojů ne jen nových - nižší cena, nižší náklady..
- Pro mne jsou aktivity dostačující.
- údržba malých vodních ploch do 1 ha
- Nevím, přijde mi proces administrativně složitý.
- Rozbor právního prostředí pro získávání dat z akvakultury v ČR a návrh na jejich úpravy. Financování internetového akvaportálu pro sběr dat.
- pořízení násady (plůdku)
- Zadržení vody v krajině bez ohledu na plochu - povinných 15 ha nebo do 2 ha. Máme rybník 7,39 ha a jsme tak léta diskriminováni. a dále cokoliv, co přinese potřebný užitek. Ochranu ovzduší, vody, půdy, fungující rodiny, života, zdraví, bezpečnost, zajištění apod. Podporovat naše firmy v konkurenci světové. Je třeba zahájit v Zetoru Brno nejen novou sérii kvalitních traktorů v návaznosti na světovou konkurenci, ale i sérii

plovoucích pásových sacích bagrů, které sami najedou bez jeřábu hrází do vody a mohou pracovat. Dosud je toto odbahnění předražené. Máme v České republice zanesené vodní plochy, přehrad, rybníky naprosto nehorázně, bahno je sice toxickým odpadem a to hlavně z hlediska mikroorganismů, ale je to nejlepší hnojivo a ornice na pole. Dnes se pěstuje kukuřice i na horách, na svazích, kdy po dešti tuny ornice odplavuje voda a nikdo nic neřeší. Toto je rovná cesta do pekel. Dále přemnožená prasata a lišky ničí vše živé co zvládnou i v litorálu vodních ploch a šíří životu nebezpečné nemoci. Není pravdou, že se v Čechách svalovec nevyskytuje, ale zatlučká se. Olověné broky za neškodné.

- Obnova rybníků
- obnova a odbahnění, rekonstrukce rybníků nad 2 ha

Otázka 11: Pokud jste nespokojeni, uveďte, prosím, jak by bylo, podle Vašeho názoru, možné zlepšit informace v jednotlivých fázích projektu.

- Jednoznačnější požadavky k administraci ŽoP.
- Požadované informace v monitoringu jsou mnohdy nesmyslné.
- Zjednodušit administraci
- zjednodušení administrace, v celé fázi projektu je nutnost dodávat spoustu dalších příloh apod.
- nechtít informace nad rámec požadovaných,
- Rozhodnutí o poskytnutí dotace posílat i přímo žadateli, ne jen prostřednictvím portálu SZIF - Dále cílovat všechny agendy pro co nejlepší lapidarit - Agendu monitoringu zcela změnit k obrazu reality
- kontrola Žop TRVÁ MOC DLOUHO A SZIF PROPLACÍ DLOUHO A MY MÁME AKORÁT BLOKOVANÉ PENÍZE
- Žádosti jsou docela složité na vyplnění.
- Někdy méně srozumitelné vyplňování položek indikátorů.
- V pravidlech doplnit informace o převažujícím účelu projektu - co se řadí do Modernizace, co přímo do Výstavby nových rybníků, co do Produktivních investic atd.
- dlouhá administrace od žádosti k rozhodnutí a pak i k platbě, v žádostech jsou některé věci nesrozumitelné, zbytečné a opakující se
- Zjednodušil bych celou administrativu žádosti a podporoval bych menší rybníkáře
- zdlouhavé termíny administrace žádosti, proces by mohl být rychlejší
- Bez komentáře
- velká byrokracie postavená na úplných detailech (např. prohlášení o shodě apod.)
- bez komentáře
- Příprava a registrace žádosti je v mnoha případech tak administračně složitá že musíme využít poradenských služeb které navíc něco stojí. To samé platí u výběrového řízení středního a většího rozsahu. Informace jsou sice dostupné na stránkách szif ale nejsou vůbec přehledné. Mělo by to být dostatečně přehledné aby se v informacích mohl orientovat běžný podnikatel daného sektoru.
- Nedostatečná posloupnost procesů vydání právního aktu Rozhodnutí byla upravena v nově vydané verzi dokumentu Specifická pravidla
- Problém bychom viděli v monitoringu. Je to pro žadatele časově náročné, kdy si ještě musí hlídat termíny registrace této zprávy. Dovolil bych si navrhnout, aby kontrolní úředníci jezdili k žadatelům osobně a zprávu si vyplnili na místě.
- Realizují 1 projekt. Pro právního laika v realizaci žádosti je jen podat žádost bez odborné pomoci pro nesrozumitelnost skoro nemožné.
- příliš velká administrativní zátěž vyžadující dokonalé proškolení

Otázka 15: Pokud jste nespokojeni s informačními zdroji, uveďte, prosím, v čem konkrétně jste nespokojeni a co by mohlo přispět ke zlepšení.

- Přístup firmy, která nám s dotací pomáhala, byl velice laxní, neodborný i když si řekli o nemalý finanční obnos(30000,-) vzhledem k výši dotace(150000,-)
- Nepřehledné získávání jednotlivých zdrojů informací. Měl by být jeden zdroj a přehledný.
- v instruktážních listech nejsou dostatečně nebo vůbec popsány příslušné kolonky
- Spokojenost
- Podrobnější Pravidla,na spoustu věcí jsme se museli doptávat přímo na RO SZIFu,kde informaci vyhledávali v interních Pravidlech, měl by být dostupné i pro žadatele
- Uvítali bychom více termínů školení a výběr míst kde se konná
- Stránky SZIF jsou velmi nepřehledné a nezkušený uživatel v nich velice tápe
- V základním instruktážním listu chybí poslední část Indikátory a tuto je nutno hledat zvlášť bokem, což je zcela nelogické. Pravidla pro žadatele a příjemce jsou zvlášť než pravidla pro VZ - měly by být spojené v jednom dokumentu.
- jen časové prodlevy, jinak i jednání ze stran pracovníků szif bylo vždy perfektní. Snažili se poradit.
- Příliš mnoho administrativy, kterou využívají "chytré" firmy k poradenské činnosti, což zatěžuje finančně projekt.
- Celý process je komplikovaný a bružurů je příliš mnoho aby se vtom dokázal někdo orientovat. Pomohlo kdyby byl zjednodušený process a na každý záměr byl vypsáný jeden brožůrek s celým postupem žádání a s realizací projektu.
- Změnit strukturu internetových stránek eagri.cz na více intuitivní.
- Je třeba vycházet z toho, že zemědělci většinu času pracují v praxi v terénu, soboty, neděle a svátky, bez ohledu 24 hodin a po dle potřeby. Nejen hospodářské zvíře je živý organismus se svou vůlí, není to věc, kterou kam postavíte, tam bude. Navíc má každých živočich probíhající látkovou výměnu, nemoce i přenosné na lidi apod. Z tohoto hlediska je zemědělec hygienicky významně ohrožen nákazami hospodářských i volně žijících zvířat. Vzteklna, Rakovina, Mrtvice, Infarkt, Cukrovka, Parkinson, Bechtěrev, Alzheimer, Svalovec, chudokrevnost a mnoho dalších zdravotních rizik, včetně stejných rizik pro svou rodinu. Dělat zemědělské povolání vyžaduje předpoklad nejen momentálního zdraví na začátku, ale i odolnosti v průběhu a provádění prevencí, včetně potřebných znalostí. Navíc je zde i mnoho možností úrazů nejen zemědělce, ale i členů rodiny. To je důvodem, proč mnoho lidí zemědělství nechce dělat a v Evropské unii má položka zemědělství největší náklady mám dojem pokud si dobře pamatuji asi 75 % z rozpočtu.
- Upřesnění pravidel.

Otázka 19: V čem spatřujete největší překážku(y) při zpracování a podání Žádosti o podporu? Prosím, specifikujte Vaši odpověď, pokud jste uvedl(a) možnost „jiné“.

- v některých políčkách není zcela jasné, zda se mají vyplňovat a pokud ano, tak některé nejsou zcela přesně formulovány co se má doplnit.
- nadměrná administrace, velké množství dodatečných příloh
- zadávání číslování zakázek do formuláře Žádosti - postup není intuitivní - žádoucí názorněji zpracovat v manuálu - Finální fáze podávání Žádosti - nahrávání již vyplněného formuláře pro odeslání a přikládání příloh, které nejsou její součástí - manuál není dostatečně lapidární
- Bez poradenské firmy je problém žádost zpracovat

- V žádosti a na portálu farmáře se dokáže člověk orientovat, spíš bych argumentoval že informace nemají jasné vysvětlení postupů. Žadatel se poté bojí podat žádost sám a použije raději poradenskou firmu aby zajistila že je vše v pořádku. To že musí žadatel použít tyto firmy je důkazem toho že je systém nadměrně komplikovaný než potřebuje být.
- Jak jsem již napsal, bez pomoci bych to nevyplnil, protože nemohu vědět všechno.

Otázka 20: V čem spatřujete největší překážku(y) při zpracování a podání Žádosti o platbu? Prosím, specifikujte Vaši odpověď, pokud jste uvedl(a) možnost „jiné“.

- Dlouhé lhůty administrace Hlášení o změnách v projektu
- Bez poradenské firmy je problém žádost zpracovat
- administrativní náročnost
- Zatím nerealizováno.

Otázka 21: V čem spatřujete největší překážku(y) při zpracování a podání Zprávy o udržitelnosti? Prosím, specifikujte Vaši odpověď, pokud jste uvedl(a) možnost „jiné“.

- V průběhu projektu dochází k úpravě chovu ryb, tržní, ranná stádia,.. jak to zohlednit, spočítat při vyplňování udržitelnosti?
- Pochybenost celého pojetí a filozofie této agendy, které jsou zcela mimo realitu.
- Přijde mi upozornění o vyplnění Zprávy, možnost vygenerování, ale poslat ji hned nemohu. Je to matoucí.
- naprosto zbytečné odpovědi při nízké finanční náročnosti (do 200 000,- Kč)
- Těžko se informace hledají na stránkách SZIF. Je tam příliš mnoho složek.
- administrativní náročnost (dle našeho posouzení je to naprosto nadbytečná dokumentace)
- Zatím nerealizováno.

Otázka 28: Zde, prosím, uveďte Váš komentář k jednotlivým fázím projektu/ů (příprava žádosti, výběrové řízení, žádost o platbu, monitoring):

- Jsme teprve ve fázi realizace projektu
- odbornost
- nesrozumitelnost "chybník" k žádostem o podporu. Textům není rozmět, nepřehledné, nefunkční.
- - Formulář Žádosti o podporu není příliš srozumitelný ani intuitivní - kdo vyplňuje poprvé, hodně tápe - Existují zásadní rozdíly v náročnosti jednotlivých regionálních pracovišť SZIF, což má za následek neúměrné administrativní obtěžování žadatelů v regionu s extrémní náročností (respektive úřednickým alibismem a hnidopištvím) - při realizaci výběrových řízení se zásadním problémem jeví, že dle pravidel nelze opakovaně oslovovat stejné firmy (jednak často relevantních dodavatelů nebývá ve smysluplném regionálním dosahu dostatek a dále postrádá logiku, proč by se firma, se kterou má zadavatel z minulosti výborné zkušenosti, měla vylučovat ze hry!). - Zásadním úskalím pojetí proplácení projektů z OPR je nutnost předfinancování celé realizace samotným žadatelem! Pro většinu drobnějších žadatelů jde o principiální problém, který snadno může přerůst až v likvidační! Zcela specifickým tragikomickým fenoménem pak jsou administrující úředníci rekrutovaní z řad bývalých důstojníků ozbrojených složek... - Agenda monitorovacích zpráv se většinově zcela míjí s realitou a navíc je zcela nejednoznačná i metodicky. - Průběh kontrol auditním orgánem je jednoznačně dán úrovní provozní odbornosti výkonných referentů. V případě auditu pracovníky neprošlými odpovídající dobou provozní praxe s afinitou k dogmatismu hrozí akutní ohrožení samé existence firem žadatelů! - Měla by být ctěna zásada

nezatěžování žadatelů dalšími kontrolami v témže programovacím období, pokud nějaká kontrola od stupně vyššího, než SZIF, neshledala při auditu nějaký závažnější nález.

- OK
- Celkově se jedná o značnou administrativní zátěž.
- V případě stavby většího rozsahu je nutná větší podpora.
- bez komentáře
- Není problém
- Málo srozumitelných a dostupných informací, postup příliš administračně složitý.
- Celý proces poměrně administrativně náročný. Není možná zastupitelnost zástupce žadatele, ani v případě, že zástupce má také registrovaný platný elektronický podpis pro právnickou osobu.
- Už jsem vše popsal, jak výše uvedeno. Věcí, které je třeba řešit je mnoho a dají se vložit do 3 slov. Množství, kvalita, včas. Milan Bušek
- bez externí firmy si to uživatel nevyplní, nezadá , nezpracuje

Otázka 33: Prosím, uveďte důvody, proč již nemáte zájem o čerpání podpory z OP Rybářství.

- neodbornost auditního orgánu, nedodržování termínů dle pravidel ze strany řídicího orgánu...
- nedostatek financí
- hrozba z toho, že auditní orgán bude provádět kontroly tak, aby zpětně vybral část dotací,
- Realizace při normálním zaměstnání je příliš náročná časově, svázána pravidly, složité je cokoli upravovat operativně. Je jednodušší vše realizovat za své a nikdo mi do toho nemluví a neobtěžuje vyplňováním různých hlášení, dotazníků a podobně. Dodavatele si mohou zvolit podle svých kritérií třeba s důrazem na kvalitu a ne jen podle ceny.
- Malé dotace na rbníky do 2 ha
- administrativní náročnost

Otázka 36: Na tomto místě bychom uvítali Vaše komentáře a doporučení Řídicímu orgánu OP Rybářství nebo Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu ohledně současného OP Rybářství, příp. Vaše náměty pro další programové období 2021-2027.

- Obecně u R i PRV je problém, že pracovníci na regionu neví nic o portálu farmáře a nedokáží vám poradit. Např. Při podání žádosti o platbu v PRV vám vyběhne, že máte vyplnit soupisku, která je součástí el. formuláře / R to mají lepší - soupiska je zvlášť / .Já to zrovna řeším a žádná tam není . Zavoláte svému kontrolorovi, nebo paní, která má vaši žádost,ale ti vám řeknou , že o portálu nic nevědí. Hovořím sice o PRV,ale pro R platí to samé. Jinak dovolat se na rybářské oddělení SZIF je hračka.Je tam vždy někdo. Dovolat se někoho na PRV je i ve spojení s naprosto šíleným a nefunkčním adresářem SZIF fuška a několikadenní práce. Jen tak na závěr si zkuste taky jeden úkol, a to vyhledat kontakt na paní Kopřivovou na RO SZIF Brno. je to jedna z vedoucích a zkuste ji zadat do kontaktu . Vyjde vám stránka plná nesmyslů.
- Nevím
- Pro spolky je spoluúčast 50% v mnoha případech cesta do Je to také důvod , proč nevyužíváme více možností u dotačních titulů. Udržitelnost - v posledních letech se hospodaření mění každým rokem a chov lososovitých ryb je velice rizikový (sucho, nákazy)
- Nevím

- V žádném případě nedoporučuji pro administraci použít systém ISKP14+. Systém je složitý, komplikovaný a uživatelsky velice nekomfortní
- Zjednodušit podobu žádostí o podporu a všech následných zpráv a především zrychlit proces proces administrace od příjmu žádostí do fáze vydání rozhodnutí.
- podporovat maloobchod koncovému zákazníkovi
- upravit chybníky - aby byly srozumitelné a jasně definované. Využívat dokladů v rámci výzvy pro všechny předložené projekty .
- Ad OPR 14-20: - Zbytečně marnotratně jsou nastaveny některé způsobilé výdaje a limity - na op. 2.4. - RAS je alokována neadekvátní částka - tyto systémy ubírají prostředky na projekty podporující zadrž vody v krajině rybníky - zcela chybně je nastaveno op. 5.2. - producentské organizace - mívají se se zapojením drobných chovatelů jako těch nejpotřebnějších Ad OPR 21-27: - Jednoznačně preferovat drobných chovatele jako vrstvu nejvíce potřebující podporu. Zakotvit princip plného uspokojení požadavků mikropodniků s alespoň 75 % dotací , teprve poté saturaci malých podniků (max. 50% podpory) a nakonec středních podniků. U těch jako privatizátorů obrovských majetků za v podstatě symbolické ceny výrazně diferencovat míru podpory (max 40 %) v závislosti na míře objemu investic z vlastních zdrojů do privatizovaného nemovitého majetku, zejména rybníčního fondu za posledních 20 let) - Výrazně zvýhodnit podporu obnovy rybníčního fondu (alespoň 80 % dotace na zvyšování objemu zadržované vody v krajině) - Alespoň u investičních záměrů umožnit průběžné proplácení nabíhajících faktur, jako je tomu v případě národních dotací. Systém zálohového samofinancování žadateli není udržitelný zejména pro mikropodniky! - Projekty výstavby RAS umožnit vždy až ze zdrojů zbývajících po saturaci potřeb tradičních rybníkářských chovatelů Pro ŘO OPR: - Prosazovat na všech relevantních úrovních zrovnoprávnění rybářského sektoru se zemědělským zavedením paušálních plateb na ha rybníka co významného vodohospodářského a krajinářského fenoménu sloužícího podstatně i potřebám zemědělců (závlaha pozemků, mikroklima, receptor splachů z polí). - Náklady na odbahňování rybníků pak spravedlivě a logicky přenést na zemědělské podniky s polním hospodářstvím jako hlavní původce zánosu nádrží sedimenty (v principu jde o navrácení tolik potřebného orničního humusu zpět na pole...).
- Jakožto menší firma, bychom uvítali snížení kritérií pro rozlohu. I na menším prostoru se dá produkovat značné množství ryb.
- větší míry dotace, zvětšit rychlost kontrol a proplácení - zbytečná blokáce peněz žadatelů, umožnit podporu více techniky a vybavení
- Přehodnotit výši spolufinancování. Podpora nákupu strojů a zařízení - přímý nákup. V novém programovém období nechat stejné nebo podobné výzvy.
- Jednoznačně nerozlišovat příjemce podpory dle velikosti podniku, dle nás je toto rozdělení diskriminační. Všechny dokumenty přehledně umístit jen na jeden zdroj.
- v současném plánovacím období již byly nedostatky a problémy odstraněny, v příštím plánovacím období odmítnout finanční nástroje, nejlépe pokračovat v zavedených pravidlech, případně uvažovat platbu na ha obhospodařované plochy a platbu za škody způsobené rybožravými predátory
- Zkrátit dobu od podání Žádosti o platbu do vyplacení dotace.
- Nemáme doporučení
- nevím
- Snížení kontrolního zatížení realizovaných projektů ze strany auditního orgánu Ministerstva financí ČR
- Snížit administrativní zátěž
- Na SZIF: Bylo by vhodné ke každému podávanému projektu přiřadit styčnou osobu, se kterou by se člověk mohl spojit a poradit v případě dotazů ohledně dalšího postupu.

Ideálně takovou osobu přidělit hned v době prvotního vytvoření žádosti v Portálu farmáře. Zároveň by to chtělo zjednodušit formulář Žádosti, který je velmi složitý a nepřehledný. I díky tomu jeho načítání velmi dlouho trvá a jeho rolování do konkrétní části je velmi zdoluhavé. Co je ale nejpodstatnější: Zcela absurdní je ve formuláři část, kde je třeba zadat jednotlivé věci do číselníku způsobilých výdajů. Nejde to. Nefunguje to. Jednu např. akci prezentace receptu s kuchařem můžete zadat jak do Tematické bloky, tak i do Náklady na lektory apod. Proto je buďto třeba vložit výklad co všechno patří do kterého způsobilého výdaje, nebo zrušit kodování jednotlivých věcí do způsobilých výdajů.

- Bylo by fajn celý proces zrychlit. jednání pracovníků szif bylo vždy perfektní ať už v Praze tak i v Ústí.
- Bez komentáře
- Pokud máme udržet naši zemi s dostatečnou kapacitou vody a zemědělskou půdou, je nutné co nejrychleji přistoupit k zásadnímu řešení. Zemědělci musí rozčlenit obrovské lány a vrátit zpět meze, které naši předci tvrdě vytvářeli, protože věděli jak zpomalit odtok vody a s tím úbytek velkého množství ornice. Ať už úplně mimo naši republiku, tak i do pracně vystavěných a opakovaně zanášených rybníků. Ty je ale potřeba dál obnovovat a stavět, aby jsme nevymřeli na nedostatek vody . Pochopitelně s patřičnou dotační politikou. 50 % podpory je o ničem. Bohužel nešťastná kolektivizace zanechala následky, které se jen zvětšují.
- bez komentáře
- Vyší procento dotací
- možnost vyřízení na pobočce
- Rozšíření seznamu potenciálních žadatelů o podporu z opatření 3.1 Shromažďování údajů OP Rybářství 2014-2020
- zjednodušení administrace při přípravě a provedení výběrového řízení, zrušení elektronického podpisu žadatele na Žádosti
- Bez pomoci MZE bych to musel realizovat pouze ze svých prostředků se všemi negativními doprovodnými věcmi. Je třeba zadržet v krajině více vody, zlevnit sání bahna a jeho zpracování. Maximálně zvýšit osvětu. Komenský se narodil mám dojem 1599 a řekl mnoho věcí, mimo jiné jak jsem již zdůraznil politikům, kteří se probrali z letargie v souvislosti mimo jiné se školstvím, řekl: "Náprava věcí, musí začít od nápravy škol"...konec citátu..... A proto je nezbytně nutné se vzdělávat a vyměňovat si informace celý morální život.
- diskriminace psané žádosti , bohužel vše jen přes portály a emaily.

Reakce oslovených žadatelů/příjemců podpory, kteří nevyplnili dotazník, ale vyjádřili se prostřednictvím mailu:

- 1) Dobrý den,
myslel jsem, že vyplnit dotazník je dobrovolné, proto jsem na Váš první email neodpovídal. Pokud to není povinné, dotazník vyplňovat nehodlám.
Zastupuji občanské sdružení, které si chtělo postavit malý rybník pro sportovní rybolov. S podáním žádosti nám pomáhala "poradenská firma", která nám poradila opatření 2.2 a) místo 2.2 b), což jsme zjistili později, a žádost stáhli. I z tohoto důvodu nemohu některé otázky v dotazníku posoudit.
Co se týče jednání pověřené úřednice, dám jeden příklad: po stažení žádosti jsem paní poprosil, aby nám poslala zpět stavební dokumentaci na adresu našeho spolku, kterou si vyžádala. Ta zřejmě neví, že máte podatelnu a zeptala se mě, jak to má poslat a ať si proto přijedu osobně. Opakuji, že jsme občanské sdružení, vše děláme zdarma ve

vlastním volnu a podle paní úřednice si mám vzít dovolenou a přijet si 90 km na otočku pro dokumentaci, kterou jsme jí poslali poštou?! Nakonec nám ji po telefonickém rozhovoru s mým kolegou poslala.

- 2) Ok ale jinak jsem celkem spokojený jen ta papírová válka a doba proplacení to mi vadí a asi nejsem sám... hodně nás menších vůbec nežádá z těchto důvodů.
- 3) Dobrý den.
Děkuji Vám, že jste prodloužili termín, ale pro mě daná věc není nikterak smysluplná. Osobně mohu jen jednou věť odpovědět, že jsem maximálně spokojen s pracovníky, kteří administrují dotace na SZIF Hradec Králové, rovněž jsem spokojen s přístupem pracovníků na MZE ČR.
Nejsem příznivcem dotazníkové šetření, jelikož za anonymitou se každý schovává. Pokud mám problém, řeším to na přímo. Jinak tyto šetření беру jako ztrátu finanční prostředků vynaložených EU.

Příloha č. 2: Dotazníkové šetření potenciálních žadatelů – vyhodnocení výběru některých otázek a anonymizované odpovědi respondentů

Otázka 2: V minulém programovacím období 2007-2013 jste žádali o podporu v rámci OP Rybářství. V tomto období zatím ne. Potřebovali bychom zjistit důvody, proč jste se rozhodli nežádat o podporu z OP Rybářství 2014-2020. Vyjádřete, prosím, zda souhlasíte s následujícími výroky.

Tabulka 99: Vyjádření souhlasu respondentů s výroky v %

Vyjádřete, zda souhlasíte s následujícími výroky:	Ano	Spiše ano	Spiše ne	Ne	Nedokáží posoudit
Nevyhovuje mi nastavení podmínek ve výzvách a pravidlech.	33,3	22,8	14,0	7,0	22,8
Administraci projektů považuji za časově náročnou.	43,9	26,3	10,5	7,0	12,3
Pracovní zatížení při realizaci výběrového řízení je vysoké.	36,8	21,1	14,0	5,3	22,8
Pracovní zatížení při vykazování realizace projektu (monitoring) je vysoké.	26,3	31,6	15,8	5,3	21,1
Kontroly ze strany SZIF jsou příliš náročné.	31,6	10,5	17,5	17,5	22,8
Kontroly ze strany Auditního orgánu jsou příliš náročné.	35,1	14,0	8,8	12,3	29,8
Žádné z opatření OP Rybářství 2014-2020 není pro naši společnost vhodné z hlediska věcného zaměření.	24,6	15,8	15,8	31,6	12,3
Nevyhovuje mi nastavení vylučovacích a hodnotících kritérií v rámci hodnocení projektů.	33,3	17,5	14,0	14,0	21,1
Nevyhovuje mi nastavení monitorovacích ukazatelů (indikátorů).	24,6	22,8	15,8	12,3	24,6
Míra podpory (50 % způsobilých výdajů) je nízká.	52,6	14,0	10,5	10,5	12,3
Celkově problémy spojené s realizací projektu převažují nad jeho přínosy.	33,3	22,8	14,0	19,3	10,5
Nemám dostatečné informace o OP Rybářství 2014-2020.	14,0	8,8	22,8	40,4	14,0
Jiné:					

Zdroj: Dotazníkové šetření potenciálních žadatelů, IREAS, leden 2019

Jiné:

- netransparetnost, korupce, dotace získávají jen vyvolení....
- nyní jsem již v důchodu a nebudu podnikat.
- je to více zaměřené pro větší podniky a větší projekty a ne třeba rybník do 1ha, stále se mluví o udržení vody v krajině ale ta podpora na to není. Ne vždy se dá vybudovat velký rybník.
- Žadatel, kterému byla poskytnuta dotace na stavební práce od MZE, např. na rekonstrukci rybníku, tak je plně bezmocný v rukách dodavatele stavebních prací, protože v případě, kdy dodavatel odmítne nebo neprovede některé stavební práce

podle dotačního projektu a smlouvy o dílo, tak za to nese odpovědnost výlučně žadatel a nikoliv dodavatel - stavební firma. Pokud chce žadatel, splnit Rozhodnutí o poskytnutí dotace a Podmínky čerpání státních finančních prostředků podle čl.5, citují: "Žadatel je povinen prosazovat při jednání s dodavateli nejúspornější řešení a uznávat pouze oprávněné náklady.." a žadatel neodsouhlasí dodavateli stavebních prací faktury za nehospodárné nebo nedokončené stavební práce a vrátí mu je zpět a nepošle je do banky k proplacení z dotačního účtu, tak poskytovatel dotace jednostranně přesune tyto faktury za neprovedené práce do vlastních zdrojů žadatele. Tím dojde k situaci, že žadatel nemůže splnit vlastní zdroje, protože splněním vlastních zdrojů se rozumí pouze úhrada faktur dodavatele stavebních prací, který je uveden ve smlouvě o dílo a proto poskytovatel dotace sebere žadateli celou dotaci i když jednal ve prospěch poskytovatele dotace. Tím dochází k tomu, že stavební firmy nedokončují stavební práce a vydírají žadatele o dotaci, aby jim je odsouhlasil a zaplatil, protože jinak hrozí žadateli, že přijde o celé dotace. Takto se zbytečně a neustále zvyšují požadavky stavebních firem a náklady na stavební práce, které jsou hrazeny z dotačních prostředků. Paradox je v tom, že i když žadatel chce jednat hospodárně a úsporně ve prospěch poskytovatele dotace, tak ten ho za to sankcionuje a hrozí mu ztrátou celé dotace. Tento stav je možné změnit tak, že za čerpání dotace na stavební práce vůči poskytovateli MZE ČR, bude odpovědný kromě žadatele o dotaci také zhotovitel stavebních prací, který je uveden ve smlouvě o dílo. Ten si pak rozmyslí vystavovat faktury za neprovedené nebo nedokončené stavební práce, ke kterým se zavázal ve veřejné soutěži a ve smlouvě o dílo a nebude moct vydírat žadatele o dotaci - investora a bude pracovat úsporně a hospodárně.

- nesmyslně se opakují kontroly na jedno a to samé i při malých dotačních částkách
- Po zkušenostech s pracností při žádosti o podporu v předchozí žádosti při níž jsem neuspěl a nebylo mi sděleno z jakého důvodu jsem podporu neobdržel nehodlám ztrácet čas s další žádostí, která by zřejmě dopadla obdobně.
- Bohužel jsou podporovány zpracování pouze sladkovodních ryb či akvakultury, naše společnost zpracovává pouze mořské ryby, což nás z tohoto programu aktuálně vylučuje.
- Nežádali, podmínky nám nevyhovují

Otázka 6: Na tomto místě bychom uvítali Vaše komentáře a doporučení Řídícímu orgánu OP Rybářství nebo Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu ohledně současného OP Rybářství, příp. Vaše náměty i pro další programové období 2021-2027.

- podpora opravdu malých rodinných podniků a ne těch vyvolených obřích firem!!!
- Např.: chovné rybníky byly v havarijním stavu, nemohly se tedy chovat ryby = 0 bodů za nedodání dokladů o hospodaření. Nebo 0 bodů za to, že roční obrat není vyšší než 2 mil. Kč.
- Včasná informovanost o chystaných výzvách a podporovaných opatřeních v dostatečném předstihu / čas na přípravu projektu /
- Je nutné zjednodušit žádost a nechat tam pracovat jen kompetentní úředníky. V našem případě byl úředník pyšný, že žádná žádost neprošla....
- Vypracování žádosti o podporu a celá administrace projektů je velmi náročná. Farmáři nemůžou pro tuto náročnost vypracovat projekty a z administrovat svůj projekt sami. Musí využít poradenské firmy či poradce, kteří jsou drazí. Vše je příliš administrativně náročné. Což je špatně. Obávám se, že nikdo nekontroluje tyto poradenské firmy, poradce a nezkoumá jejich ceny. Tyto firmy se přiživují na projektech a odčerpávají značnou část z podpor zemědělců. Málo jsou podporovány malé farmy a rodinné farmy. Měly by mít vyšší podporu než velké zemědělské podniky. Měly by mít vyšší

bodové hodnocení a zpracování projektů a administraci projektů zdarma. Nyní je doba, že nikdo nechce v zemědělství pracovat, ale v poradenských firmách je přetlak.

- 99% dotace na odbahnění, 99% dotace na opravy a rekonstrukce rybníků a stok, podpora zpracování ryb a jejich uvádění na trh, osobní přístup a zodpovědné poradenství, zamezit duplicitě kontrol, neměnit každoročně detaily v administraci projektů
- zjednodušit a využít období mezi výlovy
- Bez komentáře
- Nemáme žádné doporučení
- Zjednodušit birokracii
- Přestože se mám dojem, že aktuální program je co do kritérií a možností nastaven lépe než program předchozí (ve kterém jsem realizoval dva projekty), přetrvávají dvě překážky, které mě odradily od podání nové žádosti: příliš vysoká fin. spoluúčast spojená s nesmyslně podrobným a neefektivním systémem kontrol (kontroly se zaměřují na stále stejné doklady a procesy, ale chodí pokaždé jiní zaměstnanci, kteří mají na věci často odlišný názor a mají minimální povědomí o rybářské praxi, od kolegů vím, že kontroly ostatních orgánů jsou často ještě absurdnější). Dospěl jsem také k názoru, že takto navržený systém dotací jednostranně zvýhodňuje velké podniky, které mají personální kapacity na administraci, kontroly, vyúčtování, příp. na právní služby, a proto se do něj nebudu zapojovat. Pro mikropodnik je výhodnější variantou pořízení použitých strojů a technologií. Pro příští programovací období bych doporučil jít cestou garance bankovních úvěrů + částečné dotace úrokových sazeb na nákup nemovitostí a technologií (dlouhá léta funguje např. v PGRLF pro zemědělce). Efektivita této podpory musí být mnohonásobně vyšší a také férovější než současný systém nevratných dotací s vysokou mírou spolufinancování a vysokými admin. náklady.
- možnost žádání o dotaci na pořízené věci zpětně
- Zjednodušit celou legislativu projektů pro odbahnění rybníků. Schválení ze strany MZe je příliš zdouhavé (my čekáme již 2 roky)
- použil jsem dotace na nákupy vozidel, kontrol bylo neúměrně k dotované částce
- Myslím si že mít platné stavební povolení pro žádost o podporu je velice odrazující. Stavební povolení je finančně a časově velice náročné a pokud nedostanu přiznanou podporu je tato investice ztracená! Můj názor je, že by stačila technická správa a zakreslení daného záměru. Děkuji
- Podpora menších projektů, tak aby bylo možno žádat i na výstavbu menších nádrží, obnovu rybníků a více sledovat návratnost investic. Nepodporovat jen velké subjekty.
- V rámci diverzifikace umožnit čerpat i na jiné aktivity, nejen na cestovní ruch. V programovém období 2021 - 2027 nahradit platbou na plochu.
- Hlavně rozdělovat podporu pro drobné podnikatele a ideálně vyřadit velké producenty. Pro chovatel s plochou v řádech do 20 - 30 ha je podpora nedostatečná. Velcí producenti jsou zvýhodněni vlastním velkým kapitálem, potom dotace ztrácí význam když dostávají převážně oni.
- Vzhledem k vysokým investicím a pomalé návratnosti by byla vhodná vyšší podpora. Jedná se o investiční projekty.
- Uložit dodavatelům, kteří provádějí stavební práce při realizaci dotačních projektů povinnost a odpovědnost za odvedené práce vůči poskytovateli dotace společně s žadatelem o dotaci - investorem.
- regulace predátorů volných chovů
- Zjednodušení administrativy při zadání, realizaci a hodnocení.
- Nemáme žádné doporučení ani komentáře.
- V roce 2020 končíme

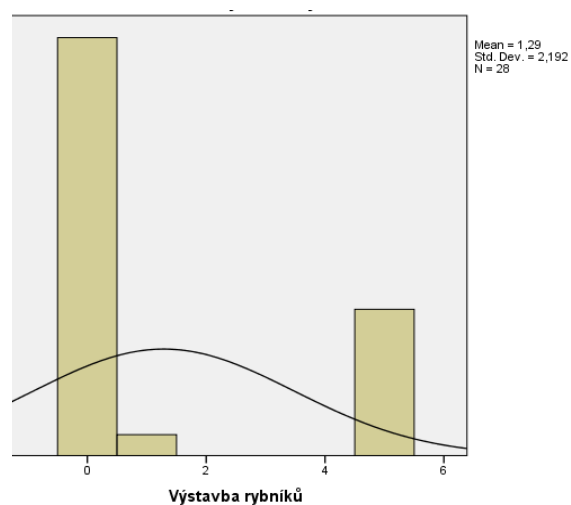
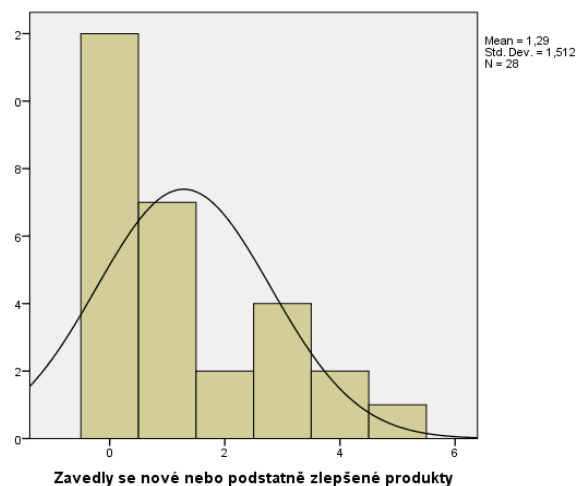
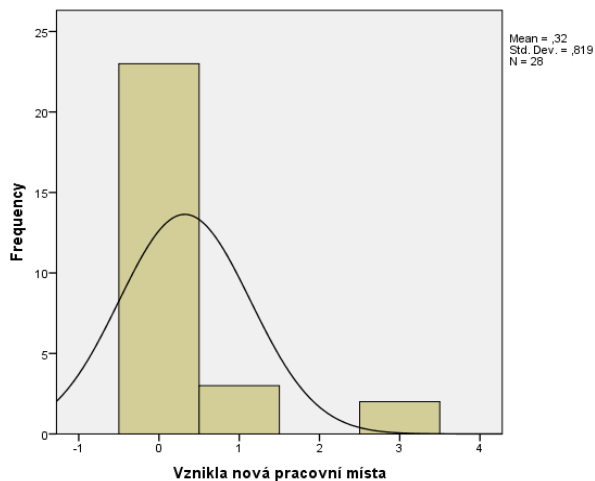

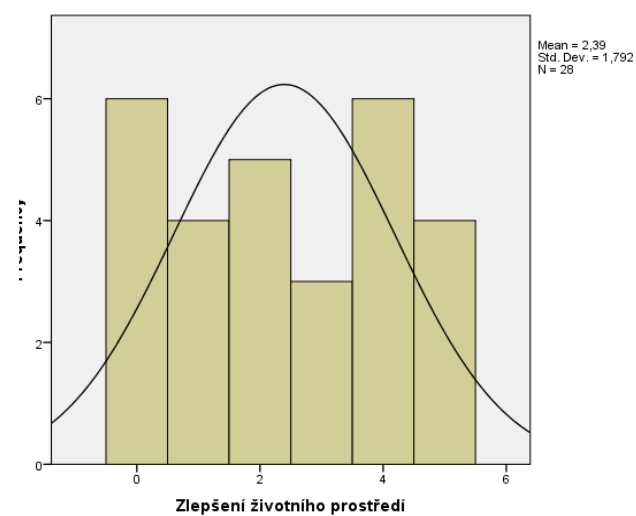
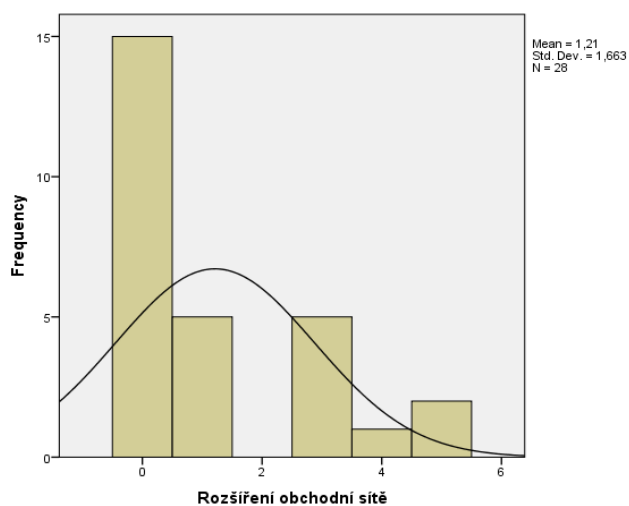
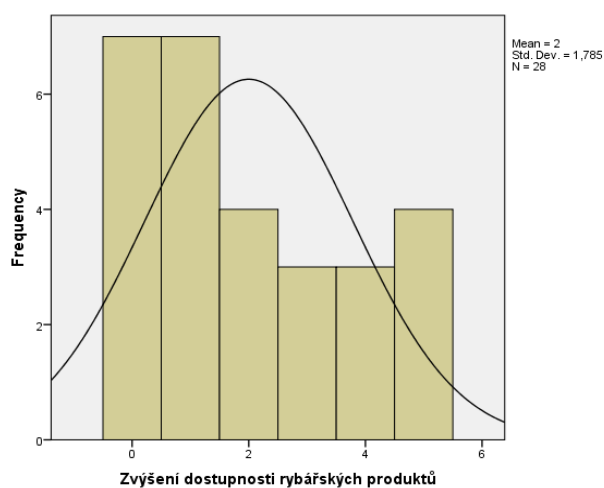
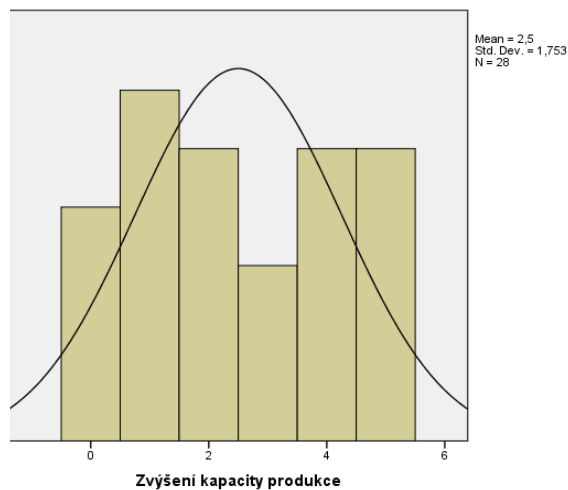
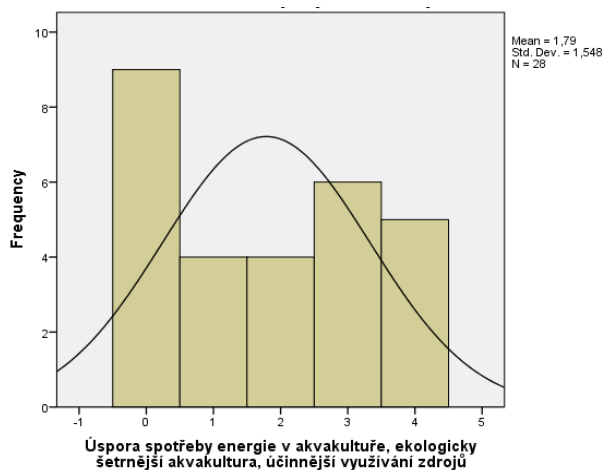
- V minulém programovém období bylo podporováno i zpracování mořských ryb, uvítali bychom, kdyby v dalším období tomu tak opět bylo. Děkujeme.
- Nemáme žádné náměty.
- OP Rybářství by měl vzít na vědomí, že o akvakulturu se nestarají jen soukromníci, ale i mnoho organizací ČRS. Tito členové se o své revíry starají ve svém volnu a zadarmo! Některé činnosti však potřebují investici. Břehy řek zarůstají a nikdo je neudržuje. Správci povodí udržují jen ty úseky řek, kam se bez problémů dostanou a mají z toho následně užitek. Řeky neustále odemílají břehové pozemky a nikoho nezajímá, že tyto pozemky jsou ve vlastnictví občanů. Při pozemkových úpravách se pouze konstatuje: Vážený pane Vašemu pozemku se snížila výměra o X m², ale stal jste se vlastníkem vodní plochy. Žádné odškodnění!

Příloha č. 3: Grafy a tabulky hodnocení opatření 2.2

Obrázek: Význam realizovaných aktivit na vybrané efekty prostřednictvím histogramů (opatření 2.2)

Zdroj: dotazníkové šetření – vlastní zpracování

Tabulka 100: Míra vlivu realizovaných aktivit v rámci projektů na vybrané efekty

	Median	Std. Deviation	Variance
Vznikla nová pracovní místa	0,00	0,819	0,671
Zvýšila se konkurenceschopnost firmy	3,00	1,633	2,667
Zavedly se nové nebo podstatně zlepšené produkty	1,00	1,512	2,286
Zavedly se nové akvakulturní druhy s dobrým tržním potenciálem	0,00	1,533	2,349
Zavedly se nové nebo zdokonalené řídicí a organizační systémy, které budou pro naši společnost nové nebo významně zlepšené	0,00	1,524	2,321
Výstavba rybníků	0,00	2,192	4,804
Úspora spotřeby energie v akvakultuře, ekologicky šetrnější akvakultura, účinnější využívání zdrojů	2,00	1,548	2,397
Diverzifikace ekonomických činností subjektu	1,00	1,499	2,247
Zvýšení kapacity produkce	2,00	1,753	3,074
Zachování udržitelné produkce ryb z tradiční akvakultury	4,00	1,503	2,258
Zvýšení kvality poskytovaných služeb	3,00	1,747	3,053
Zvýšení dostupnosti rybářských produktů	1,50	1,785	3,185
Rozšíření obchodní sítě	0,00	1,663	2,767
Cena ryb je pro konečného spotřebitele příznivější	1,00	1,105	1,221
Zlepšení životního prostředí	2,00	1,792	3,210

Zdroj: dotazníkové šetření – vlastní zpracování

Tabulka 101: Změna vybraných procesů u příjemců v kontextu realizovaných aktivit (opatření 2.2)

Zaměstnanost ve firmě		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	15	53,6	53,6	53,6
	Význam zůstává stejný	13	46,4	46,4	100,0
	Total	28	100,0	100,0	

Finanční výkonnost firmy		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	1	3,6	3,6	3,6
	Význam se zvyšuje	20	71,4	71,4	75,0
	Význam zůstává stejný	7	25,0	25,0	100,0
	Total	28	100,0	100,0	

Zvýšení kapacity produkce		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	1	3,6	3,6	3,6
	Význam se zvyšuje	15	53,6	53,6	57,1
	Význam zůstává stejný	12	42,9	42,9	100,0
	Total	28	100,0	100,0	

Produktivita práce		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	2	7,1	7,1	7,1
	Význam se zvyšuje	21	75,0	75,0	82,1
	Význam zůstává stejný	5	17,9	17,9	100,0
	Total	28	100,0	100,0	

Pestrost akvakulturních druhů s dobrým tržním potenciálem		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	8	28,6	28,6	28,6
	Význam se snižuje	1	3,6	3,6	32,1
	Význam se zvyšuje	5	17,9	17,9	50,0
	Význam zůstává stejný	14	50,0	50,0	100,0
	Total	28	100,0	100,0	

Vyšší atraktivita firmy na trhu		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	4	14,3	14,3	14,3
	Význam se zvyšuje	12	42,9	42,9	57,1
	Význam zůstává stejný	12	42,9	42,9	100,0
	Total	28	100,0	100,0	

Zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví pracovníků		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	4	14,3	14,3	14,3
	Význam se zvyšuje	18	64,3	64,3	78,6
	Význam zůstává stejný	6	21,4	21,4	100,0
	Total	28	100,0	100,0	

Zlepšení nakládání s odpady		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	17	60,7	60,7	60,7
	Význam se zvyšuje	2	7,1	7,1	67,9
	Význam zůstává stejný	9	32,1	32,1	100,0
	Total	28	100,0	100,0	

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Tabulka 102: Negativní vlivy spojené s realizací projektu i ve vnějším prostředí (opatření 2.2)

Zvýšily se provozní náklady firmy		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	12	42,9	42,9	42,9
	1	9	32,1	32,1	75,0
	2	3	10,7	10,7	85,7
	3	2	7,1	7,1	92,9
	4	1	3,6	3,6	96,4
	5	1	3,6	3,6	100,0
	Total	28	100,0	100,0	

Vznikly problémy s uvedením nových technologií do provozu		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	21	75,0	75,0	75,0
	1	7	25,0	25,0	100,0
	Total	28	100,0	100,0	

Měli jsme problémy se zajištěním financování investice		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	8	28,6	28,6	28,6
	1	9	32,1	32,1	60,7
	2	4	14,3	14,3	75,0
	3	5	17,9	17,9	92,9
	4	1	3,6	3,6	96,4
	5	1	3,6	3,6	100,0
	Total	28	100,0	100,0	

Zájem spotřebitelů o výrobky z ryb se snížil		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	21	75,0	75,0	75,0
	1	5	17,9	17,9	92,9
	2	1	3,6	3,6	96,4
	5	1	3,6	3,6	100,0
	Total	28	100,0	100,0	

Výkyvy a extrémní počasí (klimatické změny) negativně ovlivnily naši produkci		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	4	14,3	14,3	14,3
	1	4	14,3	14,3	28,6
	2	3	10,7	10,7	39,3
	3	5	17,9	17,9	57,1
	4	5	17,9	17,9	75,0
	5	7	25,0	25,0	100,0
	Total	28	100,0	100,0	

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Tabulka 103: Přínosy realizovaných projektů v opatření 2.2

	N	Mean	Std. Deviation
Práce s novými technologiemi produkce ryb	28	1,54	1,527
Investice umožnila vytváření nových produktů z ryb	28	0,29	0,600
Zvýšily se znalosti o nových akvakulturních druzích s dobrým tržním potenciálem	28	0,71	1,182
Zavedly se nové nebo zdokonalené řídicí a organizační systémy	28	0,86	1,145
Rozšíření nových druhů ryb/produktů přispělo k novým marketingovým znalostem	28	0,61	1,066
Nové znalosti v oblasti účinného využívání zdrojů (např. voda, energie)	28	0,86	1,177
Valid N (listwise)	28		

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření

Příloha č. 4: Upřesnění podmínek uznávání organizací producentů dle nařízení EU

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 1379/2013 ze dne 11. prosince 2013 o společné organizaci trhů s produkty rybolovu a akvakultury a o změně nařízení Rady (ES) č. 1184/2006 a (ES) č. 1224/2009 a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 104/2000

ODDÍL II Uznávání

Článek 14 Uznávání organizací producentů

1. Členské státy mohou za organizace producentů uznat veškerá seskupení zřízená z podnětu producentů v odvětví rybolovu nebo akvakultury, která požádají o toto uznání, za podmínky, že:

- a) dodržují zásady uvedené v článku 17 a pravidla přijatá k jejich provedení;
- b) na území dotčeného členského státu či jeho části vykonávají dostatečnou ekonomickou činnost, zejména s ohledem na počet členů nebo objem obchodovatelné produkce;
- c) mají právní subjektivitu podle vnitrostátního práva daného členského státu, jsou v něm usazena a mají své úřední sídlo na jeho území;
- d) jsou schopna sledovat cíle stanovené v článku 7;
- e) dodržují pravidla hospodářské soutěže uvedená v kapitole V;
- f) nezneužívají dominantní postavení na daném trhu; a
- g) poskytují příslušné podrobné informace o svých členech, o svém řízení a o svých zdrojích financování.

2. Organizace producentů uznané před 29. prosince 2013 se pro účely tohoto nařízení považují za organizace producentů a jsou vázány jeho ustanoveními.

Článek 15 Finanční podpora organizacím producentů nebo sdružením organizací producentů Opatření týkající se uvádění produktů rybolovu a akvakultury na trh, jejichž cílem je vytvořit nebo restrukturalizovat organizace producentů nebo sdružení organizací producentů, lze finančně podpořit v souladu s budoucím právním aktem Unie, jímž se stanoví podmínky finanční podpory námořní politiky a politiky rybolovu pro období 2014-2020.

Článek 16 Uznání meziodvětvových organizací 1. Členské státy mohou za meziodvětvové organizace uznat seskupení hospodářských subjektů usazená na jejich území, která o toto uznání požádají, za podmínky, že:

- a) dodržují zásady uvedené v článku 17 a s pravidla přijatá k jejich provedení;

- b) zastupují významnou část činnosti v oblasti produkce a zpracování nebo uvádění na trh, pokud jde o produkty rybolovu a akvakultury nebo produkty zpracované z produktů rybolovu a akvakultury;
- c) sama neprodukují, nezpracovávají ani neuvádějí na trh produkty rybolovu a akvakultury nebo produkty zpracované z produktů rybolovu a akvakultury;
- d) mají právní subjektivitu podle vnitrostátního práva daného členského státu, jsou v něm usazena a mají své úřední sídlo na jeho území;
- e) jsou schopna sledovat cíle stanovené v článku 12;
- f) přihlížejí k zájmům spotřebitelů;
- g) nebrání řádnému fungování společné organizace trhů, a
- h) dodržují pravidla hospodářské soutěže uvedená v kapitole V.

2. Organizace zřízené před 29. prosince 2013 mohou být uznány za meziodvětvové organizace pro účely tohoto nařízení za předpokladu, že má dotčený členský stát za to, že dodržují ustanovení tohoto nařízení o meziodvětvových organizacích.

3. Meziodvětvové organizace uznané před 29. prosince 2013 se pro účely tohoto nařízení považují za meziodvětvové organizace a jsou vázány jeho ustanoveními.

Článek 17 Vnitřní fungování organizací producentů a meziodvětvových organizací Vnitřní fungování organizací producentů a meziodvětvových organizací uvedených v článcích 14 a 16 je založeno na těchto zásadách:

- a) jejich členové dodržují pravidla přijatá těmito organizacemi v oblastech využívání rybolovu, produkce a uvádění na trh;
- b) zákaz diskriminace mezi členy, především z důvodu státní příslušnosti nebo místa usazení;
- c) výběr finančních příspěvků od členů za účelem financování organizace;
- d) demokratické fungování, umožňující členům kontrolovat svou organizaci a její rozhodnutí;
- e) ukládání účinných, odrazujících a přiměřených sankcí za porušování povinností stanovených vnitřními pravidly dané organizace, zejména v případě neplacení finančních příspěvků.;
- f) vymezení pravidel pro přijímání nových členů a pro rušení členství;
- g) vymezení účetních a rozpočtových pravidel nezbytných pro řízení organizace.